

2023

Rocznik Statystyczny

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Statistical Yearbook of Kujawsko-Pomorskie Voivodship

2023

Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Statistical Yearbook of Kujawsko-Pomorskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy Statistical Office in Bydgoszcz

Bydgoszcz 2023

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Editorial Board of Statistical Office in Bydgoszcz

Przewodniczący

President

dr Wiesława Gierańczyk

Redaktor Główny

Editor-in-Chief

Wioletta Szalkiewicz

Członkowie

Members

Małgorzata Górka (sekretarz secretary), Katarzyna Klamrowska, Leszek Kozłowski, Łukasz Majchrzak,
Joanna Wierzińska

Prace merytoryczne

Content-related works

Zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

The team of employees of the Statistical Office in Bydgoszcz

pod kierunkiem

supervised by

Małgorzata Górka

Prace wydawnicze

Editorial work

Zespół pracowników Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych

The team of employees of the Kujawsko-Pomorski Regional Survey Centre

pod kierunkiem

supervised by

Małgorzata Górka

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Chełmno, ratusz (Adobe Stock)

Chełmno, city hall (Adobe Stock)

ISSN 1640-0089

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

bydgoszcz.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy przekazuje Państwu najnowsze wydanie „**Rocznika Statystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2023**”, dostępnego w polsko-angielskiej wersji językowej. Publikacja ta jest podstawowym, zbiorczym opracowaniem Urzędu zawierającym zestawienie danych statystycznych oraz informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa, stan gospodarki oraz środowiska naturalnego województwa w 2022 r.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z danymi statystycznymi zawartymi w Roczniku. Dla umożliwienia analizy wpływu pandemii COVID-19 na sytuację społeczno-gospodarczą w województwie kujawsko-pomorskim zamieszczone zostały w publikacji także informacje obejmujące rok 2019 bezpośrednio poprzedzający pandemię. Wszystkie zagadnienia zgrupowano w 21 działach tematycznych.

Szczególnie zwracam Państwa uwagę na dane statystyczne dotyczące pracujących, które począwszy od 2022 r. są prezentowane ze zwiększeniem wykorzystania administracyjnych źródeł danych. O wyniki reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń za październik 2022 r. wzbogacony został zakres tematyczny działu „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne”. W Roczniku zamieszczone zostały ostateczne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 m. in. z zakresu osób niepełnosprawnych. Opublikowano też wyniki prognozy ludności do 2060 r. opracowanej w 2023 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z 31 grudnia 2022 r. W porównaniu z poprzednim wydaniem publikacji, rozszerzono zakres wybranych działów o prezentowane wskaźniki Delimitacji Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny.

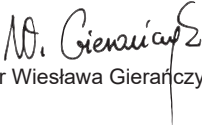
Wybrane informacje zilustrowano na kartogramach, kartodiagramach, wykresach i schematach. W celu umożliwienia właściwej interpretacji prezentowanych treści zachęcam do zapoznania się z uwagami ogólnymi, które zawierają wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii oraz zakresu informacji znajdujących się w publikacji.

Składową opracowania są tablice przeglądowe uwzględniające m.in. najważniejsze dane statystyczne o województwie kujawsko-pomorskim na tle kraju w 2022 r. oraz w ujęciu retrospektywnym za lata 2000, 2010, 2015.

Wyrażam wdzięczność wszystkim sprawozdawcom, osobom i instytucjom, które przyczyniły się do wzbogacenia treści niniejszej publikacji. Dziękuję za współpracę i przekazane materiały. Wierzę, że Rocznik okaże się cennym i przydatnym źródłem informacji o stanie i tendencjach rozwoju społeczno-gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego. Zachęcam Państwa do formułowania uwag, czy sugestii dotyczących zawartości, nie tylko niniejszego opracowania, ale też zakresu realizowanych badań statystycznych.

Uwagę Czytelników zwracam też na możliwość korzystania z szerokiego zasobu publikacji, informacji sygnałnych, czy z baz danych dostępnych na stronach internetowych statystyki publicznej (Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/> oraz Głównego Urzędu Statystycznego <http://www.stat.gov.pl>).

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Bydgoszczy

dr Wiesława Gierańczyk

PREFACE

The Statistical Office in Bydgoszcz provides you with the latest edition of **the Statistical Yearbook of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship 2023**, available in Polish-English version. This cyclical publication is the Office's basic, collective study, being the compilation of statistical data and information characterising the standard of living of the population, the state of the economy and the natural environment of the voivodship in 2022.

I encourage you to familiarise yourself with the statistical data contained in this edition of the Yearbook. To enable analysis of the impact of the COVID-19 pandemic on the socio-economic situation in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship, the publication also includes information covering the year 2019 immediately preceding the pandemic. All issues are grouped into 21 thematic sections.

I would particularly like to draw your attention to the statistics on employed persons, which from 2022 onward are presented with increased use of administrative data sources. The thematic scope of the section 'Wages and salaries. Social benefits.' has been enriched with the results of the representative survey on the structure of wages and salaries for October 2022. The Yearbook includes the final results of the National Population and Housing Census 2021, among other things, in the scope of persons with disabilities. Also published are the results of the population projection until 2060 developed in 2023 based on the population baseline as of 31 December 2022. Compared to the previous edition of the publication, the scope of selected sections has been expanded to include the presented indicators of the Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes developed by Statistics Poland.

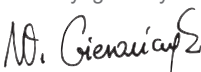
Selected information is illustrated in cartograms, cartodiagrams, charts and diagrams. To enable a proper interpretation of the content presented, I encourage you to read the general notes, which provide explanations of the terminology, methodology and scope of the information contained in the publication.

A component of the publication is review tables including i.a. the most important statistical data on the Kujawsko-Pomorskie Voivodship in comparison with the country for the year 2022 and retrospectively for the years 2000, 2010, 2015.

I would like to thank all the reporters, individuals and institutions who contributed to enriching the content of this publication, for their cooperation and materials provided. I believe that the Yearbook will prove to be a valuable and useful source of information on the state and trends of socio-economic development in the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. I would like to encourage you to formulate any comments or suggestions concerning the content, not only of this study, but also the scope of the statistical surveys conducted.

I also recommend to the attention of the readers a wide range of publications, news releases, or databases available on the websites of official statistics (Statistical Office in Bydgoszcz <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/> and Statistics Poland <http://www.stat.gov.pl>).

Director
of the Statistical Office
in Bydgoszcz

Wiesława Gierańczyk, Ph.D.

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Rolnictwo	
XIII. Leśnictwo i łowiectwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel. Ceny	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2022 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	

Uwagi ogólne	
Delimitacja obszarów wiejskich (DOW)	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	10
Local government	25
Justice	26
Population	29
Labour market	52
Wages and salaries. Social benefits	63
Households. Dwellings	69
Education	83
Health care and social welfare	92
Culture. Tourism. Sport	104
Science and technology. Information society	115
Agriculture	120
Forestry and hunting	128
Industry and construction	133
Transport	138
Trade. Prices	142
Finances of enterprises	145
Public finance	152
Investments. Fixed assets	157
Regional accounts	161
Entities of the national economy	163

Review tables

Voivodship against the background of the country in 2022	166
Major data on voivodship	171

General notes	180
Delimitation of rural areas (DOW)	183
Notes to chapters	185

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 182 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 182
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	szafka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradžul terajoule
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	doba 24 hours
r.	rok
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
ds.	do spraw
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p. proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E wschód East
	N północ North
	S południe South
	W zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni
im.	imienia
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
ozn. i.e.	to znaczy that is
zw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
PKP	Polskie Koleje Państwowe
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
PKB GDP	produkt krajowy brutto gross domestic product
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2022 R.
ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2022

— Granice podregionów NUTS 3
NUTS 3 subregion boundaries

— Granice powiatów
Powiat boundaries

— Granice gmin
Gmina boundaries

brodnicki

Nazwy powiatów
Powiat names

■ **BYDGOSZCZ**

Siedziba władz wojewódzkich
Seat of the voivodship authority

● **GRUDZIĄDZ**

Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status

● **Wąbrzeźno**

Miasta – siedziby powiatów
Cities – seats of powiaty

Powierzchnia
Area 17 972 km²

Powiaty
Powiaty 19

Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status 4

Gminy ogółem
Total gminas 144

Gminy miejskie
Urban gminas 17

Gminy miejsko-wiejskie
Urban-rural gminas 36

Gminy wiejskie
Rural gminas 91

Miasta
Cities and towns 53

◆ Najdalej wysunięte punkty województwa
Extreme points of the voivodship

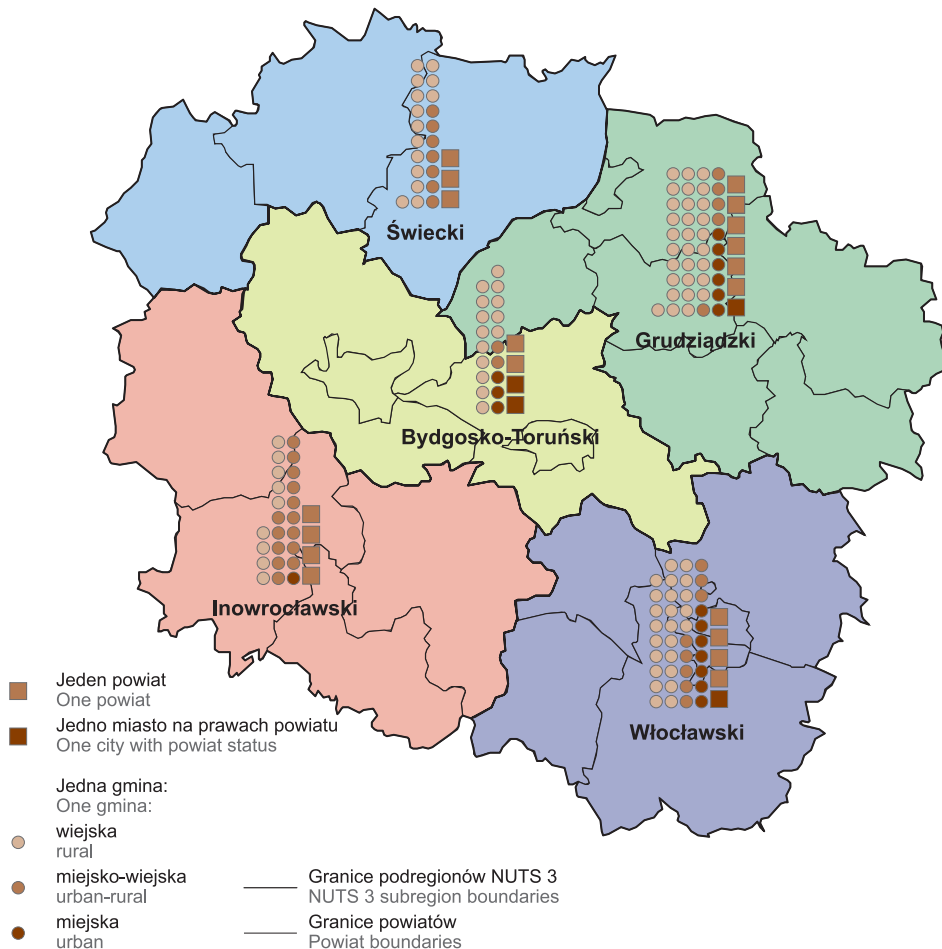
△ Najwyższy położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Highest point of the voivodship (in m a.s.l.)

▽ Najniższy położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Lowest point of the voivodship (in m a.s.l.)

Długość granicy z poszczególnymi województwami (w km) podana jest pod nazwami tych województw.
The length of a boundary with each voivodship (in km) is given under the name of a given voivodship.

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2022 R.

DIVISION OF KUJAWSKO-POMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2022

PODREGIONY (NUTS 3): SUBREGIONS (NUTS 3):

PL613 – Bydgosko-Toruński

Powiaty Powiats:	
bydgoski	(8)
toruński	(9)
Miasta na prawach powiatów:	
Cities with powiat status:	
Bydgoszcz	(1)
Toruń	(1)

PL617 – Inowrocławski

Powiaty Powiats:	
inowrocławski	(9)
mogileński	(4)
nakielski	(5)
żniński	(6)

PL616 – Grudziądzki

Powiaty Powiats:	
brodnicki	(10)
chełmiński	(7)
golubsko-dobrzyński	(6)
grudziądzki	(6)
rypiński	(6)
wąbrzeski	(5)

Miasto na prawach powiatów:	
City with powiat status:	
Grudziądz	(1)

PL619 – Włocławski

Powiaty Powiats:	
aleksandrowski	(9)
lipnowski	(9)
radziejowski	(7)
włocławski	(13)
Miasto na prawach powiatów:	
City with powiat status:	
Włocławek	(1)

PL618 – Świecki

Powiaty Powiats:	
sępoleński	(4)
świecki	(11)
tucholski	(6)

W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
Chapter I. Environment and environmental protection

TABL. 1. WARUNKI METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL CONDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperature w °C Temperatures in °C								
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures	
		1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2022	maksimum maximum	minimum minimum		
		1971–2022								
Toruń	69	8,1	8,9	9,5	9,9	9,8	37,9	-32,0	69,9	

(dok.) (cont.)

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Uśloniecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b	
	1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020				
	średnie ^a average ^a							2022
Toruń	528	549	537	590	531	2,6	1992	

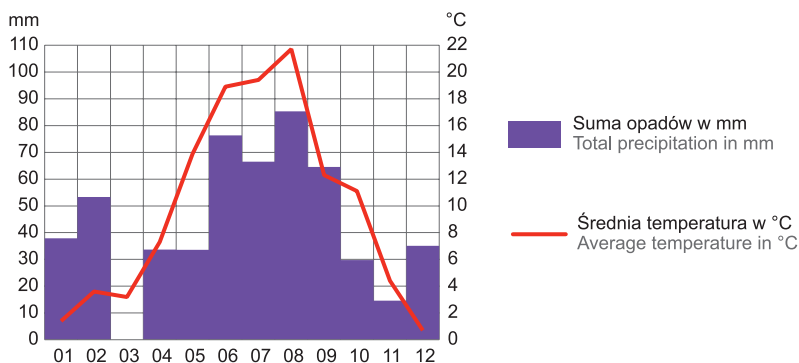
a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE
W STACJI METEOROLOGICZNEJ W TORUNIU W 2022 R.
CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION
IN METEOROLOGICAL STATIONS IN TORUŃ IN 2022

TABL. 2. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
Stan na 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2023		SPECIFICATION
	w ha in ha				w odsetkach in percent	
Powierzchnia ogólna	1797134	1797134	1797134	1797155	100,0	Total area
w tym:						of which:
użytki rolne	1169177	1166778 ^a	1166031 ^a	1165321 ^a	64,8	agricultural land
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	438891	434545	434620	434430	24,2	forest land as well as wooded and bushy areas
grunty pod wodami powierzchniowymi	48174	48241	48239	48858	2,7	land under surface waters
grunty zabudowane i zurbanizowane	89218	96001 ^b	96730 ^b	98642 ^b	5,5	built-up and urbanised areas
nieużytki	42028	41853	41806	44436	2,5	wasteland

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

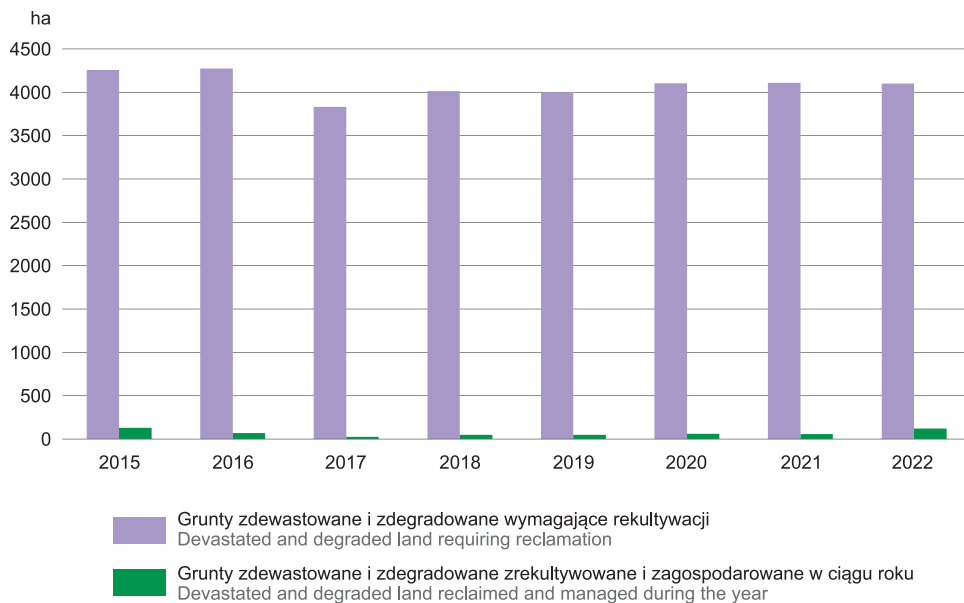
Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as wooded and bushy areas".

b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

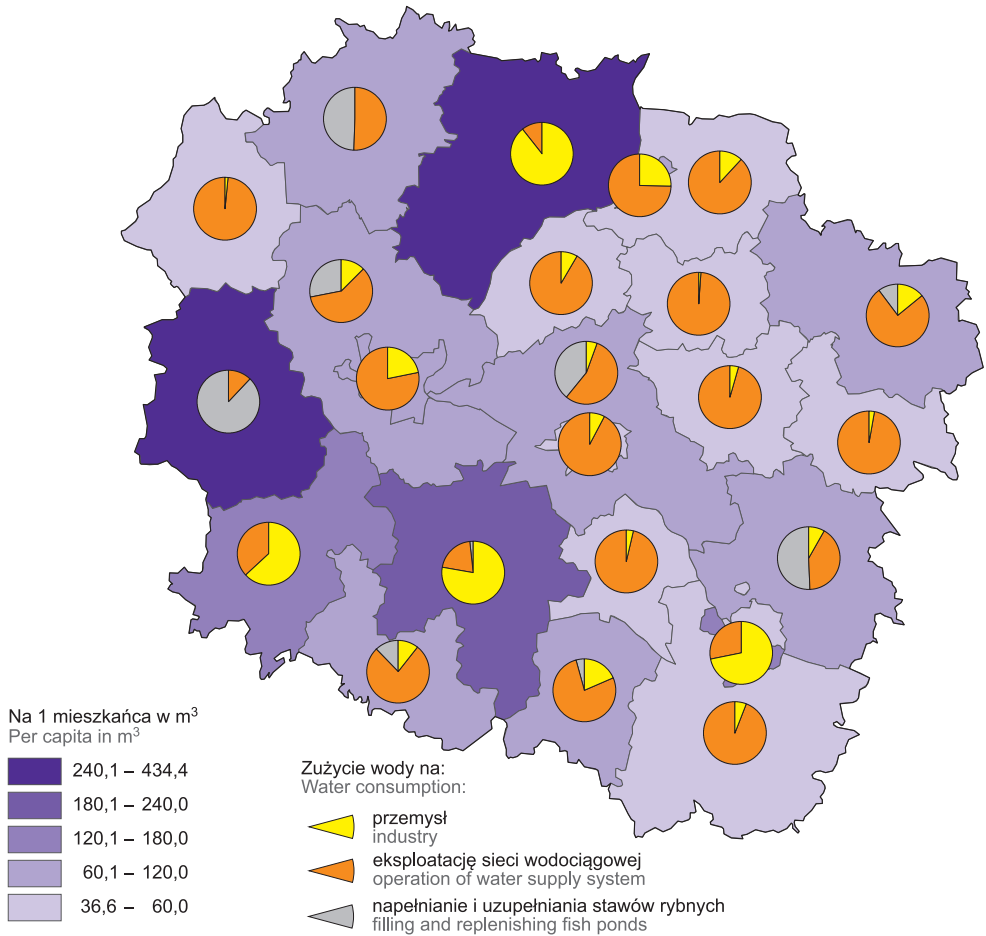
WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

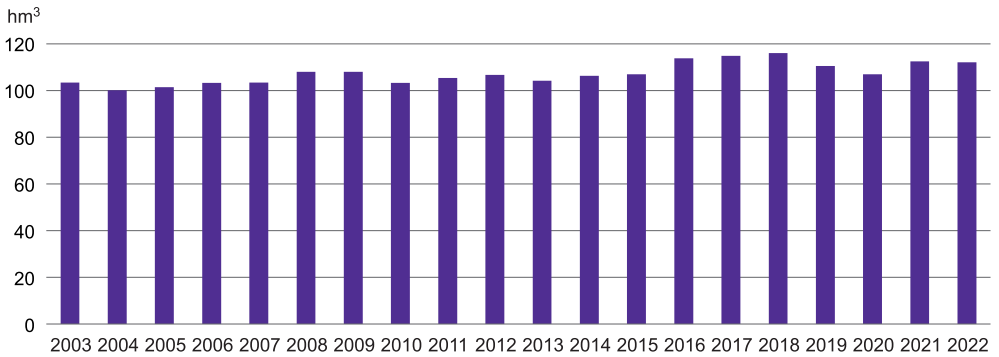
Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

MAPA 1. **ZUŻYCIENIE WODY^a NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2022 R.**
 MAP 1. **WATER CONSUMPTION^a FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2022**

Kujawsko-Pomorskie = 112,2 m³

Zużycie wody na 1 mieszkańca
 Water resources per capita

^a Bez zużycia na potrzeby rolnictwa.
^a Excludes needs in agriculture.

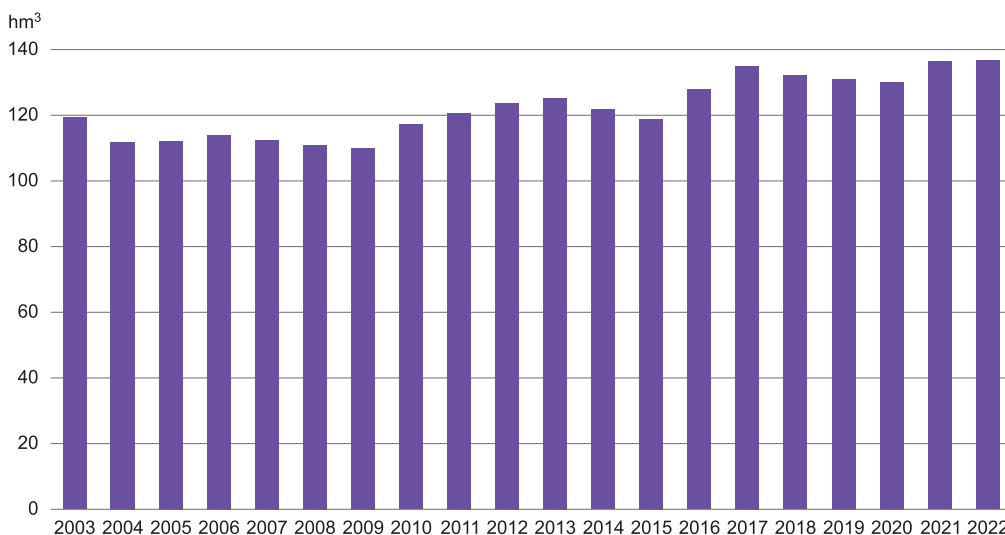
TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	124,2	140,1	137,8	143,6	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	60,4	71,4	72,2	75,3	52,5	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	5,3	9,1	7,6	6,9	4,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	63,8	68,7	65,6	68,2	47,5	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczenia	118,9	131,0	130,2	136,7	95,2	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	116,8	129,3	128,7	135,1	94,1	treated
mechanicznie	18,7	21,3	21,9	22,9	16,0	mechanically
chemicznie ^b	3,7	4,9	4,0	6,2	4,3	chemically ^b
biologicznie	39,8	43,0	45,2	45,0	31,3	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	54,6	60,1	57,6	61,1	42,5	with increased biogene removal
nieoczyszczane	2,1	1,7	1,5	1,6	1,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	2,1	1,7	1,5	1,6	1,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,0	0,0	0,0	–	.	discharged by sewage network

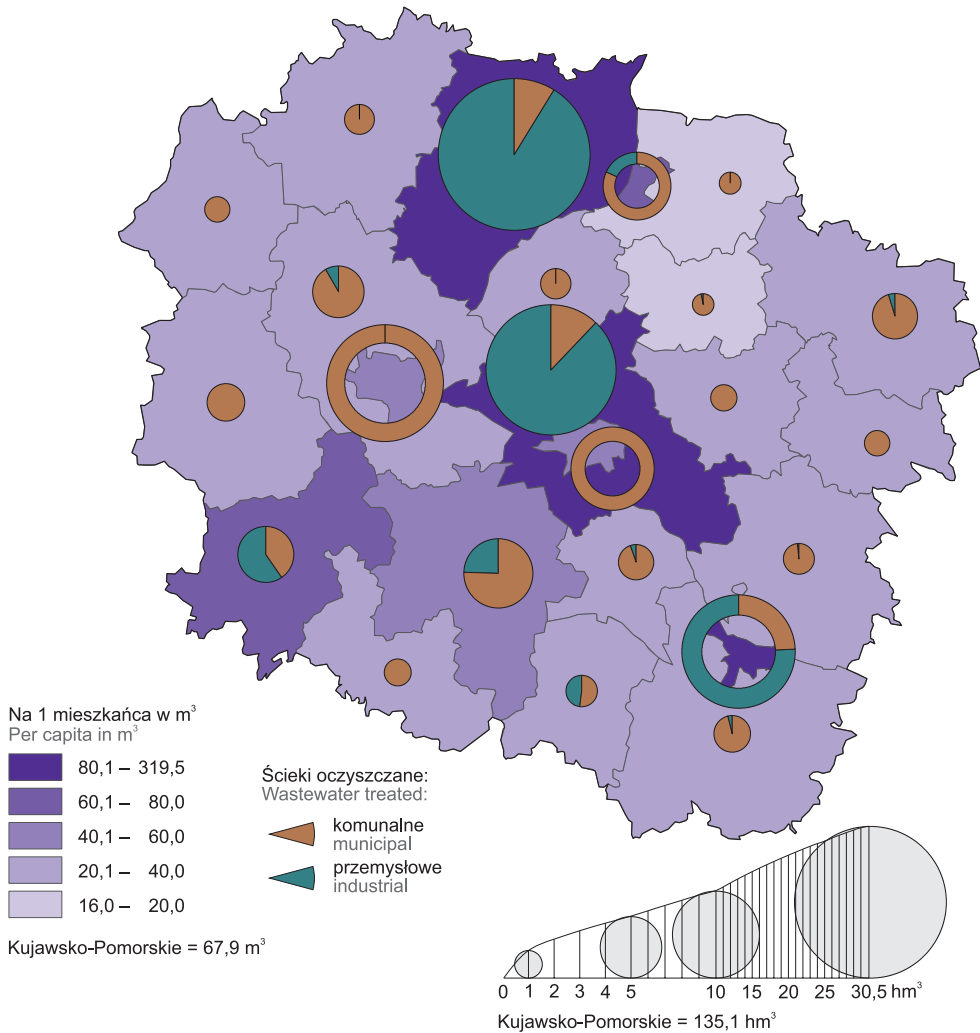
a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

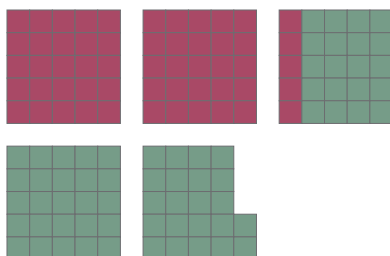
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

MAPA 2. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2022 R.**
 MAP 2. **INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2022**

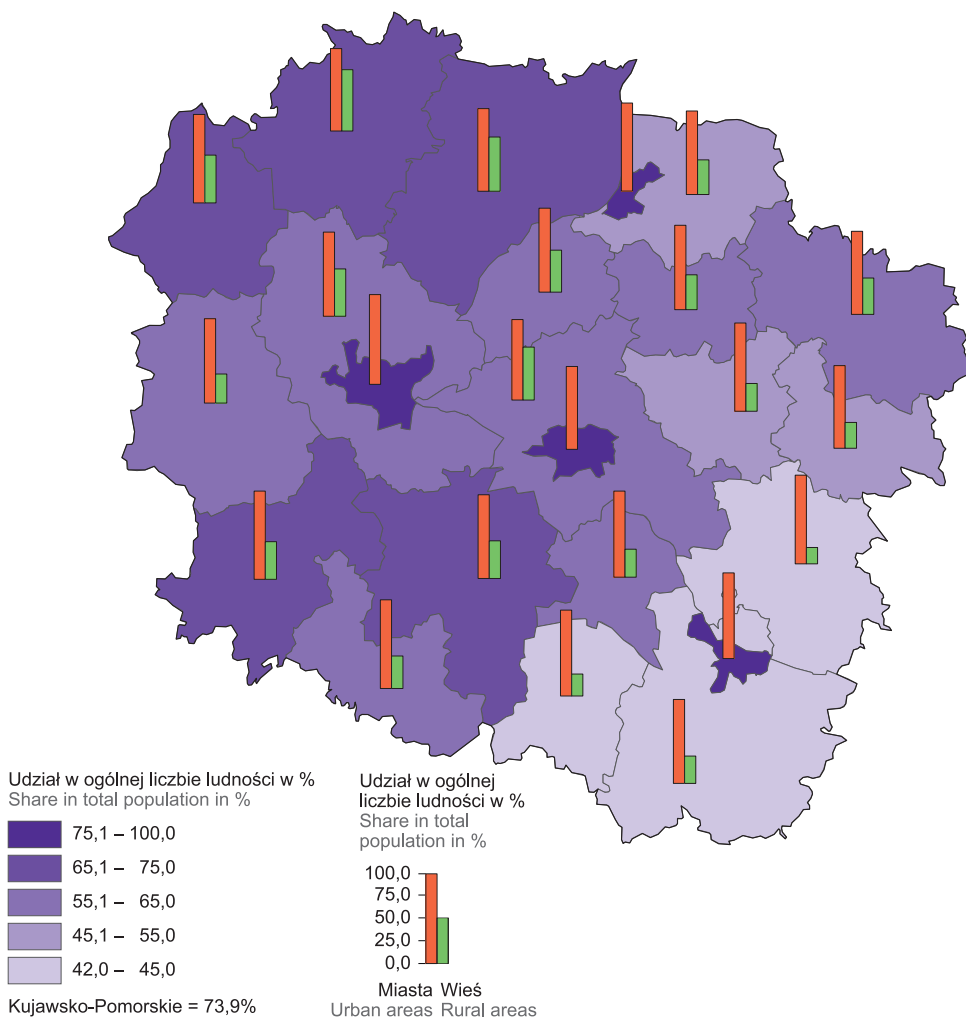
Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

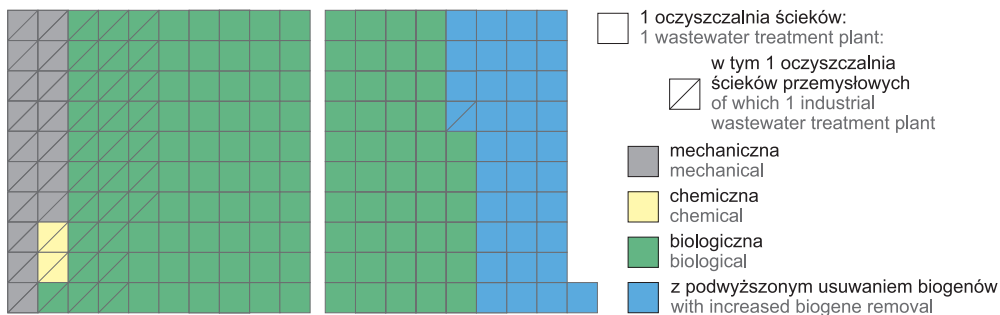
- 1 zakład:
1 plant:
- odprowadzający ścieki wymagające oczyszczenia bezpośrednio do wód lub do ziemi
discharging wastewater requiring treatment into waters or into the ground
 - odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewage network

MAPA 3.
MAP 3.

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2022 R.
POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2022

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	2,6	2,1	1,8	1,8	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	1,6	1,0	0,9	1,0	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	8380,3	9733,0	9924,5	9507,8	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	17,9	8,5	6,8	6,6	sulphur dioxide
tlenek węgla	13,4	16,7	15,4	8,6	carbon oxide
tlenki azotu ^a	12,3	9,1	8,6	8,5	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	8328,7	9689,0	9880,8	9473,8	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	479,8	368,0	343,7	369,9	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	23,5	32,4	67,3	47,8	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,5	99,4	99,5	99,5	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,4	42,4	60,6	58,4	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan na 31 grudnia			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	238	240	241	226	Cyclones
Multicyklony	49	51	67	62	Multicyclones
Filtry tkaninowe	317	394	408	426	Fabric filters
Elektrofiltry	27	39	40	40	Electrofilters
Urządzenia mokre	95	93	85	74	Wet air cleaners
Inne	83	83	85	85	Others
PRZEPIY W GAZÓ W ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	3989	3361	3377	2821	Cyclones
Multicyklony	1027	1150	1502	1453	Multicyclones
Filtry tkaninowe	3360	6347	6862	6729	Fabric filters
Elektrofiltry	4651	6434	6695	6713	Electrofilters
Urządzenia mokre	1893	2956	2906	2896	Wet air cleaners
Inne	1158	1366	1363	1414	Others

TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan na 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²	
O G Ó Ł E M	571358,5	579170,4	579644,5	579115,8	32,2	2886
Rezerwy przyrody	9600,9	9604,3	9603,6	9603,6	0,5	48
Parki krajobrazowe ^b	223470,1	226645,1	226650,9	226551,7	12,6	1129
Obszary chronionego krajobrazu ^b	329758,0	333502,6	334227,4	334217,5	18,6	1665
Stanowiska dokumentacyjne	93,6	93,5	99,1	99,1	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3037,9	3374,5	3113,7	2623,4	0,1	13
Użytki ekologiczne	5398,0	5950,5	5949,9	6020,5	0,3	30

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

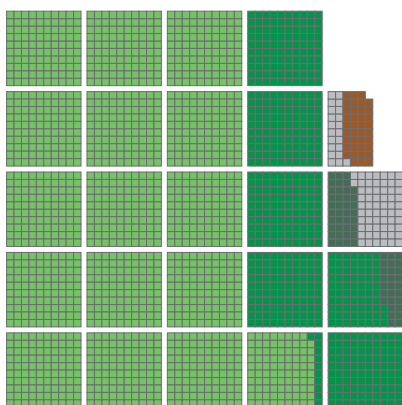
TABL. 7. PARKI KRAJOBRAZOWE
 Stan na 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
 As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha		in ha	
OGÓŁEM	2015	232762,9	92103,3	117633,0	12423,1
TOTAL	2019	236597,9	99768,2	116021,2	10343,0
	2020	236597,9	99768,2	116021,2	10343,0
	2022	236498,7	99768,2	116021,2	10343,0
Krajeński		74985,6	21469,4	50521,7	1706,8
Zespół Parków Krajobrazowych Nad Dolną Wisłą		60477,7	12269,9	39806,0	3119,1
Tucholski		25445,8	21820,7	2010,1	584,4
Gostyński-Włocławski		20301,5	13225,5	4733,4	570,4
Wdecki		19177,2	13346,9	5212,5	617,8
Górznieńsko-Lidzbarski		13926,8	8835,4	4356,4	314,8
Brodnicki		12457,6	8020,3	2888,7	1217,2
Nadgoplański Park Tysiąclecia		9726,4	780,0	6492,5	2212,4

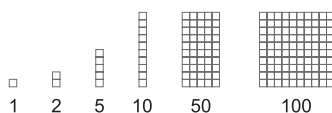
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2022 R.
 Stan na 31 grudnia
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2022
 As of 31 December

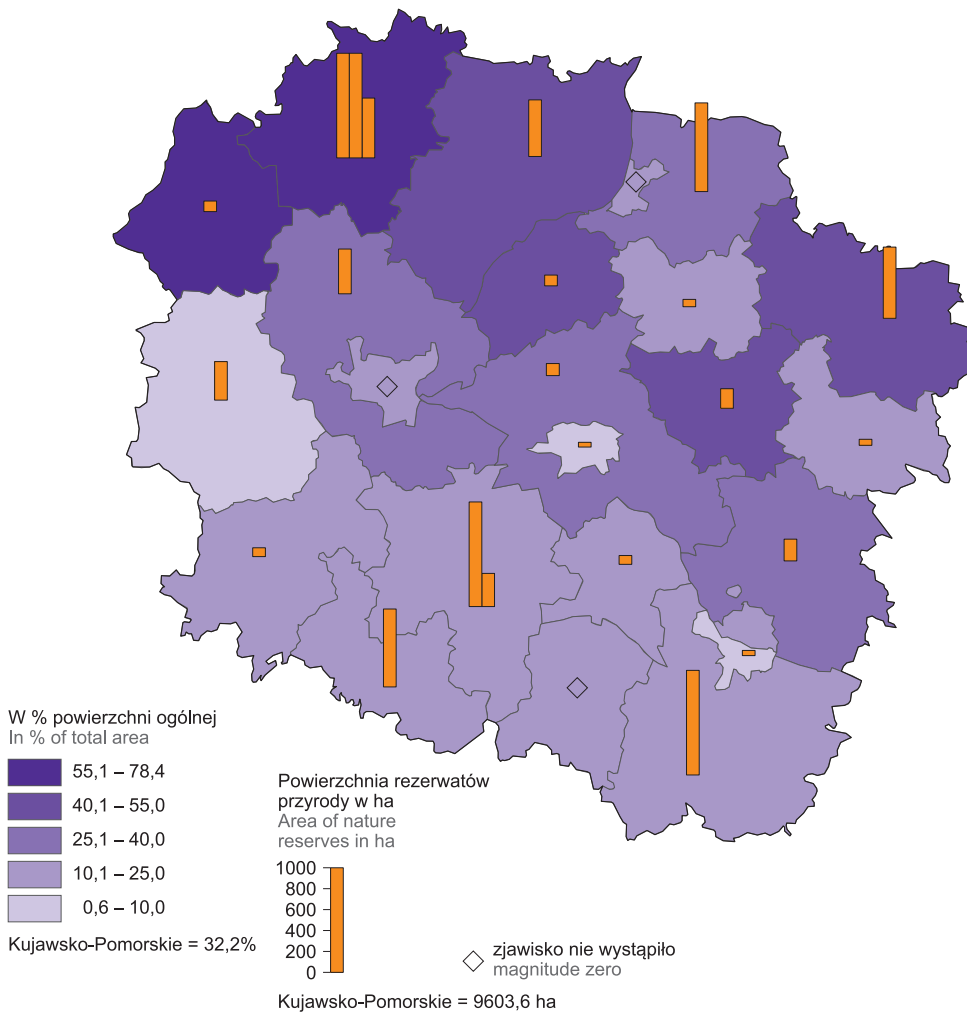
Liczba pomników przyrody:
 Number of nature monuments:

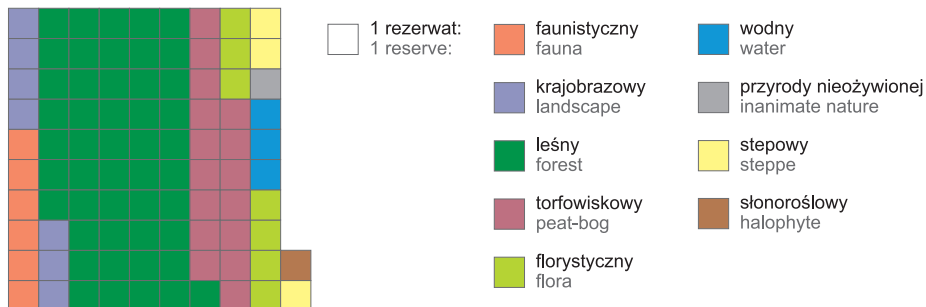
Rodzaje pomników przyrody:
 Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
clumps of trees
- aleje
alleys
- głazy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
others

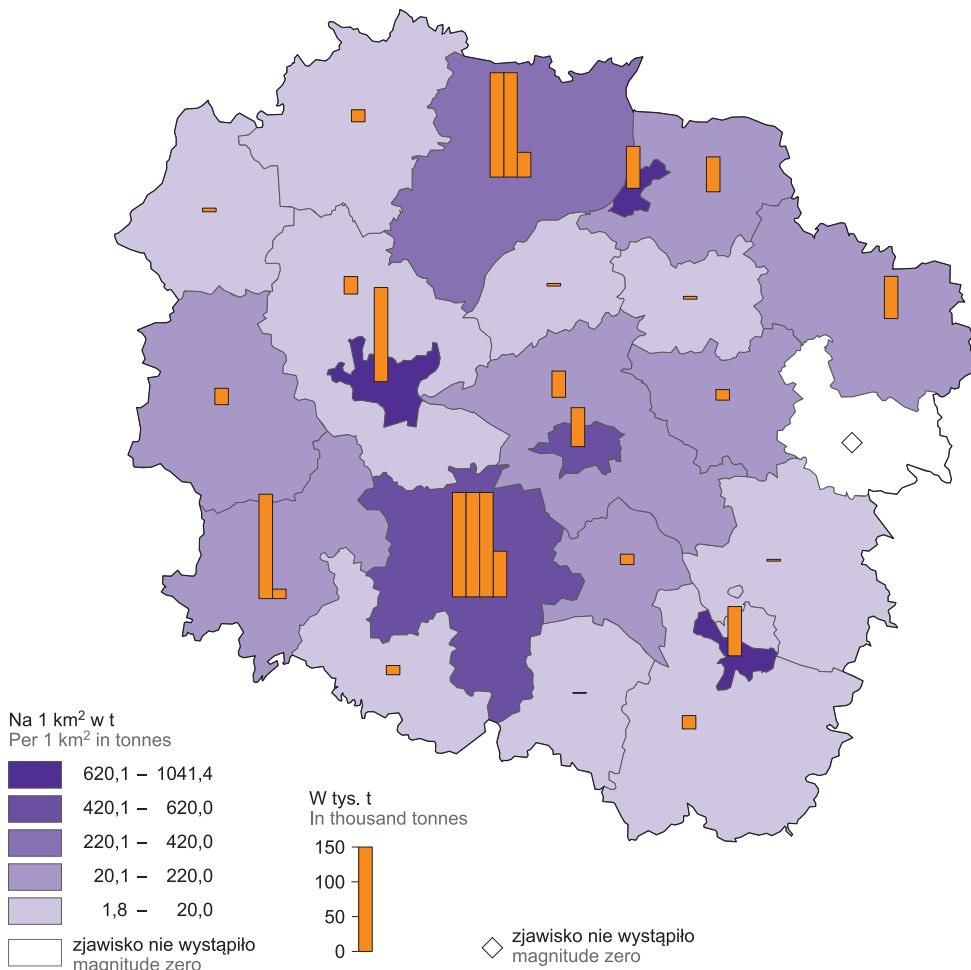
MAPA 4. **POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH W 2022 R.**
 MAP 4. **AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION IN 2022**

Rezerваты przyrody
Nature reserves

MAPA 5. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2022 R.**
 MAP 5. **WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2022**

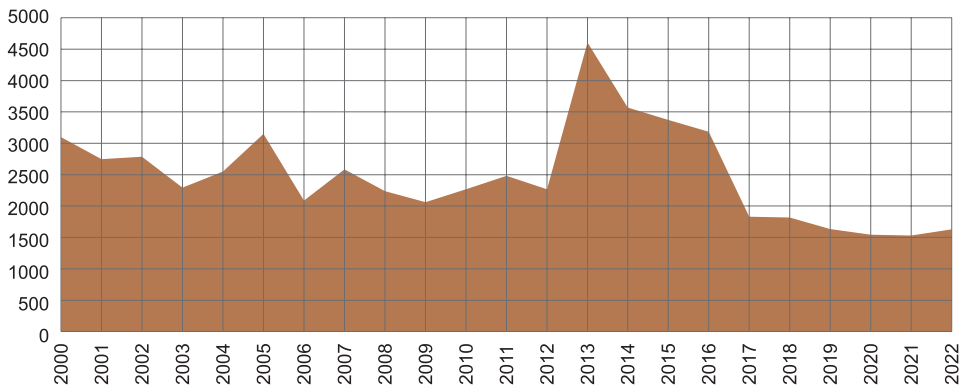
Kujawsko-Pomorskie = 90,8 t

Kujawsko-Pomorskie = 1631,2 tys. t

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
 Waste (excluding municipal waste) generated during the year

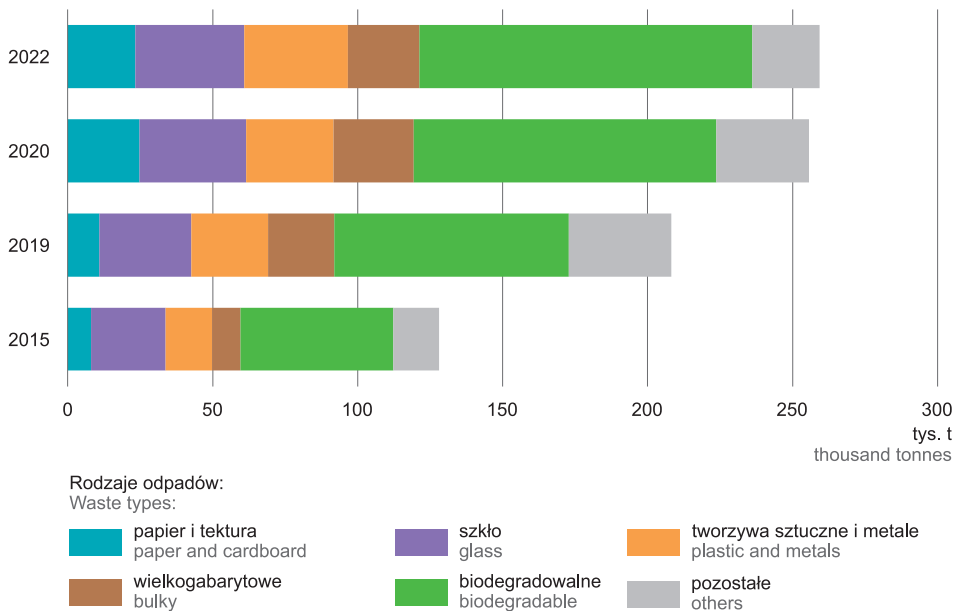
tys. t

thousand tonnes

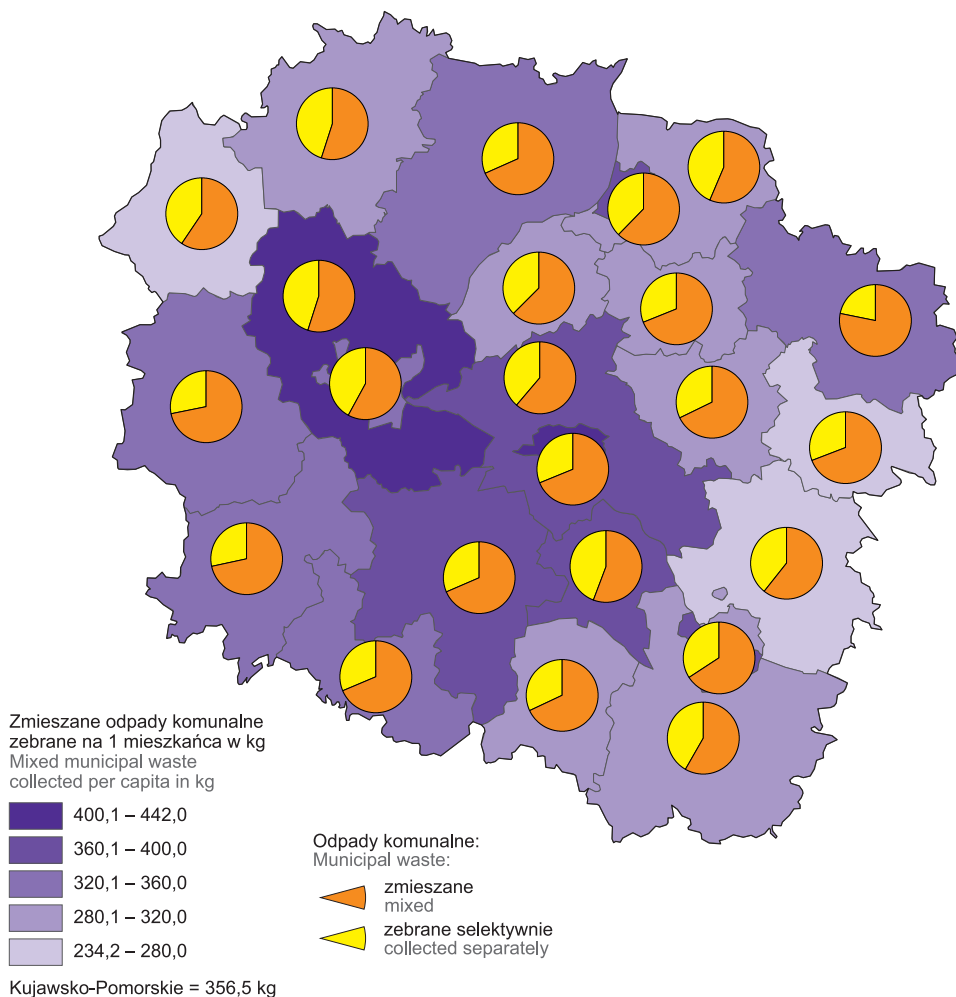
TABL. 8. **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	592,8	689,4	713,5	717,2	597,7	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	464,8	481,2	457,9	457,8	360,9	mixed
miasta	337,3	315,5	296,4	294,1	221,7	urban areas
wieś	127,5	165,8	161,5	163,7	139,1	rural areas
zebrane selektywnie	128,0	208,1	255,7	259,3	236,8	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	8,1	10,9	24,7	23,3	19,8	paper and cardboard
szkło	25,6	31,7	36,8	37,5	35,0	glass
tworzywa sztuczne	15,1	25,7	29,7	35,2	31,9	plastic
metale	1,0	0,7	0,4	0,5	0,4	metals
wielkogabarytowe	9,8	22,8	27,7	24,7	22,8	largesize
biodegradowalne	52,7	80,9	104,4	114,8	105,1	biodegradable

WYKRES 5. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNE**
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

MAPA 6.
MAP 6.

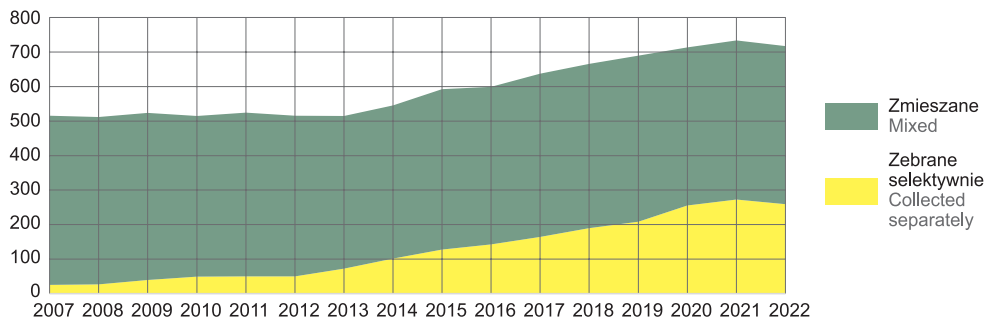
ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2022 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2022

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the year

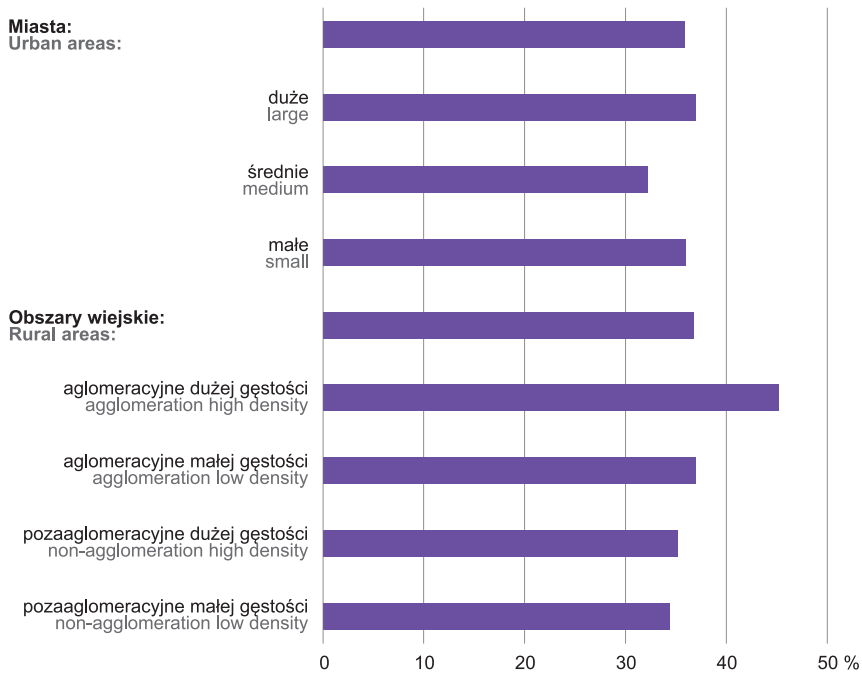
tys. t

thousand tonnes

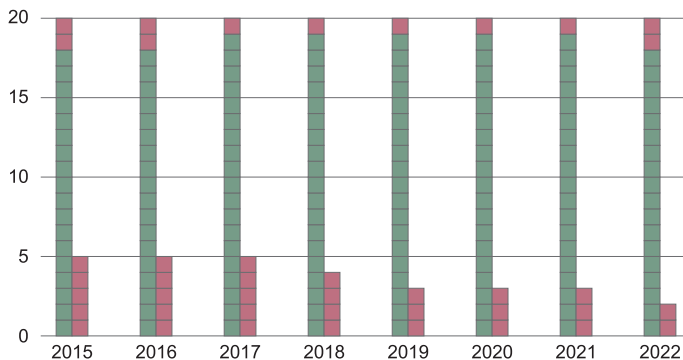

WYKRES 6. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**

CHART 6. **MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN RELATION TO MUNICIPAL WASTE COLLECTED ACCORDING TO THE DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022**

WYKRES 7. **SKŁADOWISKA ODPADÓW**
CHART 7. **LANDFILL SITES**

1 składowisko odpadów:
 1 landfill site:

■ w miastach
 in urban areas

■ na wsi
 in rural areas

TABL. 9. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	807104,0	418383,2	460768,2	534880,1	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	116437,8	51253,8	103718,0	121316,3	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	3378,3	8134,0	12728,5	48428,2	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	357199,8	250374,4	232648,8	301643,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	56469,4	43220,9	31101,9	54150,6	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	239389,6	190779,3	194255,5	171079,1	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	237263,8	54636,6	62974,5	44875,3	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	11455,6	40971,5	36200,1	38540,0	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	5636,5	35789,4	28840,6	35904,2	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	200154,9	3276,2	13166,5	–	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	22793,6	378,7	–	–	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	8142,0	–	–	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	43042,0	551,7	279,0	–	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	125375,1	97029,4	71536,9	129128,6	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	44862,9	50685,6	47615,7	65733,6	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	19243,0	24075,1	14400,2	59018,4	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	27096,4	21893,8	9521,0	–	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	154,7	365,9	–	–	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	34018,1	9,0	–	–	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej, b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy, b Industrial and municipal.

TABL. 10. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	7468	–	–	601	particulate
gazowych	161	8350	6408	140	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	206,7	192,9	98,6	119,7	wastewater
wody opadowe	75,8	22,1	66,1	23,3	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	–	1	–	1	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	–	1	–	–	of which municipal
mechaniczne	–	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	–	1	–	1	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	3773	484	300	5292	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	3473	484	300	4510	of which municipal
mechanicznych	–	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3390	484	300	5292	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	383	–	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przemysłowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	1002	397	105	17	facilities
przepustowość w m ³ /d	2585	1238	117	106	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	1	–	1	1	facilities
przepustowość w m ³ /d	100	–	500	1500	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	1	–	–	–	facilities
wydajność w t/r	3200	–	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	–	–	–	area in ha
wydajność w t/r	878	–	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	65000	–	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	2208	905	3294	1176	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	4351	3607	3838	4482	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	256,4	113,7	126,5	125,4	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	26000	–	–	64	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	–	–	–	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	16,6	–	–	–	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

TABL. 1 (11). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2022 R.
Stan na 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2022
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2150	104	360	30	TOTAL
w tym kobiety	684	28	105	5	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	20	2	1	–	18–29 years
30–39	243	17	19	–	30–39
40–49	602	24	68	5	40–49
50–59	516	22	108	11	50–59
60 lat i więcej	769	39	164	14	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	796	79	279	27	Tertiary
Policealne i średnie	831	23	71	3	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	472	2	9	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	51	–	1	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

TABL. 2 (12). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE
WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie w etatach average employment in full-time equivalent employees				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in PLN				
OGÓŁEM	21319	20724	20518	20626	4052,60	5063,25	5459,80	6545,28	TOTAL
w tym:									of which:
Administracja państwowa	6368	5970	5944	5946	4456,40	5722,29	6409,87	7753,57	State administration
Administracja samorządu terytorialnego:	14898	14700	14523	14629	3869,68	4786,73	5060,08	6045,93	Local government administration:
Gminy i miasta na prawach powiatu	10197	10071	9862	9961	3818,08	4757,21	5004,78	6009,73	Gminas and cities with powiat status
powiaty	3176	3202	3231	3232	3797,56	4632,12	4973,51	5818,35	powiats
województwo	1525	1427	1430	1436	4363,02	5342,75	5641,38	6810,27	voivodship

Dział III. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Justice

TABL. 1 (13). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
O G Ó Ł E M T O T A L	38832	38266	37172	45324	66,2	74,1	74,3	77,2
w tym ^a : of which ^a :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	681	652	540	540	81,3	86,5	86,9	93,2
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	4423	4252	3806	4314	98,6	98,5	98,6	98,8
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	1303	1641	1599	1408	89,1	87,3	86,1	87,2
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	164	253	230	271	87,2	82,2	90,0	86,3
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	1256	3976	3217	2333	98,6	99,8	99,9	99,9
Przeciwko czci i netykalności cielesnej Against good name and personal integrity	133	236	195	187	75,9	88,1	80,5	89,8
Przeciwko mieniu Against property	21106	18416	18299	22939	47,4	56,2	57,4	61,1

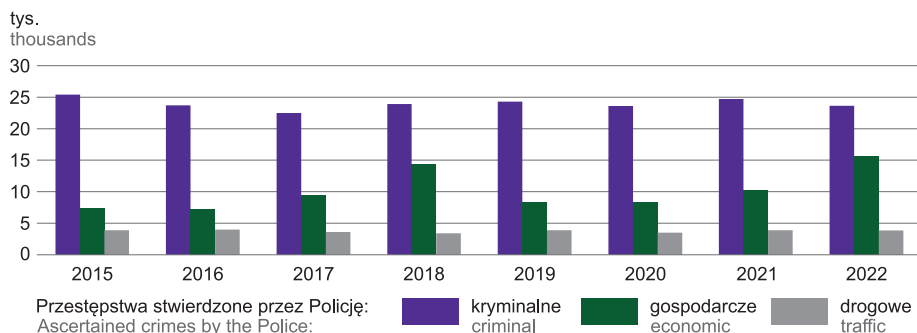
a Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 186.

Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Criminal Code articles, see notes to the chapter, item 1 on page 186.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

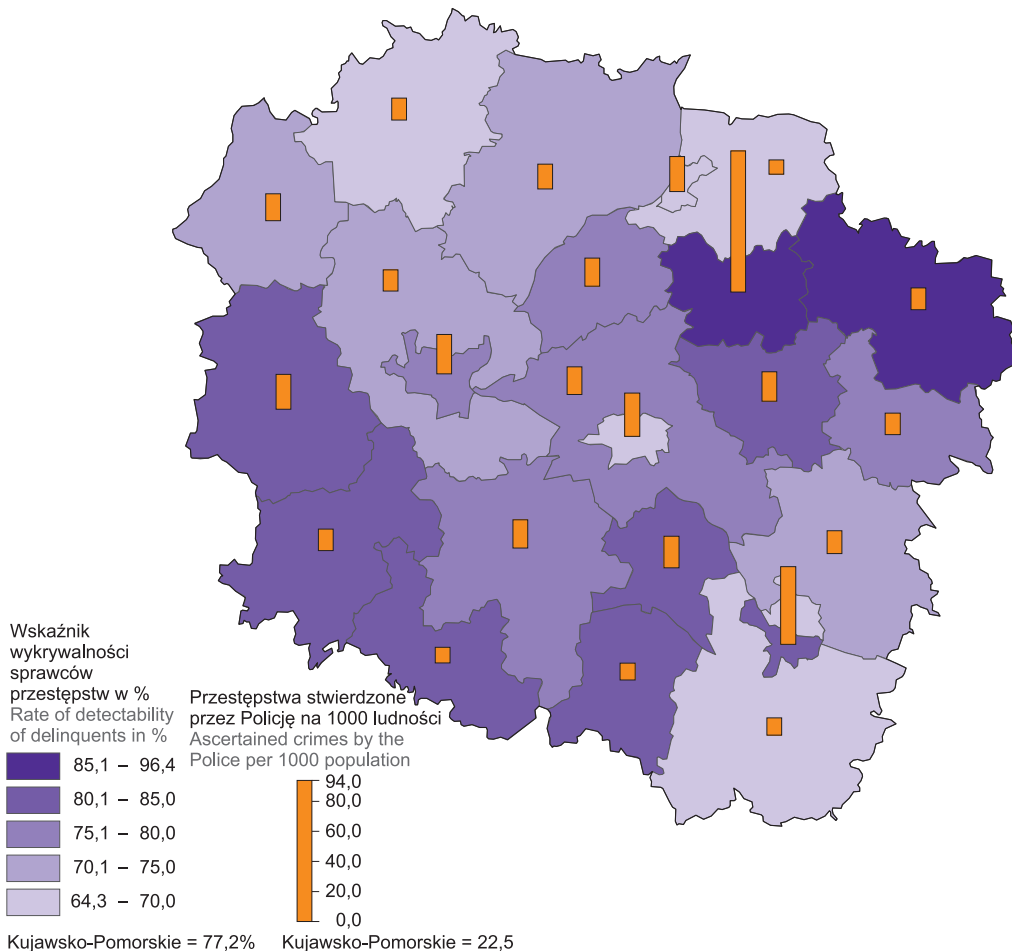
WYKRES 1 (8). **RODZAJE PRZESTĘPSTW**
CHART 1 (8). **TYPES OF CRIME**

Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Policji.

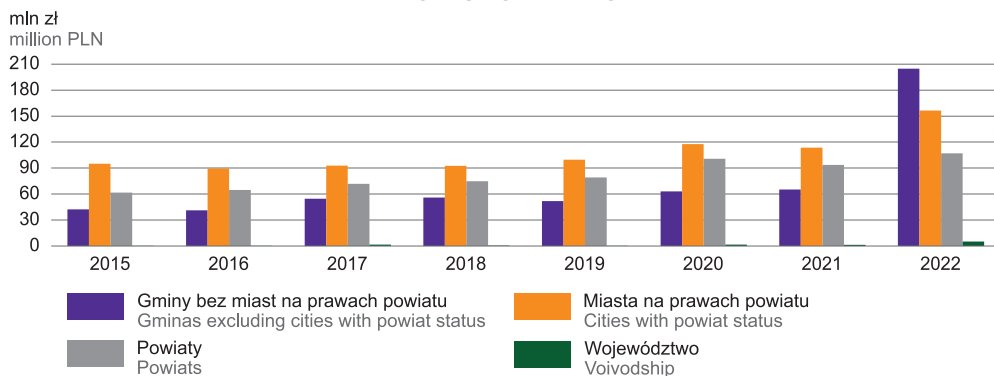
S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

MAPA 1 (7). **ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2022 R.**
 MAP 1 (7). **CRIME RISK IN 2022**

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
 Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (9). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA**
 CHART 2 (9). **EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE PUBLIC SAFETY AND FIRE PROTECTION DIVISION**

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
 Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (14). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

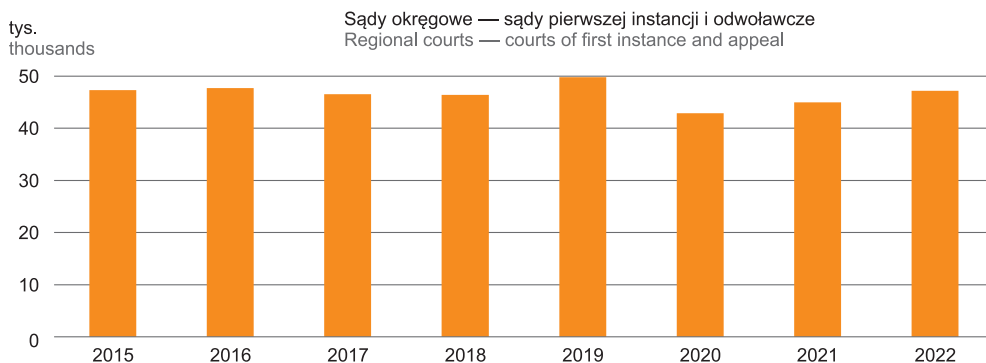
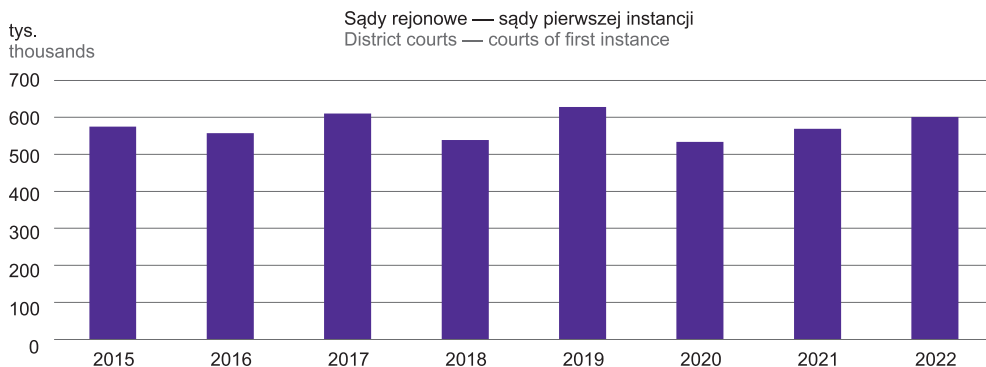
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	17884	14573	11017	10714	T O T A L
O rozwód	5454	5380	4517	4742	By divorce
O separację	225	144	95	1219	By separation
O alimenty	7387	5352	3765	4753	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	1902	1993	1295	1735	of demoralization
popęnienia czynu karalnego	2916	1704	1345	1670	of committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW Powszechnych**
CHART 3 (10). **INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS**

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

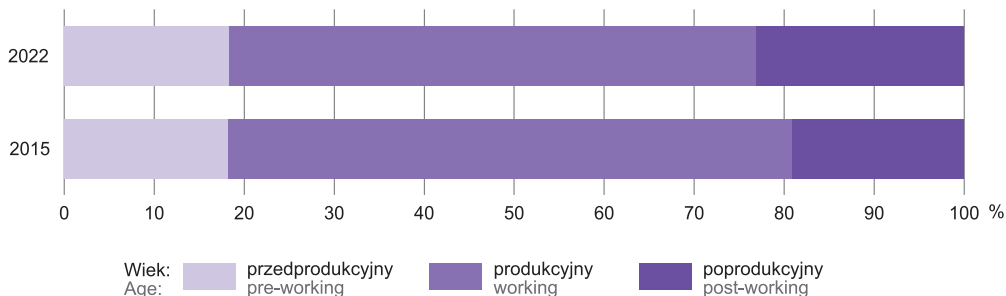
TABL. 1 (15). **LUDNOŚĆ**
Stan na 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2086210	2072373	2031550	2006876	T O T A L
na 1 km ²	116,1	115,3	113,0	111,7	per 1 km ²
mężczyźni	1010973	1004306	983504	971048	males
kobiety	1075237	1068067	1048046	1035828	females
na 100 mężczyzn	106,4	106,3	106,6	106,7	per 100 males
Miasta	1244129	1220444	1188959	1166346	Urban areas
w % ogółu ludności	59,6	58,9	58,5	58,1	in % of total population
Wieś	842081	851929	842591	840530	Rural areas
w % ogółu ludności	40,4	41,1	41,5	41,9	in % of total population

TABL. 2 (16). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan na 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2086210	2072373	2031550	2006876	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	378825	373397	373125	366988	Pre-working age
mężczyźni	194537	191863	191685	188621	males
kobiety	184288	181534	181440	178367	females
Miasta	206645	203815	196130	192647	Urban areas
Wieś	172180	169582	176995	174341	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1309091	1251212	1206034	1176157	Working age
mężczyźni	691514	665429	641537	623741	males
kobiety	617577	585783	564497	552416	females
Miasta	772703	720547	696384	671675	Urban areas
Wieś	536388	530665	509650	504482	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	398294	447764	452391	463731	Post-working age
mężczyźni	124922	147014	150282	158686	males
kobiety	273372	300750	302109	305045	females
Miasta	264781	296082	296445	302024	Urban areas
Wieś	133513	151682	155946	161707	Rural areas
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,4	65,6	68,4	70,6	Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	46,2	50,9	53,3	55,7	Males
Kobiety	74,1	82,3	85,7	87,5	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan na 31 grudnia
CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

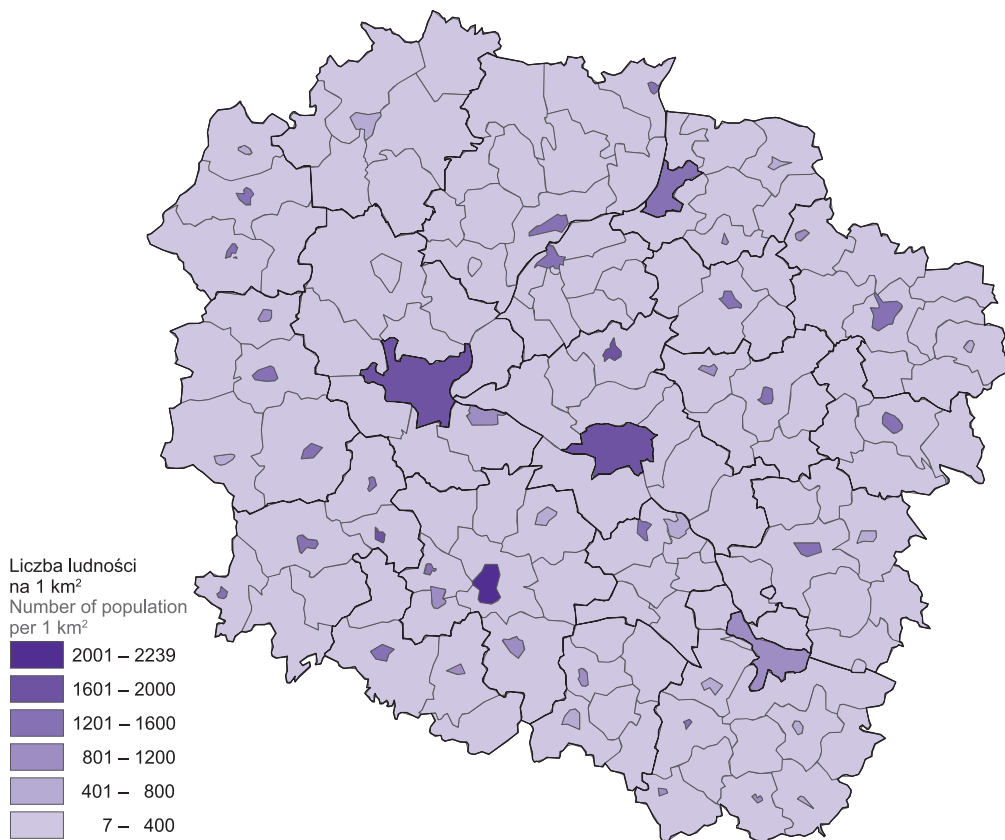

MAPA 1 (8). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2022 R.**

Stan na 31 grudnia

MAP 1 (8). **POPULATION DENSITY IN 2022**

As of 31 December

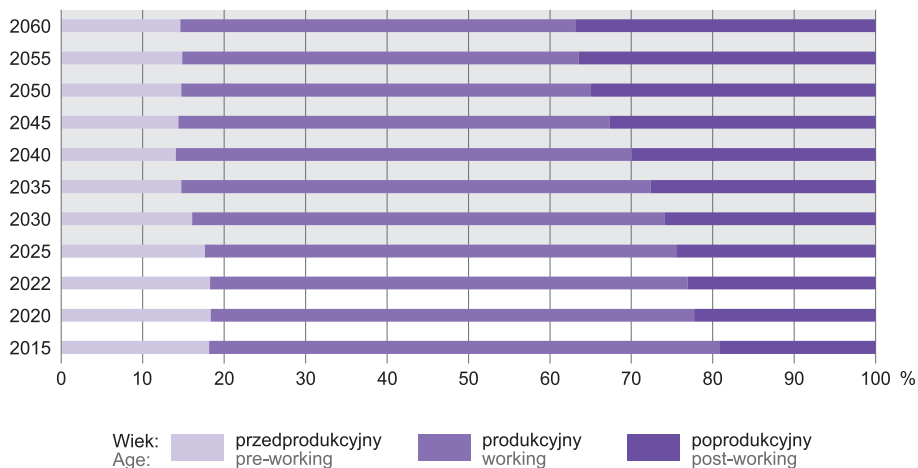
Kujawsko-Pomorskie = 112

WYKRES 2 (12). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**

Stan na 31 grudnia

CHART 2 (12). **POPULATION BY ECONOMIC GROUPS**

As of 31 December

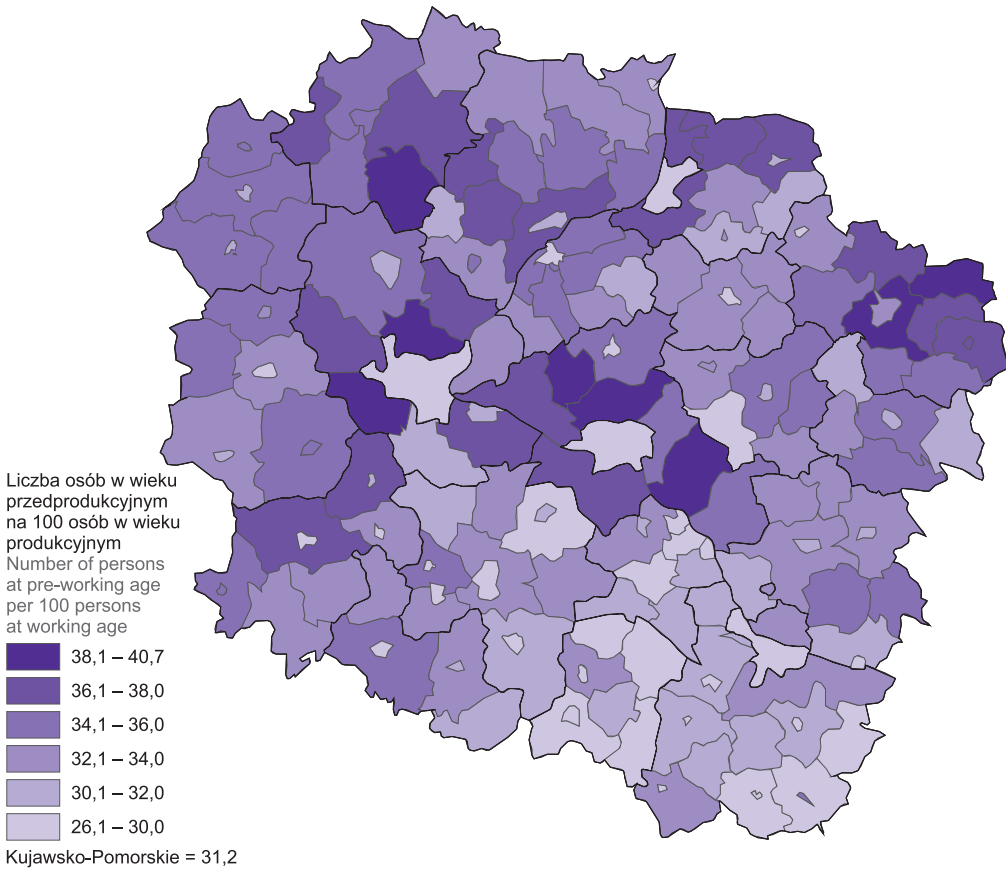

MAPA 2 (9). **LUĐNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2022 R.**

Stan na 31 grudnia

MAP 2 (9). **PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2022**

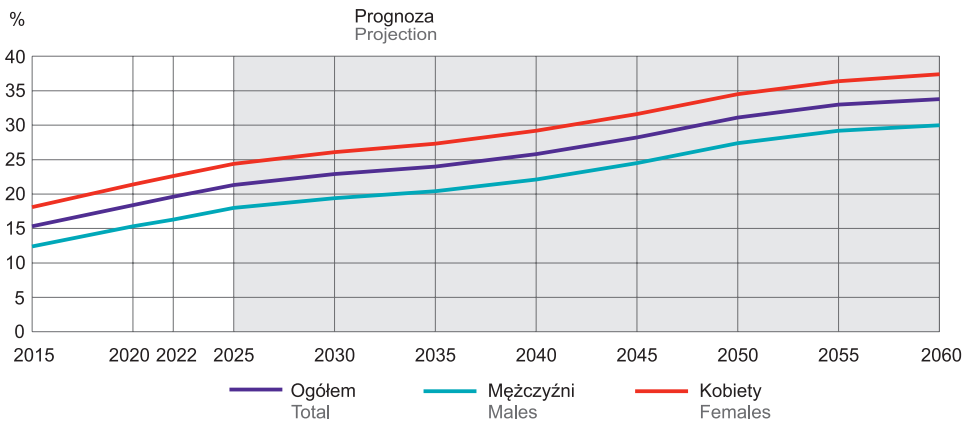
As of 31 December

WYKRES 3 (13). **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a**

Stan na 31 grudnia

CHART 3 (13). **OLD AGE RATE^a**

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
a Share of population aged 65 and more in the total population.

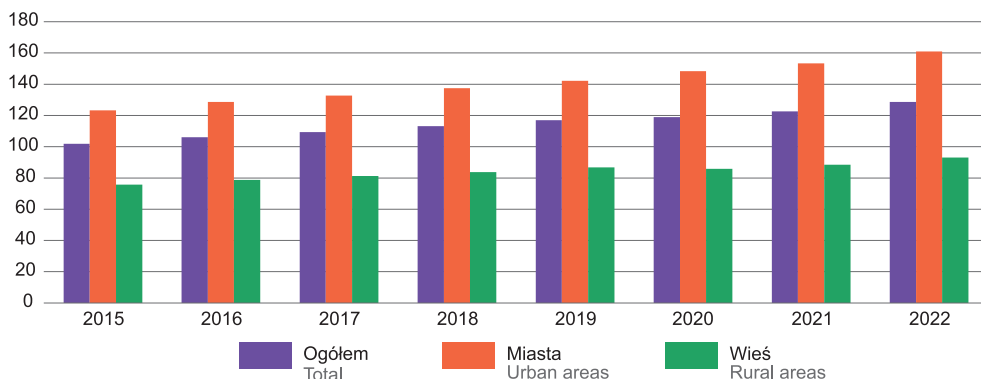
WYKRES 4 (14). INDEKS STAROŚCI^a

Stan na 31 grudnia

CHART 4 (14).

AGEING RATIO^a

As of 31 December

^a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
^a A Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

TABL. 3 (17). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH

Stan na 31 grudnia

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION			Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM TOTAL		2015	52	1244129	59,6
		2019	52	1220444	58,9
		2020	52	1188959	58,5
		2022	53	1166346	58,1
Poniżej 2000	Below 2000		6	10005	0,5
2000 – 4999	– 4999		15	53161	2,6
5000 – 9999	– 9999		11	76188	3,8
10000 – 19999	– 19999		14	188195	9,4
20000 – 49999	– 49999		2	53416	2,7
50000 – 99999	– 99999		2	157551	7,9
100000 – 199999	– 199999		2	297792	14,8
200000 i więcej	and more		1	330038	16,4

TABL. 4 (18). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ

Stan na 31 grudnia

GMINAS RURAL POPULATION

As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION			Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM TOTAL		2015	127	842081	40,4
		2019	127	851929	41,1
		2020	127	842591	41,5
		2022	127	840530	41,9
Poniżej 2000	Below 2000		1	1107	0,1
2000 – 4999	– 4999		61	251327	12,5
5000 – 6999	– 6999		27	165711	8,3
7000 – 9999	– 9999		20	163968	8,2
10000 i więcej	and more		18	258417	12,9

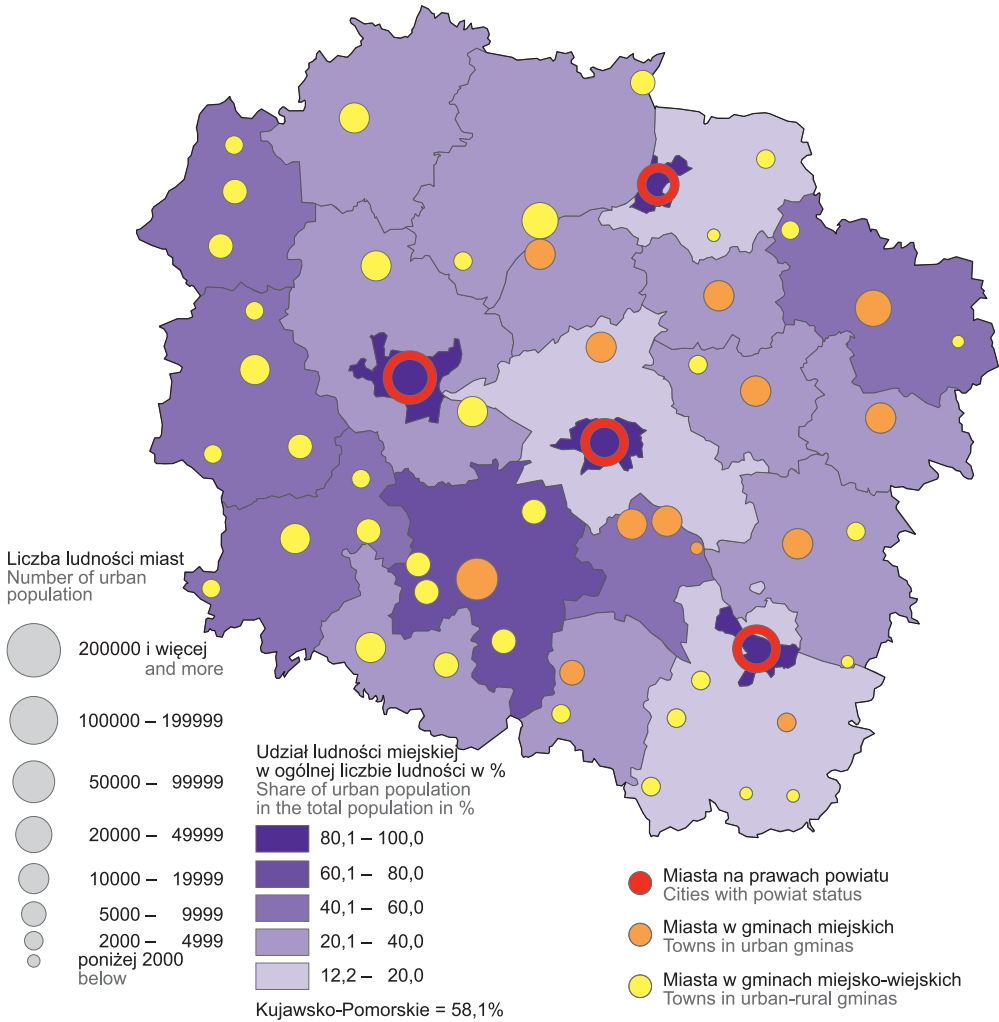
^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
^a Rural and urban-rural gminas.

MAPA 3 (10). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2022 R.

Stan na 31 grudnia

MAP 3 (10). URBANIZATION RATE IN 2022

As of 31 December

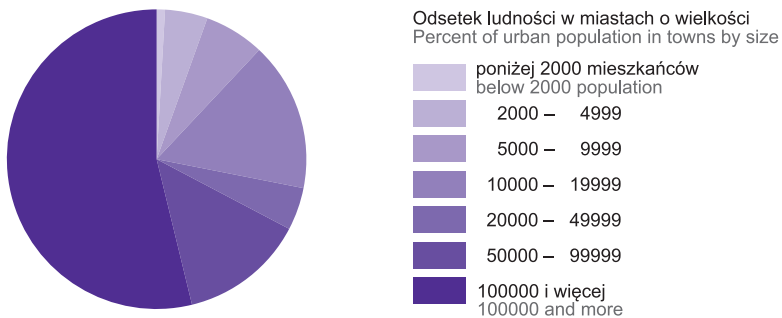

WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2022 R.

Stan na 31 grudnia

CHART 5 (15). URBAN POPULATION IN 2022

As of 31 December

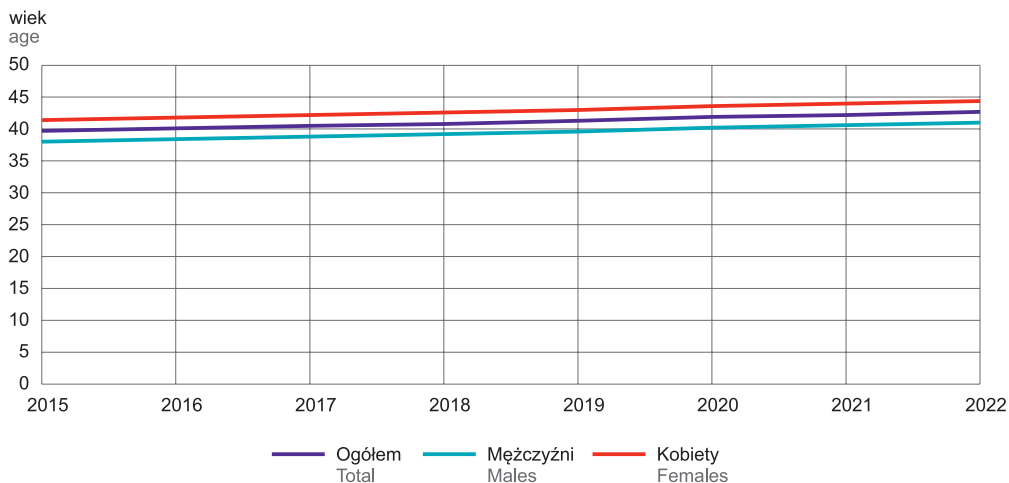
TABL. 5 (19). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan na 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

WIEK AGE	2015	2019	2020	2022					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2086210	2072373	2031550	2006876	971048	1166346	549425	840530	421623
0–2 lata	58345	59460	57368	49483	25505	26870	13896	22613	11609
3–6	88164	78711	82183	81473	42087	42873	22071	38600	20016
7–12	127376	134341	133533	127086	65362	65945	33759	61141	31603
13–15	61309	61296	61834	68777	35073	36173	18337	32604	16736
16–18	66812	60355	57250	59250	30297	30428	15479	28822	14818
19–24	160528	136194	123816	117504	60343	60954	30949	56550	29394
25–29	153445	139011	124239	113500	58008	64452	32211	49048	25797
30–34	173767	154464	144935	135914	69245	79279	39911	56635	29334
35–39	164380	171219	169257	161828	82042	95078	47995	66750	34047
40–44	148184	160781	161256	163099	82549	95464	47860	67635	34689
45–49	127609	141236	144917	152714	76544	87935	43390	64779	33154
50–54	132094	123878	123424	128869	63666	73501	35363	55368	28303
55–59	157019	131757	126147	120090	58083	69067	32040	51023	26043
60–64	147474	152151	146660	134658	63558	80532	36303	54126	27255
65–69	121495	133198	134017	137233	62210	87099	37352	50134	24858
70–74	62472	96808	106497	111967	47233	74214	29880	37753	17353
75–79	57190	53471	51551	62928	24503	42348	16046	20580	8457
80 lat i więcej and more	78547	84042	82666	80503	24740	54134	16583	26369	8157

WYKRES 6 (16). MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI

Stan na 31 grudnia
CHART 6 (16). MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION
As of 31 December

WYKRES 7 (17). **LUДНОŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2015, 2022 I 2060**
 Stan na 31 grudnia
 CHART 7 (17). **POPULATION BY SEX AND AGE IN 2015, 2022 AND 2060**
 As of 31 December

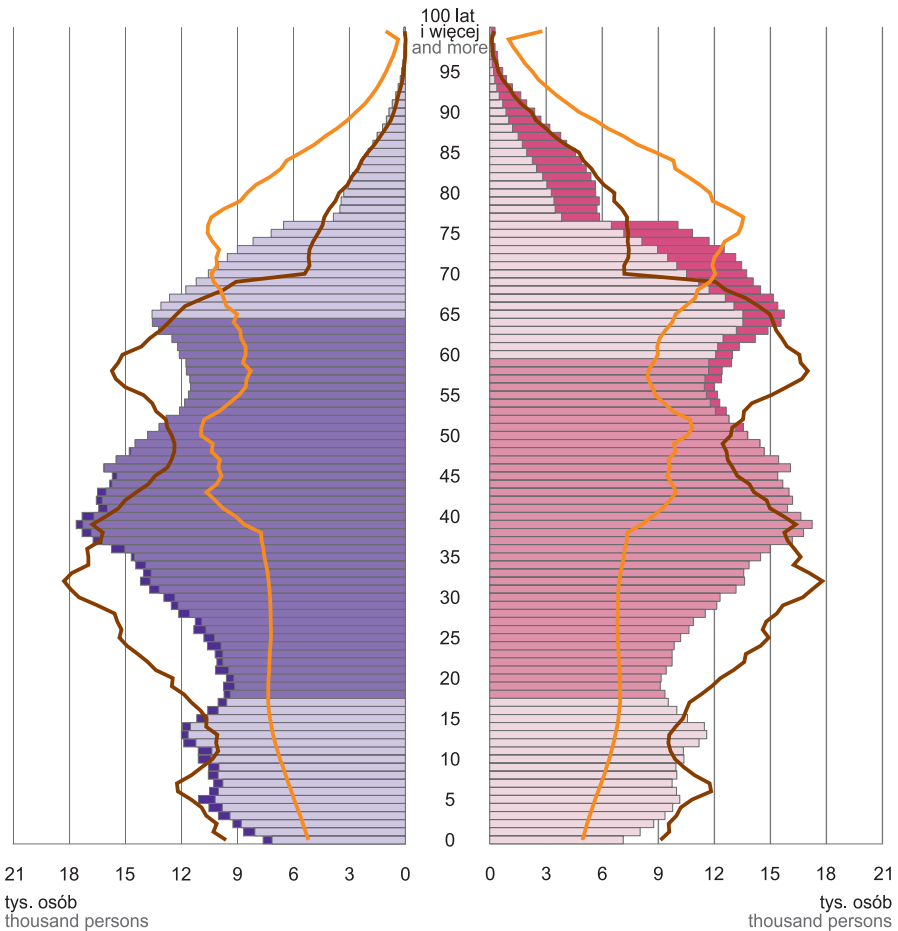
Mężczyźni Males

- Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age
- Wiek produkcyjny
Working age
- Nadwyżka liczby mężczyzn nad liczbą kobiet
Excess of males over females

Kobiety Females

- Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age
- Wiek produkcyjny
Working age
- Nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn
Excess of females over males

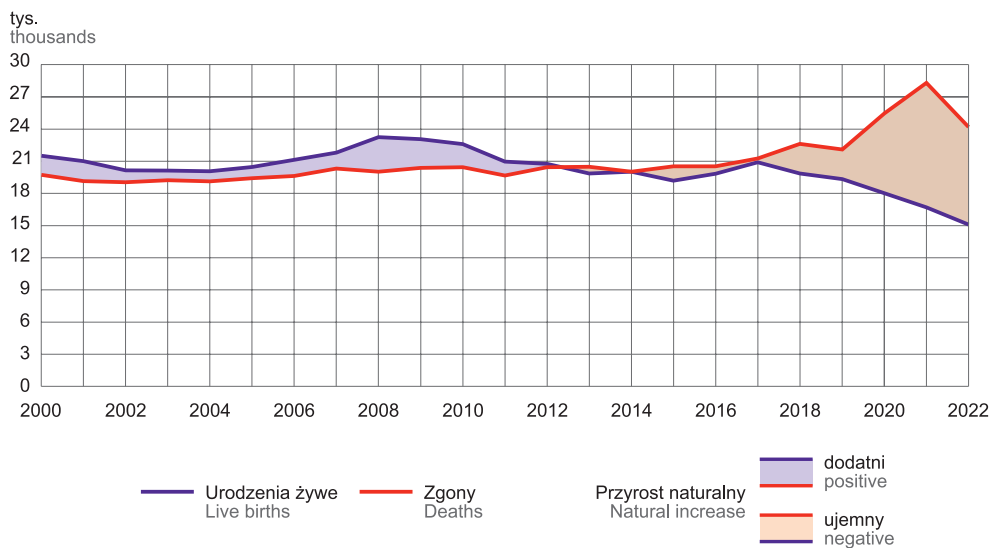
— 2015 r.
— 2060 r.

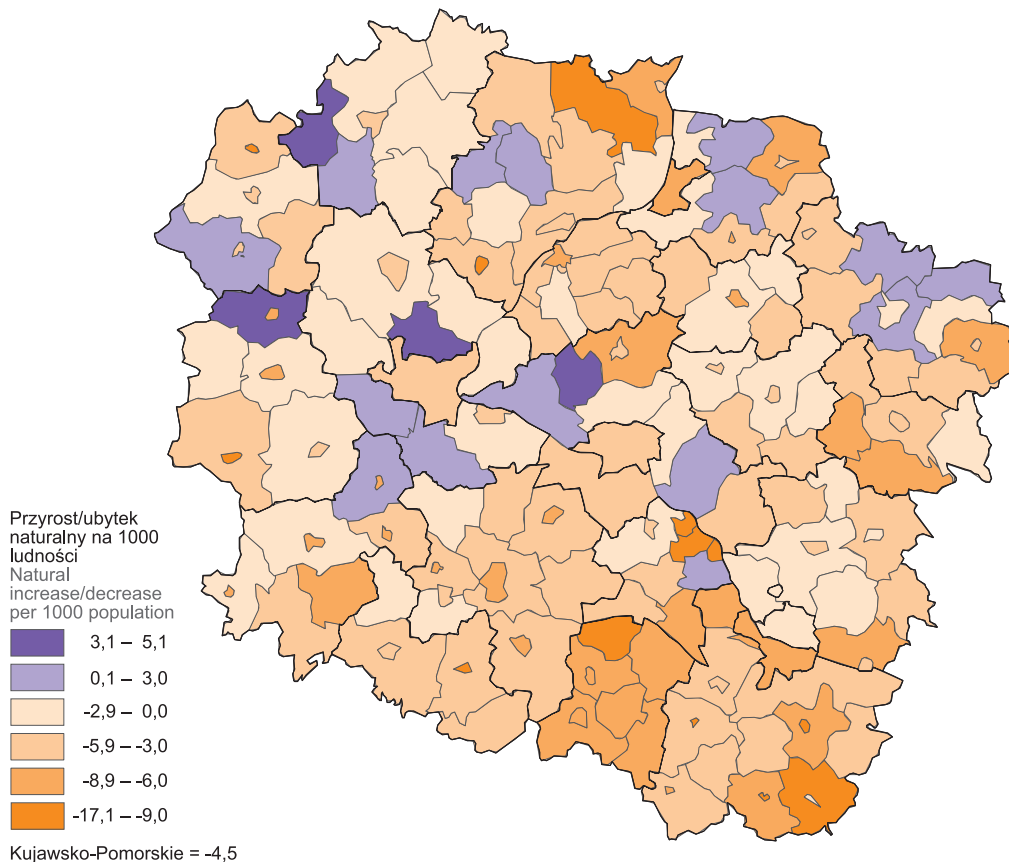
TABL. 6 (20). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	19190	20523	78	-1333
TOTAL	2019	19342	22096	95	-2754
	2020	18013	25465	72	-7452
	2022	15061	24184	75	-9123
Miasta	2015	11015	12882	43	-1867
Urban areas	2019	10974	13944	59	-2970
	2020	10097	16369	47	-6272
	2022	8421	15414	40	-6993
Wieś	2015	8175	7641	35	534
Rural areas	2019	8368	8152	36	216
	2020	7916	9096	25	-1180
	2022	6640	8770	35	-2130
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	9,19	9,83	4,06	-0,64
TOTAL	2019	9,32	10,65	4,91	-1,33
	2020	8,83	12,49	4,00	-3,65
	2022	7,49	12,02	4,98	-4,54
Miasta	2015	8,83	10,32	3,90	-1,50
Urban areas	2019	8,97	11,39	5,38	-2,43
	2020	8,43	13,66	4,65	-5,24
	2022	7,18	13,15	4,75	-5,97
Wieś	2015	9,73	9,10	4,28	0,64
Rural areas	2019	9,84	9,58	4,30	0,25
	2020	9,41	10,82	3,16	-1,40
	2022	7,91	10,45	5,27	-2,54

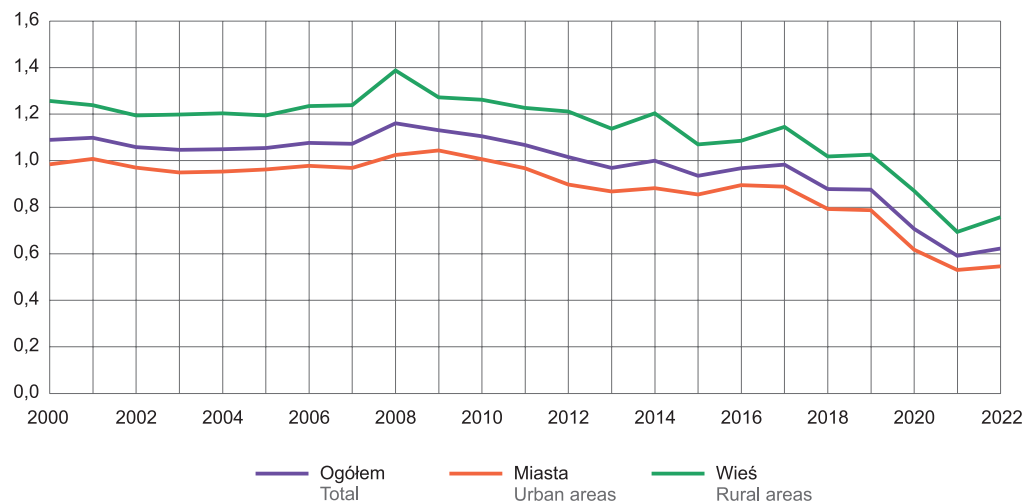
a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths, per 1000 live births.

WYKRES 8 (18). PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

MAPA 4 (11). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2022 R.**
 MAP 4 (11). **VITAL STATISTICS OF POPULATION IN 2022**

WYKRES 9 (19). **WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^a**
 CHART 9 (19). **DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a**

^a Stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów.
^a Ratio of the number of the live births to the number of deaths.

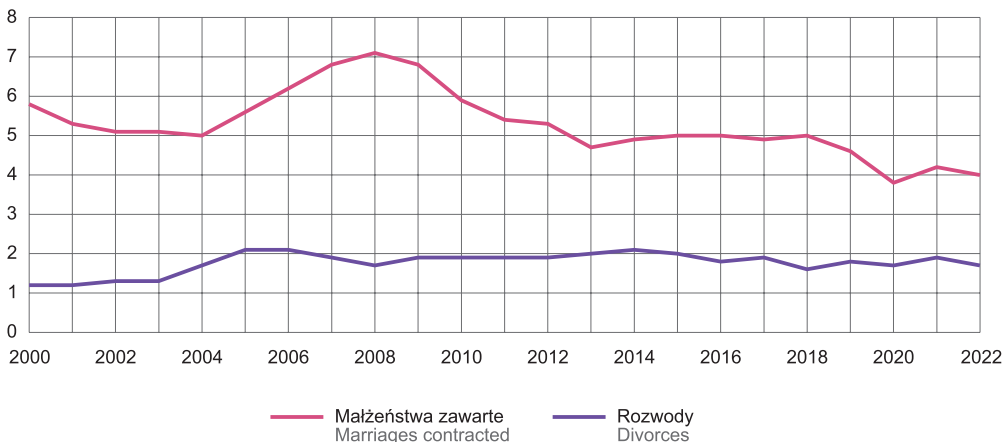
TABL. 7 (21). MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2015	10354	6133	5689	2194	4097	24,6	8,4	-2236	110
TOTAL	2019	9616	5421	6309	2471	3759	26,3	7,9	-3557	48
	2020	7681	3893	7441	2884	3416	29,2	7,3	-6502	38
	2022	8110	3756	6675	2696	3477	28,1	7,6	-5283	41
Miasta Urban areas	2015	6012	3279	3534	1401	2838	27,0	9,9	-2783	72
	2019	5706	2947	4006	1604	2579	29,7	9,4	-3635	37
	2020	4574	2101	4685	1954	2270	33,0	8,4	-5566	29
	2022	4905	2037	4205	1730	2340	31,9	9,0	-4703	28
Wieś Rural areas	2015	4342	2854	2155	793	1259	21,1	6,3	547	38
	2019	3910	2474	2303	867	1180	21,7	5,9	78	11
	2020	3107	1792	2756	930	1146	24,2	5,7	-936	9
	2022	3205	1719	2470	966	1137	23,1	5,7	-580	13

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.
a After considering internal and international net migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 10 (20). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY
CHART 10 (20). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES

Na 1000 ludności
Per 1000 population

TABL. 8 (22). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
OGÓŁEM	2015	19190	9002	7219	2046	603	208	105
TOTAL	2019	19342	8184	6681	3023	951	365	136
	2020	18013	7743	6164	2704	926	356	120
	2022	15061	6674	4888	2332	757	257	144
19 lat i mniej Under 20 years		372	320	45	7	–	–	–
20–24		2078	1370	450	207	38	11	1
25–29		4972	2544	1582	640	140	42	19
30–34		4794	1682	1883	805	294	92	38
35–39		2355	633	817	539	232	74	58
40–44		467	117	108	129	51	35	26
45 lat i więcej and more		23	8	3	5	2	3	2

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 9 (23). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKUCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

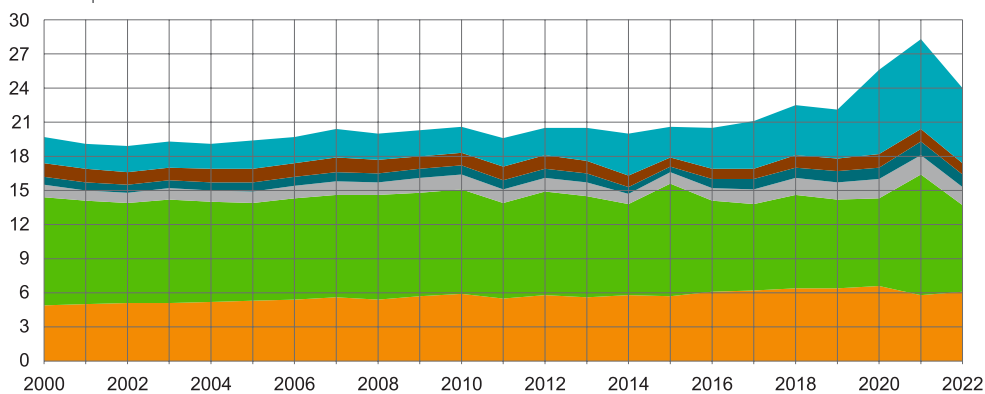
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	38,2	39,8	38,5	32,9	31,9	34,3
15–19	14,9	12,0	10,5	7,7	8,9	6,6
20–24	51,5	53,2	52,8	42,7	41,5	44,2
25–29	83,6	94,2	95,3	87,6	81,2	96,6
30–34	67,1	74,9	75,6	70,7	68,8	73,4
35–39	28,2	33,1	33,2	29,1	29,0	29,3
40–44	5,8	7,2	6,7	5,8	5,5	6,3
45–49 lat	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
Współczynniki: Rates:						
dziatności ogólnej total fertility	1,249	1,369	1,370	1,223	1,176	1,289
reprodukcji brutto gross reproduction	0,607	0,662	0,668	0,591	0,573	0,619
dynamiki demograficznej demographic dynamics	0,935	0,875	0,707	0,623	0,546	0,757

TABL. 10 (24). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females	
OGÓŁEM	2015	20523	10667	9856	12882	6627	6255	7641	4040	3601
TOTAL	2019	22096	11397	10699	13944	7025	6919	8152	4372	3780
	2020	25465	13341	12124	16369	8377	7992	9096	4964	4132
	2022	24184	12199	11985	15414	7647	7767	8770	4552	4218
0 lat		75	37	38	40	21	19	35	16	19
1–4		19	9	10	12	7	5	7	2	5
5–9		11	4	7	9	3	6	2	1	1
10–14		12	8	4	6	5	1	6	3	3
15–19		38	27	11	20	13	7	18	14	4
20–24		62	44	18	35	21	14	27	23	4
25–29		80	61	19	41	31	10	39	30	9
30–34		155	122	33	94	69	25	61	53	8
35–39		240	178	62	144	99	45	96	79	17
40–44		336	234	102	202	133	69	134	101	33
45–49		484	349	135	300	216	84	184	133	51
50–54		677	480	197	402	280	122	275	200	75
55–59		1052	724	328	644	435	209	408	289	119
60–64		1953	1283	670	1174	751	423	779	532	247
65–69		2986	1888	1098	1907	1171	736	1079	717	362
70–74		3477	2019	1458	2259	1269	990	1218	750	468
75–79		2791	1430	1361	1878	943	935	913	487	426
80–84		3115	1346	1769	2050	905	1145	1065	441	624
85 lat i więcej and more		6621	1956	4665	4197	1275	2922	2424	681	1743

WYKRES 11 (21). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ**
CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób
thousand persons

Nowotwory
Neoplasms

Choroby układu oddechowego
Diseases of the respiratory
system

Zewnętrzne przyczyny
External causes

Choroby układu krążenia
Diseases of the circulatory
system

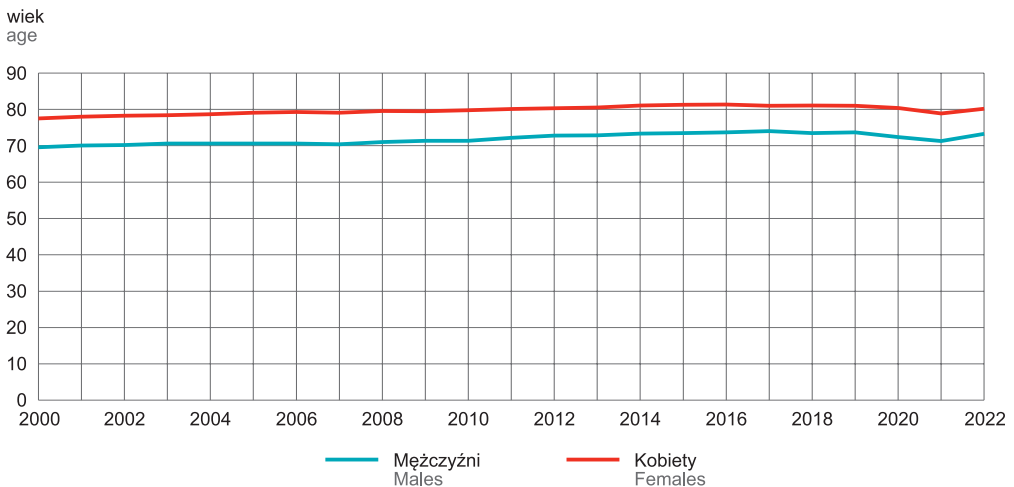
Choroby układu trawiennego
Diseases of the digestive
system

Pozostałe
Others

TABL. 11 (25). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS		Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females
OGÓŁEM	2015	78	52	26	43	25	18	35	27	8
TOTAL	2019	95	45	50	59	25	34	36	20	16
	2020	72	46	26	47	32	15	25	14	11
	2022	75	37	38	40	21	19	35	16	19
0–27 dni days		52	25	27	27	12	15	25	13	12
0–6		36	17	19	18	8	10	18	9	9
w tym 0 of which		19	9	10	8	5	3	11	4	7
7–13		7	5	2	4	3	1	3	2	1
14–20		4	1	3	2	–	2	2	1	1
21–27		5	2	3	3	1	2	2	1	1
28–29 dni days		–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc month		7	4	3	2	2	–	5	2	3
2		2	1	1	–	–	–	2	1	1
3		5	5	–	5	5	–	–	–	–
4		2	–	2	1	–	1	1	–	1
5		1	1	–	1	1	–	–	–	–
6		2	1	1	1	1	–	1	–	1
7		2	–	2	2	–	2	–	–	–
8		–	–	–	–	–	–	–	–	–
9		1	–	1	–	–	–	1	–	1
10		–	–	–	–	–	–	–	–	–
11 miesięcy months		1	–	1	1	–	1	–	–	–

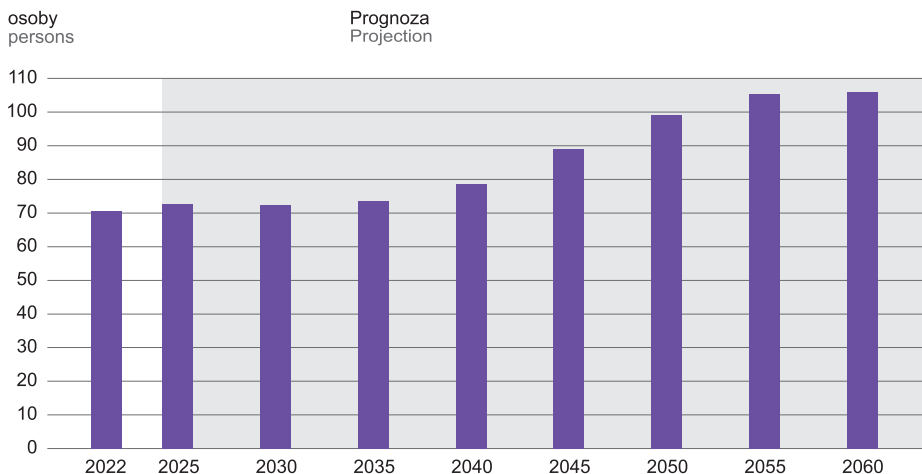
WYKRES 12 (22). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
CHART 12 (22). LIFE EXPECTANCY

TABL. 12 (26). PROGNOZA LUDNOŚCI
 Stan na 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
OGÓLEM w tysiącach TOTAL in thousands									
OGÓLEM	1979,7	1941,1	1884,5	1820,9	1753,6	1684,3	1612,9	1539,9	TOTAL
mężczyźni	957,0	935,0	906,2	875,0	843,1	810,5	776,6	741,5	males
kobiety	1022,7	1006,1	978,4	945,9	910,5	873,8	836,3	798,3	females
Ekonomiczne grupy wieku w tysiącach Economic age groups in thousands									
Wiek przedprodukcyjny	349,0	311,8	278,0	256,6	252,4	248,5	239,9	225,3	Pre-working age
mężczyźni	179,5	160,5	143,0	131,9	129,8	127,8	123,4	115,8	males
kobiety	169,5	151,4	135,0	124,7	122,6	120,7	116,5	109,5	females
Wiek produkcyjny	1146,0	1125,7	1086,2	1019,4	928,4	845,4	785,3	747,7	Working age
mężczyźni	605,6	593,3	578,6	549,7	506,6	460,5	426,2	403,3	males
kobiety	540,4	532,4	507,5	469,8	421,8	384,9	359,1	344,4	females
Wiek poprodukcyjny	484,7	503,6	520,4	544,8	572,9	590,4	587,8	566,9	Post-working age
mężczyźni	171,9	181,2	184,6	193,5	206,7	222,2	227,0	222,4	males
kobiety	312,8	322,3	335,8	351,3	366,1	368,2	360,7	344,5	females
Biologiczne grupy wieku w tysiącach Biological age groups in thousands									
0–14 lat	278,9	249,7	218,5	210,9	209,1	206,1	197,2	182,6	0–14
mężczyźni	143,7	128,6	112,4	108,4	107,5	106,0	101,4	93,9	males
kobiety	135,2	121,1	106,2	102,5	101,6	100,1	95,8	88,7	females
15–64	1278,8	1247,4	1213,9	1140,5	1050,0	954,6	884,3	836,6	15–64
mężczyźni	641,4	625,2	609,2	573,2	528,8	482,3	448,2	425,3	males
kobiety	637,4	622,2	604,7	567,2	521,1	472,3	436,0	411,3	females
65 lat i więcej	421,9	444,0	452,1	469,6	494,6	523,6	531,5	520,7	65 and more
mężczyźni	171,9	181,2	184,6	193,5	206,7	222,2	227,0	222,4	males
kobiety	250,0	262,8	267,5	276,1	287,8	301,3	304,5	298,3	females
Wybrane współczynniki Selected ratio									
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	72,7	72,4	73,5	78,6	88,9	99,2	105,4	105,9	Non-working age population per 100 persons of working age
mężczyźni	58,0	57,6	56,6	59,2	66,4	76,0	82,2	83,9	males
kobiety	89,3	89,0	92,8	101,3	115,9	127,0	132,9	131,8	females
Współczynnik starości demograficznej	21,3	22,9	24,0	25,8	28,2	31,1	33,0	33,8	Rate demographic of ageing
mężczyźni	18,0	19,4	20,4	22,1	24,5	27,4	29,2	30,0	males
kobiety	24,4	26,1	27,3	29,2	31,6	34,5	36,4	37,4	females
Indeks starości	151,3	177,8	206,9	222,7	236,5	254,0	269,6	285,2	Ageing ratio
mężczyźni	119,6	141,0	164,3	178,6	192,3	209,6	224,0	237,0	males
kobiety	184,9	216,9	251,9	269,3	283,3	301,0	317,9	336,2	females

WYKRES 13 (23). LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM
 Stan na 31 grudnia
CHART 13 (23). NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
 As of 31 December

TABL. 13 (27). **WYBRANE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**
DEMOGRAPHIC INDICATORS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Współczynnik feminizacji w % Feminisation rate in %	Ludność w wieku 65 lat i więcej w % ogółem Population aged 65 and more in % of total	Przyrost naturalny ludności Natural increase	Ogólne saldo migracji na pobyt stały Total net migration for permanent residence	SPECIFICATION
Miasta	112,3	22,1	-6,0	-4,5	Urban areas
duże	114,3	22,9	-5,7	-4,9	large
średnie	111,5	21,7	-6,3	-3,7	medium
małe	109,0	20,7	-6,2	-4,2	small
Obszary wiejskie	99,4	16,0	-2,5	4,0	Rural areas
aglomeracyjne					agglomeration
dużej gęstości	101,8	12,3	1,5	23,8	high density
małej gęstości	99,6	15,0	-1,4	7,8	low density
pozaglomeracyjne					non-agglomeration
dużej gęstości	99,4	16,5	-3,4	1,5	high density
małej gęstości	98,2	17,4	-3,5	-1,6	low density

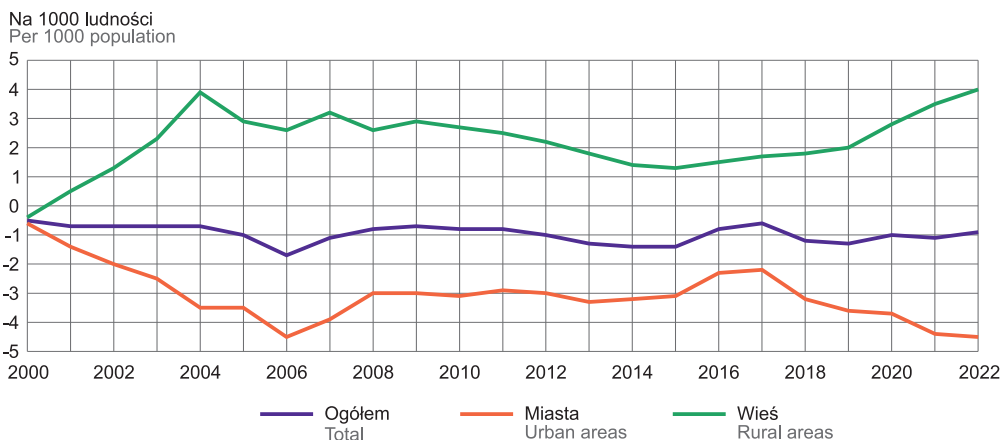
TABL. 14 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2015	.	11273	9130	.	.	10933	11219	.	-2849
TOTAL	2019	24764	13344	10763	657	27430	13094	13934	402	-2666
	2020	20668	11490	8714	464	22686	9999	12317	370	-2018
	2022	22464	12300	9606	558	24292	9814	13838	640	-1828
Miasta	2015	.	3907	5569	.	.	4939	7493	.	-3915
Urban areas	2019	11275	4517	6307	451	15633	6081	9270	282	-4358
	2020	8614	3459	4894	261	12990	4520	8245	225	-4376
	2022	8668	3281	5054	333	13890	4376	9153	361	-5222
Wieś	2015	.	7366	3561	.	.	5994	3726	.	1066
Rural areas	2019	13489	8827	4456	206	11797	7013	4664	120	1692
	2020	12054	8031	3820	203	9696	5479	4072	145	2358
	2022	13796	9019	4552	225	10402	5438	4685	279	3394
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2015	.	5,40	4,37	.	.	5,24	5,37	.	-1,36
TOTAL	2019	11,94	6,43	5,19	0,32	13,22	6,31	6,72	0,19	-1,29
	2020	10,14	5,64	4,27	0,23	11,13	4,90	6,04	0,18	-0,99
	2022	11,17	6,11	4,78	0,28	12,08	4,88	6,88	0,32	-0,91
Miasta	2015	.	3,13	4,46	.	.	3,96	6,01	.	-3,14
Urban areas	2019	9,21	3,69	5,15	0,37	12,77	4,97	7,57	0,23	-3,56
	2020	7,19	2,89	4,09	0,22	10,84	3,77	6,88	0,19	-3,65
	2022	7,39	2,80	4,31	0,28	11,85	3,73	7,81	0,31	-4,45
Wieś	2015	.	8,77	4,24	.	.	7,14	4,44	.	1,27
Rural areas	2019	15,86	10,38	5,24	0,24	13,87	8,24	5,48	0,14	1,99
	2020	14,33	9,55	4,54	0,24	11,53	6,52	4,84	0,17	2,80
	2022	16,43	10,74	5,42	0,27	12,39	6,48	5,58	0,33	4,04

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

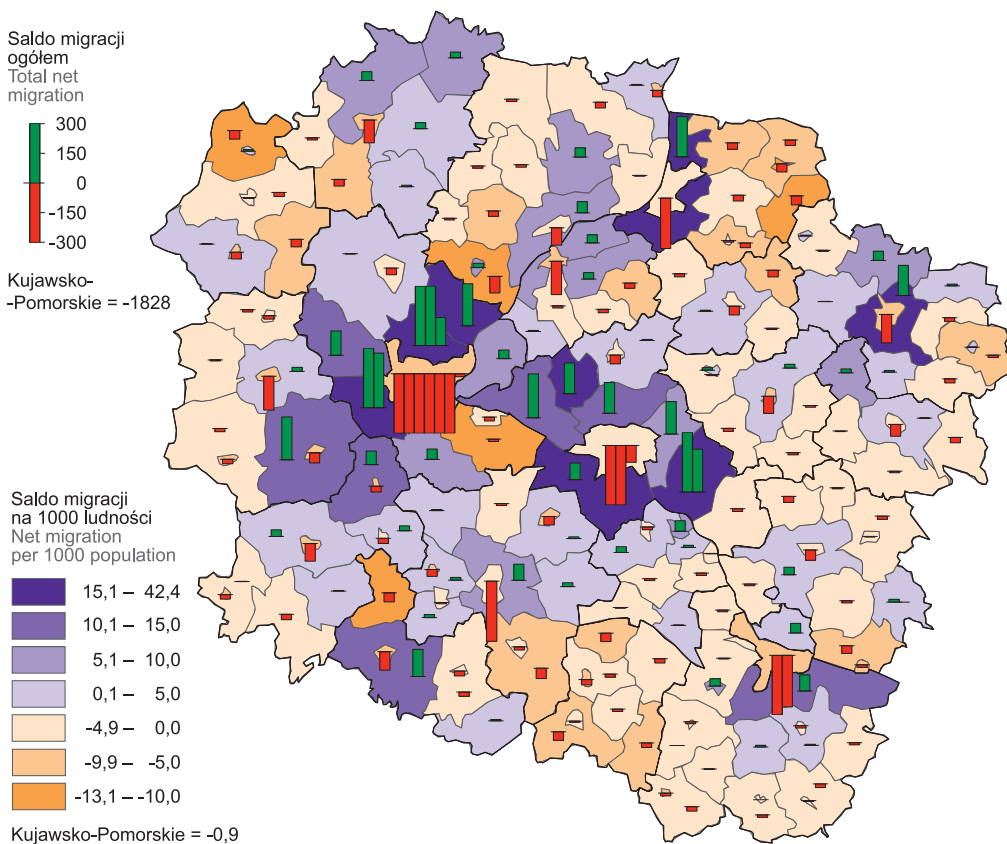
a Registrations. b Deregistrations. c In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

WYKRES 14 (24). SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY^a
 CHART 14 (24). NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE^a

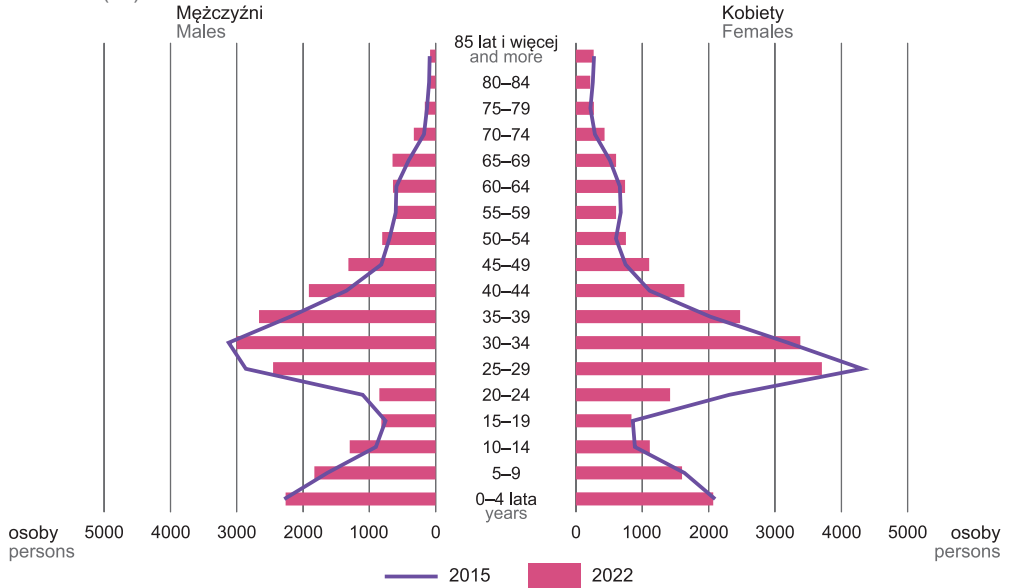

a W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
 a In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

MAPA 5 (12). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2022 R.
 MAP 5 (12). INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2022

WYKRES 15 (25). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
 CHART 15 (25). **INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**

TABL. 15 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
 INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓLEM	2014	427	241	186	1527	743	784	-1100	-502	-598
TOTAL	2019	657	353	304	402	202	200	255	151	104
	2020	464	248	216	370	207	163	94	41	53
	2022	558	298	260	640	439	201	-82	-141	59
	0–4 lata	125	65	60	13	6	7	112	59	53
	5–9	134	63	71	15	6	9	119	57	62
	10–14	29	12	17	26	13	13	3	-1	4
	15–19	14	11	3	62	56	6	-48	-45	-3
	20–24	6	1	5	54	44	10	-48	-43	-5
	25–29	34	22	12	90	60	30	-56	-38	-18
	30–34	46	28	18	109	83	26	-63	-55	-8
	35–39	42	27	15	110	75	35	-68	-48	-20
	40–44	39	21	18	65	43	22	-26	-22	-4
	45–49	27	14	13	39	23	16	-12	-9	-3
	50–54	26	16	10	23	13	10	3	3	–
	55–59	10	7	3	11	8	3	-1	-1	–
	60–64	9	5	4	12	5	7	-3	–	-3
	65 lat i więcej and more	17	6	11	11	4	7	6	2	4

TABL. 16 (30). **REZYDENCI^a**
 Stan na 31 grudnia
 RESIDENT POPULATION^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ő Ł E M	2062006	2050976	1969116	1943197	TOTAL
mężczyźni	998881	993882	953336	940020	males
kobiety	1063125	1057094	1015780	1003177	females
Miasta	1228111	1207618	1150712	1127284	Urban areas
w tym mężczyźni	580861	570985	542716	530727	of which males
Wieś	833895	843358	818404	815913	Rural areas
w tym mężczyźni	418020	422897	410620	409293	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usually resident population (residents) comprises the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period of 12 months or more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań National Census of Population and Housing

TABL. 17 (31). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
 POPULATION BASED ON CENSUSES DATA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2021	SPECIFICATION
O G Ő Ł E M	2069321	2097635	2027261	TOTAL
na 1 km ²	115	117	113	per 1 km ²
mężczyźni	999758	1016729	981319	males
kobiety	1069563	1080906	1045942	females
na 100 mężczyzn	107,0	106,3	106,6	per 100 males
Miasta	1288519	1269821	1185790	Urban areas
w % ogółu ludności	62,3	60,5	58,5	in % of total population
Wieś	780802	827814	841471	Rural areas
w % ogółu ludności	37,7	39,5	41,5	in % of total population

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2002, 2011, 2021). Stan na: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
 a Data of the National Censuses of Population and Housing (2002, 2011, 2021). As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

TABL. 18 (32). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a**
 Stan na 31 marca
 POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS BASED ON CENSUSES DATA^a
 As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2021	SPECIFICATION
W wieku przedprodukcyjnym	404217	372745	Pre-working age
mężczyźni	206913	191492	males
kobiety	197304	181253	females
Miasta	220724	195723	Urban areas
Wieś	183493	177022	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1355034	1201698	Working age
mężczyźni	708896	639026	males
kobiety	646138	562672	females
Miasta	825856	693446	Urban areas
Wieś	529178	508252	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	338384	452818	Post-working age
mężczyźni	100920	150801	males
kobiety	237464	302017	females
Miasta	223241	296621	Urban areas
Wieś	115143	156197	Rural areas
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym			Non-working age population per 100 persons of working age
Mężczyźni	43,4	53,6	Males
Kobiety	67,3	85,9	Females

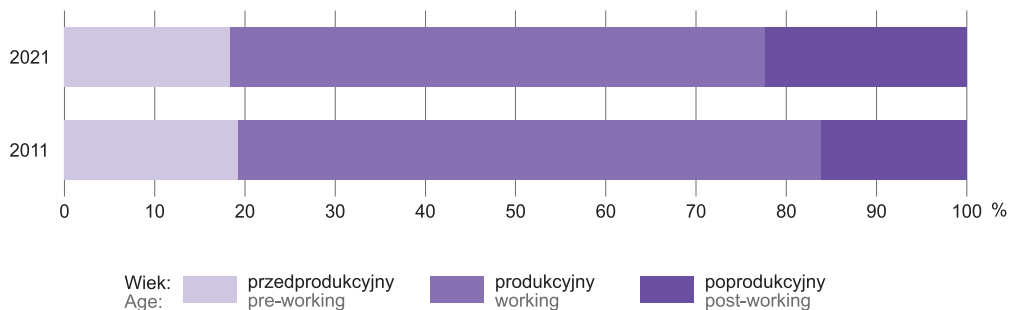
a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
 a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

WYKRES 16 (26). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU^a

Stan na 31 marca

CHART 16 (26). POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS^a

As of 31 March

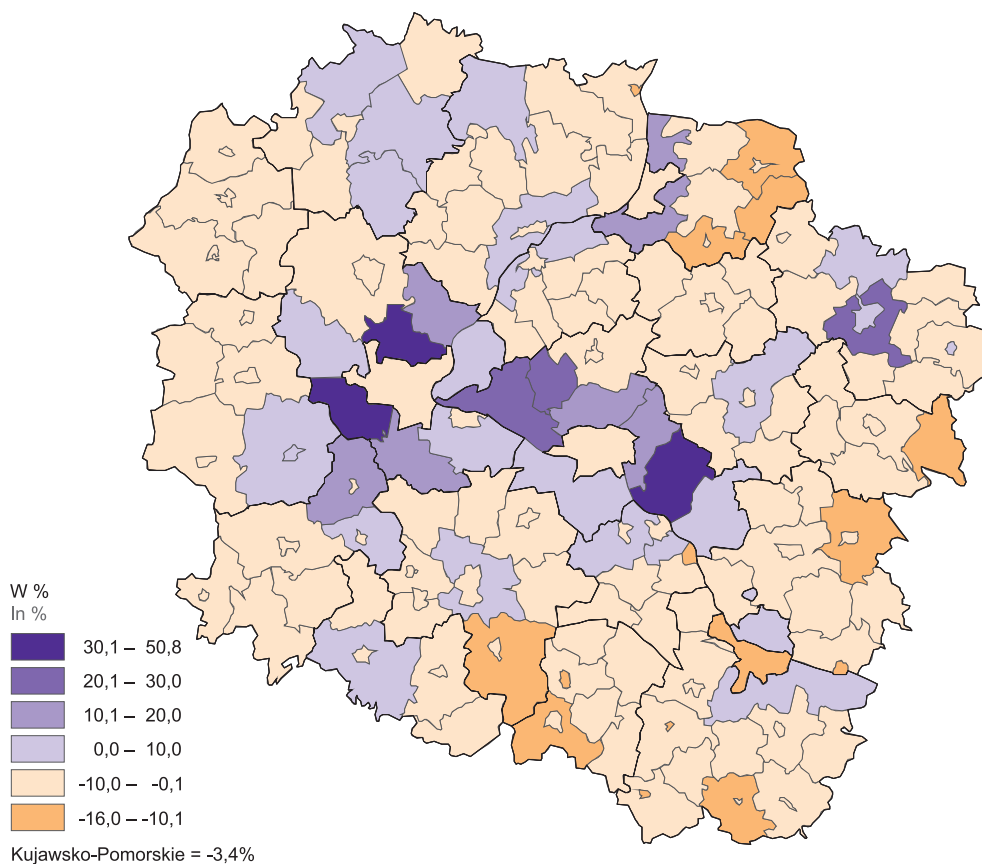
^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
^a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

MAPA 6 (13). ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W LATACH 2011–2021^a

Stan na 31 marca

MAP 6 (13). POPULATION CHANGES 2011–2021^a

As of 31 March

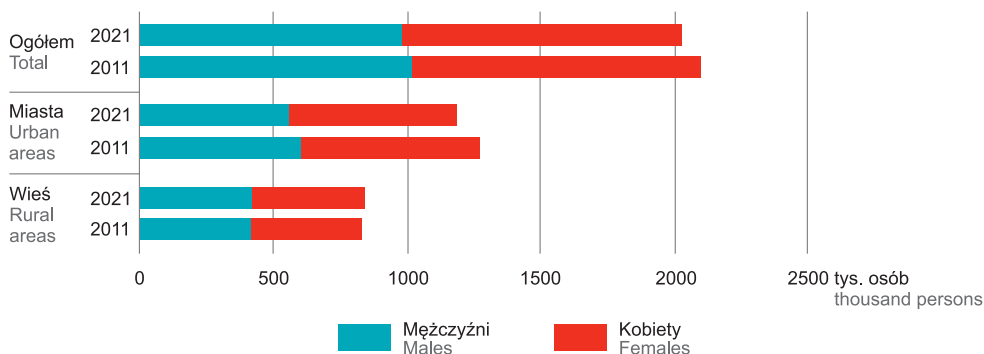
^a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
^a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

WYKRES 17 (27). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I PŁCI^a**

Stan na 31 marca

CHART 17 (27). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE AND SEX^a**

As of 31 March

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

TABL. 19 (33). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU NA PODSTAWIE SPISÓW^a**

Stan na 31 marca

POPULATION BY SEX AND AGE BASED ON CENSUSES DATA^a

As of 31 March

WIEK AGE	2011	2021					
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
			mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
				razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2097635	2027261	981319	1185790	559229	841471	422090
0–2 lata	69520	56706	29269	30390	15716	26316	13553
3–6	85037	82249	42370	43769	22425	38480	19945
7–12	124176	132909	68138	69702	35626	63207	32512
13–15	71678	62531	32126	32162	16352	30369	15774
16–18	81900	57354	29353	29449	15073	27905	14280
19–24	184906	122851	63123	66215	33396	56636	29727
25–29	177951	122710	62616	70521	35188	52189	27428
30–34	166679	143651	73035	84759	42824	58892	30211
35–39	151748	169025	85975	100402	50791	68623	35184
40–44	130596	160767	81239	94578	47330	66189	33909
45–49	134323	146218	73207	83924	41285	62294	31922
50–54	161848	124091	61157	70768	33760	53323	27397
55–59	157464	125066	60595	72768	33836	52298	26759
60–64	133610	145097	68315	88621	39762	56476	28553
65–69	73339	134269	60427	86523	36958	47746	23469
70–74	68258	106795	44921	71139	28766	35656	16155
75–79	57820	53080	20560	35797	13602	17283	6958
80 lat i więcej and more	66782	81892	24893	54303	16539	27589	8354

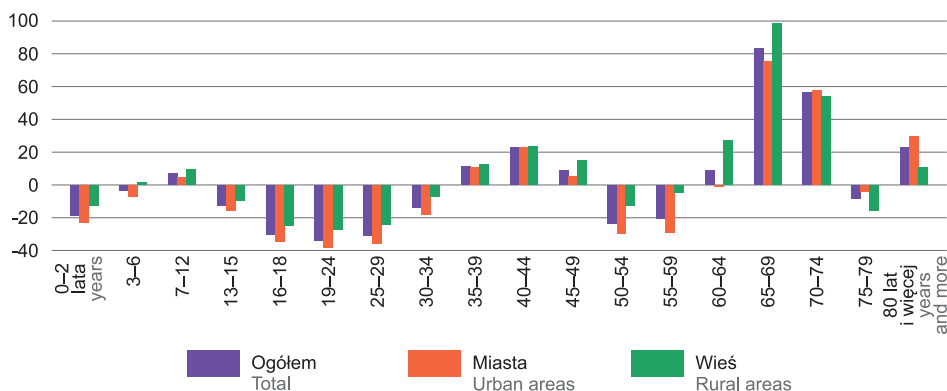
a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).
a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

WYKRES 18 (28). ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKU W 2021 R.^a

Stan na 31 marca

CHART 18 (28). POPULATION CHANGES BY AGE GROUPS IN 2021^a

As of 31 March

Zmiana w stosunku do 2011 r. w %
Change in accordance to 2011 in %

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).

a Data of the National Censuses of Population and Housing. (2011, 2021)

TABL. 20 (34). LUDNOŚĆ W WYBRANYCH PRZEKROJACH NA PODSTAWIE SPISÓW^a

Stan na 31 marca

POPULATION BY CHOSEN FEATURES BASED ON CENSUSES DATA^a

As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2021	SPECIFICATION
Ludność według kraju urodzenia i obywatelstwa w tys. Population by country of birth and citizenship in thousands			
Kraj urodzenia:			Country of birth:
Polska	2076,3	1996,7	Poland
inny kraj	20,6	30,0	other country
nieustalony	0,7	0,6	unknown
Obywatelstwo:			Citizenship:
polskie	2095,5	2023,9	Polish
niepolskie	1,7	3,4	non-polish
bezpaństwowcy	0,1	0,0	stateless
nieustalone	0,3	0,0	unknown
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w tys. Population aged 15 and more by marital status in thousands			
Stan cywilny:			Marital status:
kawalerowie/panny	516,8	496,1	single
żonaci/zamężne	997,8	931,8	married
wdowcy/wdowy	166,5	146,0	widowed
rozwidzeni/rozwidzone	86,0	135,1	divorced
nieustalone	5,1	3,5	unknown
Ludność według w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia w tys. Population aged 13 and more by educational level in thousands			
Wykształcenie:			Educational level:
wyższe i kolegium	256,0	355,6	tertiary and collegio
średnie policealne i średnie	536,5	583,0	post-secondary and secondary
zasadnicze zawodowe/branżowe	459,2	433,5	vocational/sectoral
gimnazjalne	95,7	54,9	lower secondary
podstawowe ukończone	361,9	233,8	completed primary
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	20,9	51,1	primary not completed and without school education

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań (2011, 2021).

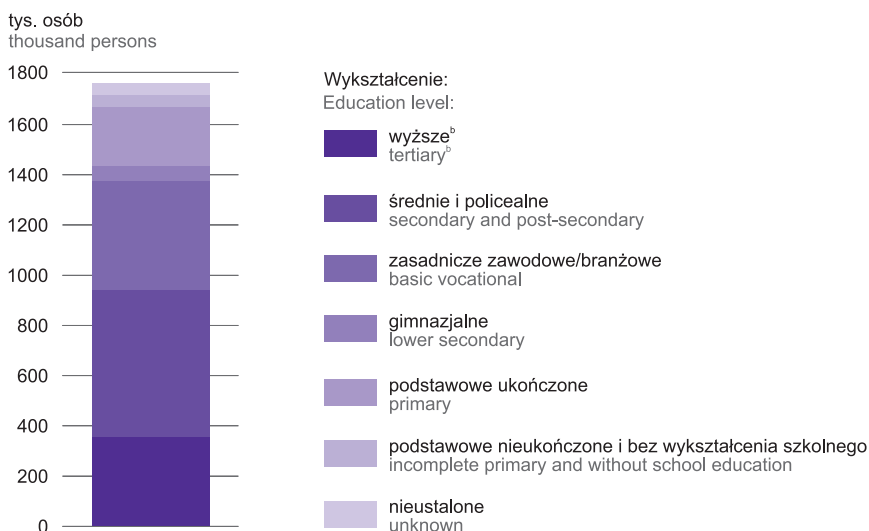
a Data of the National Censuses of Population and Housing (2011, 2021).

WYKRES 19 (29). LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2021 R.^a

Stan na 31 marca

CHART 19 (29). POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATION LEVEL IN 2021^a

As of 31 March

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Bez osób z nieustalonym poziomem wykształcenia. b Łącznie z osobami posiadającymi dyplom ukończenia kolegium.

a Data of the National Population and Housing Census 2021. Without persons with not established level of education. b Including people with college diploma.

TABL. 21 (35). RODZINY WEDŁUG TYPÓW W 2021 R.^a

Stan na 31 marca

FAMILIES BY TYPES IN 2021^a

As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Miasta	Wieś	SPECIFICATION
	Total	Urban areas	Rural areas	
	w tysiącach		in thousands	
OGÓŁEM	572,7	336,7	236,1	TOTAL
małżeństwa	384,3	214,0	170,2	marriages
bez dzieci	139,8	87,9	51,9	without children
z dziećmi	244,5	126,1	118,4	with children
związki niesformalizowane	51,6	33,9	17,7	informal relationships
bez dzieci	18,3	13,5	4,8	without children
z dziećmi	33,3	20,4	12,9	with children
matki z dziećmi	117,4	77,0	40,4	lone mothers
ojcowie z dziećmi	19,4	11,7	7,7	lone fathers

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

a Data of the National Population and Housing Census 2021.

TABL. 22 (36). OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE^aDISABLED PERSONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2021	2002	2011	2021	SPECIFICATION
	w tysiącach in thousands			na 1000 ludności per 1000 population			
OGÓŁEM	303,3	264,3	301,8	146,5	126,0	148,8	TOTAL
Mężczyźni	143,2	125,2	139,4	143,2	123,2	142,1	Men
Kobiety	160,1	139,1	162,3	149,7	128,7	155,2	Women
Miasta	184,1	174,9	186,4	142,9	137,7	157,2	Urban areas
Wieś	119,1	89,4	115,4	152,6	108,0	137,1	Rural areas

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. Stan na: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.

a Data of the National Population and Housing Censuses. As of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

Kościoły i związki wyznaniowe
Churches and religious associations
TABL. 23 (37). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a
Stan na 31 grudnia
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	577	581	581	581	1575	1527	1509	1466	1848976
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Polskokatolicki w RP ^d	3	3	3	3	2	2	2	2	470
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	–	–	–	–	–	–	–	–	25
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{de}	12	12	12	12	16	16	21	21	28000
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Zielonoświątkowy w RP	12	15	15	14	17	17	19	18	857
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^d	.	.	.	6	4
Kościół Ewangelicznych Chrześcijań w RP	10	8	11	11	15	15	15	15	482
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	6	6	7	7	3	4	4	2	400
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ^d	3	3	3	3	3	2	2	3	262
Kościół Boży w Chrystusie	3	4	3	3	8	10	5	2	134
Kościół Chrystusowy w RP	1	1	1	1	7	5	5	7	105
Kościół Chrześcijańskich Baptystów ^d	3	3	2	2	2	3	3	3	59
Zbór Chrześcijański w RP	1	1 ^f	1	1	3	3 ^f	2	2	40
Ewangeliczny Związek Braterski	1	1	1	1	1	1	1	1	30
Centrum Chrześcijańskie "Kanaan"	2 ^g	2	2	2	2 ^g	3	3	3	25
Kościół Boży w Polsce	.	1	2	1	.	4	4	4	20
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	67	64	64	66	–	441	452	454	5903 ^h
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	3 ⁱ	3	3	3	13 ⁱ	12	12	12	75
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	2	2	2	2	5	5	5	4	21
Inne chrześcijańskie: Others christian:									
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	1 ⁱ	1	1	1	11 ⁱ	2	3	4	117
Kościół Nowoapostolski w Polsce	3	2	2	2	2	2	2	2	110
Islamskie: Muslim:									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt Najwyższa Rada ^k	.	–	–	–	.	–	–	–	200
Buddyzm: Buddhism:									
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	1	1	1	1	2	–	–	–	130
Hinduizm: Hinduism:									
Instytut Wiedzy o Tożsamości "Misja Czaitanii"	–	–	–	–	4	4	4	9	77
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1	2	2	2	5	5	7	8	50
Inne: Others:									
Rodzimy Kościół Polski	.	–	–	–	.	–	–	–	145
Zachodni Zakon Sufi w Polsce	.	–	–	–	.	–	–	–	89

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji: bydgoskiej, toruńskiej, wrocławskiej; wierni – ochrzczeni. d Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. e Dane dotyczą diecezji łódzko-poznańskiej. f Dane dotyczą 2017 r. g Dane dotyczą 2016 r. h Głosiciele. i Dane dotyczą 2014 r. k Szacunkowa liczebność społeczności szyickiej.

a Important in the voivodeship; listed by the decreasing number of faithful and adherents. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern diocese: bydgoskiej, toruńskiej, wrocławskiej; adherents – baptised person. d Church associated in the Polish Ecumenical Council. e Data concern łódzko-poznańskiej diocese. f Data concern 2017. g Data concern 2016. h Proclaimers. i Data concern 2014. k Estimated number of Shiites community.

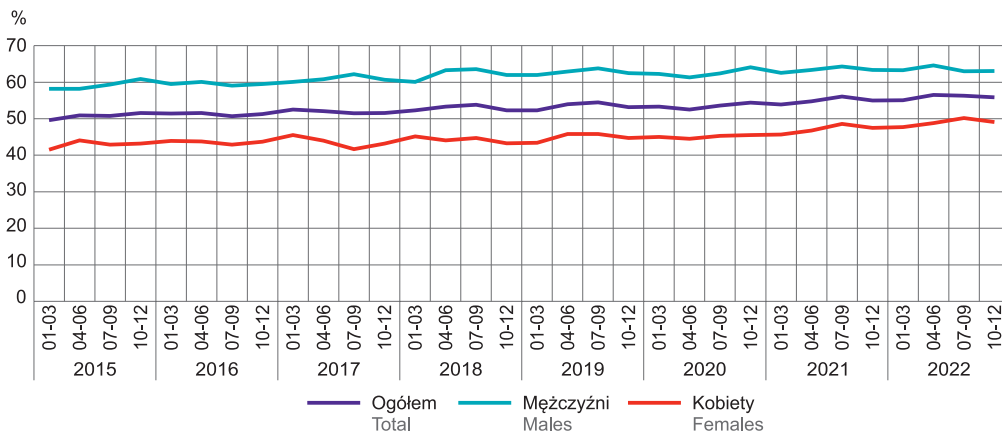
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (38). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT – NA PODSTAWIE BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – BASED ON LFS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartaly quarters					
				01–03	04–06	07–09	10–12		
LUDNOŚĆ w tys.	1654	.	1631	1612	1614	1612	1611	POPULATION in thousands	
Mężczyźni	796	.	782	772	773	772	772	Men	
Kobiety	859	.	849	840	841	840	839	839	Women
Aktywni zawodowo	912	910	899	938	930	938	947	937	Economically active persons
mężczyźni	508	509	501	511	509	511	513	509	men
kobiety	404	402	398	427	420	427	434	428	women
Pracujący	839	874	872	902	890	910	907	900	Employed persons
mężczyźni	471	492	489	490	489	499	486	487	men
kobiety	369	382	383	411	401	410	421	412	women
Bezrobotni ^a	73	36	27	36	40	29	39	37	Unemployed persons ^a
mężczyźni	37	16	13	20	20	12	27	21	men
kobiety	36	20	15	16	20	17	13	16	women
Bierni zawodowo	742	724	732	674	684	674	664	674	Economically inactive persons
mężczyźni	288	275	281	262	264	261	259	263	men
kobiety	454	449	451	412	420	413	405	411	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,1	55,7	55,1	58,2	57,6	58,2	58,8	58,2	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,8	64,9	64,1	66,2	65,8	66,2	66,5	65,9	men
kobiety	47,0	47,3	46,9	50,8	49,9	50,8	51,7	51,0	women
STOPA BEZROBOCIA w %	8,0	4,0	3,0	3,8	4,3	3,1	4,1	3,9	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	7,3	3,1	2,6	3,9	3,9	2,3	5,3	4,1	men
kobiety	8,9	5,0	3,8	3,7	4,8	4,0	3,0	3,7	women

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (30). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT
CHART 1 (30). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89

TABL. 2 (39). PRACUJĄCY^a
Stan na 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M^b T O T A L^b	707068	751954	743160	762573	349105
sektor publiczny public sector	150138	152369	152356	173553	106615
sektor prywatny ^b private sector ^b	556930	599585	590804	589020	242490
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybnictwo ^{bc} Agriculture, forestry and fishing ^{bc}	107683	106992	106850	68997	27581
Przemysł Industry	167366	174310	173188	180315	59983
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	153272	159144	157852	164692	56508
Budownictwo Construction	41008	47696	48113	55233	5279
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d Trade; repair of motor vehicles ^d	112315	119700	115301	118357	62582
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	35179	41788	41654	44164	8568
Zakwaterowanie i gastronomia ^d Accommodation and catering ^d	10310	12421	11614	13161	8552
Informacja i komunikacja Information and communication	9826	12887	12753	15802	4828
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	14790	13486	12908	11812	7988
Obsługa rynku nieruchomości ^d Real estate activities	12587	13232	13072	7632	3870
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	20144	22612	22947	29127	15957
Administrowanie i działalność wspierająca ^d Administrative and support service activities	22409	25232	23141	26111	11984
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	33234	33809	33896	56783	27338
Edukacja Education	57698	58619	58909	57445	45269
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	43299	47330	47428	51294	41653
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	6261	6733	6596	7409	4428
Pozostała działalność usługowa Other service activities	12959	15107	14790	18931	13245

a Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. b Dane za 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 6 na str. 189. c Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence and the predominant kind of activity. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to the chapter, item 6 on page 189. c Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

TABL. 3 (40). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M^b	444666	473841	464855	470693	393171	T O T A L^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	10001	9515	11970	11662	4212	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	137745	148119	144655	146717	136516	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	127443	137097	133495	135337	125839	of which manufacturing
Budownictwo	28151	30224	30739	31404	19660	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	69890	72712	67483	66448	46823	Trade; repair of motor vehicles ^d
Transport i gospodarka magazynowa	18934	22794	22919	23845	17808	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^d	5883	7240	6914	7581	4672	Accommodation and catering ^d
Informacja i komunikacja	2824	7633	7996	8752	7611	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9374	8878	7215	6533	5541	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^d	5809	5857	5749	5608	4024	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10385	11149	11350	13297	8164	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^d	15918	14089	13097	12436	10625	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	31714	31196	30895	31064	31062	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	53941	55392	55482	55805	55138	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33065	37760	37345	37396	34476	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4740	4979	4841	5306	4935	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	6293	6305	6206	6840	1905	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 8 na str. 189. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

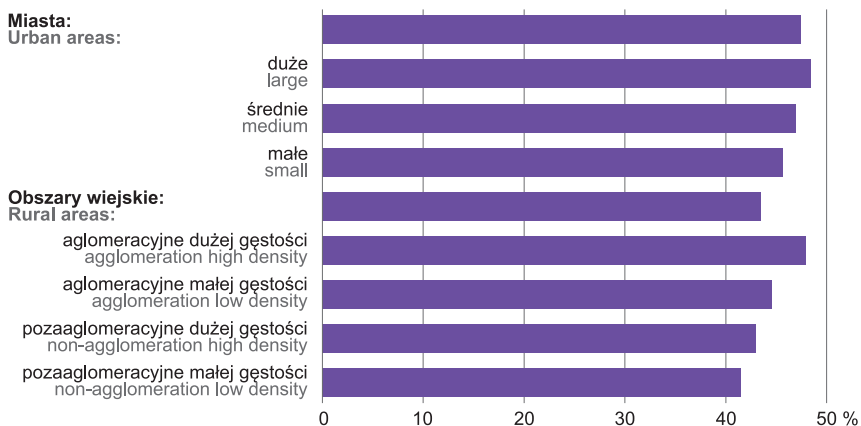
a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to the chapter, item 8 on page 189. c For private farms in agriculture estimated data.

WYKRES 2 (31). PRACUJĄCE KOBIETY WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.

Stan na 31 grudnia

CHART 2 (31). EMPLOYED WOMEN BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

As of 31 December

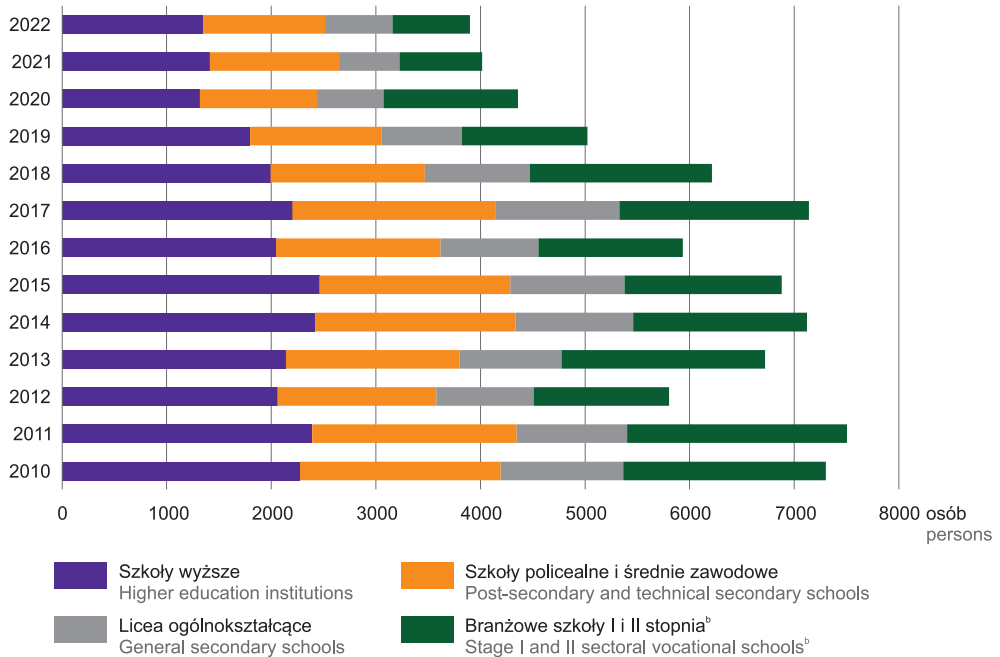
TABL. 4 (41). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety women		ogółem total	w tym kobiety women	
OGÓŁEM	2015	84411	37088	23,1	78832	32012	21,5
TOTAL	2019	85030	37416	21,7	81878	35389	20,8
	2020	71544	31007	18,4	72881	31225	18,7
	2022	77426	34798	19,8	74251	31288	19,2
sektor publiczny public sector		16356	11030	12,4	15296	9722	11,6
sektor prywatny private sector		61070	23768	23,6	58955	21566	23,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		672	177	17,4	616	133	15,9
Przemysł Industry		26209	9435	18,9	26872	9013	18,9
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		24449	8963	19,1	25223	8628	19,7
Budownictwo Construction		5471	521	28,0	5454	453	27,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		10838	5326	23,4	9803	4747	21,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4868	723	27,7	4619	616	26,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1605	1052	37,2	1403	857	32,5
Informacja i komunikacja Information and communication		1913	755	28,3	1435	556	21,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		964	706	17,9	915	660	16,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		579	266	14,6	617	262	15,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2062	1075	25,8	1725	801	21,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		6095	2580	48,9	6180	2570	58,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4582	2957	14,5	4491	2767	14,2
Edukacja Education		4482	3733	8,9	4221	3436	8,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		5864	4821	17,8	4790	3873	14,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		729	459	15,9	666	401	14,6
Pozostałe sekcje Other sections		493	212	25,4	444	143	23,1

a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

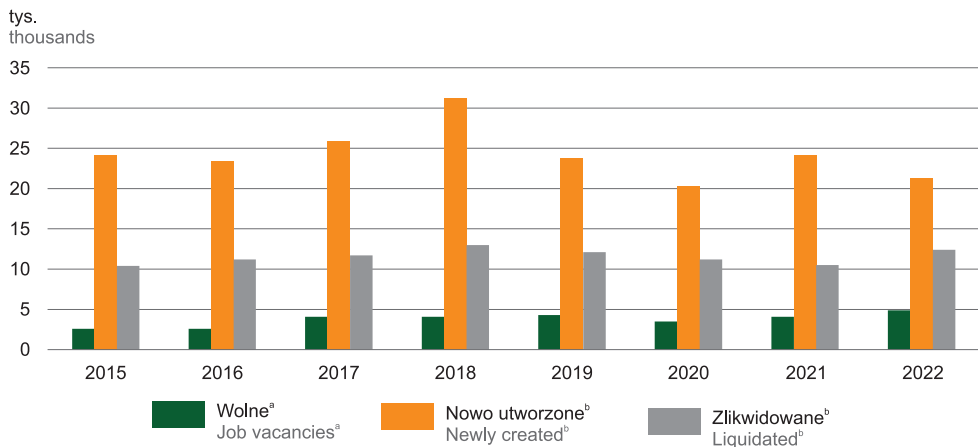
a Data cover full-time employees in entities with 10 or more employed persons and budgetary sphere units, regardless of the number of employed persons.

WYKRES 3 (32). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**
 CHART 3 (32). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF GRADUATED SCHOOL^a**

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Do 2020 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia oraz od 2022 r. branżowych szkół II stopnia.
 a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employees as well as seasonal and temporary employees; excluding economic entities with up to 9 employed persons. b Until 2020 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – graduates stage I sectoral vocational schools and 2022 stage I and II sectoral vocational schools.

WYKRES 4 (33). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE**
 CHART 4 (33). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.
 a Average of end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 5 (42). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**
 Stan na 31 grudnia
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	107255	64060	73482	56484	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	60367	38570	42889	33269	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	15648	7544	8268	6703	previously not employed
absolwenci ^a	4352	2200	2249	2384	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	38264	23546	27425	21576	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4268	2129	2875	1972	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	63149	35460	40683	31451	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	17143	11153	12439	9049	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	18823	14828	15153	11315	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	5080	2883	2677	2959	disabled persons

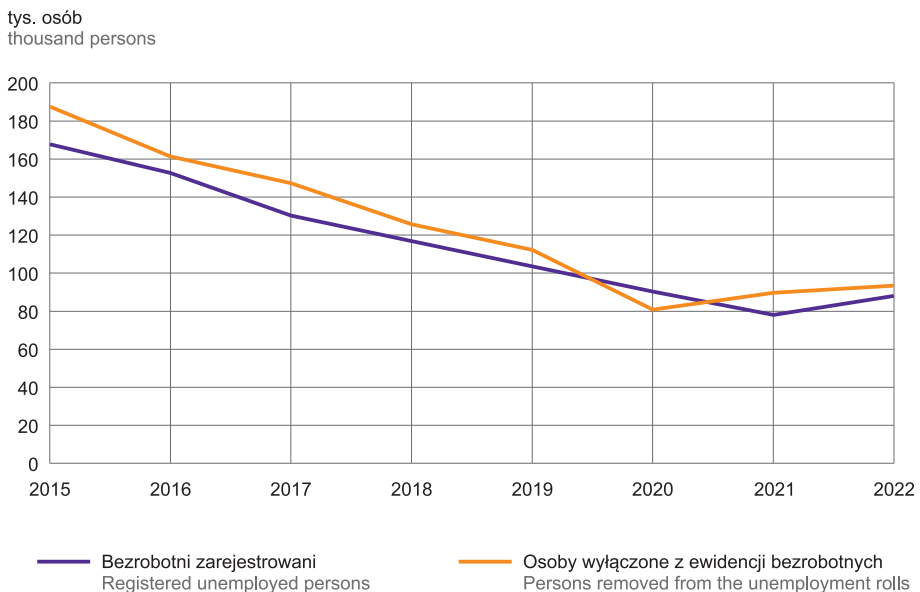
a Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnościami. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the past 12 months, graduated education confirmed by a certificate, diploma or other proof of graduation (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or is a person with disabilities who has acquired the licence to practise an occupation in this period. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 5 (34). **NAPŁYW I ODPLYW BEZROBOTNYCH**
 CHART 5 (34). **INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED**

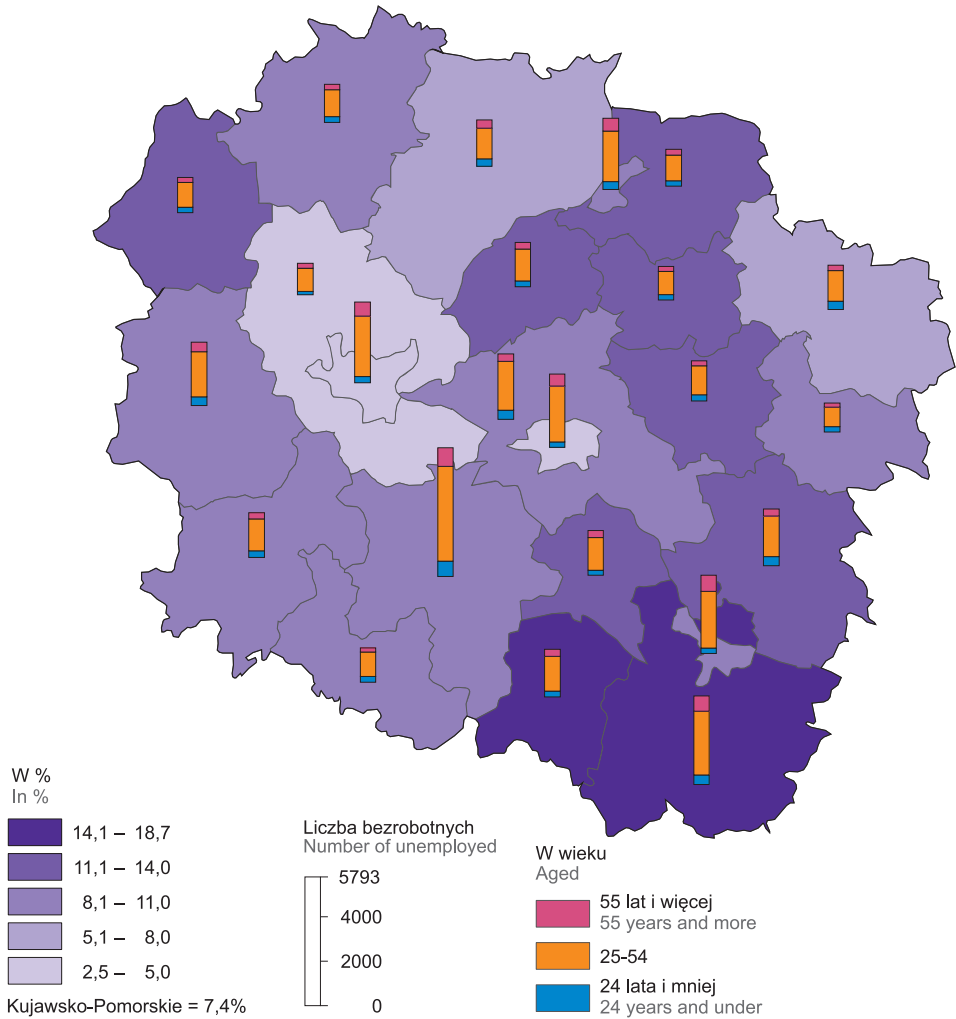

MAPA 1 (14). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2022 R.**

Stan na 31 grudnia

MAP 1 (14). **REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2022**

As of 31 December

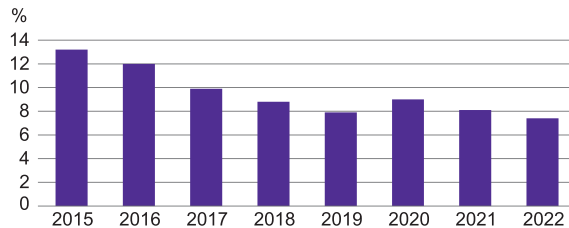

Stopa bezrobocia rejestrowanego^a

Stan na 31 grudnia

Registered unemployment rate^a

As of 31 December

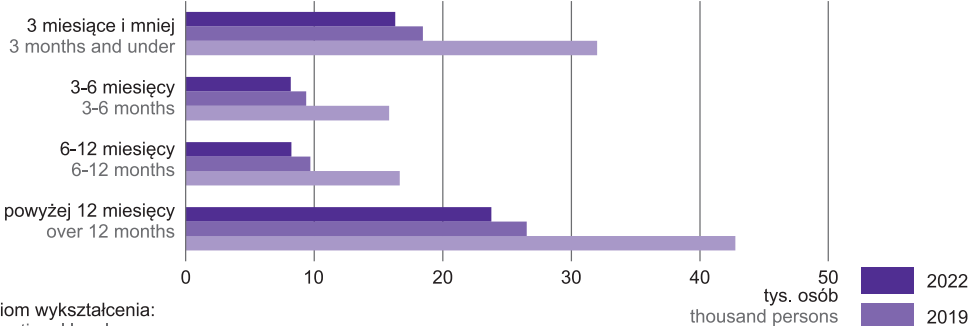
a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, od 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture were estimated using the results: until 2019 – the Agricultural Census 2010, since 2020 – the Agricultural Census 2020., from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources.

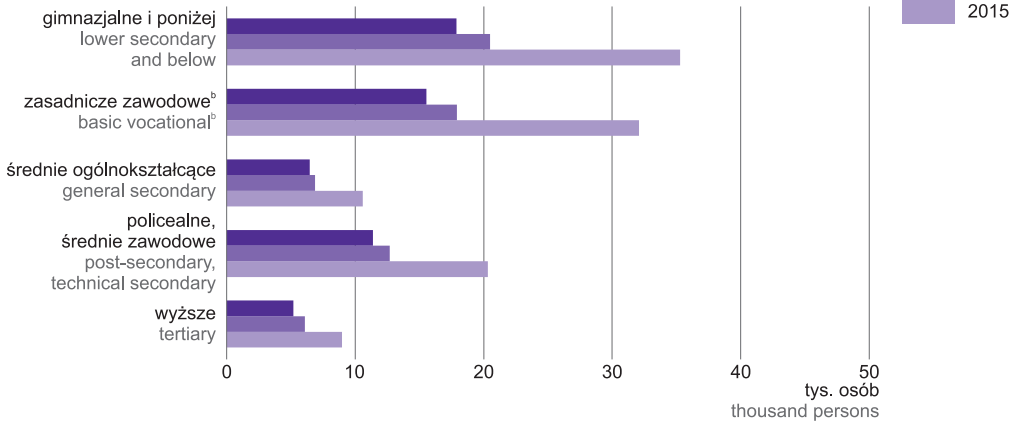
WYKRES 6 (35). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

CHART 6 (35). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
As of 31 December

Czas pozostawania bez pracy^a:
Duration of unemployment^a:

Poziom wykształcenia:
Educational level:

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy, b W 2022 r. łącznie z wykształceniem zasadniczym branżowym.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3–6, persons unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b In 2022 including sectoral vocational education.

TABL. 6 (43). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	3593	2330	1812	2966	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1895	1385	1136	1835	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	5569	2781	2642	3948	Undertook employment in public works
w tym kobiety	2750	1427	1505	2475	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	25770	11554	7233	10189	Started workplace training and traineeship with the employer
w tym kobiety	15351	7170	4751	6881	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	4152	2189	1687	1703	Started a social useful works
w tym kobiety	2554	1328	1009	1031	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	95290	75039	52325	65844	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	36	27	25	23	Unemployed for 1 job offers^b

a W ciągu roku, b Stan na 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a During the year, b As of 31 December.

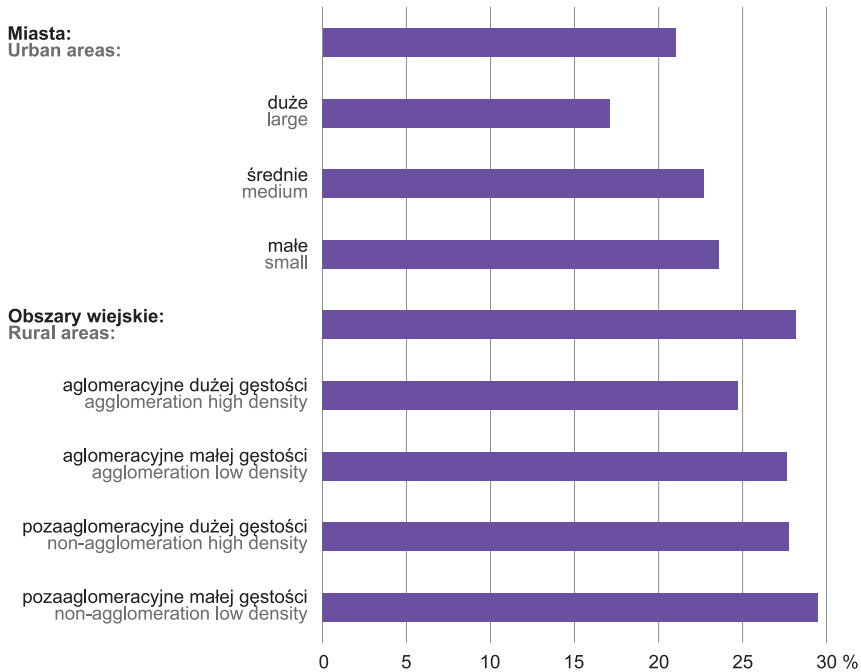
Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 7 (36). **PRACUJĄCE KOBIETY WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**

Stan na 31 grudnia

CHART 7 (36). **EMPLOYED WOMEN BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022**

As of 31 December

TABL. 7 (44). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**

Stan na 31 grudnia

LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	W % In %	SPECIFICATION
Miasta	54,2	Urban areas
duże	51,4	large
średnie	55,3	medium
małe	56,2	small
Obszary wiejskie	57,2	Rural areas
aglomeracyjne		agglomeration
dużej gęstości	45,1	high density
małej gęstości	48,0	low density
pozaaglomeracyjne		non-agglomeration
dużej gęstości	59,2	high density
małej gęstości	59,2	low density

TABL. 8 (45). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2015 5091	21	22	5048	97	1960	2800	T O T A L
	2019 4501	8	29	4464	42	1979	2425	
	2020 3615	11	22	3582	12	1645	1938	
	2022 3518	3	19	3496	2	1508	2005	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	63	–	1	62	–	21	42	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł					–			Industry
Górnictwo i wydobywanie					–			Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1402	–	10	1392	–	580	822	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	18	–	1	17	–	6	12	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	130	–	–	130	–	48	82	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	201	1	4	196	–	68	132	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	555	1	2	552	–	258	296	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa	208	1	–	207	–	90	117	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	35	–	–	35	1	10	24	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	5	–	–	5	–	3	2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	15	–	–	15	–	10	5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	27	–	1	26	–	18	9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	47	–	–	47	1	16	30	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	56	–	–	56	–	19	37	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	151	–	–	151	–	61	90	Public administration and defen- se; compulsory social security
Edukacja	187	–	–	187	–	90	97	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	364	–	–	364	–	190	174	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	36	–	–	36	–	11	25	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa	18	–	–	18	–	9	9	Other service activities

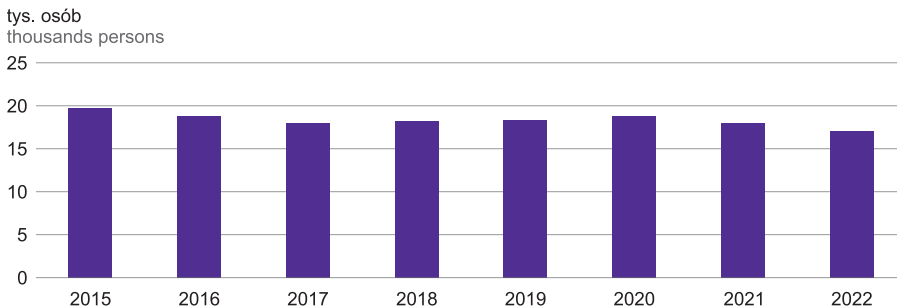
a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

WYKRES 8 (37). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA**

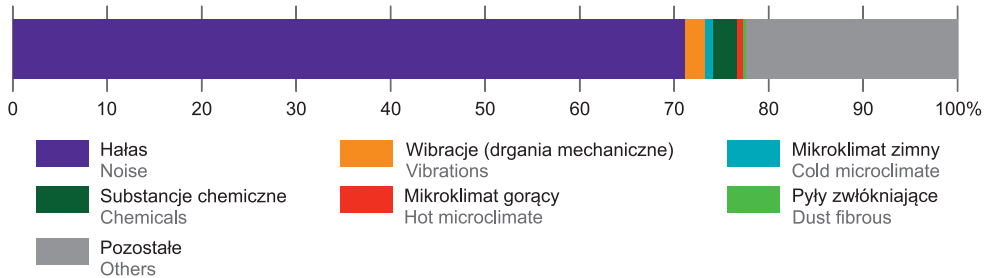
Stan na 31 grudnia

CHART 8 (37). **EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK**

As of 31 December

WYKRES 9 (38). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŻLIWYCH DLA ZDROWIA W 2022 R.**
 CHART 9 (38). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2022**

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.
^a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

TABL. 9 (46). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2022 R.**
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors					SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year				stan na 31 grudnia as of 31 December	
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced			ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)		
	razem total	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the standard level	ograniczono reduced			
Czynniki: O G Ó Ł E M	10465	4191	6271	4020	13482	Factors: T O T A L
Substancje chemiczne	326	221	105	300	342	Chemicals
w tym:						of which:
rakotwórcze	79	40	39	57	85	carcinogens
mutagenne	12	12	-	16	16	mutagens
Pyły zwłókniające	93	77	16	-	36	Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	98	54	44	371	480	Dusts carcinogenic
Inne pyły	824	525	298	216	810	Dusts other
Hałas	7226	2388	4829	2547	9591	Noise
Wibracje (drgania mechaniczne)	277	163	114	93	291	Vibrations
Mikroklimat gorący	77	51	26	38	91	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	123	10	112	54	112	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	.	-	.	.	11	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	86	26	60	.	64	Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	49	.	45	26	45	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	30	-	30	22	30	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	.	-	.	-	.	Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	469	379	90	60	246	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	767	286	481	280	1311	Biological factors

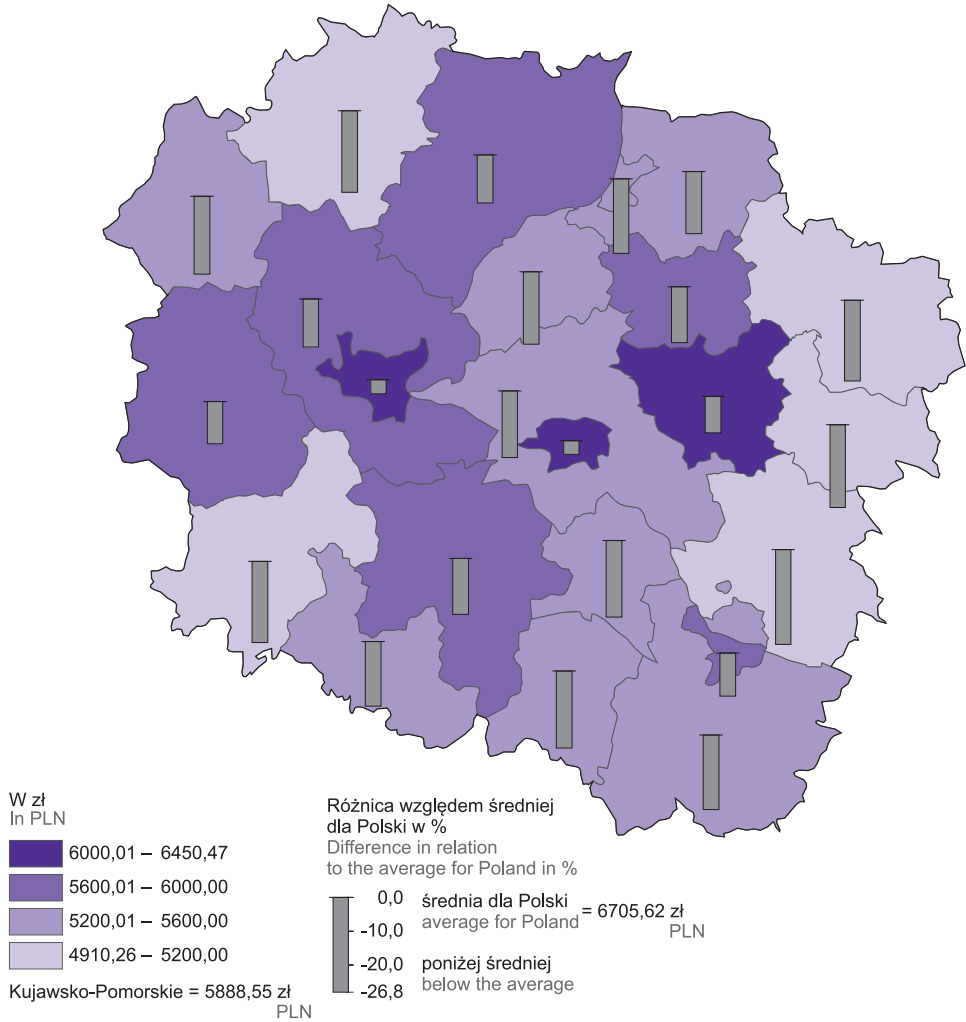
^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.
^a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

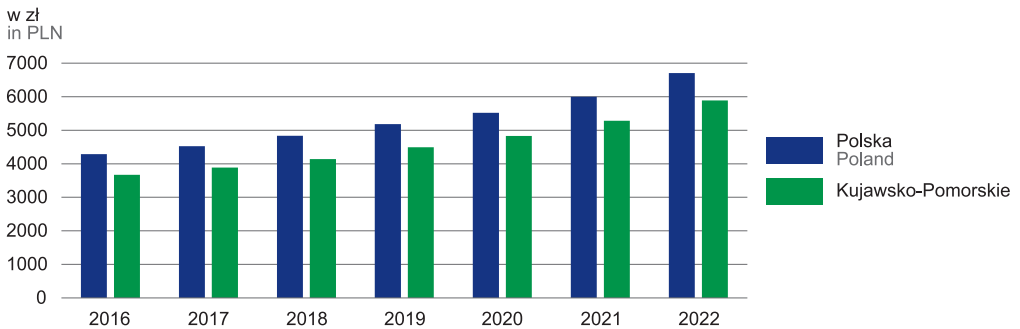
TABL. 1 (47). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 of which entities with more than 9 employed persons	
O G Ó Ł E M	3369,85	4301,08	4601,76	5633,52	5888,55	T O T A L
sektor publiczny	4066,05	4998,38	5408,56	6386,24	6386,24	public sector
sektor prywatny	3065,16	4018,58	4268,25	5324,34	5628,75	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4193,95	5176,61	5184,06	6452,88	6733,33	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3392,81	4309,92	4579,60	5545,93	5651,72	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3361,74	4292,44	4565,42	5538,32	5648,69	of which manufacturing
Budownictwo	2792,83	3674,32	3878,30	4846,48	5422,68	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2863,06	3864,45	4159,09	5234,27	5692,24	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2611,51	3415,24	3621,50	5192,08	5638,20	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2295,75	3040,16	3220,13	4034,31	4412,23	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4320,72	7321,52	7313,19	8534,66	.	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4788,24	5660,88	5663,99	7366,53	7819,78	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3655,50	4350,83	4555,89	5355,09	5639,83	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3372,01	4366,78	4764,36	6081,17	6642,23	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2528,65	3174,19	3434,00	4211,47	4181,88	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4320,85	5444,95	5952,38	6983,42	6983,42	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4012,15	4762,73	5196,96	5877,92	5897,68	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3349,41	4292,58	4647,65	6019,98	6162,23	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3268,60	3957,74	4265,39	4995,82	5045,66	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2789,27	3443,26	3581,93	4581,52	5508,67	Other service activities

MAPA 1 (15). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W 2022 R.**
 MAP 1 (15). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN 2022**

WYKRES 1 (39). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
 CHART 1 (39). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a**

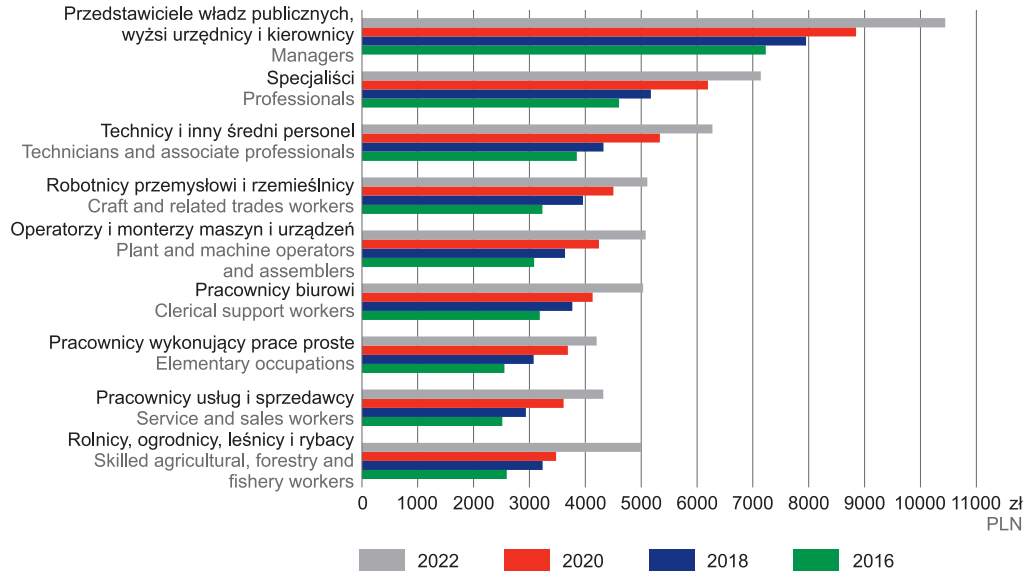
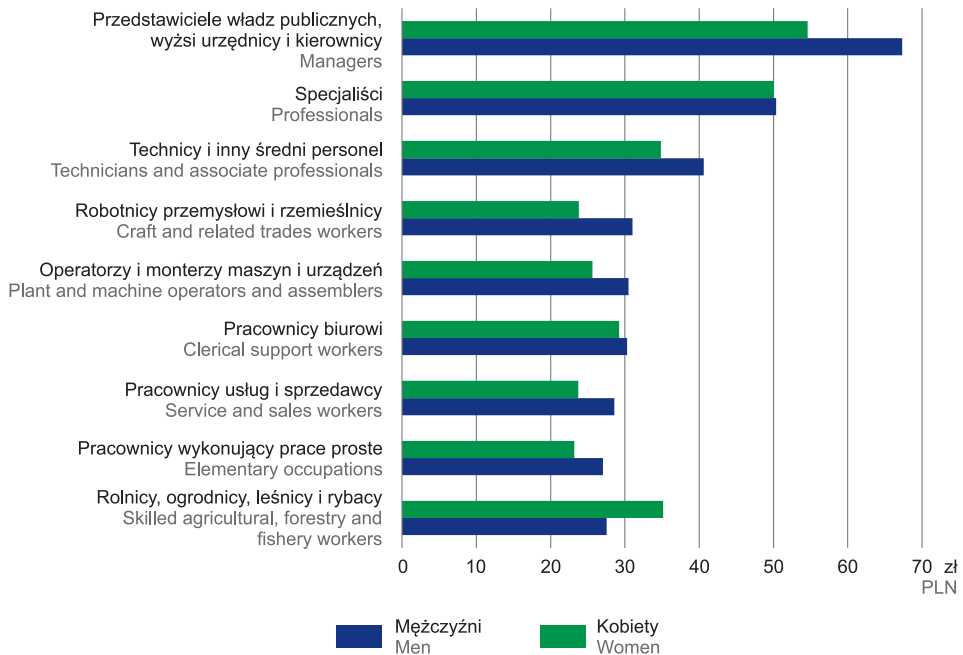
^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 2 (48). **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2022 R.¹**
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2022¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in PLN b – ogółem = 100 total = 100	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M T O T A L										
O G Ó Ł E M	a	5992,98	6213,12	5762,62	6604,00	6756,34	6531,77	5699,95	6074,02	5133,35
T O T A L	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	a	7693,11	9019,13	7128,88	7403,48	8095,67	7186,67	8178,30	9943,99	7006,23
Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent	b	128,4	145,2	123,7	112,1	119,8	110,0	143,5	163,7	136,5
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym	a	7152,94	8057,37	6251,64	6952,77	7923,60	6501,34	7232,58	8086,93	6093,39
Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent	b	119,4	129,7	108,5	105,3	117,3	99,5	126,9	133,1	118,7
Policealne	a	5681,89	6190,14	5410,13	6228,52	6481,07	6164,40	5404,62	6119,41	4881,86
Post-secondary	b	94,8	99,6	93,9	94,3	95,9	94,4	94,8	100,7	95,1
Średnie zawodowe	a	5477,60	5860,74	4867,69	5846,62	5993,73	5726,98	5395,70	5840,40	4566,42
Vocational secondary	b	91,4	94,3	84,5	88,5	88,7	87,7	94,7	96,2	89,0
Średnie ogólnokształcące	a	4776,47	5312,06	4274,09	4849,00	5265,27	4624,96	4757,72	5320,22	4151,61
General secondary	b	79,7	85,5	74,2	73,4	77,9	70,8	83,5	87,6	80,9
Zasadnicze zawodowe	a	4705,54	4985,24	4004,87	4840,49	5159,22	4336,92	4681,38	4959,22	3918,58
Basic vocational	b	78,5	80,2	69,5	73,3	76,4	66,4	82,1	81,6	76,3
Gimnazjalne	a	4339,19	4503,38	3828,37	4579,22	4771,45	4143,76	4316,95	4480,78	3790,68
Lower secondary	b	72,4	72,5	66,4	69,3	70,6	63,40	75,7	73,8	73,8
Podstawowe i niepełne podstawowe	a	4567,18	4868,71	4122,39	4488,13	4864,05	4184,75	4590,94	4869,69	4093,51
Primary and incomplete primary	b	76,2	78,4	71,5	68,0	72,0	64,1	80,5	80,2	79,7
WEDŁUG WIEKU BY AGE										
24 lata i mniej and less	a	4403,60	4493,84	4258,18	4891,35	4769,76	4962,97	4356,49	4478,43	4138,88
	b	73,5	72,3	73,9	74,1	70,6	76,0	76,4	73,7	80,6
25–34	a	5553,46	5815,23	5223,96	5845,91	6082,35	5733,87	5468,43	5775,34	4955,11
	b	92,7	93,6	90,7	88,5	90,0	87,8	95,9	95,1	96,5
35–44	a	6216,45	6660,81	5799,23	6444,22	6788,49	6304,35	6115,42	6632,15	5427,90
	b	103,7	107,2	100,6	97,6	100,5	96,5	107,3	109,2	105,7
45–54	a	6296,15	6607,42	6051,07	6933,36	6963,00	6921,94	5887,10	6490,83	5164,83
	b	105,1	106,3	105,0	105,0	103,1	106,0	103,3	106,9	100,6
55–59	a	6093,64	6125,49	6066,54	6731,52	6780,05	6710,00	5563,40	5840,55	5170,33
	b	101,7	98,6	105,3	101,9	100,4	102,7	97,6	96,2	100,7
60–64	a	6115,14	6037,11	6501,65	6975,37	6900,71	7130,18	5589,42	5653,51	4760,51
	b	102,0	97,2	112,8	105,6	102,1	109,2	98,1	93,1	92,7
65 lat i więcej and more	a	7549,42	7199,50	9707,25	9424,29	9395,17	9530,06	5360,81	5083,09	10593,18
	b	126,0	115,9	168,5	142,7	139,1	145,9	94,1	83,7	206,4
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY										
Do 1,9 roku and less	a	4547,04	4772,80	4296,83	4944,22	5008,86	4921,76	4475,26	4753,64	4100,04
	b	75,9	76,8	74,6	74,9	74,1	75,4	78,5	78,3	79,9
2,0– 4,9	a	5095,41	5300,04	4865,15	5526,64	5938,86	5326,93	4984,36	5207,76	4673,63
	b	85,0	85,3	84,4	83,7	87,9	81,6	87,4	85,7	91,0
5,0– 9,9	a	5422,36	5711,94	5110,60	5657,12	5924,61	5536,07	5346,56	5675,38	4882,58
	b	90,5	91,9	88,7	85,7	87,7	84,8	93,8	93,4	95,1
10,0–14,9	a	5948,93	6325,30	5535,76	6046,63	6335,25	5910,10	5917,52	6323,55	5337,28
	b	99,3	101,8	96,1	91,6	93,8	90,5	103,8	104,1	104,0
15,0–19,9	a	6442,18	6808,54	6078,12	6789,13	7085,00	6681,93	6270,88	6749,34	5512,41
	b	107,5	109,6	105,5	102,8	104,9	102,3	110,0	111,1	107,4
20 lat i więcej and more	a	6668,78	6783,18	6554,24	7135,58	7127,45	7139,84	6269,13	6623,04	5656,46
	b	111,3	109,2	113,7	108,0	105,5	109,3	110,0	109,0	110,2

1 Dane na podstawie reprezentacyjnego badania przeprowadzonego co dwa lata. Dane obejmują podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania pracowały cały październik.

1 Data based on a representative biennial survey. The data includes entities employing more than 9 persons. The results refer to full-time and part-time employees who worked whole October in the year of the study.

WYKRES 2 (40). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW ZA PAŹDZIERNIK
CHART 2 (40). AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES^a OF EMPLOYEES BY MAJOR OCCUPATIONAL GROUP IN OCTOBER

WYKRES 3 (41). PRZECIĘTNE STAWKI GODZINOWE WYNAGRODZENIA^a OGÓŁEM BRUTTO WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW I PŁCI ZA PAŹDZIERNIK 2022 R.
CHART 3 (41). EMPLOYEES' AVERAGE HOURLY GROSS EARNINGS^a BY MAJOR OCCUPATIONAL GROUP SEX FOR OCTOBER 2022

^a Dane na podstawie reprezentacyjnego badania przeprowadzonego co dwa lata. Dane obejmują podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania pracowały cały październik.

^a Data based on a representative survey conducted every two years. The data includes entities employing more than 9 people. Results apply to full-time and part-time employees who worked the entire time in the year of the study October.

TABL. 3 (49). EMERYCI I RENCISCI^a
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	457787	482324	485138	482606	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	381263	407733	412718	415204	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	250639	293422	301136	308861	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	60977	46640	44523	40448	disability pensions
renty rodzinne	69647	67671	67059	65895	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	76524	74591	72420	67402	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (50). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	9449,0	11431,1	12194,3	14165,3	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	8354,6	10267,5	10990,2	12942,5	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1826,08	2098,49	2219,07	2579,62	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	5913,3	7779,9	8410,5	10105,5	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1966,09	2209,53	2327,44	2762,56	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1040,1	935,3	951,0	980,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1421,42	1671,22	1779,98	2020,25	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1401,2	1552,3	1628,7	1856,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1676,52	1911,52	2023,95	2347,64	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	1094,4	1163,6	1204,1	1222,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1191,79	1300,02	1385,57	1511,86	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 193.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of merging entitlements to benefits from this system and from the Pension Fund; see notes to the chapter, item 5 on page 193.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 (51). ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+” I KARTA DUŻEJ RODZINY
“FAMILY 500+” CHILD-SUPPORT BENEFIT AND LARGE FAMILY CARD

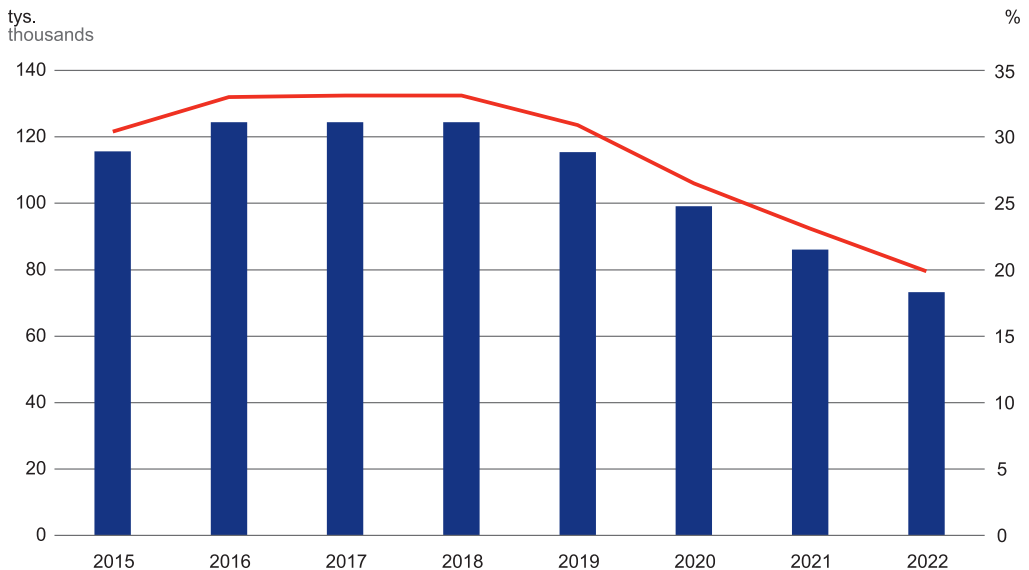
WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenia w tys.	199,0 ^a 325,3	341,9	352,7	average monthly number of children in respect of whom families receive the benefit in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	1638947,8	2100749,1	2175697,5	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	45073	51087	72683	Families Large Family Card holders

a Dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi do działu, ust. 12 na str. 193.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a In the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see notes to the chapter, item 12 on page 193.
 Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 4 (42). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH
CHART 4 (42). BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS

■ Liczba dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny (w tysiącach)
 Number of children aged under 17 years, for which the parents shall receive family allowances (in thousands)

— Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (w %)
 Share of children aged under 17 years, for which the parents shall receive family allowances in the total number of children in this age (in %)

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych Households by censuses

TABL. 1 (52). **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG LICZBY OSÓB**
HOUSEHOLDS^a BY NUMBER OF PERSONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Gospodarstwa domowe Households						Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in households
		ogółem total	o liczbie osób by number of persons					
			1	2	3	4	5 i więcej 5 and more	
		w tysiącach in thousands						
OGÓŁEM	2002	624,9	99,4	134,5	132,3	128,0	130,6	3,3
TOTAL	2011	671,4	160,4	140,7	130,5	110,2	129,6	3,1
	2021	656,9	138,4	167,7	130,2	107,3	113,2	3,0
Miasta	2002	426,2	77,1	102,3	98,7	87,5	60,7	3,0
Urban areas	2011	458,9	126,5	107,7	94,8	71,3	58,6	2,7
	2021	435,7	111,3	125,1	87,9	62,2	49,2	2,7
Wieś	2002	198,6	22,4	32,2	33,6	40,5	69,9	3,9
Rural areas	2011	212,5	33,9	33,0	35,7	38,8	71,1	3,9
	2021	221,3	27,1	42,7	42,3	45,1	64,0	3,7

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. Dane według stanu na: 2002 r. – 20 maja; 2011 r. oraz 2021 r. – 31 marca.
a Data of the National Population and Housing Censuses. Data as of: 2002 – 20 May; 2011 and 2021 – 31 March.

TABL. 2 (53). **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO W 2021 R.**
Stan na 31 marca
HOUSEHOLDS^a BY FAMILY COMPOSITION IN 2021
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Gospodarstwa domowe Households							
		ogółem total	rodzinne family			nierodzinne non-family			
			razem total	jednorodzinne one-family	dwurodzinne two-family	trzy i więcej rodzinne three- family and more	razem total	jednoosobowe one person	wielooosobowe multi- personal
		w tysiącach in thousands							
OGÓŁEM	TOTAL	656,9	487,6	413,8	64,3	9,4	169,4	138,4	30,9
Miasta	Urban areas	435,7	300,6	268,7	28,3	3,5	135,1	111,3	23,8
Wieś	Rural areas	221,3	187,0	145,1	36,0	5,9	34,3	27,1	7,1

a Dane Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań 2021.
a Data of the National Population and Housing Censuses 2021.

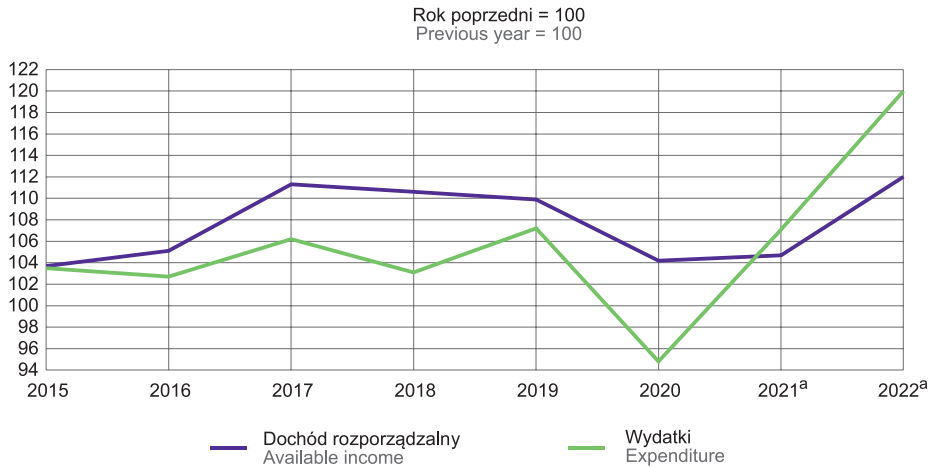
Budżety gospodarstw domowych Households budgets

TABL. 3 (54). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1965	1607	1522	1495	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym ^a	2,73	2,61	2,54	2,52	Average number of persons in a household ^a
w tym:					of which:
pracujących	1,06	1,04	1,05	1,04	employed
pobierających świadczenia społeczne ^b	0,83	0,92	0,86	0,84	receiving social benefits ^b
w tym emeryturę lub rentę	0,63	0,76	0,74	0,73	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^c	0,77	0,58	0,57	0,60	dependents ^c

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działów ust. 1 na str. 194. b, c W latach 2020—2022: b — bez dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+”, c — łącznie z dziećmi w wieku 15—18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” (program funkcjonuje od 2016 r.).

a Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to chapters, section 1 on page 194. b, c In years 2020—2022: b — excluding children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the “Family 500+” programme, c — including children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the “Family 500+” programme (which has been operating since 2016).

**WYKRES 1 (43). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 1 (43). AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Dane za lata 2021-2022 zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

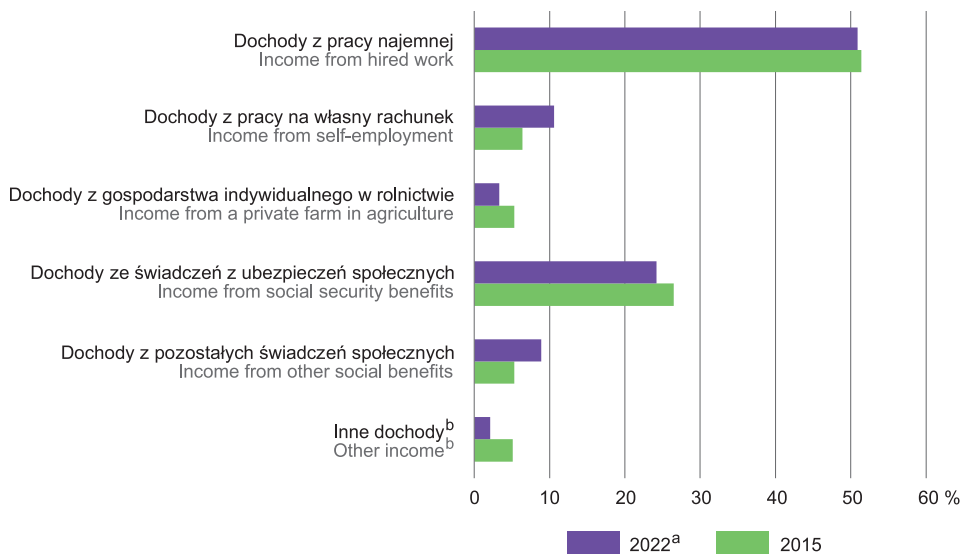
a Data for 2021 and 2022 were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021 and are not directly comparable with the data for previous years, which were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011. Due to the updated generalization, the results for 2021 differ from those published previously.

**TABL. 4 (55). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1245,69	1845,34	1911,76	2140,49	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1208,73	1803,20	1871,59	2094,00	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	639,96	880,28	969,08	1090,47	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	65,86 ^b	.	150,99 ^c	69,59 ^d	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	80,18	128,32	116,00	227,70 ^e	from self-employment
ze świadczeń społecznych	396,56	650,88	632,50	708,00	from social benefits

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działów ust. 1 na str. 194. b, c, d, e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 20,31%, c – 33,73%, d – 31,58%, e – 13,48%.

a Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to chapters, section 1 on page 194. b, c, d, e Relative error of estimates exceeds 10% and equals: b – 20,31%, c – 33,73%, d – 31,58%, e – 13,48%.

WYKRES 2 (44). STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CHART 2 (44). STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Dane za 2022 r. zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. b Obejmują: dochody z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody. Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Data for 2022 were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021 and are not directly comparable with the data for previous years, which were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011.

b Including: income from private farm in agriculture, income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 5 (56). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS^a

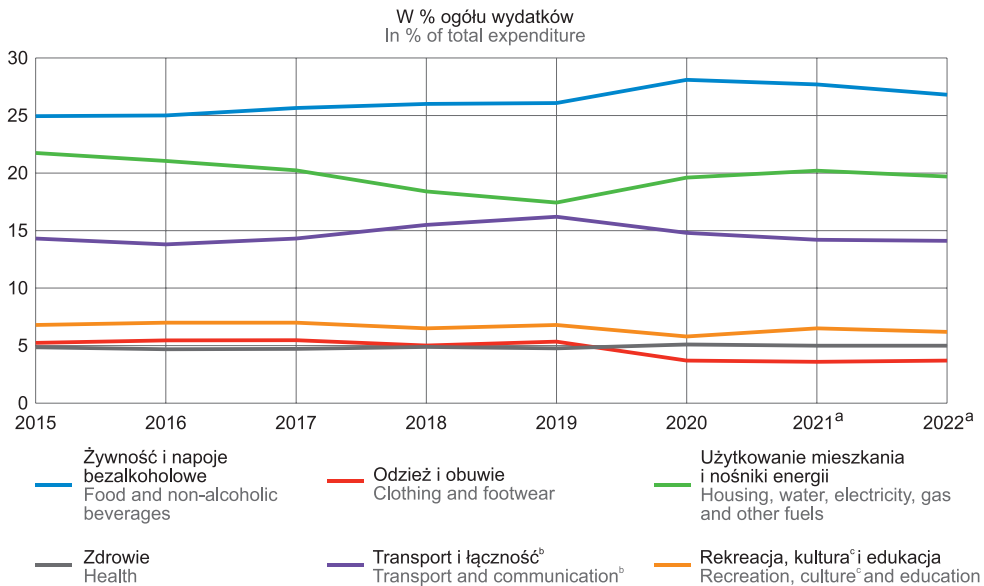
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^b	1022,54	1168,59	1234,31	1481,05	Total expenditures ^b
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{bc}	985,58	1126,45	1194,14	1434,56	of which consumer goods and services ^{bc}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	255,02	327,96	342,23	397,06	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	26,52	36,15	37,51	38,43	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	53,66	43,76	44,69	54,83	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	222,26	229,10	248,72	291,09	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	51,94	68,27	70,65	84,00	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	49,62	59,56	62,26	74,23	health
w tym wyroby farmaceutyczne	29,06	41,09	43,63	48,68	of which pharmaceutical products
transport	93,47	111,05	112,53	143,19	transport
łączność ^d	52,48	61,37	63,09	64,90	communication ^d
rekreacja i kultura	59,63	58,49	67,79	83,44	recreation and culture
edukacja ^e	9,74 ^f	9,22 ^g	12,50 ^h	8,79 ⁱ	education ^e
restauracje i hotele	31,66	36,71	44,44	88,92 ^k	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^b	57,99	71,59	74,30	92,85	miscellaneous goods and services ^b
w tym higiena osobista	31,06	36,43	38,95	47,94	of which personal care

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działów ust. 1 na str. 194. b, c, d, e Łącznie z b – wydatkami na ubezpieczenia na życie, c – kieszkownym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, d – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), e – wychowaniem przedszkolnym. f, g, h, j, k Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: f – 14,39%, g – 11,04%, h – 22,36%, j – 13,59%, k – 32,72%.

a Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to chapters, section 1 on page 194. b, c, d, e Including: b – expenditure on life insurance, c – pocket money not considered in items by types of expenditure, d – expenditure on Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), e – pre-school education. f, g, h, j, k Relative error of estimates exceeds 10% and equals: f – 14,39%, g – 11,04%, h – 22,36%, j – 13,59%, k – 32,72%.

WYKRES 3 (45). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 3 (45). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Dane za lata 2021-2022 zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych. b Od 2013 r. łącznie z wydatkami na usługi internetowe. c Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

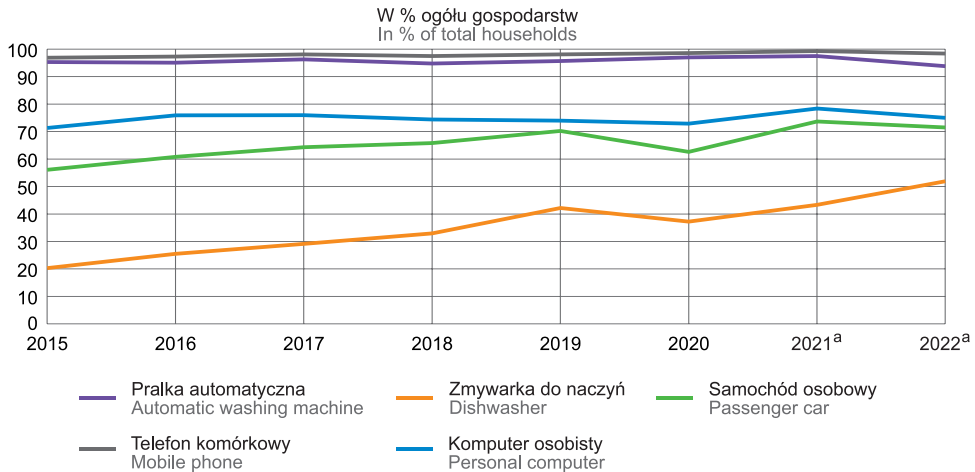
a Data for 2021 and 2022 were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021 and are not directly comparable with the data for previous years, which were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011. Due to the updated generalization, the results for 2021 differ from those published previously. b Since 2013 including expenditures for Internet services. c Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 6 (57). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^{ab}
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Pralka automatyczna	95,3	97,0	97,5	93,8	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	20,3	37,2	43,3	51,9	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	8,8	9,5	10,9	18,3	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	58,9	65,1	71,9	69,7	Microwave oven
Samochód osobowy	56,1	62,6	73,7	71,5	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	8,2	6,8	6,4	8,7	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	63,1	60,3	67,0	70,7	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	96,9	98,6	99,3	98,4	Mobile phone
Smartfon	43,2	78,0	81,8	87,9	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^c	76,1	66,8	69,5	57,0	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^c
Odbiornik telewizyjny	97,8	97,5	97,4	97,3	Television set
Zestaw kina domowego	12,2	9,7	9,4	11,7	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	70,4	64,6	70,4	61,2	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	71,3	72,9	78,4	75,0	Personal computer
Laptop, tablet	58,1	65,1	69,3	65,8	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^d	69,5	85,0	88,1	89,8	Device with access to the Internet ^d
Drukarka	33,3	31,6	40,5	40,9	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	22,8	25,1	31,3	29,7	Multifunction printer

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działów ust. 1 na str. 194. b Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. c Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieże. d Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to chapters, section 1 on page 194. b Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. c Includes: radio, radio tape recorder, radio with a compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. d Personal computers, laptops, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (46). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA
CHART 4 (46). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

a Dane za lata 2021-2022 zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

a Data for 2021 and 2022 were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021 and are not directly comparable with the data for previous years, which were generalized on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011. Due to the updated generalization, the results for 2021 differ from those published previously.

TABL. 7 (58). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^b w kg	6,15	5,20	5,09	5,06	Bread and cereal products ^b in kg
w tym pieczywo ^c	3,99	2,77	2,64	2,58	of which bread ^c
Mięso ^d w kg	5,71	5,38	5,21	5,17	Meat ^d in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,36	3,03	2,92	2,81	raw meat
w tym drób	1,72	1,62	1,50	1,42	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^e	2,09	2,07	2,05	2,10	cured meat and other meat preparations ^e
Ryby i owoce morza ^f w kg	0,38	0,27	0,25	0,23	Fish and seafood ^f in kg
Mleko ^g w l	3,38	2,97	2,97	2,86	Milk ^g in l
Jogurty w kg	0,58	0,67	0,63	0,66	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^h w kg	0,81	0,95	0,92	0,90	Cheese and curd cheese ^h in kg
Jaja w szt.	12,02	9,17	9,49	9,69	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,22	1,11	1,02	0,98	Oils and fats in kg
w tym masło	0,23	0,31	0,29	0,24	of which butter
Owoce ⁱ w kg	3,29	3,41	3,78	3,37	Fruit ⁱ in kg
Warzywa w kg	8,92	7,08	7,28	6,99	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,19	2,54	2,68	2,58	of which potatoes
Cukier w kg	0,97	0,82	0,73	0,68	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,28	0,29	0,30	0,27	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,21	5,79	5,84	5,89	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,80	1,16	1,10	1,11	Fruit and vegetable juices in l

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działów ust. 1 na str. 194. b, c, h, Od 2013 r. bez: b – mąki ziemniaczanej, c – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, h – serków słodkich. d, Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”), e, j łącznie z: e – wyrobami garmażeryjnymi oraz od 2013 r. bez przetworów podrobowych, j – nasionami i pestkami jadalnymi. f Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. g Bez zagęszczonego i w proszku.

a Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to chapters, section 1 on page 194. b, c, h, Since 2013 excluding: b – potato flour, c – crisp bread, toasted bread and confectionery, h – sweet cottage cheese. d Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). e, j Including: e – ready-to-serve meat products as well as since 2013 excluding offal preparations, j – seeds and edible kernel. f Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. g Excluding condensed and powdered milk.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

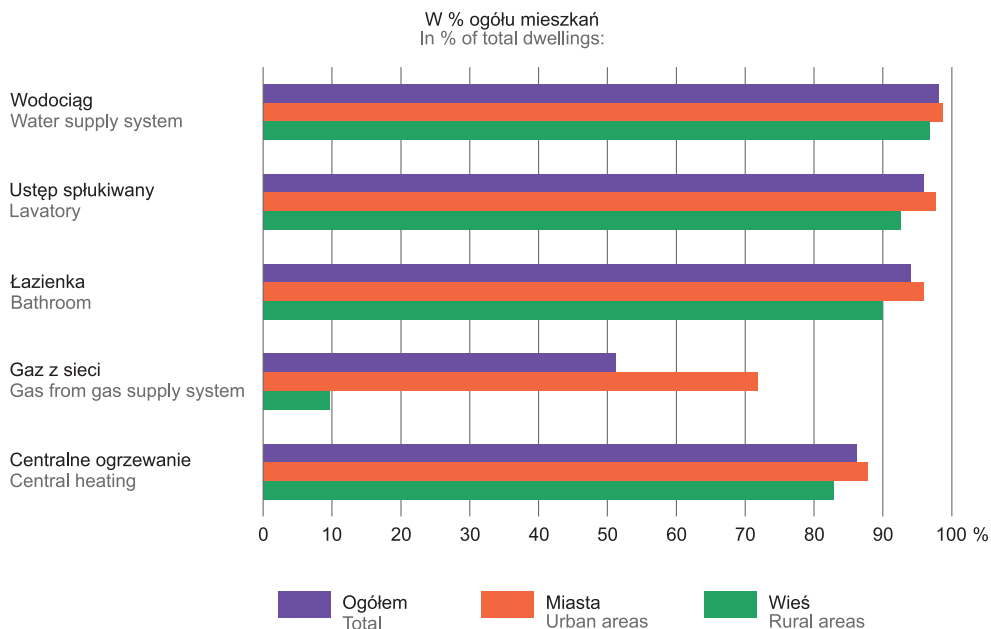
TABL. 8 (59). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
 Stan na 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	732,7	759,8	776,7	793,9	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	2758,8	2871,9	2944,2	3013,8	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	51029,2	53611,2	55288,4	56893,1	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,77	3,78	3,79	3,80	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	69,6	70,6	71,2	71,7	per dwelling
na 1 osobę	24,5	25,9	27,2	28,3	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,85	2,73	2,62	2,53	per dwelling
1 izbę	0,76	0,72	0,69	0,67	per room

a Na podstawie bilansów.
 a Based on balances.

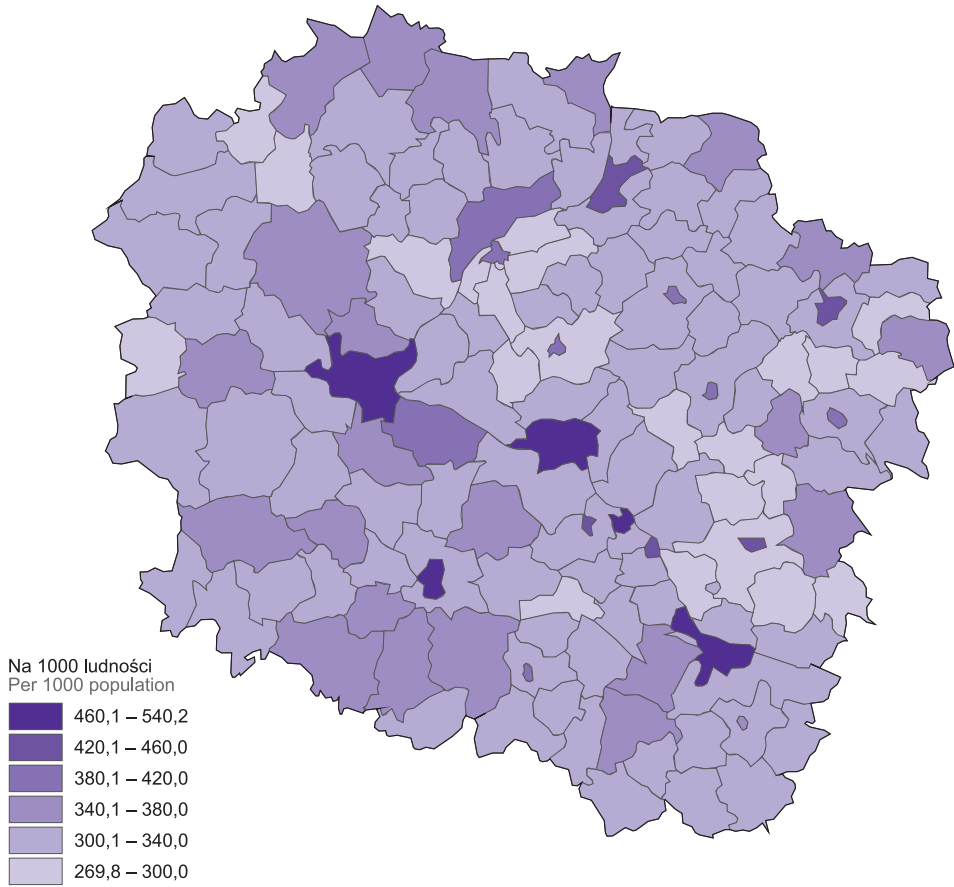
WYKRES 5 (47). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
W 2022 R.

CHART 5 (47). **DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS^a IN 2022**

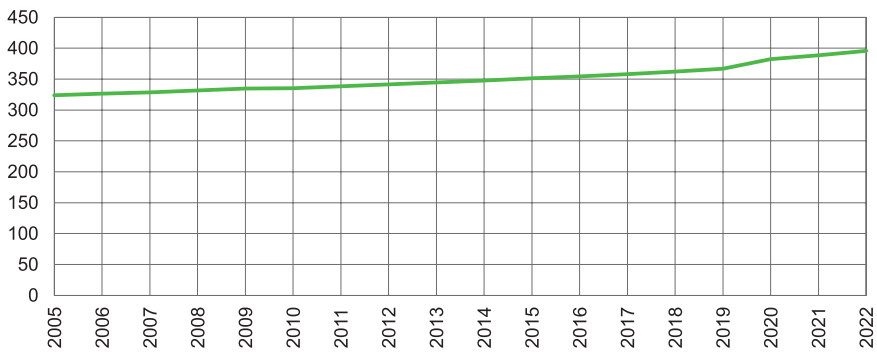
a Na podstawie bilansów.
 a Based on balances.

MAPA 1 (16). **MIESZKANIA^a NA 1000 LUDNOŚCI W 2022 R.**
 MAP 1 (16). **DWELLINGS^a PER 1000 POPULATION IN 2022**

Kujawsko-Pomorskie = 395,6

Mieszkania na 1000 ludności
Dwellings per 1000 population

^a Na podstawie bilansów.
^a Based on balances.

TABL. 9 (60). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	8571	12089	14695	12717	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	8085	11834	14124	12367	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	3743	6226	6474	5635	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	4342	5608	7650	6732	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	8	1	3	2	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	478	254	568	348	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

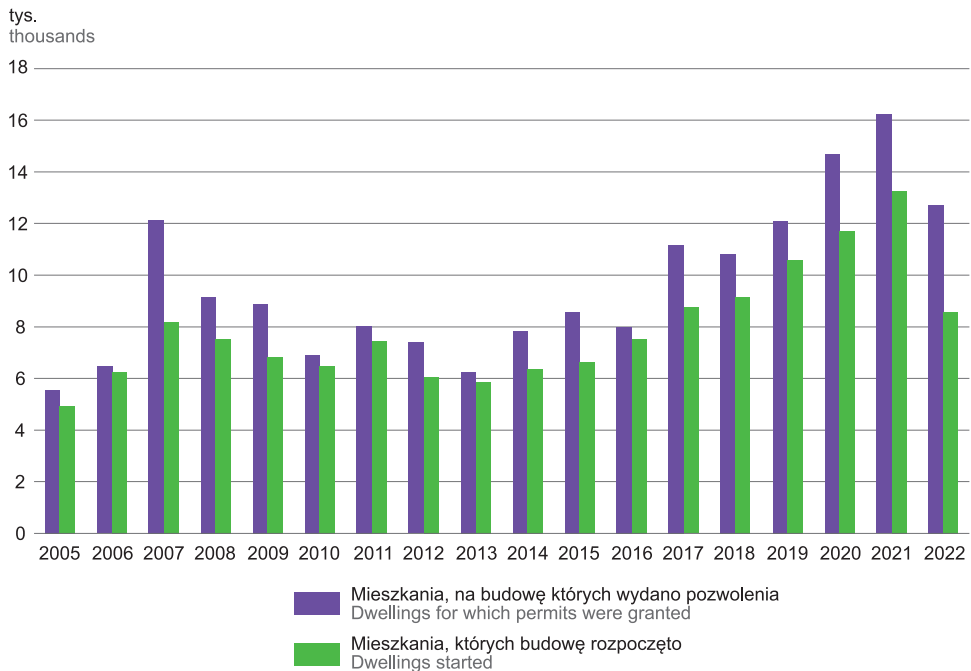
a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 10 (61). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6631	10570	11706	8569	T O T A L
Indywidualne	3595	4935 ^a	4905 ^a	4292 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2874	5152 ^b	6314 ^b	4276 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	–	336	324	–	Cooperatives
Komunalne (gminne)	100	147	13	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	62	–	150	–	Public building society
Zakładowe	–	–	–	1	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 9 na str. 195.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 9 on page 195.

WYKRES 6 (48). **MIESZKANIA (pozwolenia, rozpoczęte budowy)**
CHART 6 (48). DWELLINGS (permits, construction in progress)

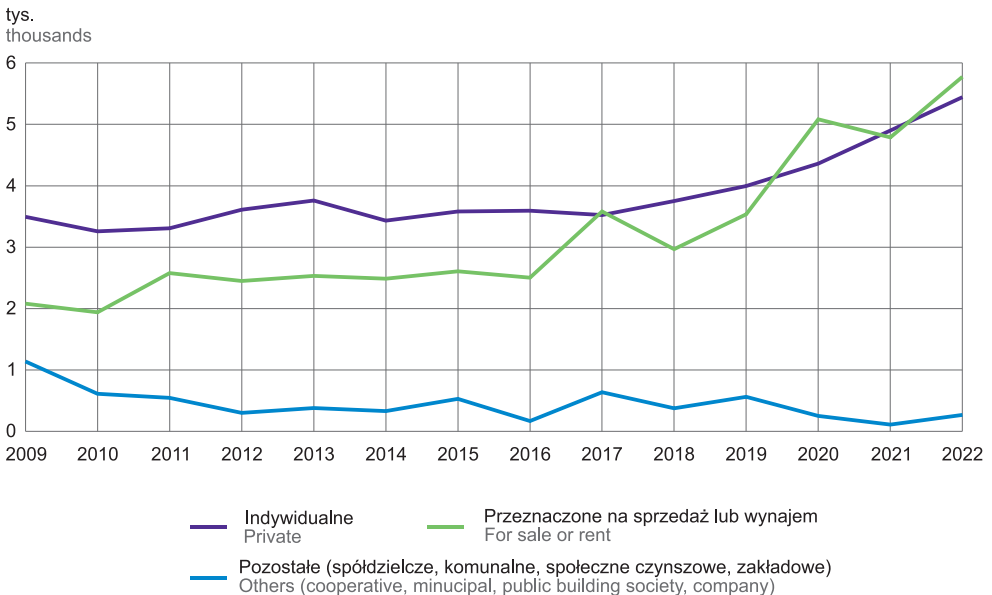
TABL. 11 (62). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Mieszkania	6714	8090	9690	11484	Dwellings
miasta	3651	4440	5492	6195	urban areas
wieś	3063	3650	4198	5289	rural areas
Indywidualne ^a	3580	3995	4359	5444	Private ^a
miasta	786	771	882	1009	urban areas
wieś	2794	3224	3477	4435	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	2606	3536	5082	5774	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	–	297	19	94	Cooperative
Komunalne (gminne)	118	118	25	14	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	366	134	203	158	Public building society
Zakładowe	44	10	2	–	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	648	841	1262	1416	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	607	778	1201	1263	Urban areas
Wieś	705	934	1351	1650	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	98,2	94,2	92,0	92,5	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	72,5	70,6	69,1	66,4	urban areas
wieś	128,9	122,9	122,0	123,0	rural areas
Indywidualne ^a	135,8	130,1	132,4	131,8	Private ^a
miasta	142,0	138,2	136,3	139,0	urban areas
wieś	134,1	128,1	131,5	130,1	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	57,0	60,4	59,3	57,2	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	–	54,7	53,1	56,3	Cooperative
Komunalne (gminne)	41,5	49,7	51,2	59,9	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	46,7	44,3	51,0	50,6	Public building society
Zakładowe	63,9	103,7	105,0	–	Company

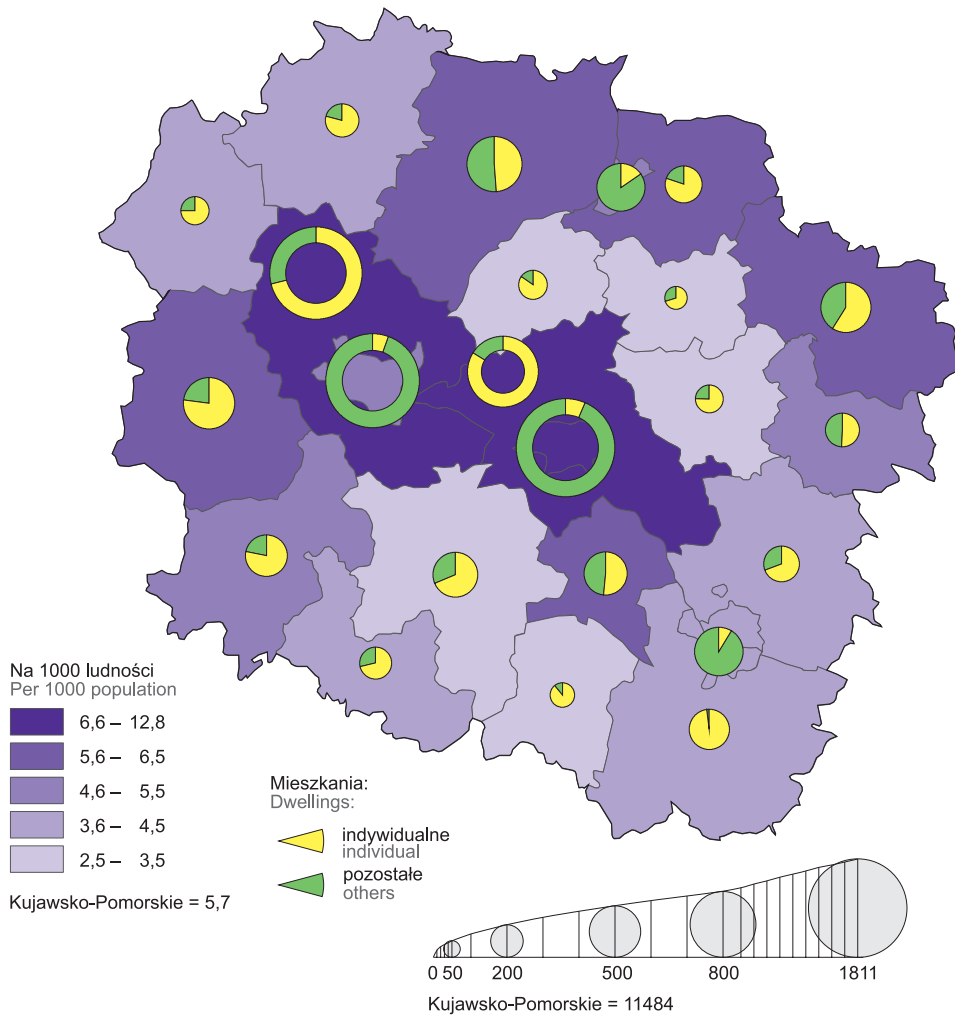
a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 9 na str. 195.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 9 on page 195.

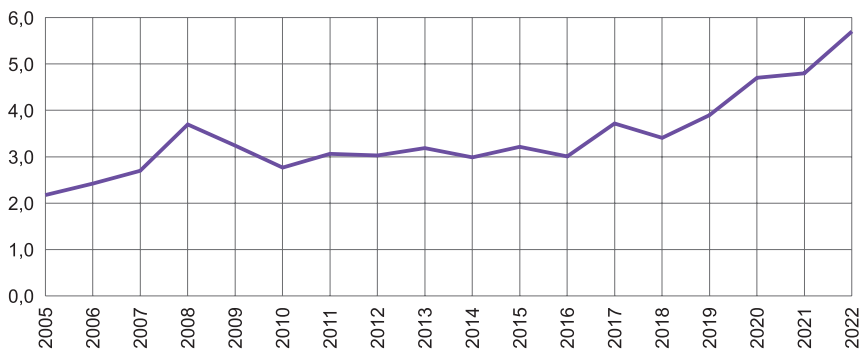
WYKRES 7 (49). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 7 (49). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (17). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2022 R.**
 MAP 2 (17). **DWELLINGS COMPLETED IN 2022**

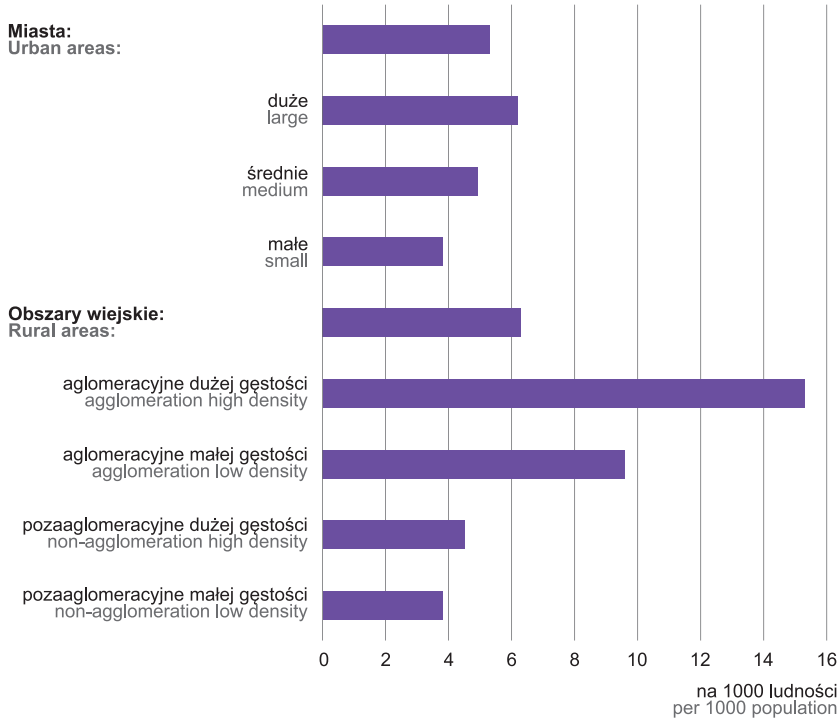

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
 Dwellings completed per 1000 population

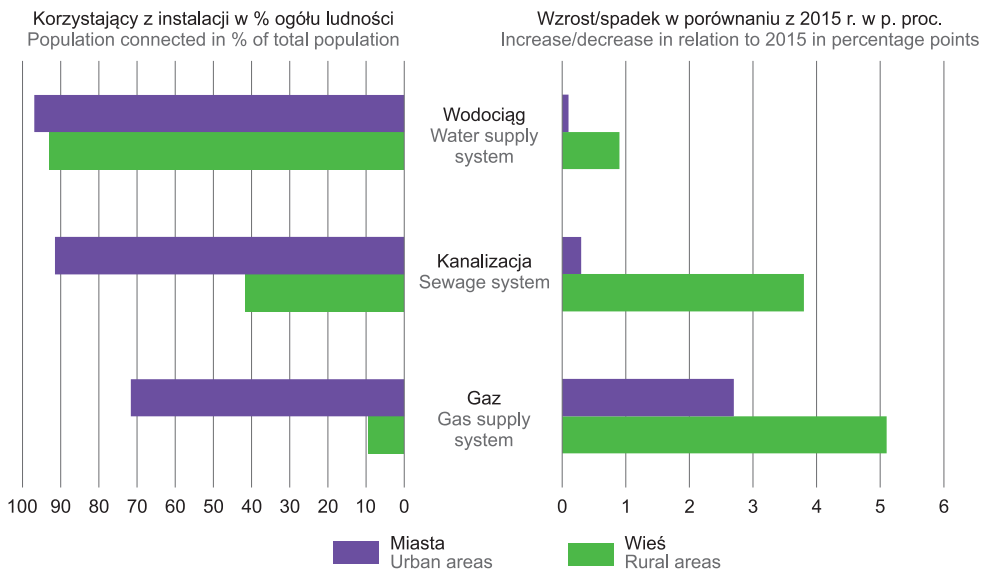
WYKRES 8 (50). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA – WYBRANE WSKAŹNIKI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**

CHART 8 (50). **DWELLINGS COMPLETED – SELECTED INDICATORS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022**

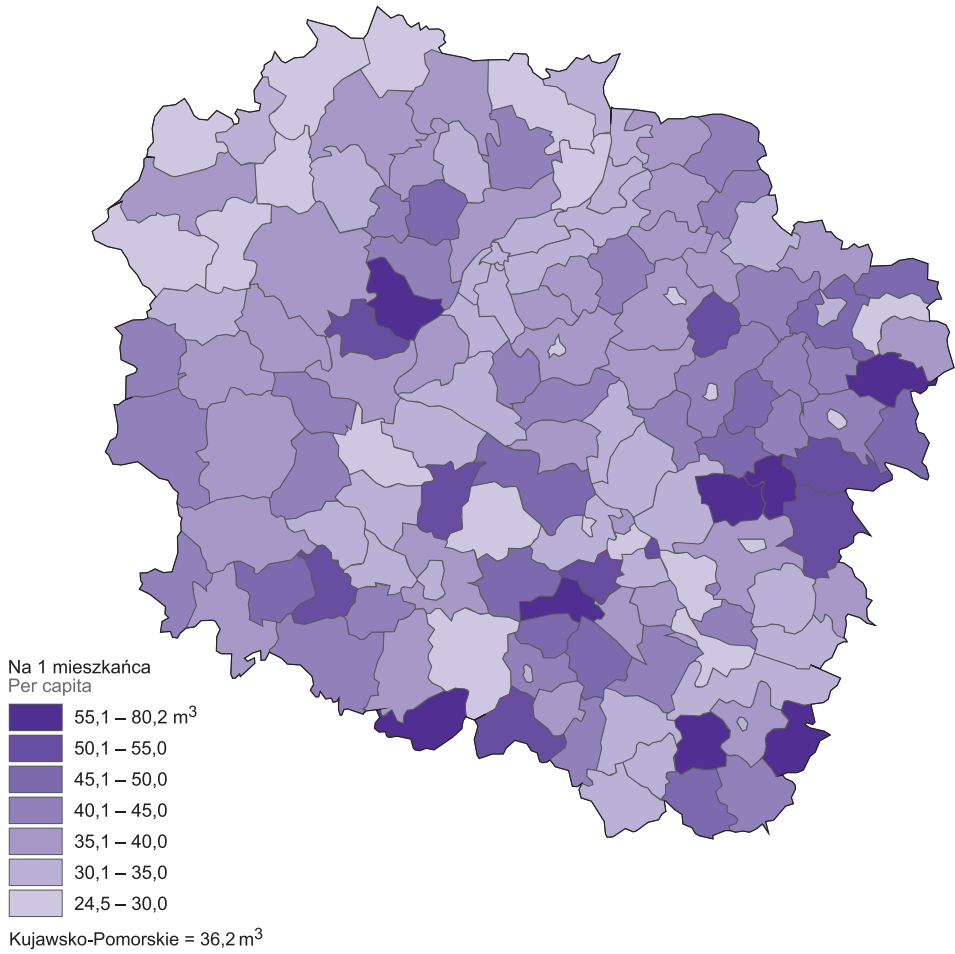

WYKRES 9 (51). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2022 R.**

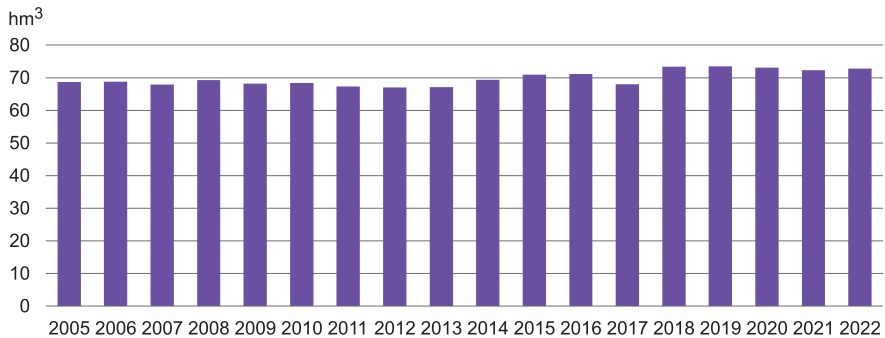
CHART 9 (51). **POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2022**

MAPA 3 (18). **ZUŻYCIЕ WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2022 R.**
 MAP 3 (18). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2022

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
 Consumption of water from water supply system in households

TABL. 12 (63). WODOCIĄGI I KANALIZACJA
Stan na 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	23239,8	23915,6	23990,8	24854,2 ^a	Water supply
miasta	3287,7	3410,1	3437,5	4033,7	urban areas
wieś	19952,1	20505,5	20553,3	20820,5	rural areas
Kanalizacyjna ^b	7887,5	8410,7	8647,7	8910,7	Sewage ^b
miasta	3301,7	3465,1	3610,8	3732,2	urban areas
wieś	4585,8	4945,6	5036,9	5178,5	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	70,9	73,5	73,1	72,8	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	34,0	35,4	35,9	36,2	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	40,4	40,8	41,0	39,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	32,4	33,3	34,2	33,9	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	30,5	32,7	32,1	33,1	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	36,4	38,4	38,2	39,5	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	63,8	68,7	65,6	68,2	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczone	63,8	68,7	65,6	68,2	Of which treated

a Sieć rozdzielcza i przesyłowa. b Łącznie z kolektorami.

a Water supply distribution network and transmission network. b Including collectors.

TABL. 13 (64). ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan na 31 grudnia) w tys.	724,1	770,1	785,6	798,4	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	489,0	523,0	531,3	522,9	Urban areas
Wieś	235,2	247,1	254,3	275,5	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1465,8	1551,9	1634,9	1519,2	In GWh
miasta	818,2	854,5	860,1	786,9	urban areas
wieś	647,6	697,4	774,8	732,3	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	655,8	698,2	717,9	671,3	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1673,3	1633,8	1618,8	1504,8	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2753,8	2822,9	3047,6	2658,6	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu na 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 14 (65). SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
Stan na 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	4535,4	4983,3	5144,0	5436,4	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1376,5	1376,0	1376,0	758,6	of which transmission
miasta	157,9	65,8	65,8	34,4	urban areas
wieś	1218,7	1310,2	1310,2	724,3	rural areas
Miasta	2519,8	2603,5	2666,0	2767,6	Urban areas
Wieś	2015,6	2379,8	2478,0	2668,8	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	334,5	355,6	362,2	371,9	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	324,8	339,7	343,6	349,6	Urban areas
Wieś	9,7	16,0	18,7	22,4	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	1361,3	1539,0	1671,7	1840,8	In GWh
miasta	1249,1	1359,2	1419,8	1536,7	urban areas
wieś	112,3	179,8	251,9	304,2	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	652,1	741,8	819,9	915,1	Per capita in kWh
miasta	1001,1	1110,6	1185,2	1310,9	urban areas
wieś	133,6	211,3	299,5	362,3	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.
a Including consumers using collective gas-meter.

TABL. 15 (66). INFRASTRUKTURA KOMUNALNA – WYBRANE WSKAŹNIKI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE – SELECTED INDICATORS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych w m ³ na 1 mieszkańca Consumption of water from water supply systems in households in m ³ per capita	Ludność korzystająca z sieci gazowej w % ogółem People using gas supply system in % of total	SPECIFICATION
Miasta	33,9	71,2	Urban areas
duże	34,5	79,7	large
średnie	30,8	73,0	medium
małe	34,6	53,7	small
Obszary wiejskie	39,5	9,3	Rural areas
aglomeracyjne			agglomeration
dużej gęstości	38,7	39,3	high density
małej gęstości	38,4	10,8	low density
pozaglomeracyjne			non-agglomeration
dużej gęstości	40,2	5,8	high density
małej gęstości	39,3	3,0	low density

TABL. 16 (67). OGRZEWNICTWO
Stan na 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1503,4	1461,0	1464,6	1485,6	1419,5	66,1	Heating network in km
Kotłownie	1640	2049	2022	2115	1551	564	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	9458,3	9837,3	9222,3	9474,1	9320,0	154,2	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie Chapter VIII. Education

TABL. 1 (68). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE ^a		PRE-PRIMARY EDUCATION ^a			
Placówki	1040	1084	1072	1076	Establishments
w tym na wsi	564	555	541	526	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	474	554	562	594	Nursery schools
w tym specjalne	6	14	13	16	of which special
w tym na wsi	140	164	164	171	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	471	455	436	416	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY		SCHOOLS			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	685	722	714	700	primary
w tym na wsi	441	439	430	416	of which in rural areas
gimnazja	402	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	27	31	32	36	special job-training
branżowe I stopnia ^b	119	119	116	116	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	4	13	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	122	120	117	117	general secondary
technika	135	119	122	124	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	8	9	10	8	general art
policealne	178	133	118	101	post-secondary
dla dorosłych	144	96	76	58	for adults
Uczelnie	28	22	23	23	Higher education institutions
NAUCZYCIELE ^c		TEACHERS ^c			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	10470	14558	14504	13864	primary
w tym na wsi	4392	5984	5904	5653	of which in rural areas
gimnazja	5684	.	.	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^{bd}	1157	1288	1293	1228	stage I sectoral vocational ^{bd}
branżowe II stopnia	.	.	2	26	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	2108	2274	2363	2394	general secondary
technika ^e	2663	3130	3275	3394	technical secondary ^e
policealne	322	150	136	125	post-secondary
Uczelnie	4018	4111	4143	4161	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI		CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS			
Wychowanie przedszkolne ^f :					Pre-primary education ^f :
dzieci w wieku 6 lat	21494	18744	19419	20367	6-year-old children
w tym w przedszkolach	13713	11811	12688	13610	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	136398	164237	164051	161584	primary
w tym na wsi	53140	62757	62518	60579	of which on rural areas
gimnazja	59353	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	727	881	847	875	special job-training
branżowe I stopnia ^b	12148	13095	13557	12706	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	108	856	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	24589	29720	30074	33448	general secondary
technika	29266	38401	38553	42200	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	758	828	834	842	general art
policealne	14637	11419	12013	13690	post-secondary
dla dorosłych	12735	8736	7278	5745	for adults
Uczelnie	61859	54104	54234	56052	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W roku szkolnym 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c-f Łącznie ze szkołami: c – dla dorosłych; d – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; e – ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. f W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat.

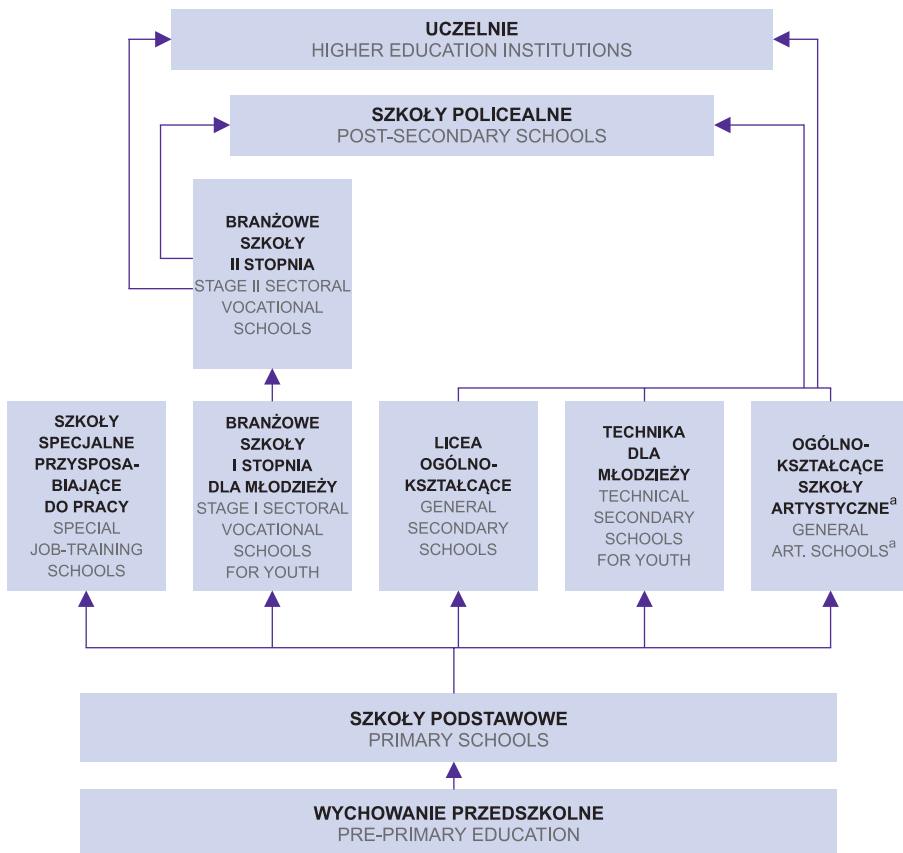
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2015/16 school years, basic vocational schools. c-f Including schools: c – for adults; d – special job-training schools; e – general art schools leading to professional certification. f In the 2015/16 school year – 5 years old.

TABL. 1 (68). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	SPECIFICATION
	ABSOLWENCJ ^a		GRADUATES ^a		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	19159	19413	19117	26955	primary
gimnazja	19211	.	.	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	169	175	150	158	special job-training
branżowe I stopnia ^b	3801	3047	2532	5495	stage I sectoral vocational ^b
branżowe II stopnia	.	.	.	57	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	8227	6633	6865	7409	general secondary
technika	6529	6586	6709	6993	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	108	153	133	133	general art
policealne	4099	3665	3429	2895	post-secondary
dla dorosłych	3301	2640	2728	2023	for adults
Uczelnie	16211	12432	12695	12075	Higher education institutions

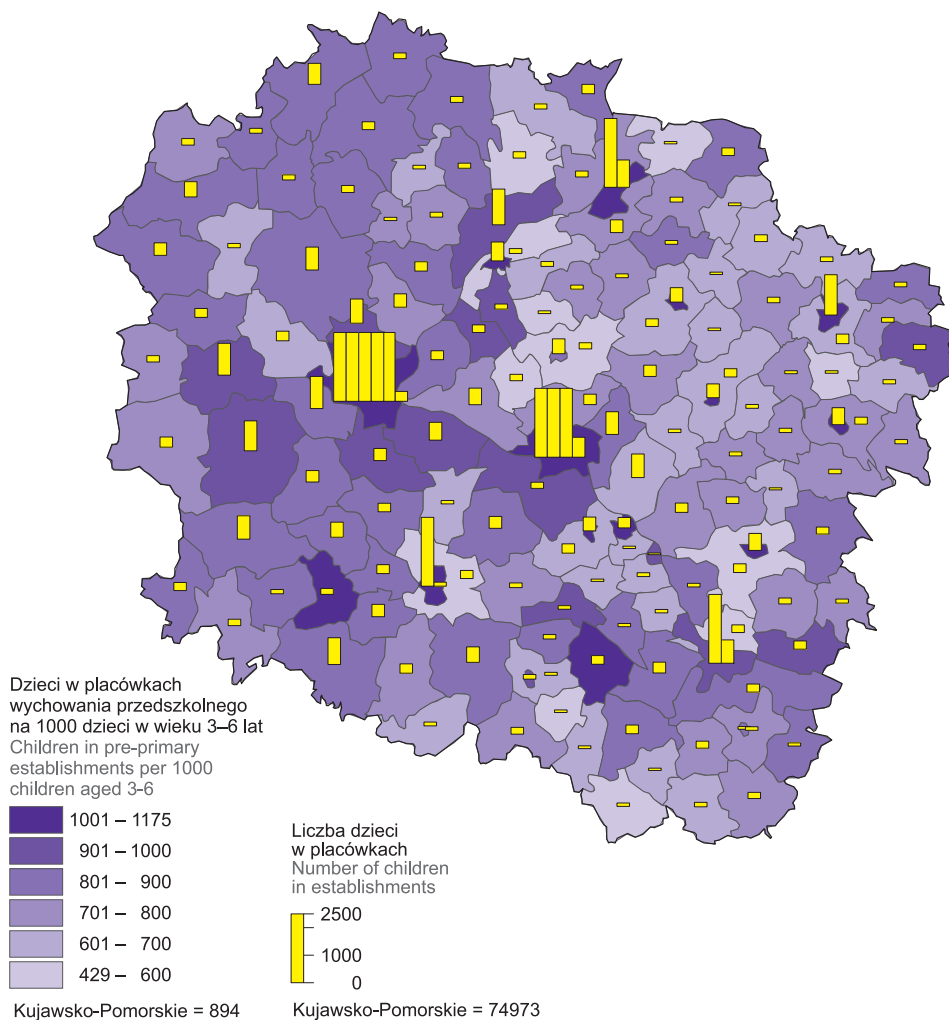
a W roku 2022/23 dane dotyczą roku szkolnego/akademickiego 2021/22. b W roku szkolnym 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe.
 a In the year 2022/23 data concern 2021/22 school/academic year. b In the 2015/16 school years, basic vocational schools.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2022/23
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

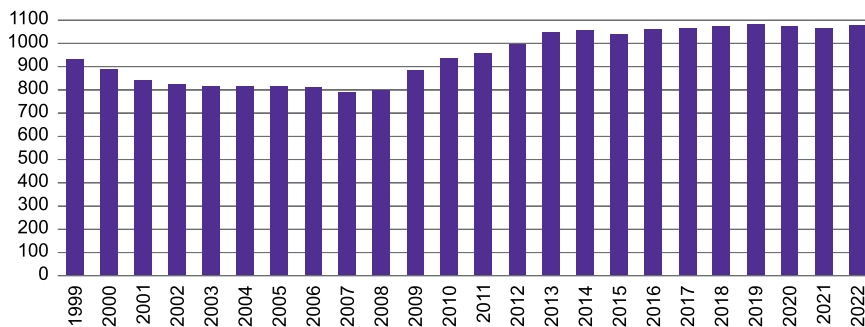

a Dające uprawnienia zawodowe.
 a Leading to professional certification.

MAPA 1 (19). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2022/23
 MAP 1 (19). PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

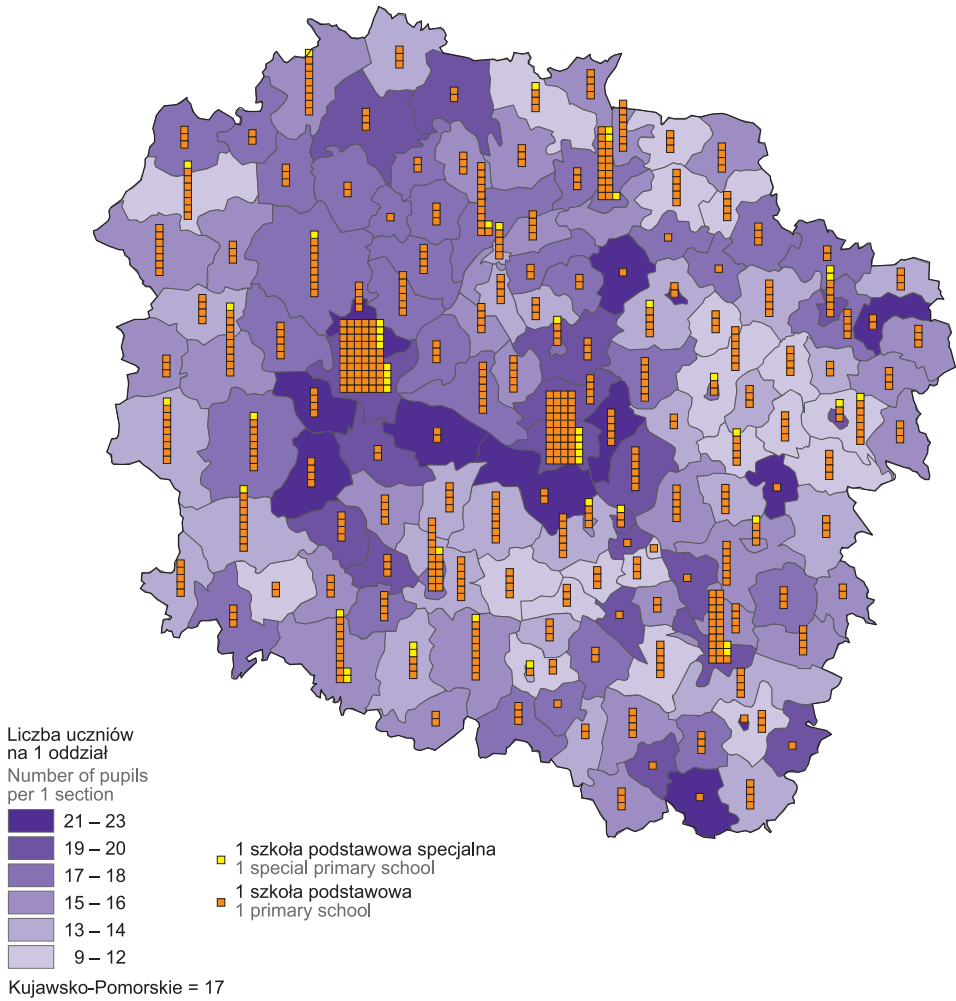

Liczba placówek
 Number of establishments

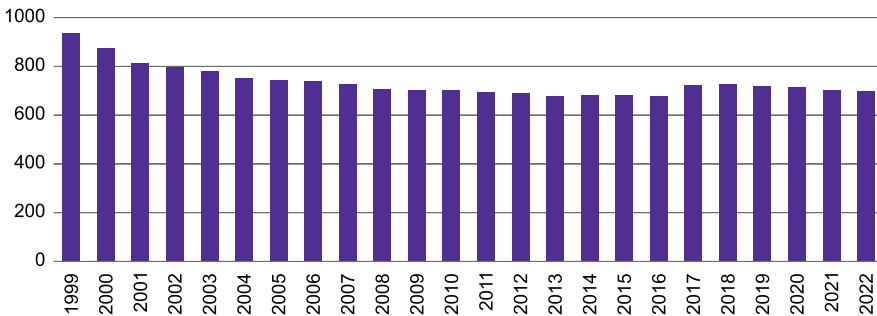

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
 a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (20). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2022/23
 MAP 2 (20). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR

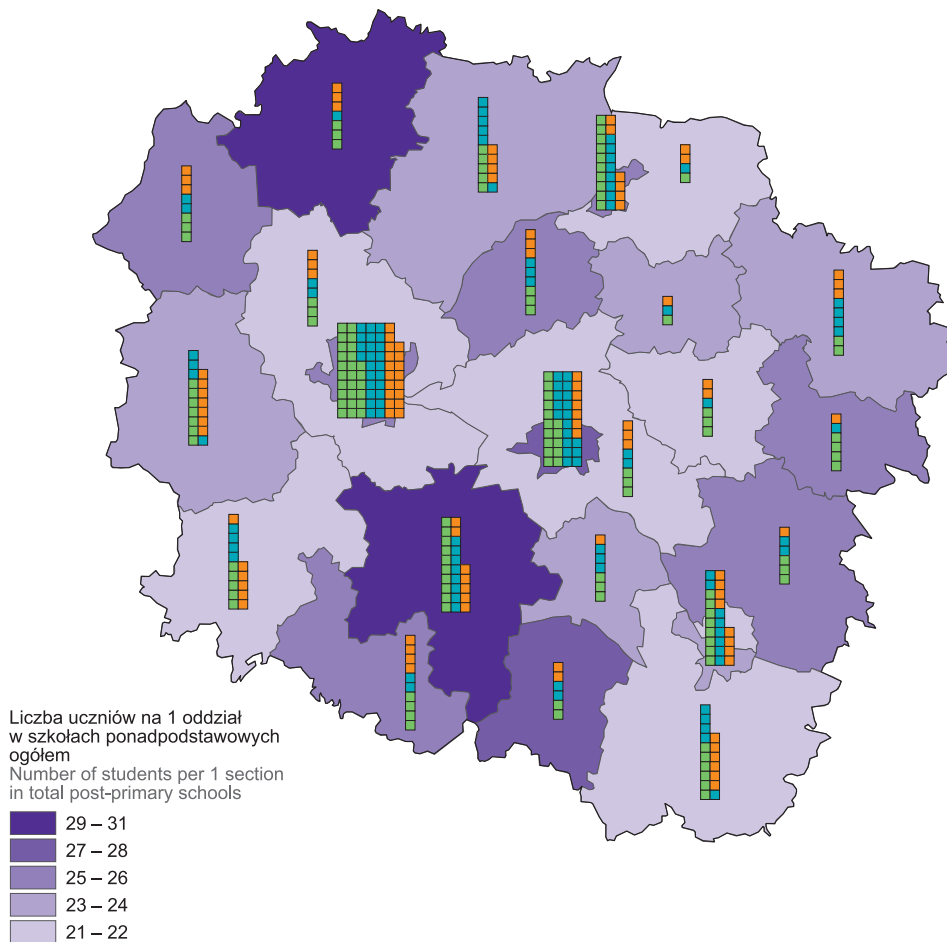

Liczba szkół podstawowych
 Number of primary schools

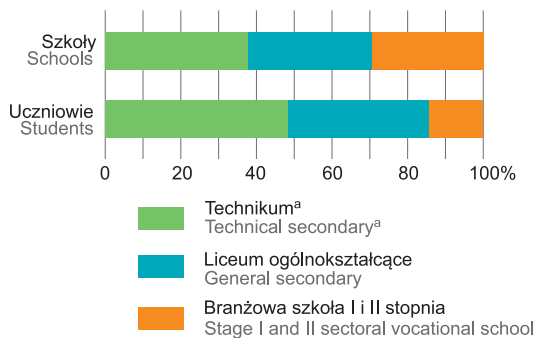
MAPA 3 (21). **SZKÓŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2022/23**

MAP 3 (21). **POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)
IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR**

Kujawsko-Pomorskie = 25

- 1 szkoła ponadpodstawowa
1 post-primary school
Kujawsko-Pomorskie = 343
- technikum^a
technical secondary^a
 - liceum ogólnokształcące
general secondary
 - branżowa szkoła I i II stopnia
stage I and II sectoral vocational school

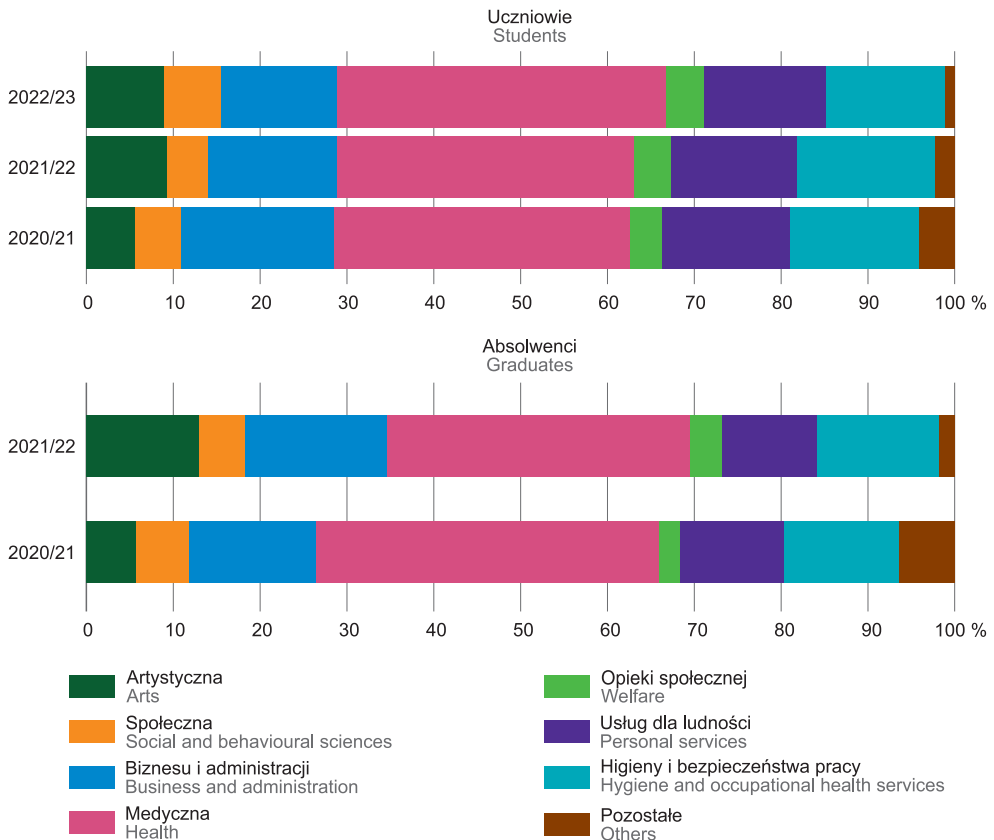
^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (69). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
 POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

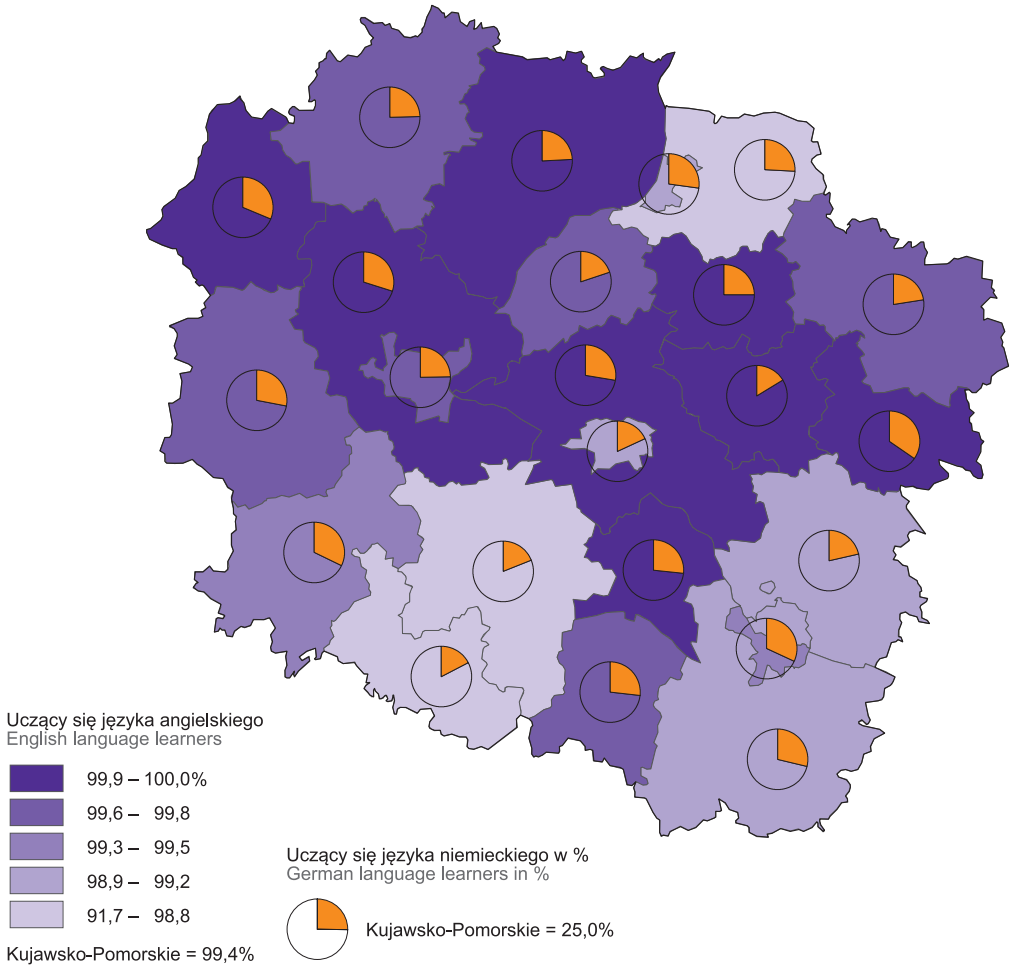
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	SPECIFICATION
Szkoły	176	131	116	101	Schools
Oddziały	725,0	640,0	539,0	600,0	Sections
Uczniowie	14602	11394	11996	13690	Students
w tym kobiety	10486	8156	8473	9803	of which females
Absolwenci ^a	4079	3646	3429	2895	Graduates ^a
w tym kobiety	3228	2743	2617	2256	of which females

a W roku 2022/23 dane dotyczą roku szkolnego 2021/22.
 a In the year 2022/23 data concern 2021/22 school year.

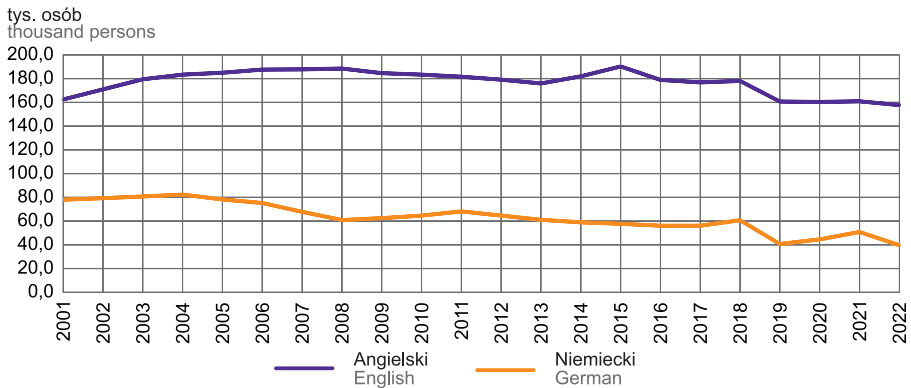
WYKRES 1 (52). **STRUKTURA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
 CHART 1 (52). **STRUCTURE OF STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

MAPA 4 (22). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2022/23 (bez szkół specjalnych)**
 MAP 4 (22). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

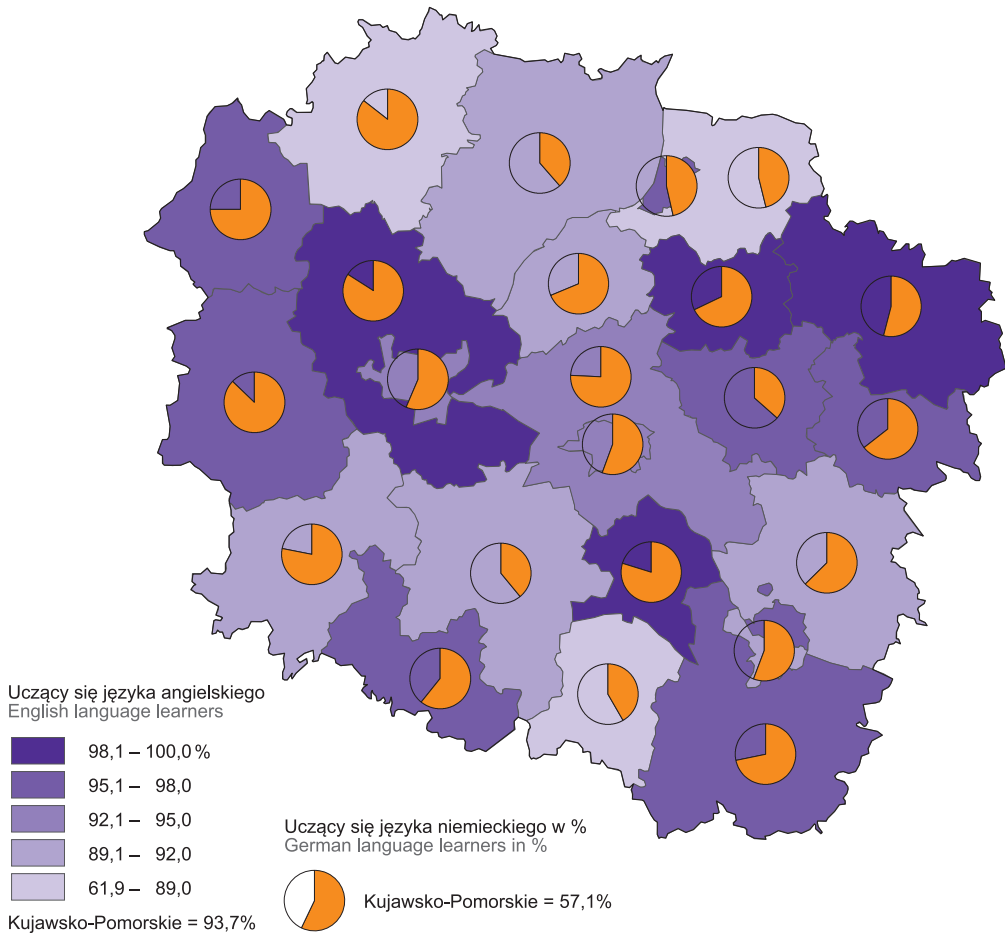

W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
In primary schools and lower secondary schools for children and youth

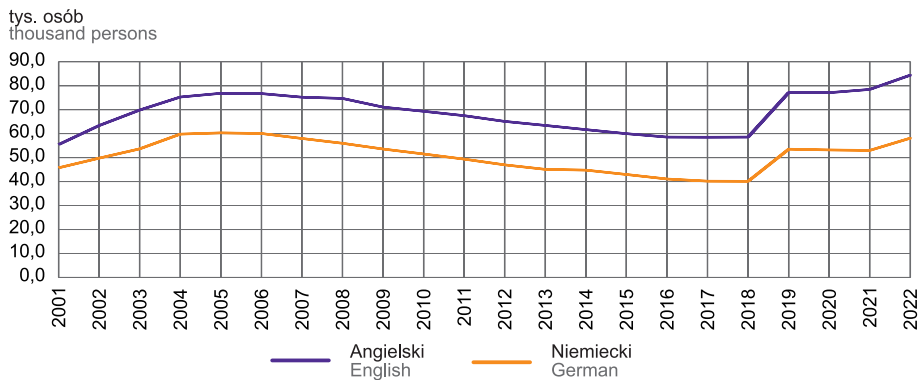

MAPA 5 (23). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2022/23 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (23). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2022/23 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

W szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży
In post-primary schools for youth

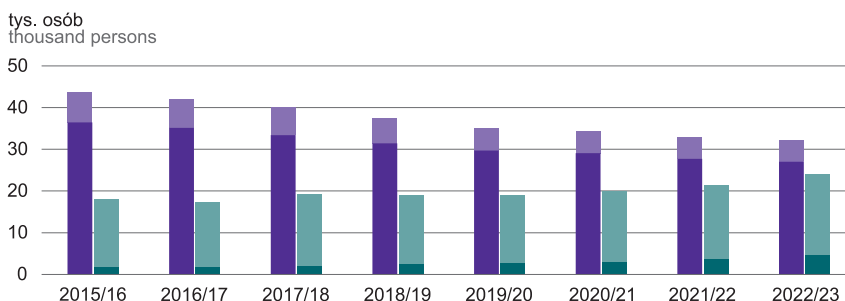
TABL. 3 (70). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2022/23**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2022/23 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	z ogółem na studiach stacjonarnych full-time programmes	of total cudzoziemcy foreigners		
OGÓŁEM	25	4161,0		56052	31905	3193	12075
nadzorowane przez ministra właściwego ds.:							supervised by the minister responsible for:
Szkolnictwa Wyższego	24	3979,3	55432	31285	3143	11893	Higher education
Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	1	181,7	620	620	50	182	Culture and protection of national heritage

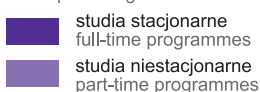
a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2022.

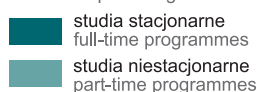
WYKRES 2 (53). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (53). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

TABL. 4 (71). **UCZESTNICY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which females	na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2015/16	7118	5486	1290	741	.	.	TOTAL
	2019/20	8104	6351	951	572	118	69	
	2020/21	3920	2821	732	438	288	153	
	2022/23	4902	3720	292	180	506	270	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (72). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**

Stan na 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL			
Lekarze ^a	.	5795	5782	6019	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a	.	1223	1199	1237	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a	.	12403	12225	12323	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci	1560	1901	2083	2327	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	697	721	754	799	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	1367	1401	1428	1434	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE			
Przychodnie	818	920	905	272	Outpatient departments
miasta	601	697	694	783	urban areas
wieś	217	223	211	204	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^b	345	272	247	192	Practices of doctors and dentists ^b
miasta	272	213	191	151	urban areas
wieś	73	59	56	41	rural areas
Porady udzielone ^c w ciągu roku w tys.	17377,7	17650,4	15271,3	17637,1	Consultations provided ^c during the year in thousands
lekarskie ^d	15765,7	16102,2	14148,5	16152,1	doctors ^d
w tym w opiece zdrowotnej:					of which in health care:
podstawowej	9583,0	9561,0	8762,6	9782,5	primary
specjalistycznej	5828,2	5832,5	4906,6	5785,3	specialised
stomatologiczne	1612,0	1548,2	1122,7	1485,0	stomatological
SZPITALA		HOSPITALS			
Szpitala ogólne	43	40	40	41	General hospitals
Łóżka	9846	8867	8593	8399	Beds
Leczeni ^e w ciągu roku na:					Inpatients ^e during the year per:
10 tys. ludności	1839	1775	1387	1641	10 thousand population
1 łóżko ^f	39,6	42,1	33,3	39,8	bed ^f

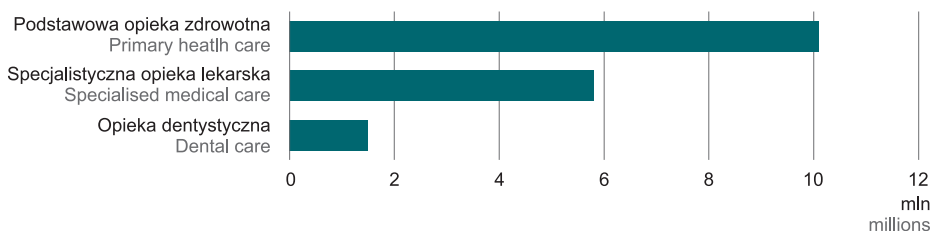
a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 196. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. f Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

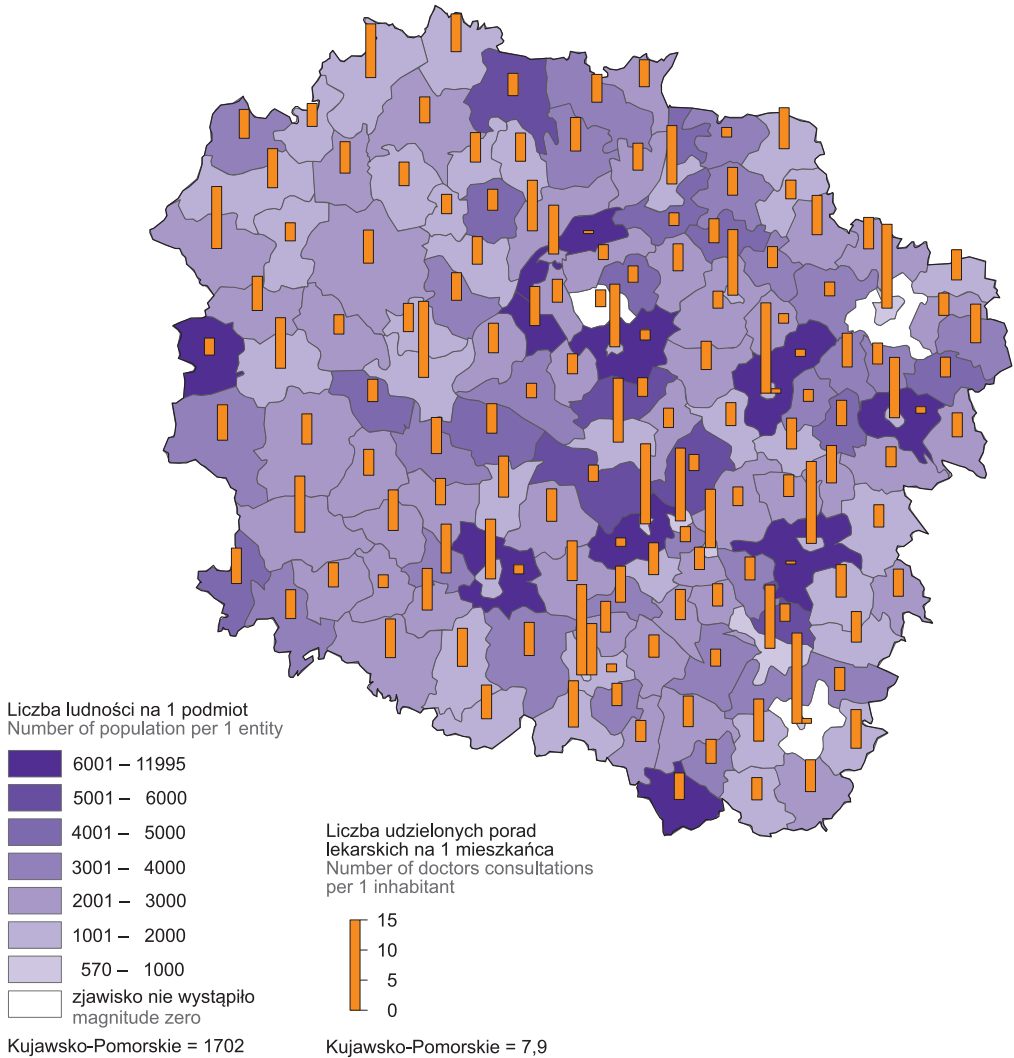
a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter, item 2 on page 196. b Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. c Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. d Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. e Excluding inter-ward patient transfer. f Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

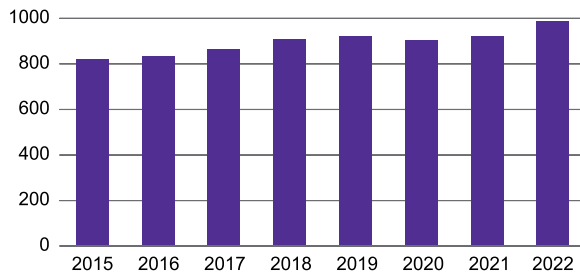
WYKRES 1 (54) **PORADY AMBULATORYJNE W 2022 R.**
CHART 1 (54). **OUT-PATIENT CONSULTATIONS IN 2022**

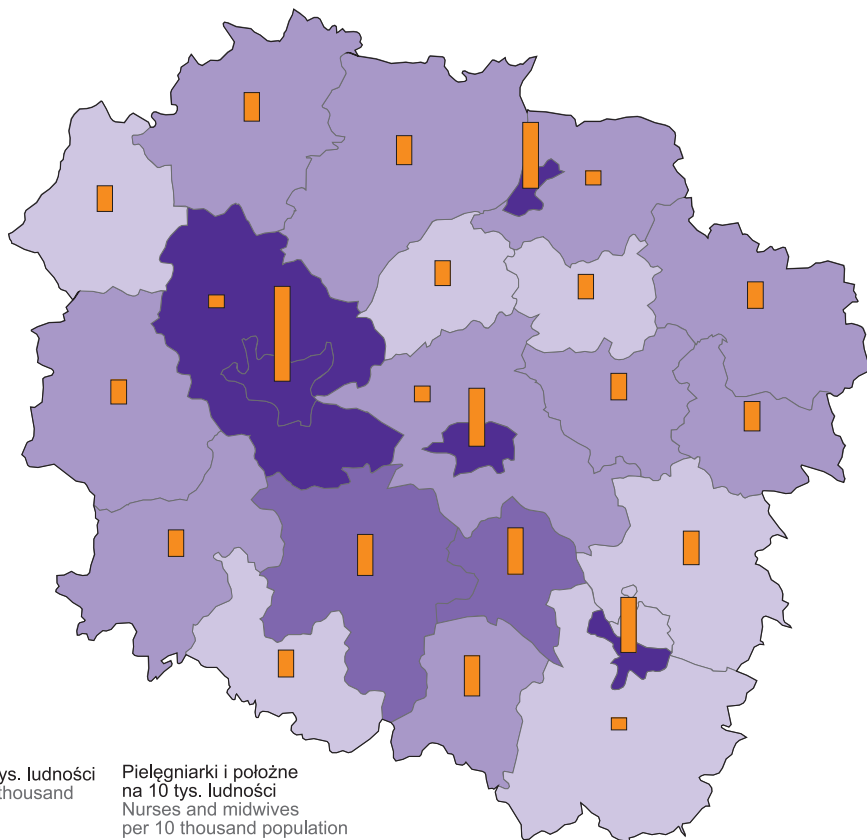
MAPA 1 (24). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2022 R.**
 MAP 1 (24). **OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2022**

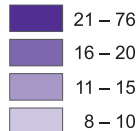
Przychodnie
 Stan na 31 grudnia
 Outpatient departments
 As of 31 December

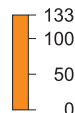
MAPA 2 (25). **PRACOWNICY MEDYCZNI W 2022 R.**
 MAP 2 (25). **MEDICAL PERSONNEL IN 2022**

Lekarze na 10 tys. ludności
 Doctors per 10 thousand population

Pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności
 Nurses and midwives per 10 thousand population

Kujawsko-Pomorskie = 30

Kujawsko-Pomorskie = 61

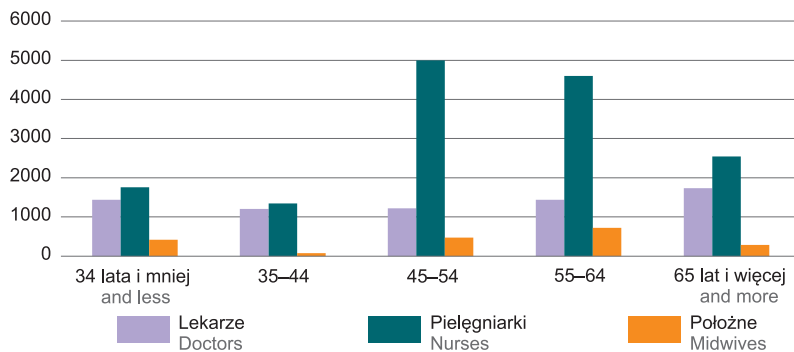
Pracownicy medyczni uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według wieku w 2022 r.

Stan na 31 grudnia

Medical personnel entitled to practise medical profession by age groups in 2022

As of 31 December

osób
 persons

TABL. 2 (73). LEKARZE SPECJALIŚCI^a
 Stan na 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	4021	4004	4147	Doctors specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	238	250	256	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	619	616	625	Surgery
Chorób płuc	97	96	99	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	779	767	775	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	89	89	89	Dermatology and venereology
Kardiologii	207	214	244	Cardiology
Medycyny rodzinnej	465	465	496	General practitioners
Neurologii	170	167	174	Neurology
Okulistyki	157	148	157	Ophthalmology
Onkologii	48	49	51	Oncology
Otolaryngologii	113	111	107	Otolaryngology
Pediiatrii	371	367	391	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	275	274	280	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	177	181	190	Psychiatry
Radiologii i diagnostyki obrazowej	185	187	193	Radiology and diagnostic imaging

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 196.

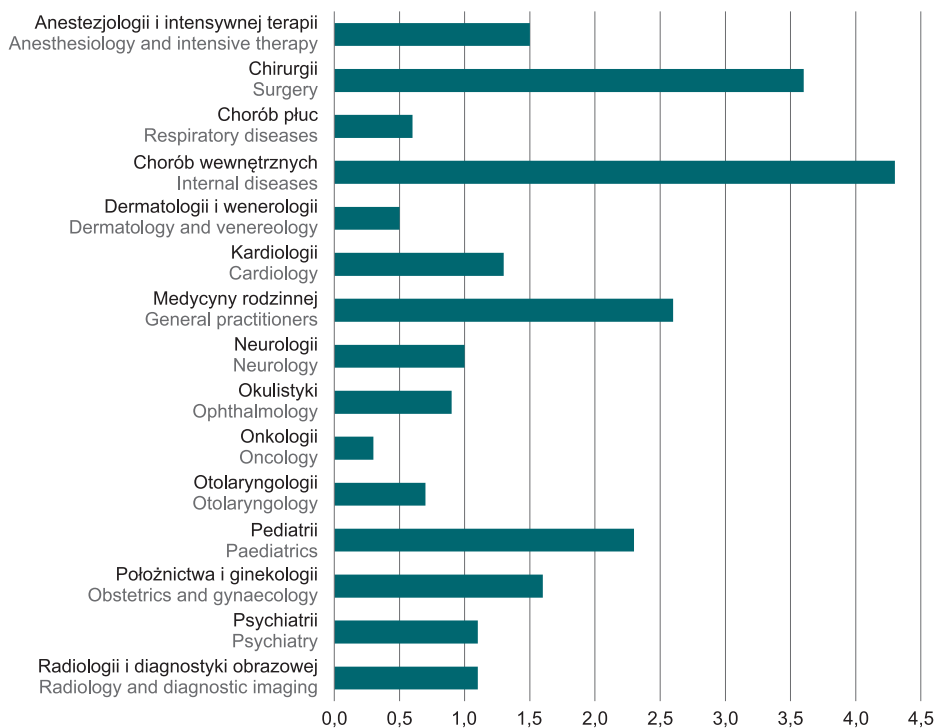
Uwaga: suma liczby posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see notes to the chapter, item 2 on page 196.

Note: the sum of the number of specializations is greater than the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one person.

WYKRES 2 (55). LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2022 R.

CHART 2 (55). DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2022

TABL. 3 (74). **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	406,4	388,5	302,3	350,0	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,6	5,7	5,7	5,6	Average patient stay in days
Łóżka ^b	9846	8867	8593	8399	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1067	925	1034	920	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	545	548	542	551	Cardiological ^c
Chirurgicznych	2280	2053	1948	1969	Surgical
Pediatrycznych	719	478	384	359	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1030	903	817	790	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	251	232	214	199	Oncological
Intensywnej terapii	185	206	224	242	Intensive therapy
Zakaźnych	239	206	250	200	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	463	349	348	333	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	91	73	73	70	Dermatological
Neurologicznych	399	430	435	423	Neurological
Psychiatrycznych	566	587	492	468	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan na 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (75). **LECZNICTWO UZDROWISKOWE**
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	24	23	22	24	Sanatoria ^a
łóżka ^a	5036	5683	5926	6547	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	99,4	115,7	59,4	123,6	inpatients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	8	8	7	6	Health resort hospitals ^a
łóżka ^a	1920	2298	2222	2054	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	30,4	36,9	18,3	29,6	inpatients in thousands

a Stan na 31 grudnia.

Uwaga. W 2022 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 12213 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2022 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 12213 of outpatients.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (76). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan na 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	87	93	93	93	Emergency rescue teams
podstawowe	56	81	81	81	basic
specjalistyczne	31	12	12	12	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	10	10	10	11	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	187,6	181,1	160,7	181,8	in thousands
na 1000 ludności	89,9	87,3	78,8	90,4	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	188,8	182,6	160,7	183,3	in thousands
na 1000 ludności	90,5	88,0	78,8	91,1	per 1000 population

TABL. 6 (77). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	5	5	5	5	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	35,3	35,7	33,1	36,1	Blood donors in thousands
w tym honorowi	35,3	35,7	33,1	36,1	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	67,5	71,1	65,3	73,6	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	76,1	86,9	82,4	101,9	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan na 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

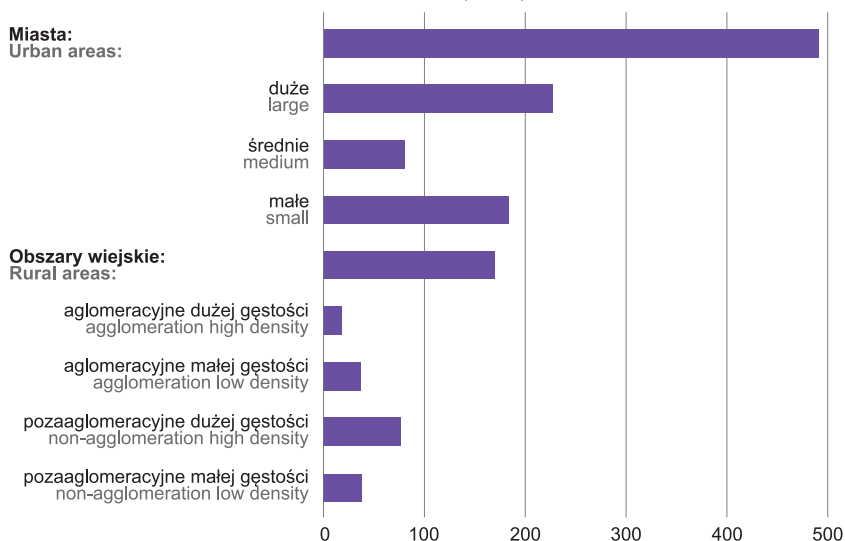
S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (78). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE
Stan na 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Apteki	607	604	594	574	Pharmacies
w tym prywatne	605	603	594	574	of which private
w tym na wsi	92	93	92	83	of which in rural areas
Punkty apteczne	87	87	87	87	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	86	87	87	87	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3006	2999	2983	3036	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4731	4733	4707	4944	of which in rural areas
1 aptekę	3437	3431	3420	3496	pharmacy
w tym na wsi	9153	9161	9159	10127	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1248	1285	1296	1293	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

WYKRES 3 (56). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**

CHART 3 (56). **GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022**

TABL. 8 (79). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**

INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Gruźlica	14,2	12,2	8,5	11,7	Tuberculosis
Krztusiec	21,6	3,4	2,3	0,7	Whooping cough
Odra	0,0	1,0	.	.	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,1	2,2	0,4	0,3	type A
typ B	15,9	11,7	6,4	9,1	type B
typ C	22,5	13,3	5,1	8,9	type C
Różyczka	6,8	0,6	0,2	0,2	Rubella
AIDS ^a	0,1	0,5	0,1	0,5	AIDS ^a
Salmonellozy	21,6	18,4	15,4	13,1	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,1	0,1	.	0,0	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	2,0	0,8	0,3	0,8	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	569,0	527,2	157,3	410,4	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	98,7	66,9	18,5	25,4	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,7	1,7	1,1	1,9	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	2,5	2,9	0,6	0,9	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,5	0,4	0,2	0,3	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	9,1	3,5	2,0	1,5	Mumps
Włośnica	.	.	0,5	.	Trichinellosis
Grypa ^c	12114,7	12169,1	8971,0	14815,0	Influenza ^c
Szczepienia przeciw wściekliznie	21,8	22,4	16,0	.	Rabies vaccinations

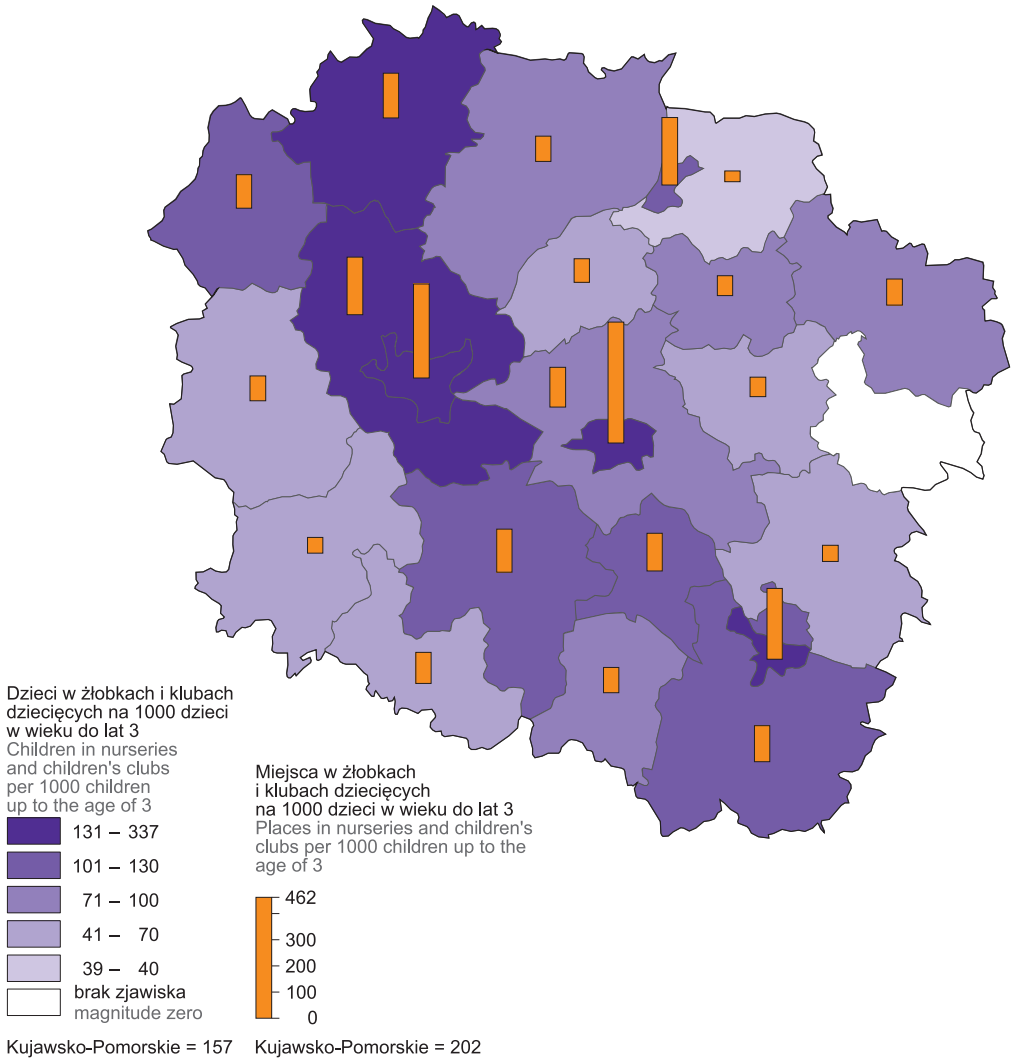
a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

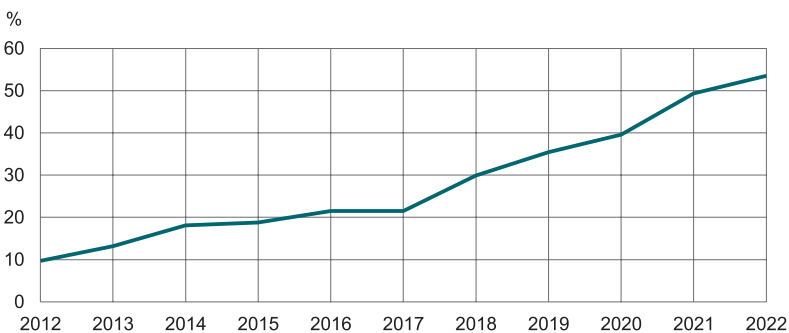
a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venerology of the Medical University of Warsaw.

MAPA 3 (26). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2022 R.**
 MAP 3 (26). **NURSERY AND CHILDREN'S CLUBS IN 2022**

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
 Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

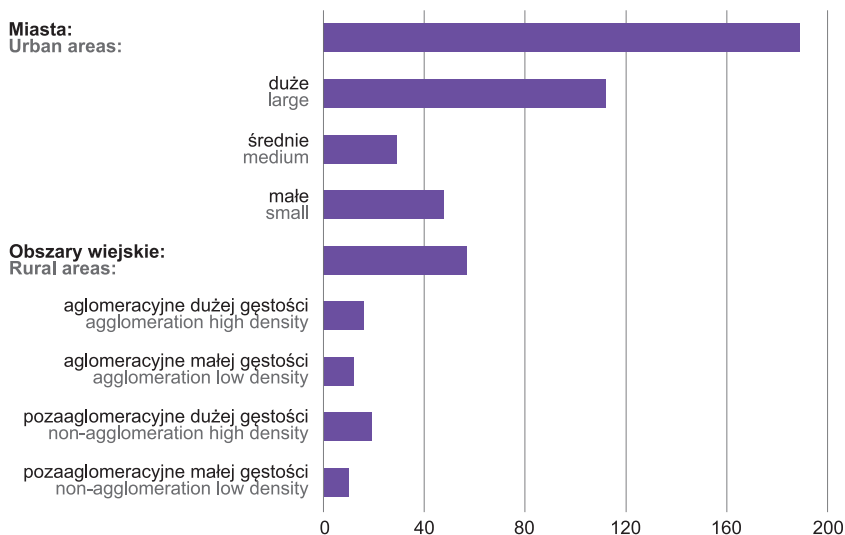
TABL. 9 (80). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^a
 Stan na 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022 ^b	SPECIFICATION
Żłobki	60	133	139	182	Nurseries
w tym publiczne	22	41	45	57	of which public
Oddziały żłobkowe	4	1	1	–	Nursery wards
Kluby dziecięce	16	41	52	64	Children's clubs
w tym publiczne	1	4	8	9	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	2845	6025	6909	8650	in nurseries
w klubach dziecięcych	297	803	1025	1368	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	4375	7952	8669	10521	in nurseries
w klubach dziecięcych	321	1111	1343	1900	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	48,8	100,0	108,3	157,3	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	90,5	87,1	78,3	77,7	per 100 places

a Do 2021 r. miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b W 2022 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 37 dziennych opiekunów opiekujących się 146 dziećmi i 344 nianie zarejestrowane w ZUS.

a Until 2021 places and children staying in nurseries including nursery sections. b In 2022 childcare was provided for 146 children by 37 day carers and 344 nannies registered in the Social Insurance Institution.

WYKRES 4 (57). DZIECI W ŻŁOBKACH I KLUBACH DZIECIĘCYCH NA 1000 DZIECI W WIEKU DO LAT 3 WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.
CHART 4 (57). NURSERIES AND CHILDREN CLUBS PER 1000 CHILDREN UP TO THE AGE OF 3 BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

TABL. 10 (81). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA
 Stan na 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2118	2051	2066	2096	Foster families
Spokrewnione	1373	1287	1295	1313	Related
dzieci ^a	1741	1682	1679	1740	children ^a
Niezawodowe	632	632	638	650	Non-professional
dzieci ^a	848	853	862	877	children ^a
Zawodowe	113	91	94	96	Professional
dzieci ^a	311	303	335	354	children ^a
Rodzinne domy dziecka	28	44	55	53	Foster homes
dzieci ^a	167	301	357	360	children ^a

a W wieku 0–24 lata.
 a At the age of 0–24.

TABL. 11 (82). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan na 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

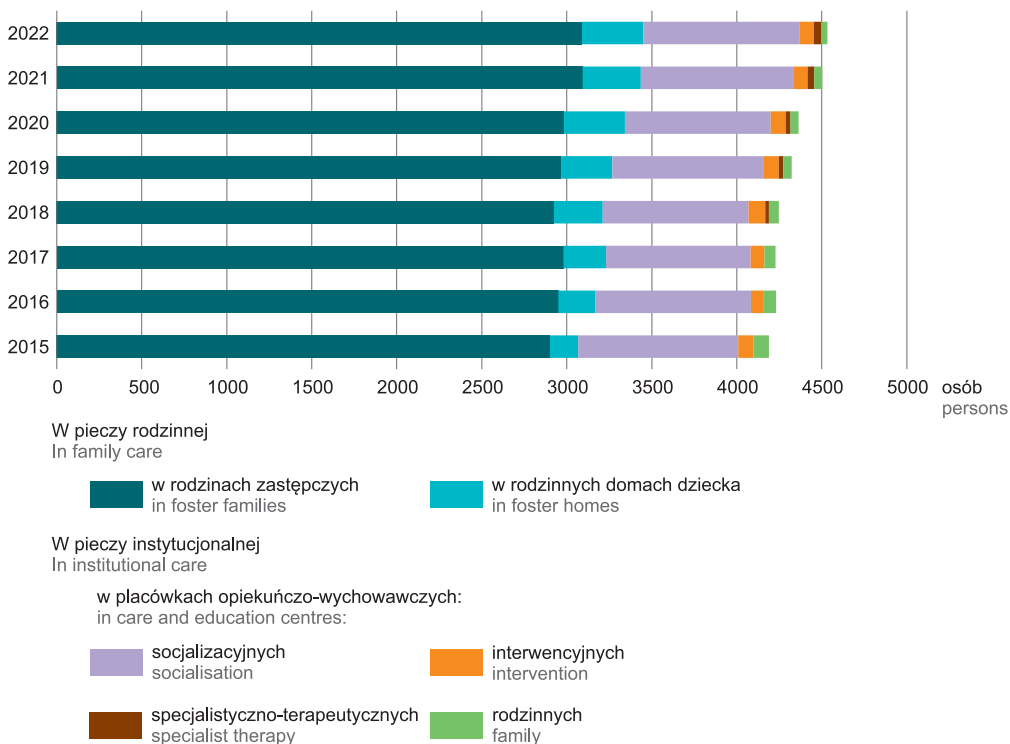
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	69	81	84	90	1235	1191	1147	1238	Care and education centres
interwencyjne	4	4	5	6	90	91	87	83	intervention
rodzinne	13	8	7	6	89	49	48	37	family
socjalizacyjne	48	59	63	66	942	888	859	921	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	–	2	2	3	–	27	29	42	specialist therapy
inne ^a	4	8	7	9	114	136	124	155	others ^a

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.
 a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres.

WYKRES 5 (58). **DZIECI (wychowankowie) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan na 31 grudnia

CHART 5 (58). **CHILDREN (residents) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**
 As of 31 December

TABL. 12 (83). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a
 Stan na 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL ASSISTANCE^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	70	87	92	95	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	5226	5828	6003	6124	total
na 10 tys. ludności	25,1	28,1	29,5	30,5	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	5044	5417	5282	5449	total
na 10 tys. ludności	24,2	26,1	26,0	27,2	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	355	568	384	244	Persons awaiting a place

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
 a Including community self-help homes.

TABL. 13 (84). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	135570	287940,0	T O T A L
	2019	92728	267831,0	
	2020	85473	265871,7	
	2022	67513	271405,4	
Pomoc pieniężna		68184	166143,2	Monetary benefits
w tym:				of which:
Zasilek stały		9650	58599,2	Permanent benefit
Zasilek okresowy		21638	58802,7	Temporary benefit
Zasilek celowy		36411	46536,2	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		40	139,6	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		32151	105262,2	Non-monetary benefits
w tym:				of which:
Schronienie		1448	9561,2	Shelter
Posiłek		20538	18594,3	Meal
Ubranie		86	20,3	Clothing
Sprawienie pogrzebu		283	816,4	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		9735	76205,2	Care services and specialised care services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		54	63,7	Assistance in obtaining adequate housing conditions and employment, as well as installation allowance

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

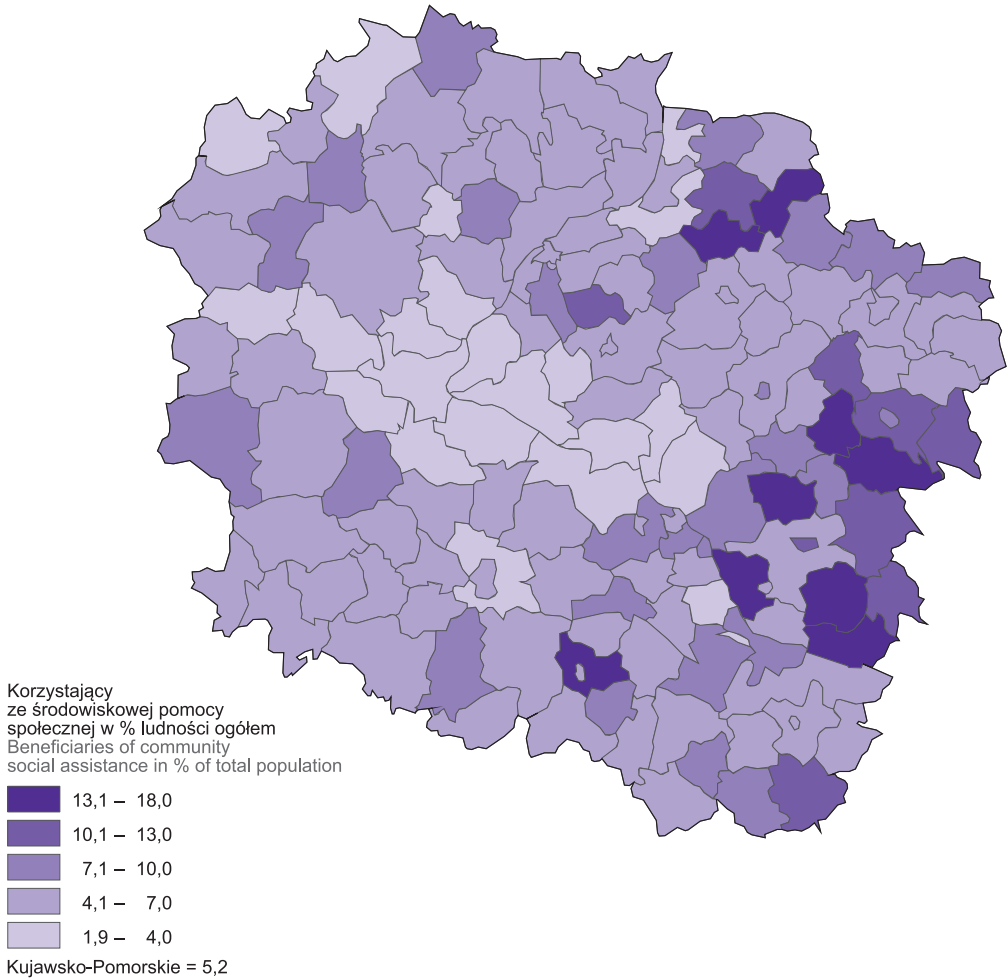
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit on the basis of an administrative decision may be shown several times in the breakdown by forms of benefits.

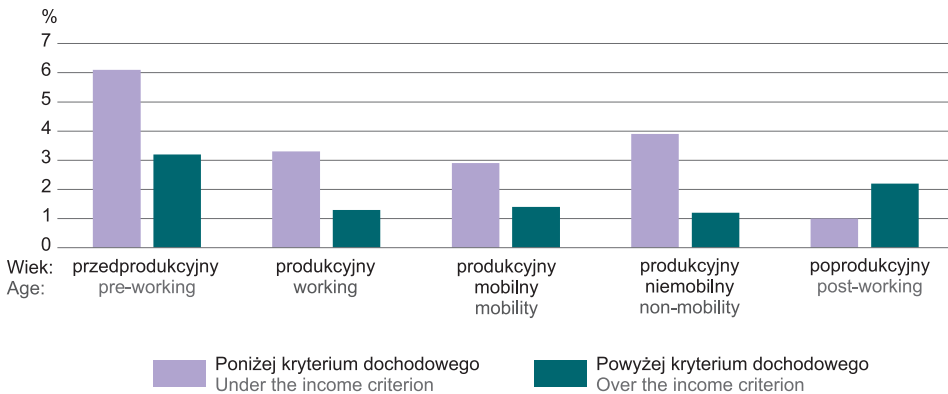
b The number of benefits is given, which in this case means the number of deceased persons.

S o u r c e: data of the Ministry of Family and Social Policy.

MAPA 4 (27). **BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2022 R.**
 MAP 4 (27). **BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2022**

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2022 r.
 Percentage of beneficiaries of social assistance at domicile by income criterion in 2022

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport

Chapter X. Culture. Tourism. Sport

Kultura

Culture

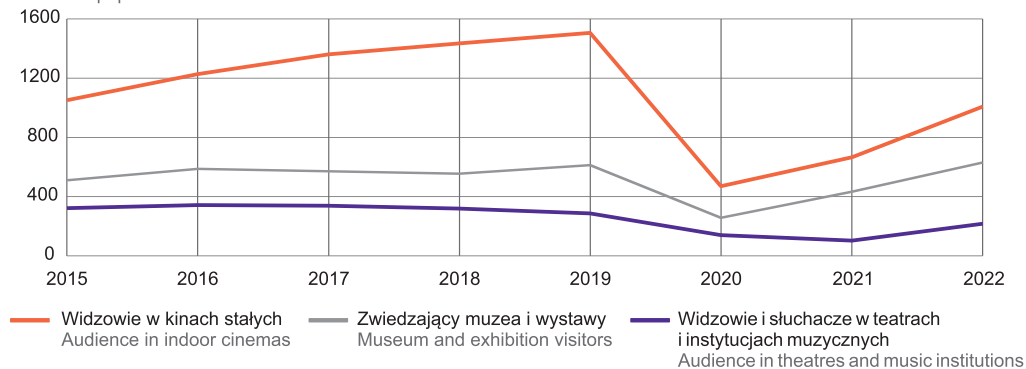
TABL. 1 (85). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITY – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
Książki i broszury	1101	1274	1066	1079	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	516	559	431	382	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	23	30	22	18	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	27	18	38	23	Professional publications
Podręczniki szkolne	18	35	28	38	School textbooks
Wydawnictwa popularne	273	395	356	360	Popular publications
Literatura piękna	244	237	191	258	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	89	48	31	44	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	264	249	245	228	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (59). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY**
CHART 1 (59). **PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS**

Na 1000 ludności
Per 1000 population

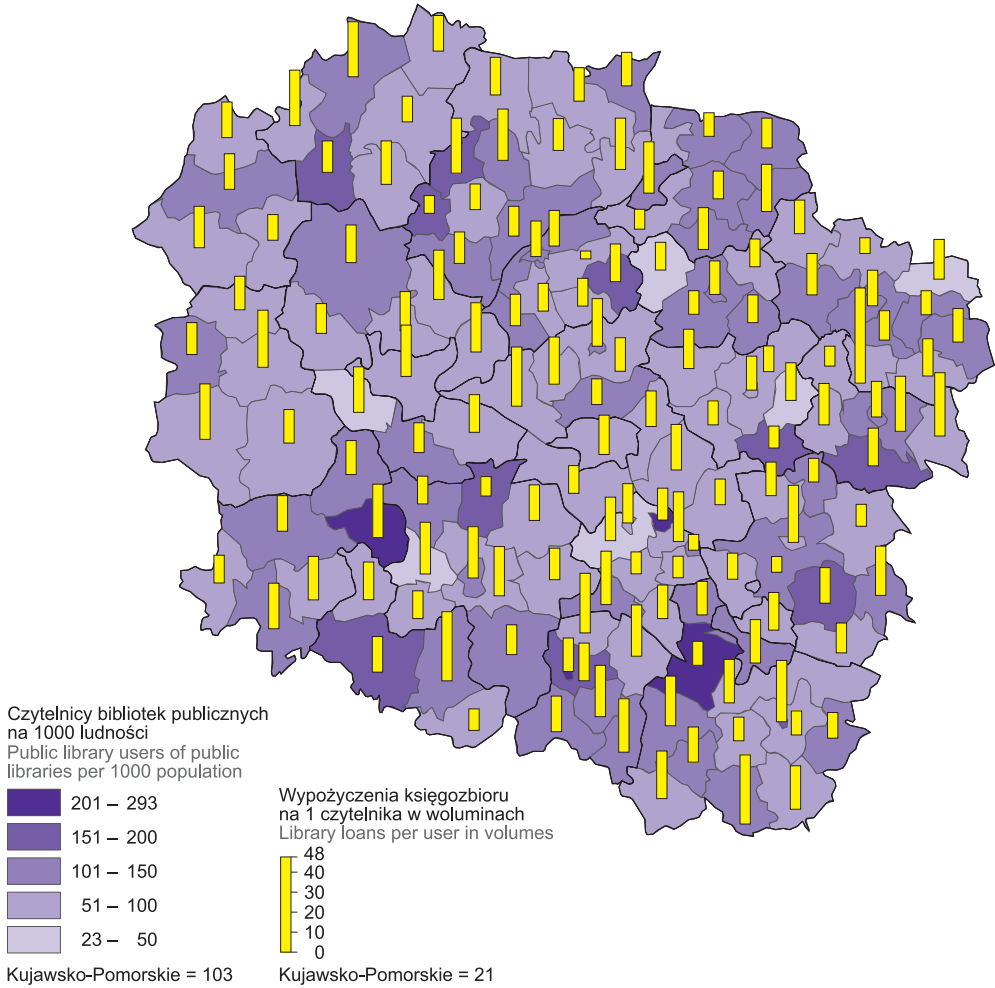

TABL. 2 (86). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

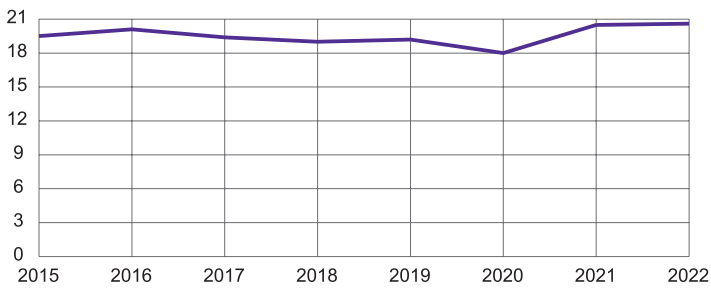
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Biblioteki (stan na 31 grudnia)	421	403	397	381	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	263	255	251	242	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan na 31 grudnia)	126	105	90	82	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	39	25	22	20	of which in rural areas
Księgozbiór (stan na 31 grudnia)	7307,7	7118,0	6943,6	6873,4	Collection (as of 31 December)
w tys. wol.					in thousand volumes
w tym na wsi	2882,7	2754,7	2662,5	2582,8	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	272,8	244,6	202,2	207,9	Library users ^a in thousand
w tym na wsi	81,4	74,4	63,1	65,6	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	5326,8	4685,6	3638,5	4293,3	in thousand volumes
w tym na wsi	1531,4	1276,5	987,0	1148,1	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,5	19,2	18,0	20,6	per library user in volumes
w tym na wsi	18,8	17,2	15,7	17,5	of which in rural areas

a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi, przyporządkowanymi w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej.
a During the year; including library service points which were assigned with division into urban and rural areas according to the seat of the parent entity's registered office. b With interlibrary lendings.

MAPA 1 (28). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2022 R.**
 MAP 1 (28). **PUBLIC LIBRARIES IN 2022**

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
 Library loans per user in volumes

TABL. 3 (87). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	38	41	48	46	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	.	1097,9	1072,6	1088,1	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	191	132	91	136	own ^b
wypożyczone ^{cd}	89	64	32	51	borrowed ^{cd}
współorganizowane	.	36	32	40	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	1065,2	1269,6	522,9	1268,1	Museum and exhibition visitors in thousand
w tym młodzież szkolna ^e	192,8	304,8	33,9	258,4	of which primary and secondary school students ^e

a Stan na 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Do 2019 r. wystawy obce. e Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and from abroad. d Until 2019 external exhibitions. e Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (88). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Institucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne^c	2015	9	5262	3139	Theatres and music institutions^c
	2019	7	4589	3252	
	2020	7	4848	959	
	2022	7	4911	2608	
Teatry	4	1903	880	118,7	Theatres
dramatyczne	2	978	357	52,5	dramatic
lalkowe	2	925	523	66,2	puppet
Teatry muzyczne	1	1096	344	114,5	Music theatres
Filharmonie	1	1032	814	121,6	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	1	880	563	73,0	Symphony and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	-	-	7	8,9	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2015	1	.	350	Entertainment enterprises
	2019	1	.	199	
	2020	1	.	55	
	2022	1	.	146	

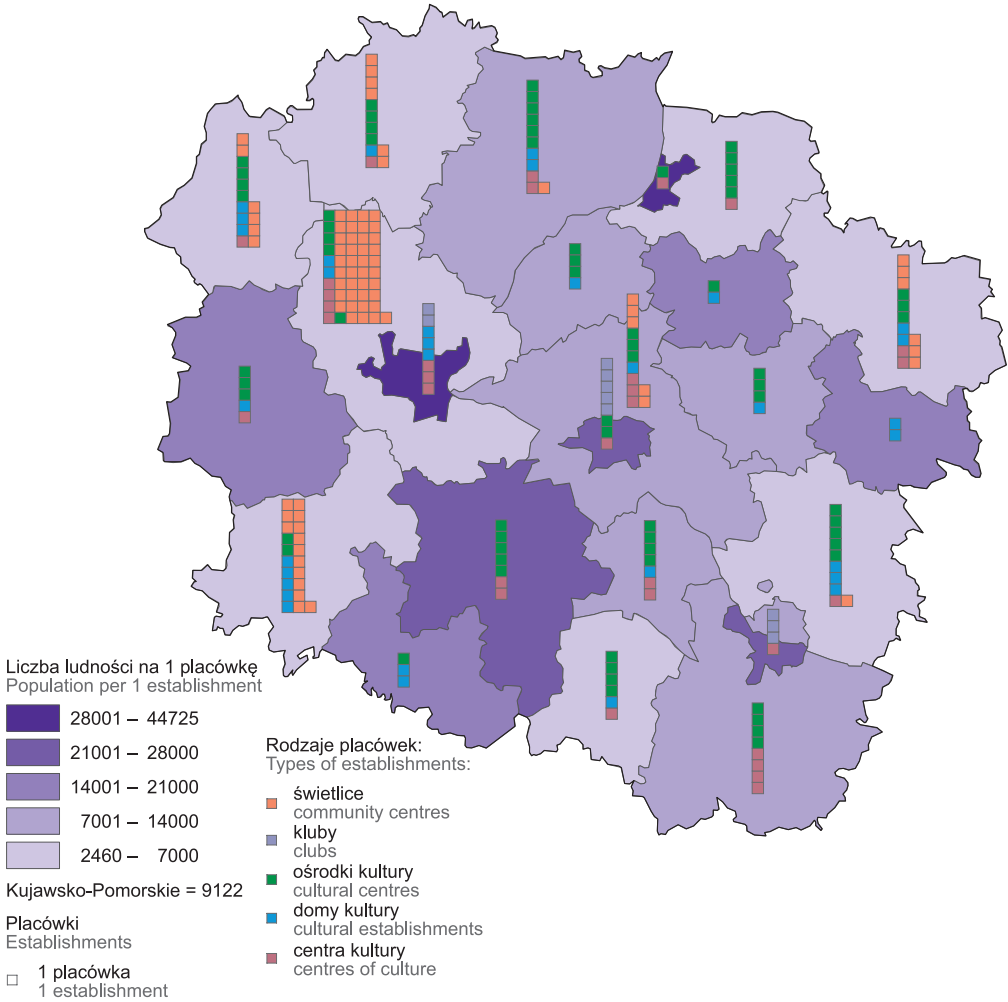
a Stan na 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze. c Posiadające własny zespół artystyczny.
a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events. c With their own artistic ensemble.

TABL. 5 (89). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

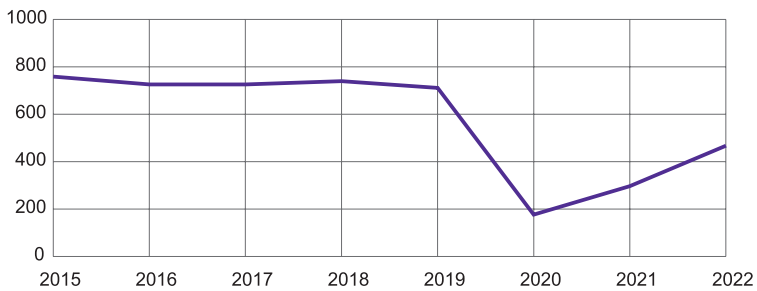
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Kina (stan na 31 grudnia)	17	20	18	17 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	4	4	4	4	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan na 31 grudnia)	14156	14959	14336	14190	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	8014	8119	8119	8119	of which multiplexes
Seanse	108978	118852	56486	112449	Screenings
w tym multiplexy	71843	73905	38514	75048	of which multiplexes
na 1 kino	6410	5943	3138	6615	per cinema
Widzowie	2195164	3121776	958151	2026489	Audience
w tym multiplexy	1328113	1568117	493434	1168087	of which multiplexes
na 1 kino	129127	156089	53231	119205	per cinema
na 1 seans	20	26	17	18	per screening

a W tym 3 miniplexy.
a Of which 3 miniplexes.

MAPA 2 (29). **PLACÓWKI KULTURY W 2022 R.**
 MAP 2 (29). **CULTURE CENTRES IN 2022**

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
 Number of event participants per 1000 population

Turystyka
 Tourism

 TABL. 6 (90). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
 TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Obiekty (stan na 31 lipca)	367	407	374	372	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	285	336	314	314	of which open all year
Obiekty hotelowe	164	197	190	193	Hotels and similar establishments
hotele	112	133	128	130	hotels
motele	7	8	7	6	motels
pensjonaty	4	7	7	8	boarding houses
inne obiekty hotelowe	41	49	48	49	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	203	210	184	179	Other establishments
schroniska ^b	11	8	6	7	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	20	14	13	11	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	37	39	35	33	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	16	12	9	11	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych	12	12	11	10	complexes of tourist cottages
zakłady uzdrowiskowe	33	30	29	29	heath establishments
pokoje gościnne	24	37	34	35	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	23	26	20	18	agrotourism lodgings
inne obiekty	27	32	27	25	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan na 31 lipca)	28515	31876	30054	31008	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	21317	25939	24517	25774	of which open all year
Obiekty hotelowe	11217	14304	13840	15027	Hotels and similar establishments
hotele	9067	11349	10961	12137	hotels
motele	278	272	246	226	motels
pensjonaty	218	266	266	267	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1654	2417	2367	2397	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	17298	17572	16214	15981	Other facilities
schroniska ^b	722	550	345	541	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	2842	1800	1555	1355	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	2901	2957	2621	2710	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1696	1536	1412	1253	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	911	771	757	687	complexes of tourist cottages ^c
zakłady uzdrowiskowe	6053	7235	7283	7363	heath establishments
pokoje gościnne	433	721	618	616	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	440	607	501	469	agrotourism lodgings
inne obiekty	1300	1395	1122	987	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	105530	1358662	716234	1370209	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	105118	121250	37860	76288	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	750485	975906	534028	1070936	Hotels and similar establishments
w tym hotele	668236	848254	470448	938733	of which hotels
Pozostałe obiekty	305045	382756	182206	299273	Other establishments
schroniska ^b	25661	19561	9448	19531	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	14246	17187	11966	13669	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	30755	51380	29558	26033	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	46762	34882	14173	15087	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	8778	11791	9941	12187	complexes of tourist cottages ^c
zakłady uzdrowiskowe	123777	159189	73474	151788	heath establishments
pokoje gościnne	9168	18089	6858	21391	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	4370	7370	3726	7080	agrotourism lodgings
inne obiekty	41528	63307	23062	32507	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2019-2022 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Establishments with 10 or more bed places. Data for 2019-2022 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within the complex.

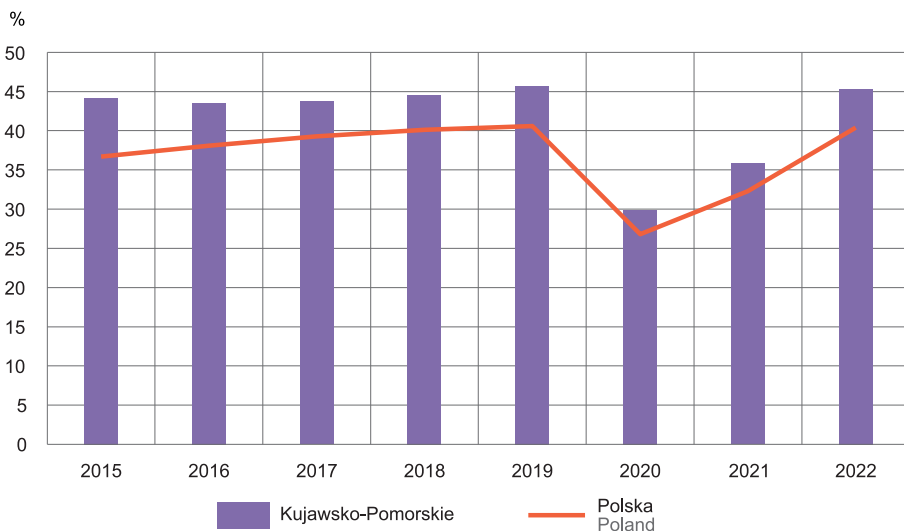
TABL. 6 (90). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	3625536	4570141	2371704	4503212	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	239561	306042	106456	215158	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	1330856	1732904	1000588	1934217	Hotels and similar establishments
w tym hotele	1160780	1468929	854573	1664975	of which hotels
Pozostałe obiekty	2294680	2837237	1371116	2568995	Other establishments
schroniska ^b	45318	32229	18327	31980	shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	26803	30082	21978	27146	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	134377	175878	111975	120717	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	113768	115043	57125	92793	training and recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	29556	34795	34466	36519	complexes of tourist cottages ^c
zakłady uzdrowiskowe	1822846	2237183	1021171	2117178	heath establishments
pokoje gościnne	21056	35874	15872	48907	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	15633	36322	20176	28736	agrotourism lodging
inne obiekty	85323	139831	70026	65019	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2019-2022 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

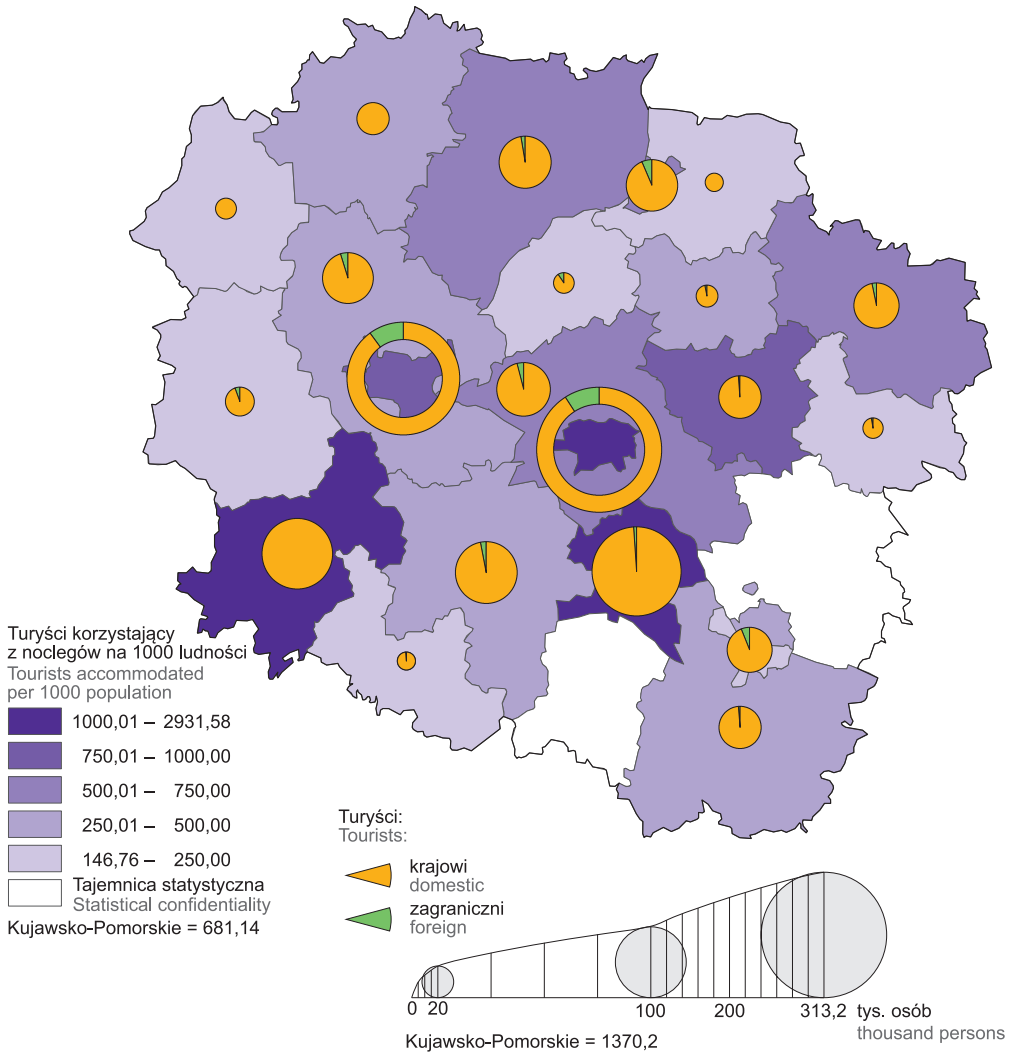
a Establishments with 10 or more bed places. Data for 2019-2022 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within the complex.

WYKRES 2 (60). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (60). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

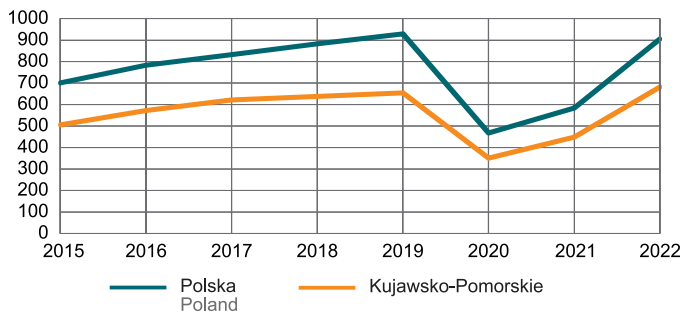

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (30). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2022 R.
 MAP 3 (30). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2022

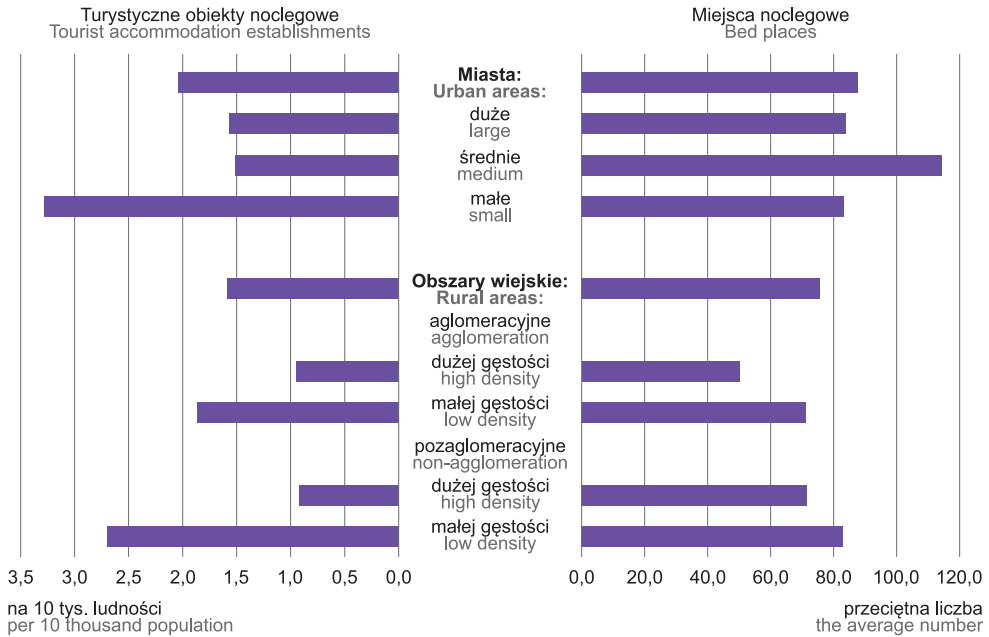

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
 Tourists accommodated per 1000 population

WYKRES 3 (61). TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.

Stan na 31 lipca

CHART 3 (61). TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022
As of 31 July

Sport
Sport

TABL. 7 (91). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE

Stan na 31 grudnia

PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2016	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS						
Jednostki organizacyjne	305	220	204	157	129	Organizational units
Członkowie	12283	10811	11011	9271	9252	Members
Ćwiczący ^a	10742	10103	10559	7415	8821	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS						
Jednostki organizacyjne	795	857	890	783	796	Organizational units
Członkowie	52522	55655	61060	55314	59447	Members
Ćwiczący	51995	58866	60794	53353	58353	Persons practising sports
mężczyźni	38172	42391	43452	38344	40920	males
kobiety	13823	16475	17342	15009	17433	females
w tym w wieku do 18 lat	37494	43346	43310	39622	42758	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1459	1486	1526	1263	1249	Sports sections
Trenerzy	914	1402	1643	1748	1791	Coaches
Instruktorzy sportowi	1483	1329	1276	1007	1123	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	520	486	391	334	324	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane za 2018 r., 2020 r. i za 2022 r. opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

^a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years. Data for 2018 and 2020 and 2022 were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 8 (92). **KLUBY SPORTOWE WEDŁUG DELIMINACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**
SPORTS CLUBS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kluby sportowe Sports clubs	SPECIFICATION
Miasta	519	Urban areas
duże	254	large
średnie	79	medium
małe	186	small
Obszary wiejskie	277	Rural areas
aglomeracyjne		agglomeration
dużej gęstości	32	high density
małej gęstości	65	low density
pozaglomeracyjne		non-agglomeration
dużej gęstości	110	high density
małej gęstości	70	low density

TABL. 9 (93). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R.**
Stan na 31 grudnia
SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	4	550	454	543	9	5	Acrobatics ^a
Alpinizm ^a	4	426	147	12	–	15	Alpinism ^a
Badminton	11	215	91	190	4	7	Badminton
Bilard ^a	8	140	55	112	7	12	Billiards ^a
Boks	15	618	160	396	20	13	Boxing
Brydż sportowy	8	259	49	50	3	5	Bridge
Gimnastyka ^a	9	464	394	456	14	12	Gymnastics ^a
Hokej ^a	34	1268	342	971	37	25	Hockey ^a
Jeździectwo ^a	35	552	456	293	14	46	Equestrian sports ^a
Judo	21	1035	273	999	27	9	Judo
Ju jitsu	6	154	52	90	9	7	Ju jitsu
Kajakarstwo ^a	10	622	253	555	18	13	Canoeing ^a
Karate ^a	43	2846	962	2520	51	75	Karate ^a
Kick-boxing	15	671	158	272	19	14	Kick-boxing
Kolarstwo ^a	34	878	311	715	42	33	Biking ^a
Koszykówka	63	3160	1221	2527	127	32	Basketball
Lekkoatletyka	62	2820	1372	2309	70	74	Athletics
Łucznictwo	9	190	65	98	17	5	Archery
Łyżwiarstwo ^a	6	243	200	174	7	45	Skating ^a
Piłka nożna ^a	316	21830	1565	17081	905	114	Football ^a
Piłka ręczna	39	1734	860	1513	50	25	Handball
Piłka siatkowa ^a	106	3581	2385	2824	99	77	Volleyball ^a
Podnoszenie ciężarów	11	223	59	128	5	16	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	24	828	79	175	10	89	Air sport ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (93). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2022 R. (dok.)**
 Stan na 31 grudnia
 SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2022 (cont.)
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Sport motorowy ^a	19	344	39	149	16	37	Motorsport ^a
Sport pływacki ^a	40	4011	1821	3868	86	55	Swimming sport ^a
Sporty siłowe ^a	18	550	276	115	7	15	Strength sports ^a
Sporty taneczne ^a	9	1430	1227	1186	5	28	Dance sports ^a
Strzelectwo sportowe ^a	26	2953	322	157	36	79	Sport shooting ^a
Szachy	26	941	201	624	26	26	Chess
Szermierka	7	350	180	329	8	13	Fencing
Taekwondo ^a	8	476	165	354	9	12	Taekwondo ^a
Tenis	21	972	361	662	16	20	Tennis
Tenis stołowy	54	1538	435	987	33	50	Table tennis
Warcaby	9	119	50	91	2	9	Checkers
Wioślarstwo	11	614	293	408	26	18	Rowing
Zapasy ^a	8	435	141	301	10	16	Wrestling ^a
Żeglarstwo ^a	20	503	127	204	10	41	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 10 (94). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.**
 Stan na 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022
 As of 31 December

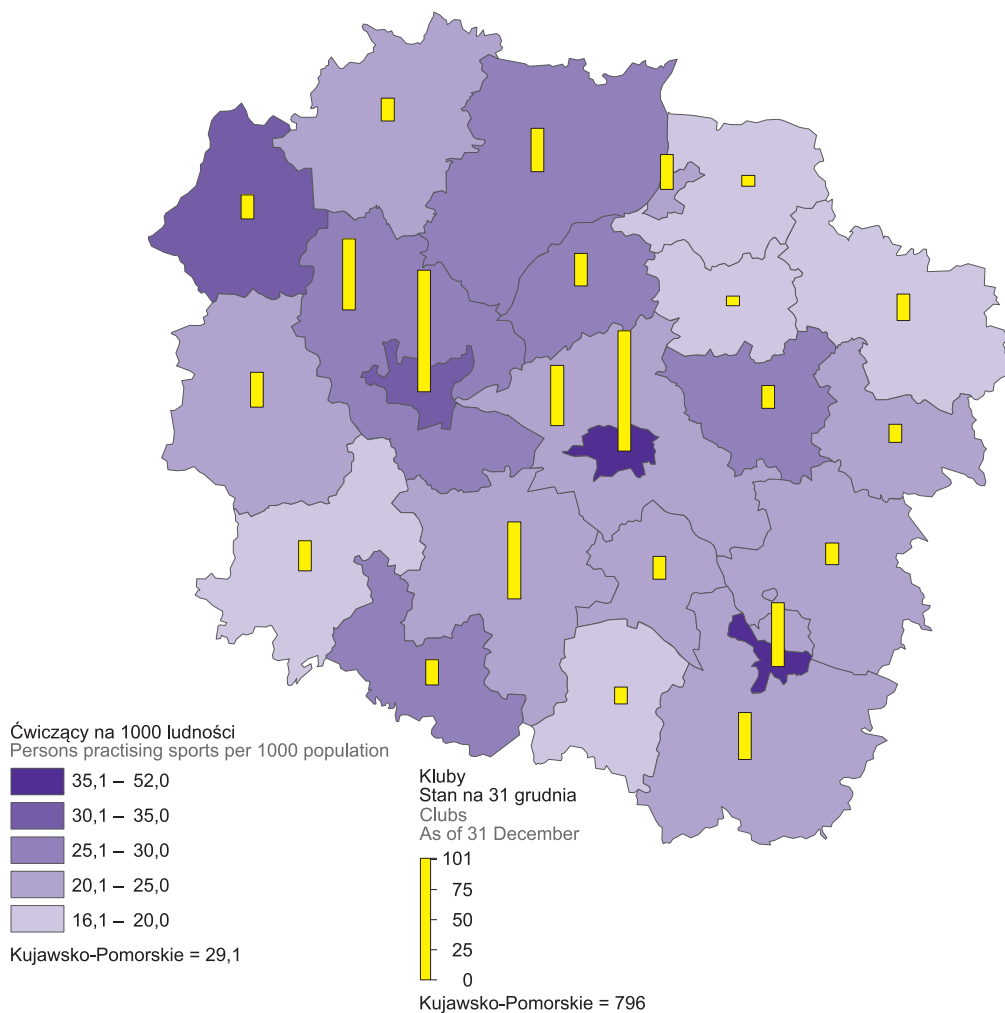
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of persons practising sports with disabilities	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	107	49	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	39	9	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	396	96	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	389	94	of which football
Boiska do gier małych ^c	276	68	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	63	18	basketball
piłki ręcznej	13	10	handball
piłki siatkowej	56	26	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	197	55	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	122	56	Tennis courts
Hale sportowe	57	42	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	59	22	Gyms ^d
Pływalnie	51	44	Swimming pools
Tory sportowe	12	–	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	13	4	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

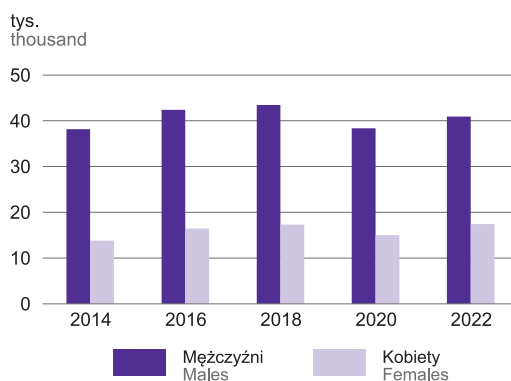
a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (31). KLUBY SPORTOWE W 2022 R.

MAP 4 (31). SPORTS CLUBS IN 2022

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
Persons practising sports in sports clubs by sex

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (95). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OGÓŁEM	190	277	294	340	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	22	27	34	34	of which R&D dedicated entities
w tym:					of which:
uczelnie ^b	8	8	8	8	higher education institutions ^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4	.	3	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	109	168	167	208	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe	106	165	163	202	of which Manufacturing
Budownictwo	5	.	7	.	Construction
Usługi ^c	72	104	117	127	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	76,9	84,7	73,4	69,3	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	84,2	91,4	82,4	78,4	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	96,3	96,4	.	.	institutes ^b
uczelnie ^b	84,0	91,1	86,7	81,0	higher education institutions ^b
pozostałe	.	28,1	8,5	12,5	others
w tym:					of which:
Przemysł	47,4	31,2	23,7	31,5	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe	47,4	31,2	23,7	31,7	of which Manufacturing
Usługi ^c	78,1	90,3	81,2	76,5	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

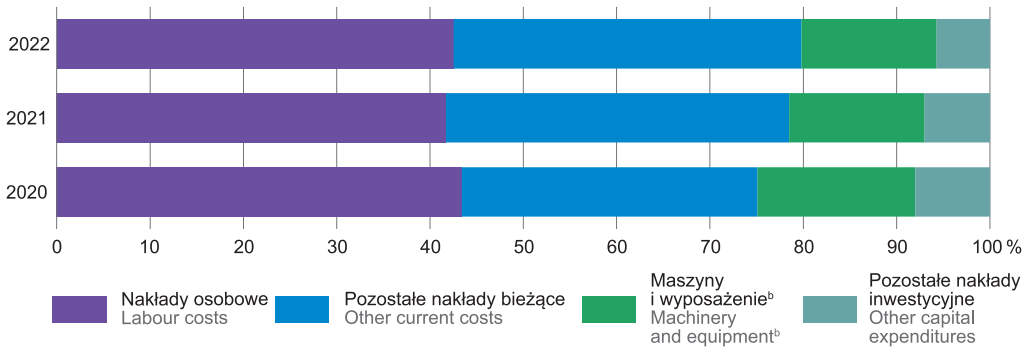
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	364,4	721,5	893,2	1218,1	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	127,2	341,9	413,0	547,5	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	13,9	14,4	.	.	institutes ^b
uczelnie ^b	110,5	305,7	348,8	430,5	higher education institutions ^b
pozostałe	2,8	21,8	.	.	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,4	.	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	159,7	298,9	287,3	384,0	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe	159,4	.	287,1	380,5	of which Manufacturing
Budownictwo	3,2	.	.	.	Construction
Usługi ^c	200,3	421,1	603,9	829,7	Services ^c

a Stan na 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 199. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See notes to chapter, item 2 on page 199. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (62). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (62). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

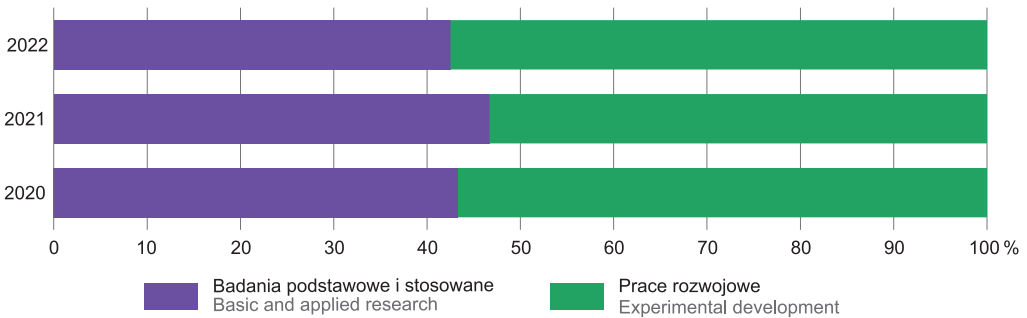

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 Klasyfikacji Środków Trwałych).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (63). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**

CHART 2 (63). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

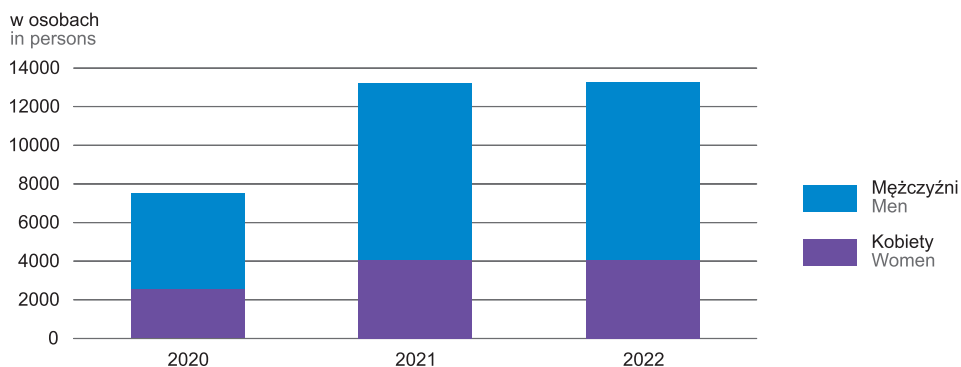
TABL. 2 (96). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**

EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

DZIEDZINY B+R	2015	2019	2020	2022	FIELDS OF R&D
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	364,4	721,5	893,2	1218,1	TOTAL
Nauki przyrodnicze	92,5	108,0	126,5	188,6	Natural sciences
Nauki inżynieryjne i techniczne	218,5	399,0	492,5	697,5	Engineering and technology
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	17,8	.	.	80,2	Medical and health sciences
Nauki rolnicze i weterynaryjne	6,6	25,3	25,2	49,2	Agricultural and veterinary sciences
Nauki społeczne	14,2	63,8	72,1	94,6	Social sciences
Nauki humanistyczne i sztuka	14,8	.	.	108,0	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (64). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (64). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (97). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE		Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION	
		Ogółem Total	wyższym tertiary			pozostali other		
			z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of				
				doktora habilitowanego habilitated doctor ^b (HD)	doktora (PhD)			
	2020	7512	406	.	.	3556	.	
OGÓŁEM	2022	13238	457	943	.	8474	.	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		5259	444	929	.	1720	.	of which R&D dedicated entities
w tym:								of which
uczelnie ^c		4353	440	923	1754	1099	137	higher education institutions ^c
pozostałe		.	4	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		.	–	–	.	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		2426	9	9	56	1553	799	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe		2407	9	9	56	1547	786	of which Manufacturing
Budownictwo		.	–	–	–	.	–	Construction
Usługi ^d		10784	448	934	1843	6900	659	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 199. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

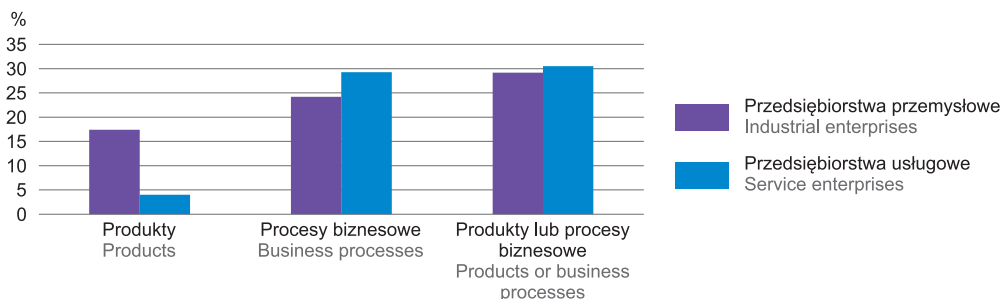
a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See notes to the chapter, item 2 on page 199. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (98). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
 INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

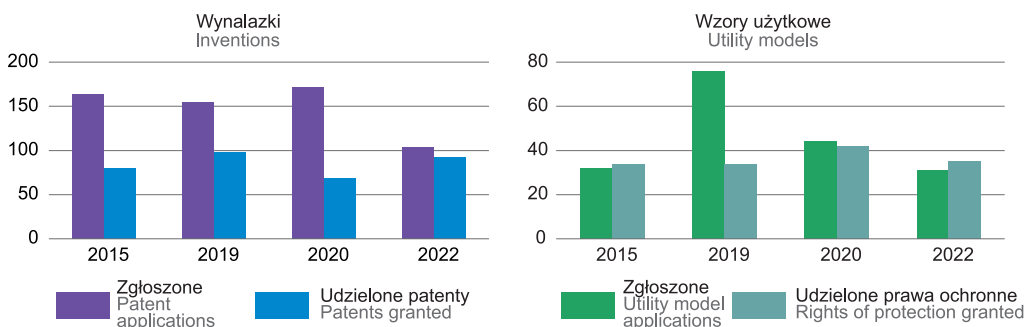
WYSZCZEGÓLNIENIE	2020		2022			SPECIFICATION
	ogółem total		badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff	
OGÓLEM	4421,3	5561,8	3950,9	1290,5	320,4	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	2361,0	3132,9	2285,8	686,1	161,0	of which R&D dedicated entities
w tym:						of which:
uczelnie ^b	2108,2	2358,4	.	.	147,5	higher education institutions ^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13,7	.	.	–	–	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1432,6	1421,7	.	.	.	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe	.	1416,6	878,0	412,3	126,3	of which Manufacturing
Budownictwo	17,2	Construction
Usługi ^c	2957,8	4117,6	3050,5	874,8	192,3	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 199. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
 a In full-time equivalents (FTE). b See notes to the chapter, item 2 on page 199. c Other kinds of activity (sections G–U).

 WYKRES 4 (65). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2020–2022 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

 CHART 4 (65). INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2020–2022 BY INNOVATION TYPES^b

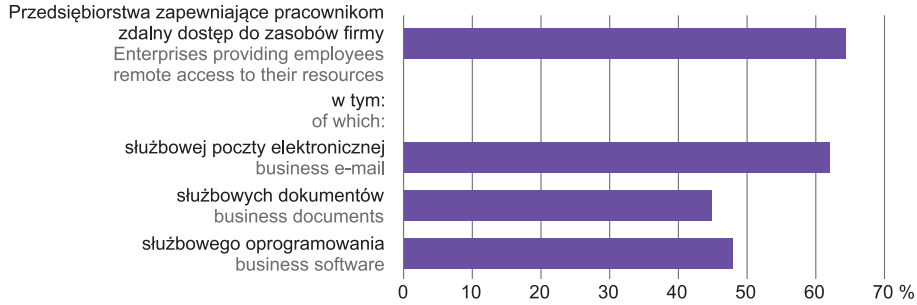
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b As a % of total number of enterprises.

 WYKRES 5 (66). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
 CHART 5 (66). DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
 a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
 Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

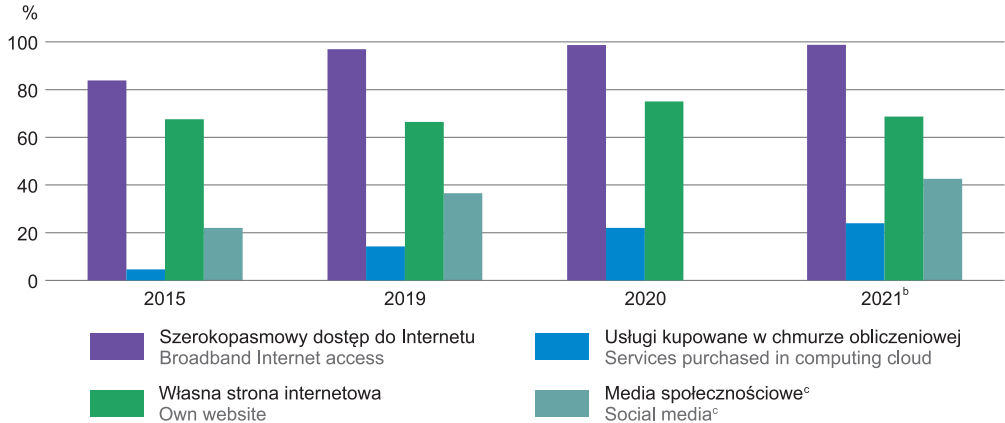
Spółeczeństwo informacyjne Information society

WYKRES 6 (67). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a 2022 R.
CHART 6 (67). PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a IN 2022

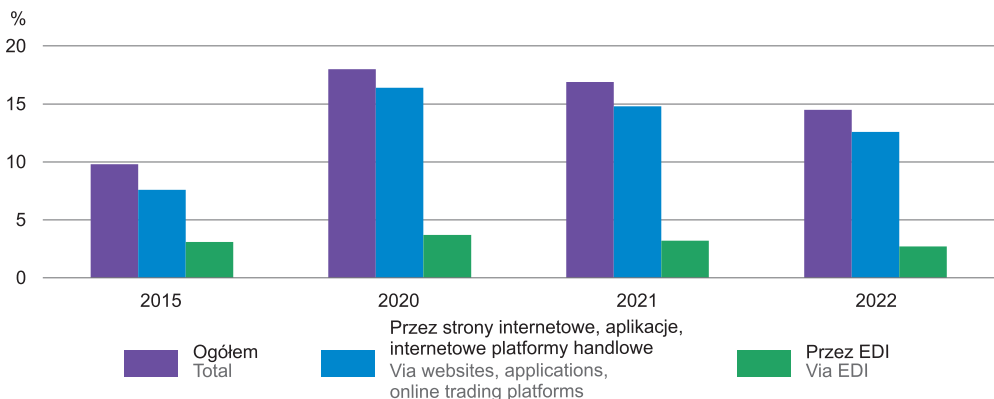
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej.
a Data concern economic entities employing 10 persons or more.

WYKRES 7 (68). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE
TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE
CHART 7 (68). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Badanie w cyklu dwuletnim – za 2022 r. dane nie były zbierane. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzia wymiany informacji Wiki.
a Data concern economic entities employing 10 persons or more. b The survey conducted in a two-year cycle – for 2022 data were not collected. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 8 (69). PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ
CHART 8 (69). ENTERPRISES CONDUCTING E-SALES

Dział XII. Rolnictwo
Chapter XII. Agriculture

TABL. 1 (99). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION	
		Total	Of which private farms		
		w tys. ha	in thousand hectares		
OGÓŁEM	2010 ^b	1078,8	939,9	TOTAL	
	2015	1064,0	965,7		
	2019	1033,3	957,6		
	2020^b	1055,4	962,7		
W dobrej kulturze rolnej		1044,7	954,9	In good agricultural condition	
Pod zasiewami		934,5	852,3	Sown area	
Grunty ugorowane		4,7	4,4	Fallow land	
Uprawy trwale		7,3	7,1	Permanent crops	
Ogrody przydomowe		0,7	0,7	Kitchen gardens	
Łąki trwale		83,0	77,0	Permanent meadows	
Pastwiska trwale		14,4	13,4	Permanent pastures	
Pozostałe		10,8	7,8	Others	

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020).

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census (2010, 2020).

N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 2 (100). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in hectares	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to 1 hectare	1,01–1,99	2,00–4,99	5,00–9,99	10,00–14,99	15,00–19,99	20,00–49,99	50,00 ha i więcej hectares and more		
		OGÓŁEM TOTAL									
2010 ^a	68,1	1,6	11,6	19,4	24,1	15,7	9,3	14,8	3,5	18,1	15,8
2013	65,1	1,8	11,9	19,1	22,6	15,3	9,7	15,4	4,3	17,5	16,2
2016	63,8	1,6	10,5	21,6	22,3	15,5	8,7	15,4	4,4	17,4	16,2
2020^a	59,6	2,1	10,5	20,7	21,6	14,0	8,7	16,6	5,8	19,1	17,7
		W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS									
2010 ^a	67,8	1,6	11,7	19,4	24,1	15,8	9,4	14,8	3,2	15,8	13,9
2013	64,8	1,8	11,9	19,2	22,6	15,3	9,7	15,4	4,0	15,9	14,6
2016	63,5	1,6	10,6	21,7	22,4	15,5	8,7	15,4	4,1	15,8	14,7
2020^a	59,2	2,1	10,6	20,7	21,6	14,1	8,8	16,6	5,5	17,5	16,3

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020).

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census (2010, 2020).

N o t e. In the intercensal years data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (101). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in hectares	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in hectares
2015		330		1150
2019		331		1231
2020		335		1032
2022		326		2773

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (102). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2019	2020 ^a	2022	CROPS
	w tys. ha in thousands hectares				
O G Ó Ł E M	946,0	928,1	934,5	906,2	T O T A L
w tym:					of which:
Zboża	616,5	621,3	607,5	586,4	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	481,7	477,2	441,4	412,3	basic cereals
pszenica	219,3	220,2	215,3	227,5	wheat
żyto	44,4	58,4	59,9	45,1	rye
jęczmień	86,1	103,7	60,6	51,2	barley
owies	10,0	11,9	11,9	11	oats
pszenżyto	121,9	83,1	93,7	77,5	triticale
mieszanki zbożowe	46,8	68,0	34,1	13,9	cereal mixed
kukurydza na ziarno	86,4	75,5	131,0	159,3	maize for grain
Ziemniaki	17,1	24,5	19,8	15,1	Potatoes
Buraki cukrowe	37,1	49,1	53,1	48,5	Sugar beets
Rzepak i rzepik	117,4	83,5	89,9	100,5	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020.
a Data of the Agricultural Census 2020.

TABL. 5 (103). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
PRODUCTION AND YIELDS OF SELECTED CROPS

ZIEMIOPŁODY	2015	2019	2020	2022	CROPS
	ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes				
Zboża	2439362	2510111	3302033	3379880	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1890933	1876554	2221298	2124568	basic cereals
pszenica	995449	986847	1235536	1279984	wheat
żyto	119869	171706	213769	184551	rye
jęczmień	275366	351155	266906	227782	barley
owies	27014	33251	44387	40154	oats
pszenżyto	473235	333594	460700	392097	triticale
mieszanki zbożowe	136873	209813	136134	54745	cereal mixed
kukurydza na ziarno	409400	423257	942971	1198914	maize for grain
Ziemniaki	432653	487281	666050	498383	Potatoes
Buraki cukrowe	1750701	2782279	3433248	3037256	Sugar beets
Rzepak i rzepik	335778	221911	299271	344223	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	352420	314192	404710	321934	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Zboża	39,6	40,4	54,4	57,6	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	39,3	39,3	50,3	51,5	basic cereals
pszenica	45,4	44,8	57,4	56,3	wheat
żyto	27,0	29,4	35,7	41,0	rye
jęczmień	32,0	33,9	44,0	44,5	barley
owies	27,1	28,0	37,3	36,4	oats
pszenżyto	38,8	40,1	49,2	50,6	triticale
mieszanki zbożowe	29,2	30,9	39,9	39,4	cereal mixed
kukurydza na ziarno	47,4	56,0	72,0	75,2	maize for grain
Ziemniaki	251	199	337	330	Potatoes
Buraki cukrowe	472	566	647	627	Sugar beets
Rzepak i rzepik	28,6	26,6	33,3	34,2	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	42,3	42,1	48,7	49,6	Meadow hay

TABL. 6 (104). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

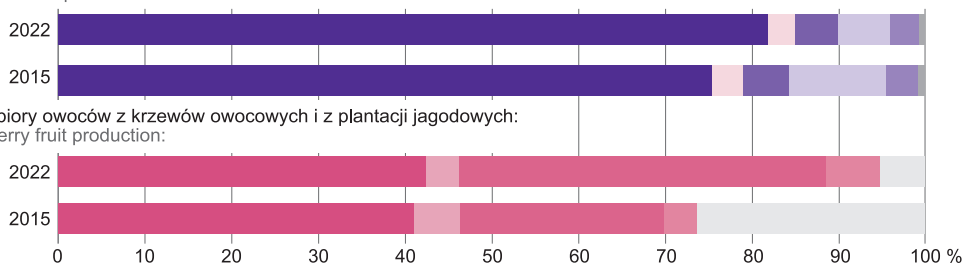
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tys. ha – stan w czerwcu AREA in thousand hectare – as of June					
O G Ó Ł E M	24,5	24,0	26,1^b	24,8	T O T A L
Kapusta	1,5	1,5	0,6 ^b	0,8	Cabbages
Kalafiory	1,5	1,4	0,8 ^b	0,9	Cauliflowers
Cebula	5,8	6,4	8,9 ^b	8,6	Onions
Marchew jadalna	3,0	2,9	3,7 ^b	3,3	Carrots
Buraki ćwikłowe	0,9	0,9	0,9 ^b	0,8	Beetroots
Ogórki	1,4	1,2	0,3 ^b	0,3	Cucumbers
Pomidory	2,1	1,9	0,9 ^b	1,1	Tomatoes
Pozostale ^c	8,4	7,8	9,9 ^b	9,0	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
O G Ó Ł E M	538686	541296	709281	647785	T O T A L
Kapusta	54423	51699	27375	29988	Cabbages
Kalafiory	22926	23899	17414	15814	Cauliflowers
Cebula	138941	159460	278841	271204	Onions
Marchew jadalna	105522	100489	153734	120514	Carrots
Buraki ćwikłowe	24833	22749	30184	25963	Beetroots
Ogórki	18576	16748	10316	7301	Cucumbers
Pomidory	68173	68349	42231	33219	Tomatoes
Pozostale ^c	105293	97903	149187	143782	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Kapusta	365	365	430	400	Cabbages
Kalafiory	157	157	218	185	Cauliflowers
Cebula	241	241	314	315	Onions
Marchew jadalna	347	347	411	360	Carrots
Buraki ćwikłowe	273	273	334	320	Beetroots
Ogórki	130	130	337	230	Cucumbers
Pomidory	326	326	454	310	Tomatoes
Pozostale ^c	126	126	151	160	Others ^c

a W 2015 r. łącznie z ogrodami przydomowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens in 2015. b Data of the Agricultural Census 2020. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

WYKRES 1 (70). **ZBIORY OWOCÓW**
CHART 1 (70). FRUIT PRODUCTION

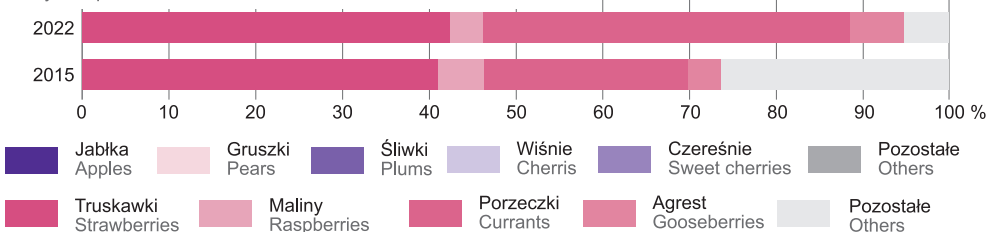
Zbiory owoców z drzew owocowych:

Tree fruit production:

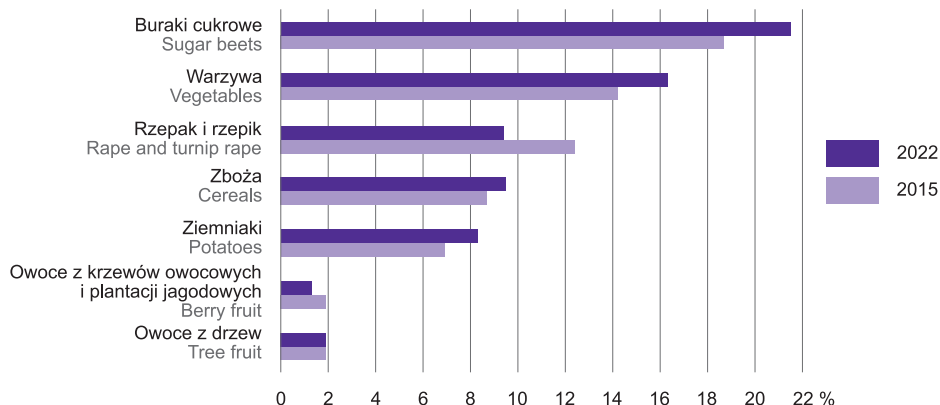
Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:

Berry fruit production:

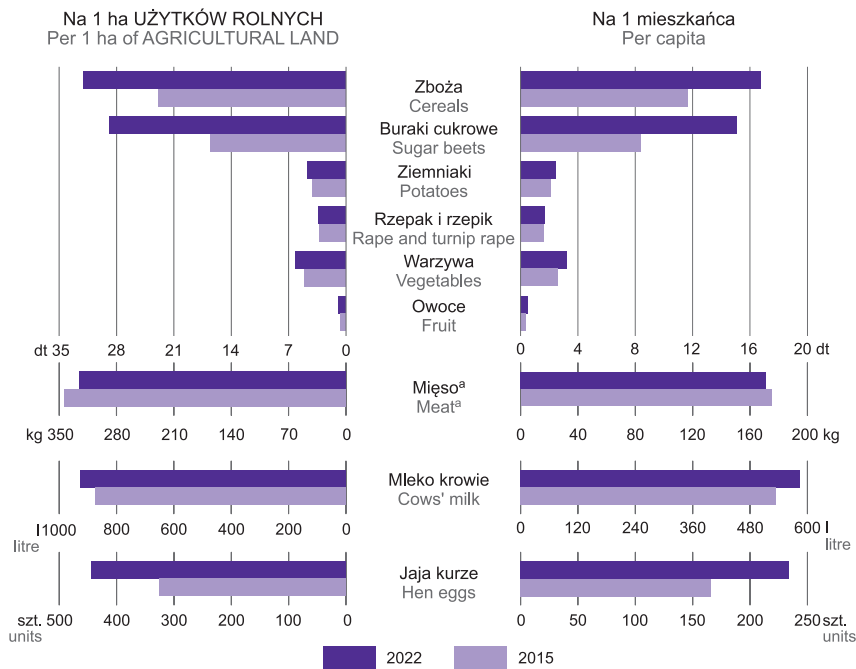
WYKRES 2 (71). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**

CHART 2 (71). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (72). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

CHART 3 (72). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dzicyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (105). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I DRÓB**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND POULTRY

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	ogółem total				
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	495687	524351	510244	503487	Cattle
w tym krowy	165581	168580	154423	141211	of which cows
Trzoda chlewna	1325008	1064237	1125629	897122	Pigs
w tym lochy	124472	105620	96238	61800	of which sows
Owce	7703	8214	10039	10177	Sheep
w tym maciorki	5634	5132	4794	6117	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	603739	587835	585905	544563	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	9768715	13191016	12475316	9400270 ^c	Poultry
w tym kury nioski	1779523	2014012	2119660	1685468 ^c	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. ^a PER 100 hectares OF AGRICULTURAL LAND in heads ^a					
Bydło	46,6	50,7	48,3	47,7	Cattle
w tym krowy	15,6	16,3	14,6	13,4	of which cows
Trzoda chlewna	124,5	103,0	106,7	85,0	Pigs
w tym lochy	11,7	10,2	9,1	5,9	of which sows
Owce	0,7	0,8	1,0	1,0	Sheep
w tym maciorki	0,5	0,5	0,5	0,6	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	56,7	56,9	55,5	51,6	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	918,1	1276,6	1182,0	890,7 ^c	Poultry
w tym kury nioski	167,2	194,9	200,8	159,7 ^c	of which laying hens

a Dla danych za 2022 r. przyjęto do przeliczeń użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020. b W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2020 r. – stan z 2016 r. c Stan w grudniu.

a Data for 2022 were calculated by agricultural land coming from the Agricultural Census 2020. b In 2015, the horse stock as of 2013 was used in calculations, in 2020 – as of 2016. c As of December.

WYKRES 4 (73). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGŁOWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ, OWIEC I DROBIU**CHART 4 (73). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS, SHEEP AND POULTRY**

TABL. 8 (106). **PRODUKCJA MIĘSA^a**
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	364,9	334,7	348,4	342,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	346,5	316,1	330,2	324,6	meat and fats
wołowe	36,5	42,8	34,4	35,8	beef
cielęce	0,3	-41,0	0,0	-0,6	veal
wieprzowe	204,5	144,4	163,4	156,4	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	0,5	0,1	0,0	0,1	horseflesh
drobiowe	103,2	127,6	130,6	131,8	poultry
kozy i królicze ^b	1,4	1,3	1,6	1,0	goat and rabbit ^b
podroby	18,4	18,6	18,3	18,2	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 hectare OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	343,0	323,9	331,0	324,8	T O T A L

a W wadze poubojowej cieplej. Od 2019 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2019, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

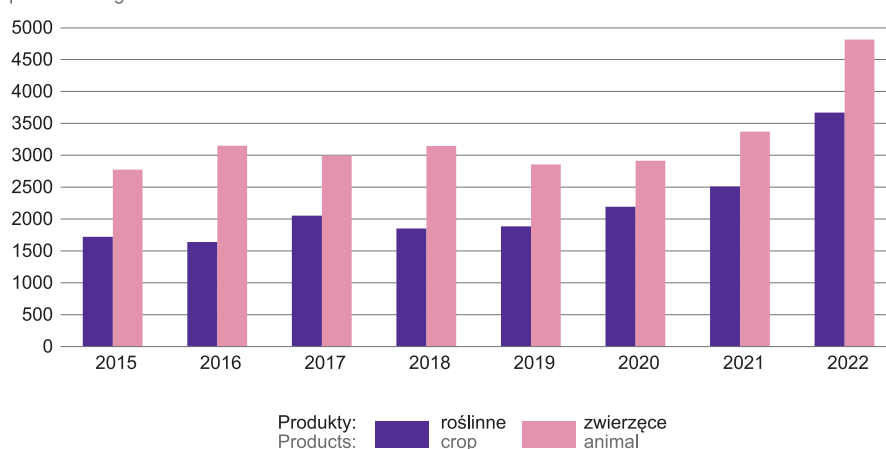
TABL. 9 (107). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	928,3	1055,1	1084,8	977,1	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	87,2	102,1	102,8	92,6	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	5865	7063	7201	6931	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	346	429,9	488,4	469,0	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosicielki w szt.	201	224	243	256	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

WYKRES 5 (74). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**

CHART 5 (74). **VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

na 1 ha użytków rolnych w zł
per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 10 (108). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2019	2020	2022	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	1180054	1150967	1626480	1398485	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	959404	800679	1139591	925978	of which basic cereals
pszenica	753607	625272	869392	746345	wheat
żyto	64713	76107	109920	45822	rye
jęczmień	41280	34853	44727	47459	barley
owies i mieszanki zbożowe	1857	3436	2992	2088	oats and cereal mixed
pszenżyto	97947	61011	112560	84264	triticale
Ziemniaki w t	159056	211871	285273	261749	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	1891355	2971977	3138535	3102393	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	241523	144041	235814	108633	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	343129	364350	323887	461039	Vegetables in tonnes
Owoce w t	66074	48823	59500	104487	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	467543	387066	427115	448314	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	66694	64275	52778	51582	cattle (excluding calves)
cielęta	161	22	16	12	calves
trzoda chlewna	256719	157976	203819	220846	pigs
owce	168	225	244	309	sheep
konie	579	60	36	58	horses
drób	143222	164508	170222	175507	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	335847	280469	314324	331128	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	782145	829959	838602	887958	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	4338	3737	4258	4212	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2019 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2019 data been not comparable with data for previous years.

TABL. 11 (109). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe)

INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100		previous year=100		
Produkcja globalna	91,4	97,8	113,7	93,4	Gross output
roślinna	90,6	105,6	125,0	89,2	crop
zwierzęca	92,2	90,4	101,0	99,2	animal
Produkcja końcowa	92,7	100,0	110,1	92,7	Final output
roślinna	93,3	115,9	119,5	86,5	crop
zwierzęca	92,2	89,3	101,7	99,1	animal
Produkcja towarowa	96,2	91,6	111,4	94,2	Market output
roślinna	96,6	97,8	126,3	87,2	crop
zwierzęca	95,9	87,4	99,6	101,2	animal

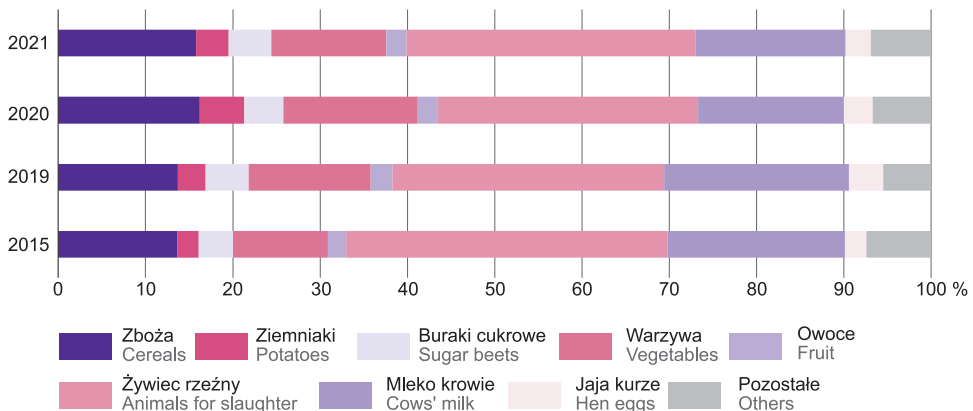
TABL. 12 (110). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	50,4	52,8	58,2	55,7	Crop output
Zboża	19,1	19,6	21,7	21,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	15,4	15,2	15,4	14,8	of which basic cereals
w tym: pszenica	8,8	8,5	9,0	9,2	of which: wheat
żyto	0,9	1,3	1,5	1,1	rye
jęczmień	2,1	2,7	1,7	1,7	barley
Ziemniaki	2,9	3,8	5,4	3,5	Potatoes
Przemysłowe	9,0	8,2	9,1	9,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,9	3,5	3,3	3,6	of which sugar beets
Warzywa	10,8	12,9	13,8	12,0	Vegetables
Owoce	1,8	2,1	2,0	2,0	Fruit
Siano łąkowe	0,6	0,5	0,5	0,5	Meadow hay
Pozostałe	6,2	5,7	5,7	6,3	Others
Produkcja zwierzęca	49,6	47,2	41,8	44,3	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	29,6	24,4	22,7	25,6	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	5,4	6,2	4,3	4,8	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,4	0,3	0,3	calves
trzoda chlewna	16,2	10,0	11,2	13,9	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,8	7,8	6,8	6,6	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,9	0,0	0,0	-1,0	Increase in herd (breeding and not-breeding)
Mleko krowie	17,3	18,3	15,3	16	Cows' milk
Jaja kurze	2,3	3,3	2,8	2,6	Hen eggs
Obornik	1,0	1,0	0,8	0,8	Manure
Pozostałe	0,3	0,2	0,2	0,3	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 6 (75). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 6 (75). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (111). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan na 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	431248	432121	432239	431651	T O T A L in ha
Lasy	421349	422106	422241	421727	Forests
Publiczne	372318	372495	372563	373162	Public
własność Skarbu Państwa	368703	368887	368969	369642	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	367343	367576	367654	368356	managed by the State Forests
własność gmin	3592	3582	3567	3496	gmina owned
pozostałe	23	27	27	24	other
Prywatne	49032	49611	49678	48565	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	9899	10016	9999	9924	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	23,4	23,5	23,5	23,5	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁADOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	24,7	24,7	24,7	24,7	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

Uwaga do wykresów 1 i 2

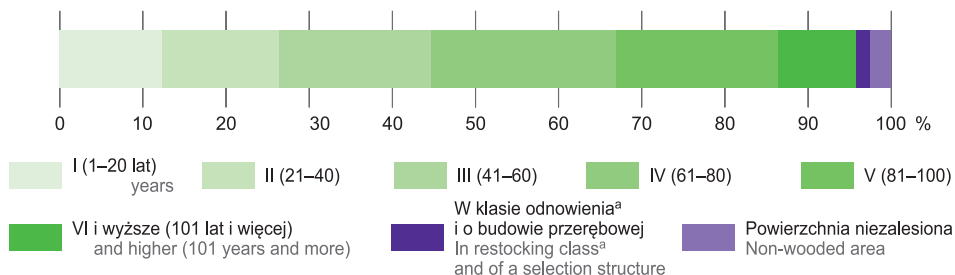
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2018–2022 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2018–2022 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (76). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

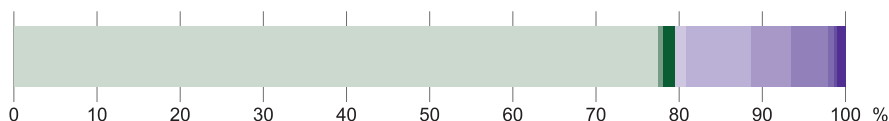
CHART 1 (76). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

^a Łącznie z klasą do odnowienia.
a Including class for restocking.

WYKRES 2 (77). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (77). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

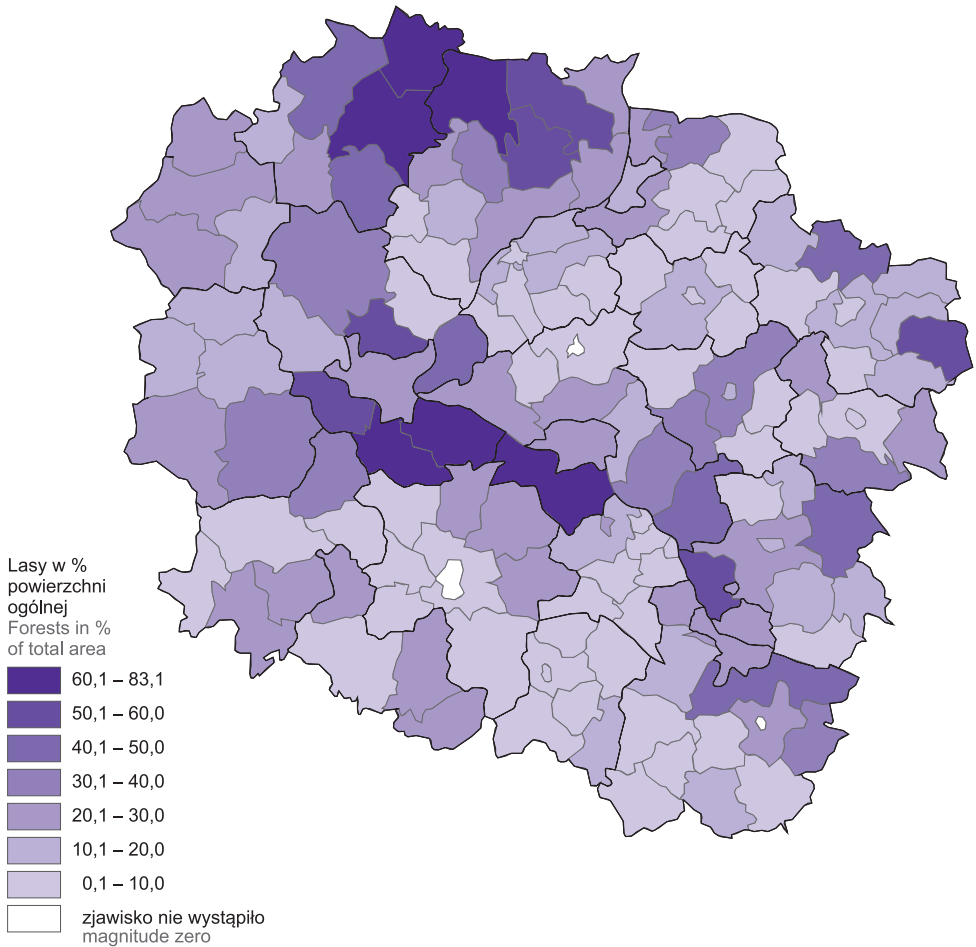

Drzewa iglaste: sosna, świerk, inne
Coniferous trees: pine, spruce, others

Drzewa liściaste: buk, dąb, brzoza, olsza, grab, osika, inne
Broadleaved trees: beech, oak, birch, alder, hornbeam, aspen, others

MAPA 1 (32).
MAP 1 (32).

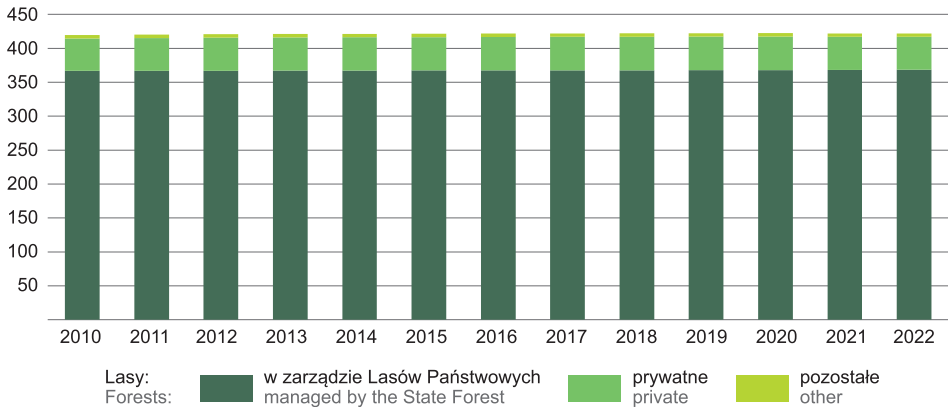
LESISTOŚĆ W 2022 R.
FOREST COVER IN 2022

Kujawsko-Pomorskie = 23,5%

Powierzchnia lasów
Forest area

tys. ha
thousand ha

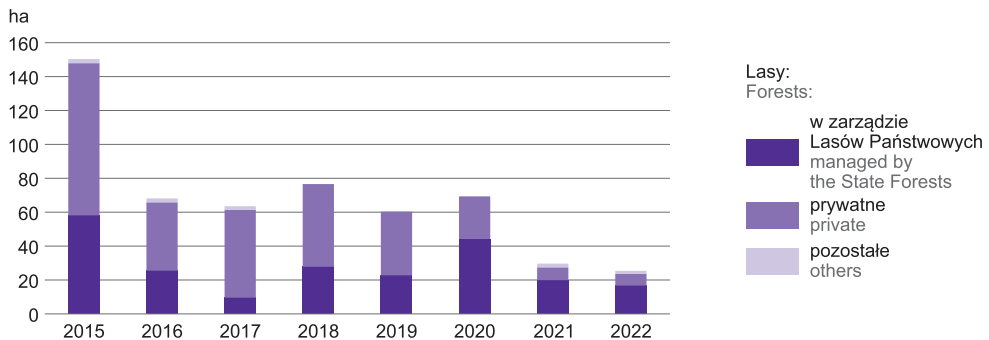

TABL. 2 (112). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE OPERATIONS

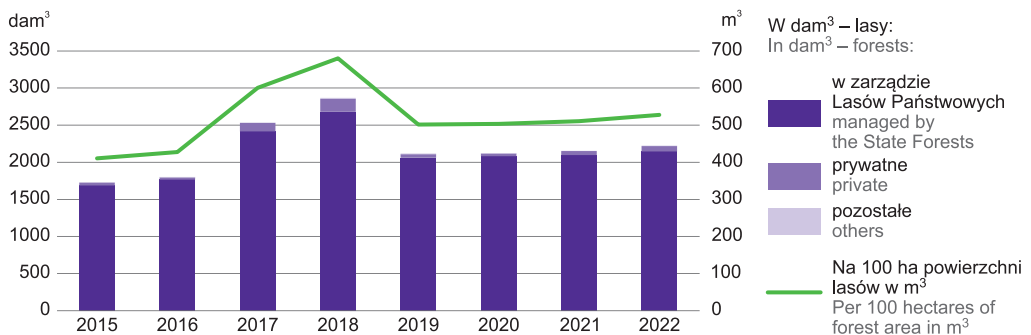
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
						w ha in ha		
Odnowienia i zalesienia	2886	5090	4901	4201	3883	3866	318	Renewals and afforestation
Odnowienia	2736	5030	4831	4176	3864	3849	311	Renewals
sztuczne ^b	2717	5024	4583	3962	3661	3647	301	artificial ^b
naturalne	19	6	248	214	203	202	11	natural
Zalesienia ^c	150	60	69	25	18	17	7	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	270	559	451	348	338	319	10	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	15608	15009	16680	19014	18655	18596	359	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	32573	22707	26164	27281	25076	24764	2205	Area under thinning operations

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
a Estimated data. b Including renewals under tree stand cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in a land development plan or a decision on building conditions and area development.

WYKRES 3 (78). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**
CHART 3 (78). **AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND**

WYKRES 4 (79). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)^a**
CHART 4 (79). **REMOVALS (timber)^a**

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.
a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood.

TABL. 3 (113). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	1853,0	2281,0	2297,5	2410,6	2337,0	2331,0	73,6	T O T A L in dam³
Grubizna	1730,8	2117,3	2125,0	2225,0	2151,5	2145,0	73,6	Timber
Grubizna iglasta	1419,6	1802,4	1842,0	1926,2	1862,0	1857,2	64,1	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	529,9	639,7	733,1	792,1	778,0	775,0	14,1	of which large-size wood
Grubizna liściasta	311,1	314,9	283,1	298,9	289,5	287,7	9,4	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	74,3	56,0	61,3	50,5	49,3	48,5	1,1	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe^b	122,2	163,7	172,4	185,5	185,5	185,5	-	Slash^b
w tym do przerobu przemysłowego	9,2	9,7	9,7	11,9	11,9	11,9	-	of which slash for industrial purposes
w tym opałowe	113,0	154,0	162,7	173,6	173,6	173,6	-	of which firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	410,8	501,6	503,3	527,6	576,6	580,3	151,5	TIMBER PER 100 hec- tares OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding removals (of timber) from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (114). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZNY ŁOWNEJ**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
W TONACH IN TONNES					
Owoce leśne	150	95	202	224	Forest fruits
Grzyby leśne	19	34	31	0	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	650	711	685	458	Game animals
POLSKA = 100 POLAND = 100					
Owoce leśne	1,8	2,1	3,7	6,4	Forest fruits
Grzyby leśne	0,7	0,6	1,1	0,0	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	5,1	4,8	5,3	4,5	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (115). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Požary	598	528	320	578	Number of fires
w tym: podpalenia	359	311	221	335	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	115	92	66	145	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	98,47	142,77	50,34	70,61	Area of forest burned in hectares
w tym: podpalenia	43,02	62,72	20,72	41,94	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	29,84	15,78	27,93	14,23	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,16	0,27	0,16	0,12	Average forest area burned by a fire in hectares

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
S o u r c e: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

TABL. 6 (116). KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
 Stan na 10 marca
 CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
 As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022 ^a	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^b	178	179	178	182	number ^b
członkowie ^c	6840	7209	7240	7288	members ^c
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	251	252	278	250	number
powierzchnia w tys. ha	1498,3	1502,0	1676,8	1482,5	area in thousand hectares
w tym na gruntach leśnych	356,0	360,4	446,8	361,9	of which on forest land

^a Stan na 31 marca. ^b, ^c Dane grupowane według: ^b – siedziby koła łowieckiego, ^c – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a As of 31 March. ^b, ^c Data grouped according to: ^b – the seat of a hunting club, ^c – a place of residence of a hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (117). WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan na 10 marca
 SELECTED GAME SPECIES^a
 As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2019	2020	2022	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	612	1235	1105	1425	Moose
Daniele	3674	3305	3508	4337	Fallow deer
Mufłony	156	181	193	212	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	10,3	9,5	10,7	18,1	Deer
Sarny	50,9	49,6	50,2	55,7	Roe deer
Dziki	13,7	2,8	3,1	2,6	Wild boars
Lisy	11,5	11,2	11,0	11,9	Foxes
Zajęce	60,1	63,6	61,6	72,2	Hares
Bażanty	50,1	36,0	34,6	36,6	Pheasants
Kuropatwy	13,9	8,3	6,9	6,8	Partridges

^a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyni.

^a Estimated data.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (118). ODSTRZAŁ WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a
 SHOOTING OF SELECTED GAME SPECIES^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23	GAME SPECIES
	w sztukach		in heads		
Daniele	1832	1158	1357	1096	Fallow deer
Jelenie	4912	4150	4658	5263	Deer
Sarny	11301	9875	10138	10467	Roe deer
Dziki	18003	19685	15414	9494	Wild boars
Lisy	10454	10322	11743	10848	Foxes
Zajęce	443	234	22	328	Hares
Bażanty	22485	2969	5559	2790	Pheasants

^a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyni.

^a In a hunting economic year defined from 1 April of given year to 31 March of the following year.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XIV. Przemysł i budownictwo Chapter XIV. Industry and construction

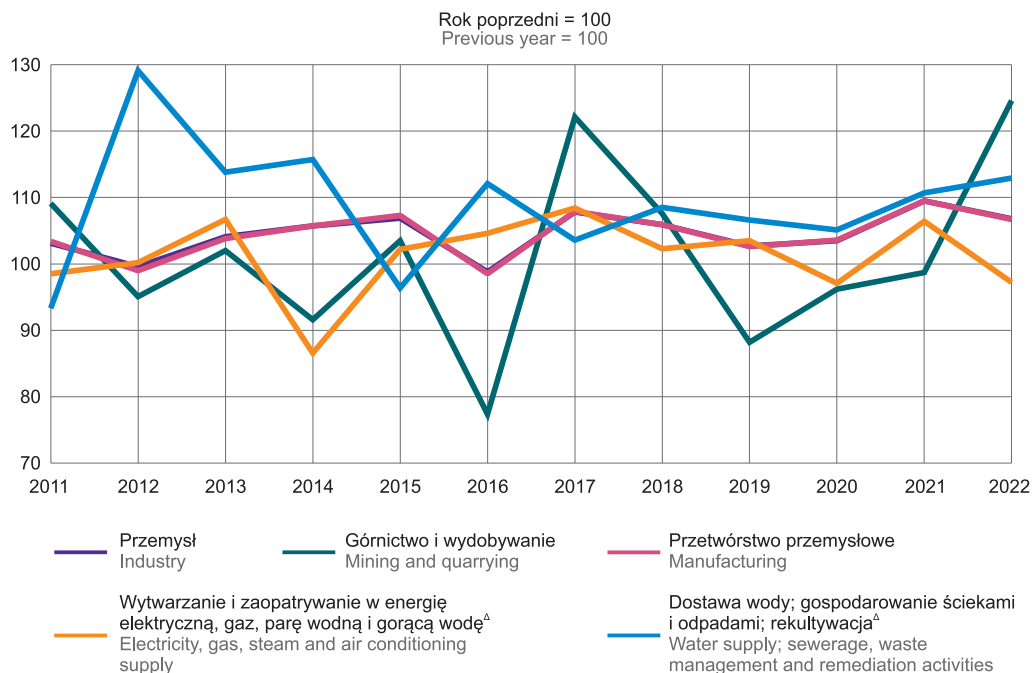
TABL. 1 (119). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2019	2020	2022		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2021 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M T O T A L	50845,9	60759,1	62043,1	96249,6	100,0	106,8
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	241,2	251,9	252,3	385,3	0,4	124,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	48639,9	57825,1	58950,7	92200,7	95,8	106,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	713,2	885,3	900,4	1105,7	1,1	97,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1251,8	1796,7	1939,7	2558,0	2,7	112,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (80). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe)**

CHART 1 (80). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices)**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (120). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2019	2020	2022		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Piaski naturalne ^b z wyłączeniem piasków krzemionkowych i kwarcowych w tys. t	–	5600	8103	2048	4,9	Natural sands ^b excluding silica sands and quartz sands in thousand tonnes
Mięso drobiowe w tys. t	123,6	157,9	192,6	187,2	5,6	Poultry meat in thousand tonnes
Mąka pszenna w tys. t	320,3	335,1	380,6	297,9	11,8	Wheat flour in thousand tonnes
Mąka żytnia w tys. t	30,2	35,5	31,3	31,3	15,0	Rye flour in thousand tonnes
Bielizna pościelowa w tys. szt.	8534	7130	6829	6828	37,3	Bed linen in thousand units
Obuwie z wierzchami wykonanymi z tkanin ^c w tys. par	2521	2349	1484	1494	30,0	Footwear with textile clothing uppers ^c in thousand pairs
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych w tys. t	635,4	580,1	665,3	620,4	16,9	Plastics in primary forms in thousand tonnes
Maszyny do przemysłowego przygotowania lub produkcji żywności, gdzie indziej niesklasyfikowane w tys. szt.	10,2	8,6	8,3	9,5	95,6	Machinery for the industrial preparation or manufacture of food not elsewhere classified in thousand units
Kontenery specjalne przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w tys. szt.	.	29,4	29,4	31,8	49,1	Containers specially designed for various means of transport in thousand units
Mebłe do siedzenia o konstrukcji głównej drewnianej w tys. szt.	2351	2363	2014	1796	9,6	Seats, primarily wooden frames in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Takie jak piaski ilaste, piaski kaolinowe, piaski feldspatyczne inne niż metalonośne. c Bez obuwia sportowego.

a a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Such as clayey sands, kaolinic sands, feldspatic sands other than metal-bearing sands. c Excluding sports footwear.

TABL. 3 (121). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	128809	137933	134452	136516	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	541	546	556	564	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	118969	127553	123942	125839	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	2174	2080	1786	1591	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	7125	7754	8168	8523	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3464,71	4392,42	4676,46	5651,72	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	4323,63	5581,01	5770,41	7767,57	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3435,12	4376,92	4665,15	5648,69	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	4473,05	5182,66	5672,92	6602,99	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	3585,82	4351,70	4555,65	5378,26	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (122). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

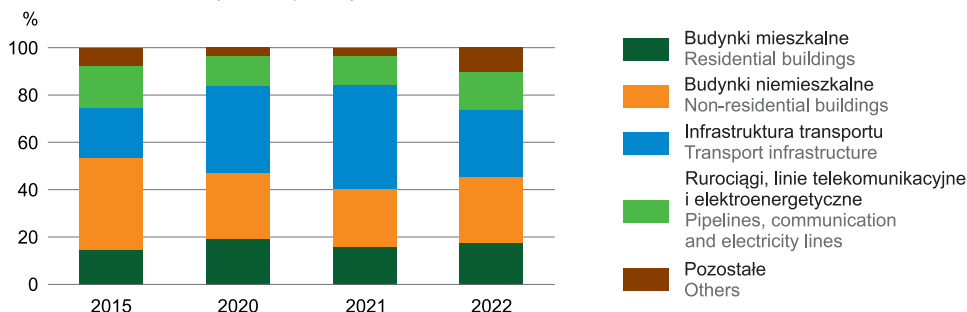
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	8875,9	10481,9	10858,5	14844,3	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	4286,7	5784,2	5312,7	7351,3	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	1467,4	1578,2	1661,4	2090,0	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1457,8	2263,6	2303,6	2980,4	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	1361,4	1942,3	1347,7	2280,9	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

a Realised by enterprises seated in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (81). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (81). CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises seated in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (123). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Restoration (renovation) and other works	SPECIFICATION				
						w mln zł		in million PLN	
						2015	2019	2020	2022
O G Ó Ł E M					T O T A L				
	2015	4286,7	2901,9	1384,8					
	2019	5784,2	4216,4	1567,8					
	2020	5312,7	4001,2	1311,5					
	2022	7351,3	4876,4	2474,9					
Budynki		3337,4	2216,9	1120,6	Buildings				
budynki mieszkalne		1303,4	975,5	327,9	residential buildings				
budynki niemieszkalne		2034,0	1241,4	792,7	non-residential buildings				
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		4013,8	2659,5	1354,4	Civil engineering works				
infrastruktura transportu		2074,7	1354,5	720,2	transport infrastructure				
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		1175,4	.	.	pipelines, communication and electricity lines				
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		727,8	.	.	complex structures on industrial sites				
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		36,0	.	.	other civil engineering works				

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises seated in Kujawsko-Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

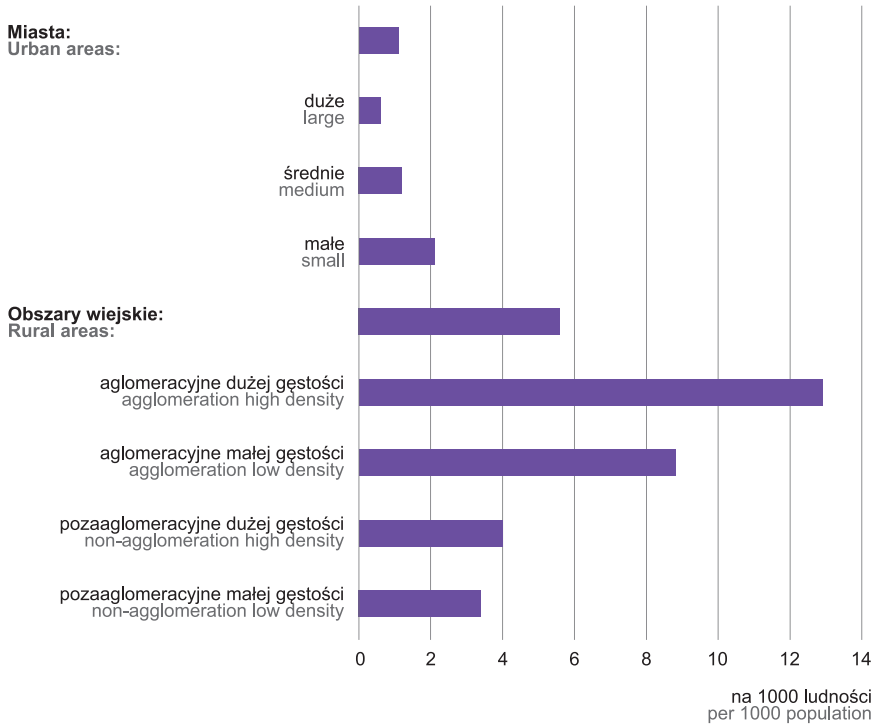
TABL. 6 (124). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Budynki^a	5253	5794	6178	7284	Buildings^a
miasta	1410	1495	1612	1717	urban areas
wieś	3843	4299	4566	5567	rural areas
Budynki mieszkalne	3852	4528	4966	6123	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3596	4291	4699	5864	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	84	119	154	151	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1401	1266	1212	1161	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	32	22	8	33	hotels and similar buildings
budynki biurowe	26	24	32	23	office buildings
budynki handlowo-usługowe	172	150	141	163	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	383	327	332	291	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	233	214	252	233	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	39	38	27	34	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	516	491	420	384	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	9027,8	7180,8	10310,2	12518,8	Cubic volume in dam³
miasta	5136,8	3542,8	5872,8	4825,8	urban areas
wieś	3891,1	3638,0	4437,3	7693,1	rural areas
Budynki mieszkalne	3039,9	3410,4	4169,3	4783,3	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	2280,6	2587,0	2941,0	3593,1	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	705,6	781,8	1158,3	1152,8	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	5987,9	3770,3	6140,9	7735,5	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	46,9	79,8	31,0	41,9	hotels and similar buildings
budynki biurowe	124,6	84,0	170,6	121,2	office buildings
budynki handlowo-usługowe	1493,3	622,2	615,8	602,7	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	251,4	93,3	89,3	190,3	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	2421,8	1760,9	4016,4	5784,3	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	468,7	245,0	426,1	369,5	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	1181,2	885,2	791,7	625,7	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding buildings not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

WYKRES 3 (82). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**
 CHART 3 (82). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022**

TABL. 7 (125). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	18933	19296	19309	19660	Average paid employment
Budowa budynków ^a	7085	7210	7010	6686	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	4684	4744	4910	5134	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	7164	7342	7389	7840	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3105,09	4098,28	4393,54	5422,68	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2790,23	3708,22	4074,31	4948,22	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3897,06	4952,99	5271,22	6496,97	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2898,66	3929,06	4113,19	5123,81	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XV. Transport

Chapter XV. Transport

TABL. 1 (126). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
 Stan na 31 grudnia
 TRANSPORT INFRASTRUCTURE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane^a	1196	1322	1199	1199	Railway lines operated^a
w tym: zelektryfikowane	563	564	563	564	of which: electrified
jednotorowe	660	785	662	663	single track
dwu- i więcej torowe	536	537	536	536	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	6,7	7,4	6,7	6,7	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	17263	19194	19060	20013	Hard surface public roads
miejskie	2682	2851	2839	2925	urban
zamieskie	14581	16343	16222	17088	non urban
w tym: ekspresowe	35	74	108	150	of which: expressways
autostrady	165	165	165	166	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	96,1	106,8	106,1	111,4	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	904,2	1123,9	1218,9	1471,0	Cycle tracks
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	5,03	6,25	6,78	8,19	Per 100 km ² of total area

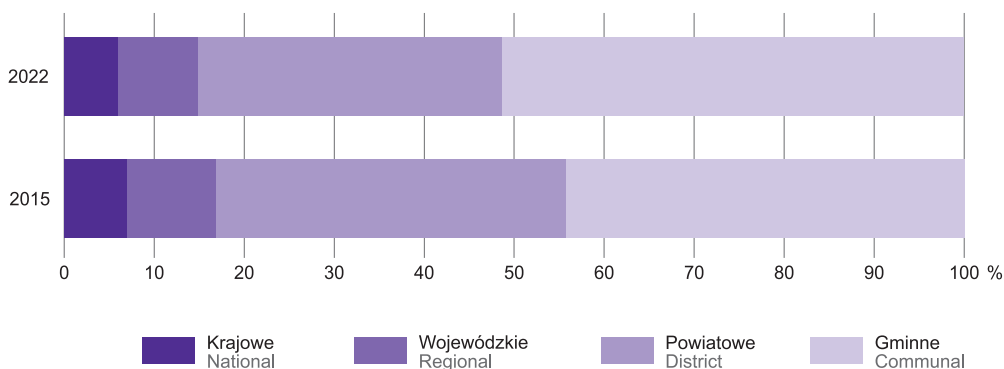
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are administrators of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (83). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
 CHART 1 (83). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

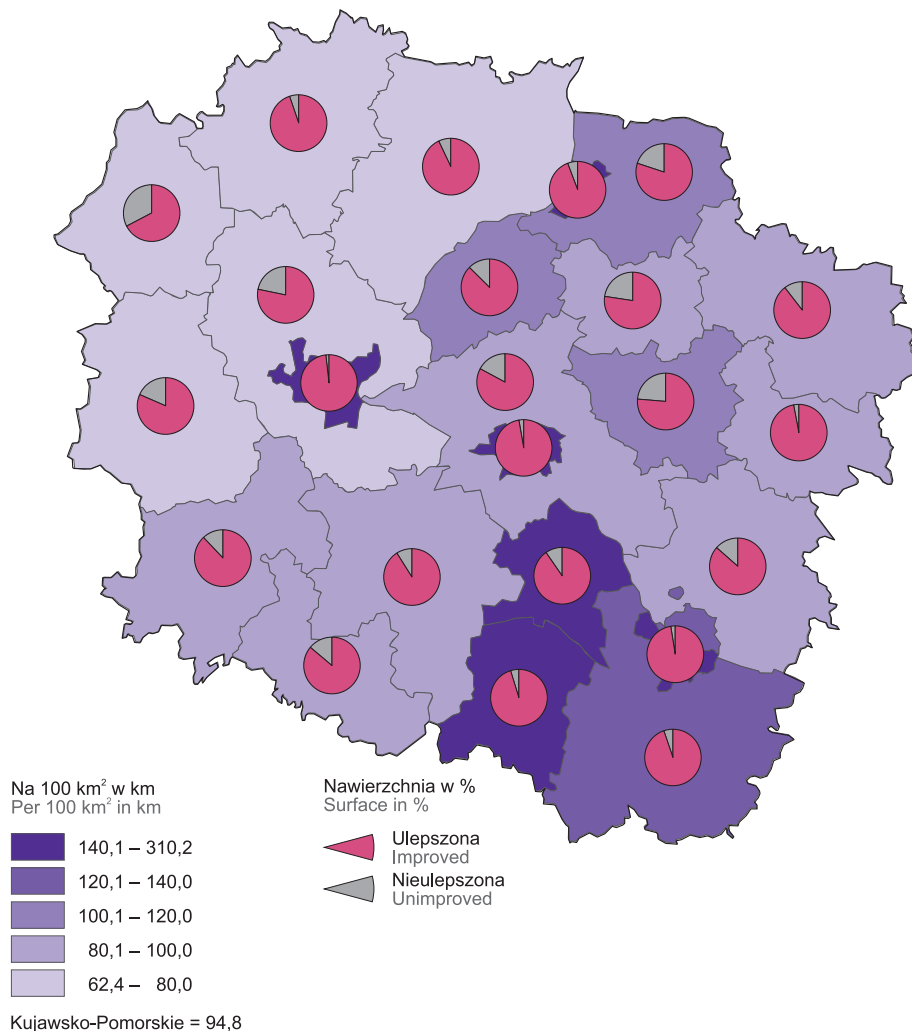
TABL. 2 (127). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
 Stan na 31 grudnia
 REGISTERED ROAD MOTOR VEHICLES^a AND TRACTORS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1472929	1703161	1755029	1845504	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1103443	1292249	1332490	1400075	Passenger cars
Autobusy	5717	6148	6113	6310	Buses
Samochody ciężarowe ^b	165356	172687	178758	185122	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	117513	125346	127874	133637	Road and agricultural tractors
Motocykle	81585	96740	100991	108785	Motorcycles

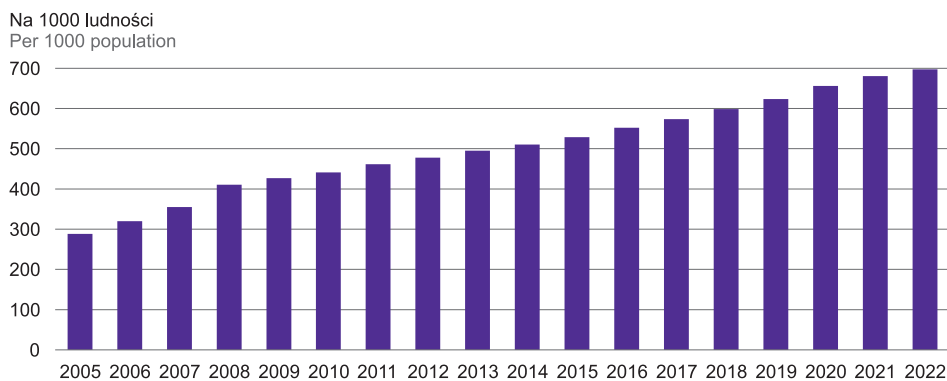
a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to the Central Vehicle Register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015 including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (33). **DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2022 R.**
 MAP 1 (33). **HARD SURFACE COMMUNAL AND DISTRICT ROADS IN 2022**

WYKRES 2 (84). **SAMOCZODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
 CHART 2 (84). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (128). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
 Stan na 31 grudnia
 REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1679	1526	1297	777	National: number
długość w km	81771	75443	61878	28938	length in km
regionalne: liczba	394	187	188	60	regional: number
długość w km	26568	13088	13385	5006	length in km
podmiejskie: liczba	1230	1281	1062	713	suburban: number
długość w km	39944	52857	43181	23160	length in km
miejskie: liczba	14	22	22	–	urban: number
długość w km	131	179	179	–	length in km
Międzynarodowe: liczba	–	1	–	–	International: number
długość w km	–	1500	–	–	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international transport; excluding urban transport services.

TABL. 4 (129). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
 ROAD TRANSPORT FOR HIRE OR REWARD^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	46690,7	39758,5	15826,5	16531,3	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	25,3	23,2	21,0	24,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	26,5	57,4	0,3	4,4	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1072,1	1297,5	2660,7	2121,9	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (also by taxis).

TABL. 5 (130). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
 Stan na 31 grudnia
 URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	1761	2102	2120	2047	Transport network – lines in km
autobusowe	1634	1944	1950	1879	bus
tramwajowe	127	158	170	169	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	526	545	531	525	buses: in units
liczba miejsc w tys.	67,0	58,9	56,8	55,3	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	212	208	204	207	trams: in units
liczba miejsc w tys.	27,8	28,1	27,1	31,2	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	181,8	174,2	113,8	149,7	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (131). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^a z portów:					Passengers arrivals ^a from airports:
krajowych	3,8	3,5	4,0	12,0	domestic
zagranicznych	166,1	209,7	58,5	113,4	foreign
Pasażerowie odprawieni ^b do portów:					Passengers departures ^b to airports:
krajowych	3,3	3,7	4,3	12,8	domestic
zagranicznych	167,2	208,1	60,0	115,0	foreign

a, b Pasażerowie, dla których Port Lotniczy Bydgoszcz jest: a – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a, b Passengers for whom the Bydgoszcz airport is: a – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, b – the port of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (132). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH
CARGO LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wylądowane z samolotów przybywających z portów:					Cargo unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	–	–	–	–	domestic
zagranicznych	4	4	38	9	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:					Cargo loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	–	–	–	–	domestic
zagranicznych	4	8	–	35	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (133). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

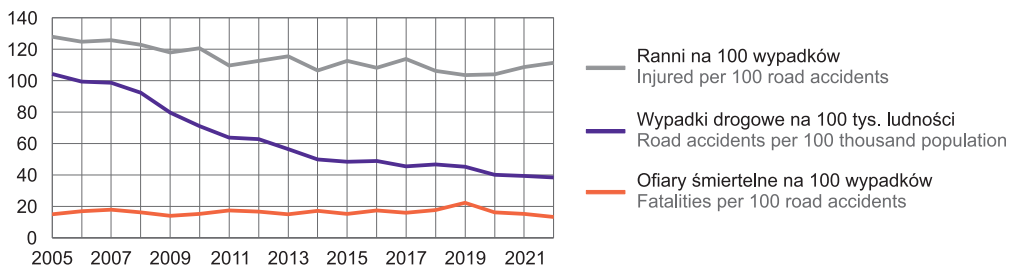
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019 ^b	2020 ^c	2022 ^d	SPECIFICATION
Wypadki	1008	940	827	770	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^e	6,8	5,5	4,7	4,2	Per 10 thousand registered road motor vehicles and tractors ^e
Ofiary wypadków	1288	1185	993	960	Road traffic casualties
Śmiertelne	153	211	134	103	Fatalities
na 100 tys. ludności	7,3	10,2	6,5	5,1	per 100 thousand population
Ranni	1135	974	859	857	Injured persons
na 100 tys. ludności	54,4	47,0	41,5	42,6	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b, c, d Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 16 lutego 2020 r., c – 14 lutego 2021 r., d – 16 lutego 2023 r. e Pojazdy według stanu na 31 grudnia; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c, d Data from the Accident and Collision Register System as of: b – 16 February 2020, c – 14 February 2021, d – 16 February 2023. e Vehicles as of 31 December; including road vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (85). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (85). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVI. Handel. Ceny Chapter XVI. Trade. Prices

Handel wewnętrzny Domestic trade

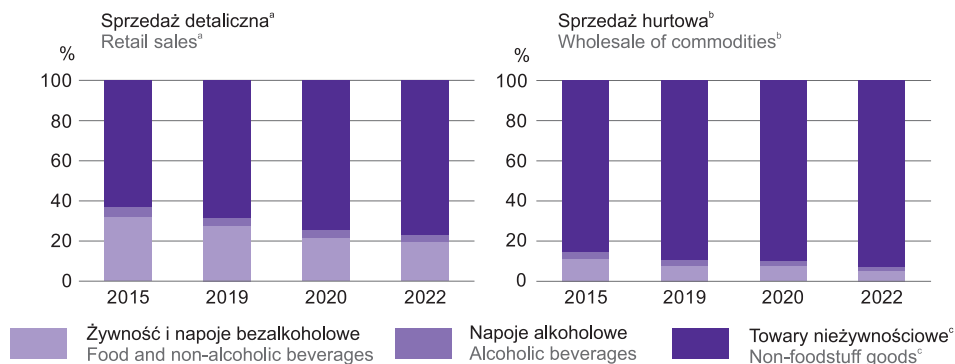
TABL. 1 (134). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	32740	27435	26786	34049	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	7610	8272	6100	8798	in million PLN
w %	32,1	30,2	22,8	25,8	in %
NA 1 MIESZKAŃCA^b w zł	11371	13225	12945	16926	PER CAPITA^b in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^c WHOLESALE OF COMMODITIES ^c					
O G Ó Ł E M w mln zł	41561	53599	54550	77070	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 13, str. 182. c Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b See general notes to the Yearbook, item 13, page 182. c Data concern enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (86). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (86). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (135). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
Stan na 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sklepy	18497	18962	17237	18497	Shops
Domy towarowe	4	4	4	4	Department stores
Domy handlowe	10	7	7	5	Trade stores
Supermarkety	416	496	500	592	Supermarkets
Hipermarkety	28	29	28	26	Hypermarkets
Sklepy powszechne	281	256	239	264	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	2020	2166	1987	2063	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	15738	16004	14472	15543	Other shops ^b
Stacje paliw	475	495	504	493	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shops/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing more than 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (136). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan na 31 grudnia)	686	642	564	827	Number of catering establishments (as of 31 December)
restauracje	248	257	241	266	restaurants
bary	217	184	154	283	bars
stołówki	73	54	45	48	canteens
punkty gastronomiczne	148	147	124	230	food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	615861,8	775322,1	495156,8	1215133,3	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	41863,2	78390,0	36082,9	77162,3	alcoholic beverages and tobacco
inne towary handlowe	70521,4	44434,8	24860,4	57000,3	other commercial goods
produkcja gastronomiczna	503477,2	652497,3	434213,5	1080970,7	catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

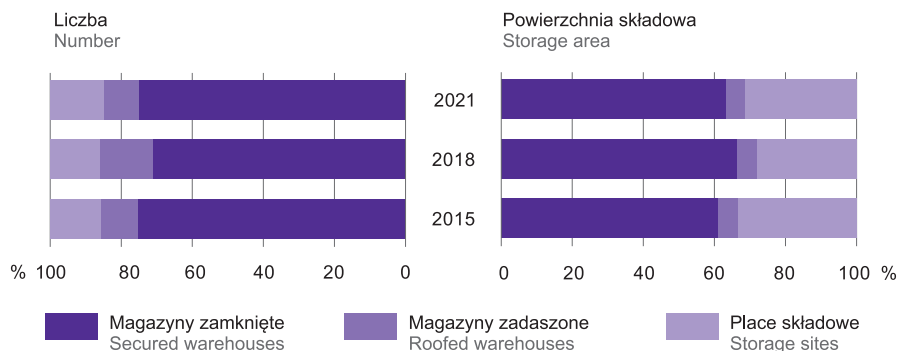
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (137). TARGOWISKA
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan na 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	133	130	128	129	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	6075	5814	5727	5394	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	267	126	130	99	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	6740,3	3299,8	2599,8	2359,3	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

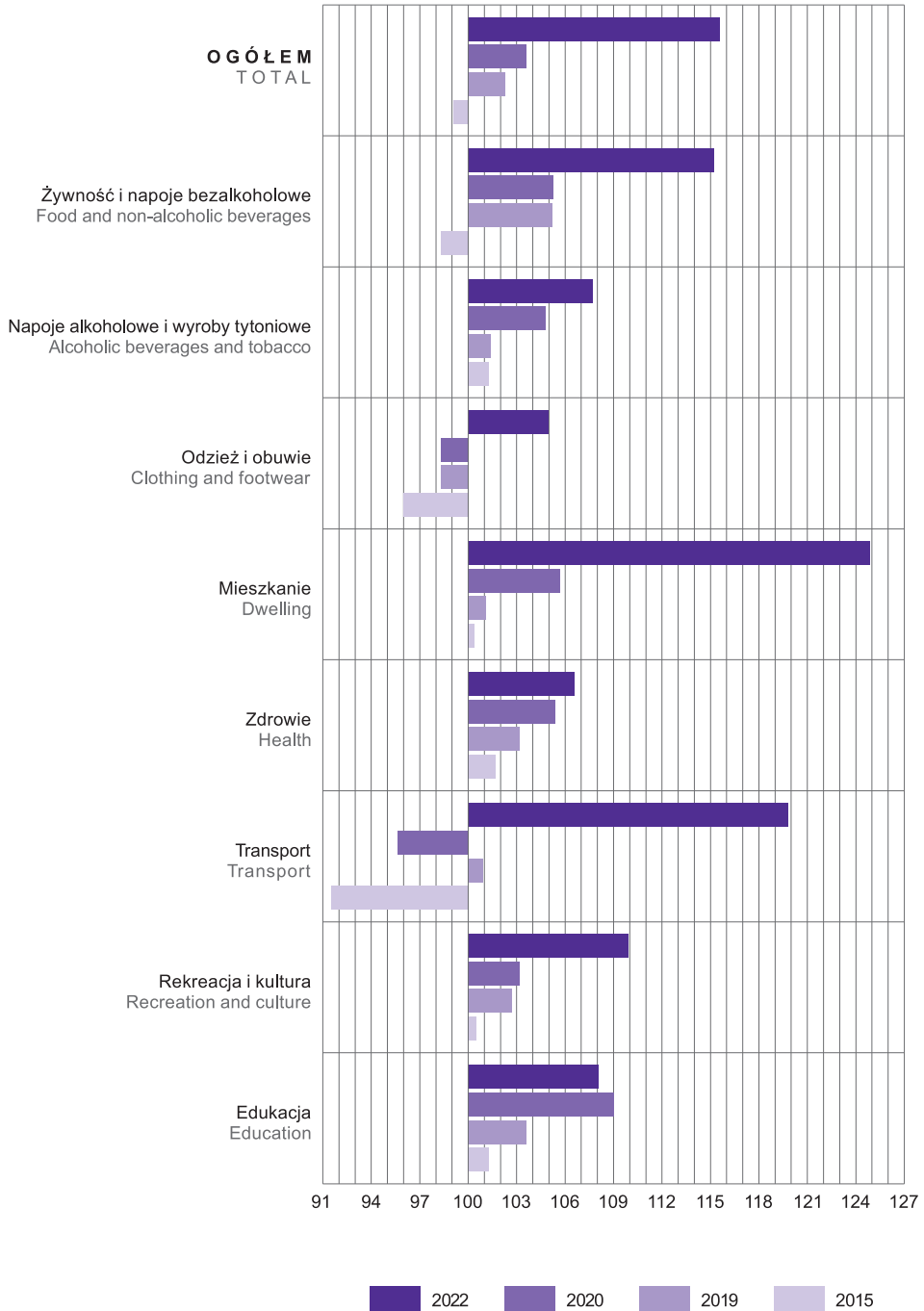
WYKRES 2 (87). MAGAZYNY HANDLOWE^a
CHART 2 (87). TRADE WAREHOUSES^a

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Ceny
Prices

WYKRES 3 (88). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
Rok poprzedni = 100
CHART 3 (88). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**
Previous year = 100

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVII. Finances of enterprises

TABL. 1 (138). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

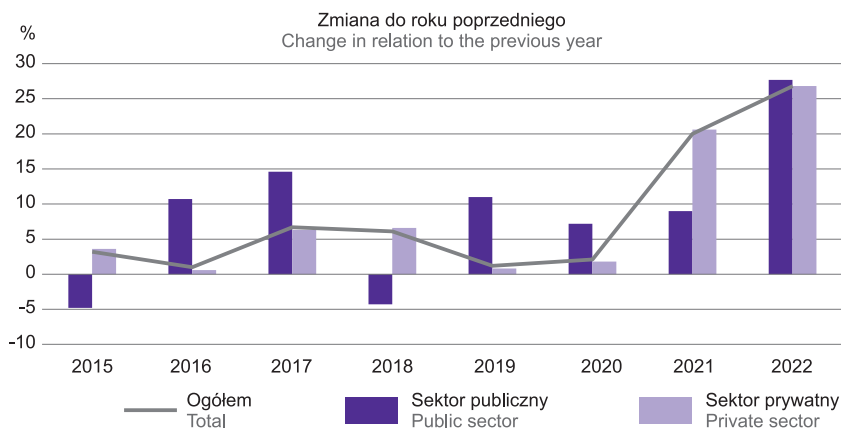
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
Przychody ogółem	115135,4	133232,4	136004,1	206936,2	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	63243,6	75468,1	77478,9	118930,8	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	49218,2	54787,4	55145,5	84075,1	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	962,9	1192,7	1142,0	1662,9	Financial revenue
Koszty ogółem	109700,5	126746,3	127710,1	193489,0	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	63832,6	76628,4	77649,3	116852,8	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	43072,9	47244,9	47244,2	72225,2	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	1431,7	1344,2	1565,7	2597,0	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	5429,1	6486,1	8294,0	13447,2	Gross financial result^a
Zysk brutto	6301,0	7802,8	9017,6	14444,8	Gross profit
Strata brutto	871,9	1316,7	723,6	997,6	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	893,2	1023,6	1211,7	2036,0	Obligatory encumbrances on gross financial result
Wynik finansowy netto	4535,9	5462,5	7082,3	11411,2	Net financial result
Zysk netto	5305,6	6767,0	7804,5	12357,5	Net profit
Strata netto	769,7	1304,6	722,3	946,4	Net loss

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (-5,7 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by result on extraordinary events (minus 5.7 million PLN); since 2016, extraordinary events have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (89). **PRZYCHODY OGÓŁEM W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**

CHART 1 (89). **TOTAL REVENUE IN ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

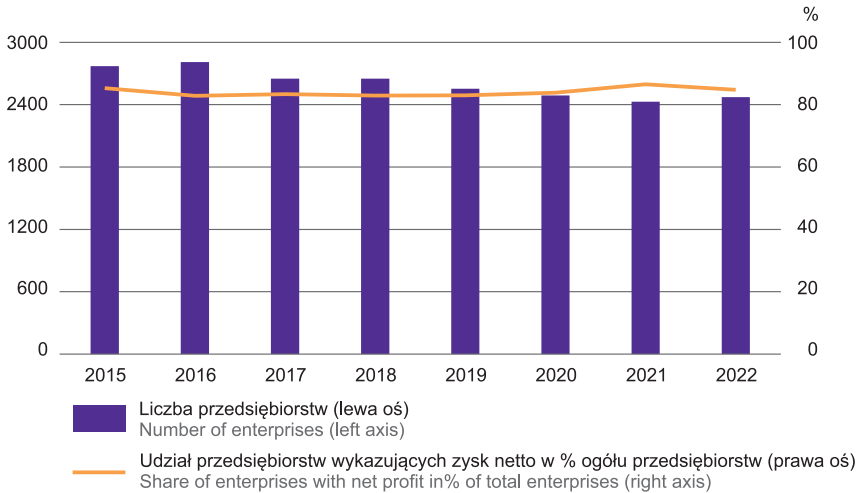
TABL. 2 (139). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenue	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2015	115135,4	109700,5	5429,1	893,2	4535,9
	2019	133232,4	126746,3	6486,1	1023,6	5462,5
	2020	136004,1	127710,1	8294,0	1211,7	7082,3
	2022	206936,2	193489,0	13447,2	2036,0	11411,2
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		2417,6	2049,6	368,0	16,6	351,3
Przemysł Industry		100072,8	91852,6	8220,2	1326,8	6893,4
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		368,8	344,6	24,2	0,9	23,3
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		95173,7	87174,8	7998,9	1276,9	6722,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A Electricity, gas, steam and air conditioning supply		1848,6	1844,2	4,3	9,2	-4,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2681,8	2489,0	192,7	39,7	153,0
Budownictwo Construction		9859,4	9326,3	533,1	74,3	458,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A		79924,7	76306,5	3618,2	523,7	3094,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4280,1	4189,1	91,1	18,6	72,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A		684,6	623,8	60,8	3,9	56,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		516,9	479,1	37,9	5,0	32,8
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities		1812,8	1768,9	43,9	19,0	24,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1609,7	1488,7	121,1	13,2	107,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities		1199,8	1153,3	46,5	7,8	38,7
Edukacja Education		110,5	95,8	14,8	0,2	14,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2152,6	2000,7	151,9	26,1	125,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		151,6	133,2	18,3	9,9	8,4

a Patrz notka na str. 145.

a See footnote on page 145.

WYKRES 2 (90). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**
 CHART 2 (90). **PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES**

TABL. 3 (140). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
 ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability indicator		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2015	4,7	3,9	TOTAL
	2019	4,9	4,1	
	2020	6,1	5,2	
	2022	6,5	5,5	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		15,2	14,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		8,2	6,9	Industry
Górnictwo i wydobywanie		6,6	6,3	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe		8,4	7,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		0,2	-0,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		7,2	5,7	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		5,4	4,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4,5	3,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		2,1	1,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		8,9	8,3	Accommodation and catering ^Δ
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		7,3	6,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2,4	1,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7,5	6,7	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3,9	3,2	Administrative and support service activities
Edukacja		13,4	13,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		7,1	5,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		12,1	5,6	Arts, entertainment and recreation

TABL. 4 (141). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan na 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM	2015	38736,0	13819,3	15196,8	13031,8	9082,1	637,8
TOTAL	2019	46042,9	17708,5	18698,0	15874,1	8810,9	825,5
	2020	48624,9	17489,4	19095,1	16162,3	11202,6	837,7
	2022	71241,8	27730,4	26959,5	23158,2	14448,4	2103,5
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1323,3	589,1	295,3	213,9	425,9	13,0
Przemysł Industry		37670,1	15762,5	13492,0	11222,6	7291,0	1124,6
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		119,4	9,5	65,6	35,1	24,3	20,1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		35972,5	15554,2	12680,7	10680,3	6657,4	1080,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		559,3	109,2	378,9	222,2	63,0	8,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1018,9	89,6	366,8	285,0	546,3	16,2
Budownictwo Construction		4007,4	817,5	1561,3	1331,9	1083,5	545,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		22223,7	10016,6	8990,8	8263,5	3052,5	163,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1164,2	84,6	679,5	522,1	369,0	31,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		162,0	17,5	30,8	22,0	111,2	2,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		889,1	8,8	506,7	409,5	368,0	5,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1270,6	214,7	136,1	107,1	816,8	103,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		805,8	60,5	457,8	350,2	244,7	42,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		393,8	89,6	216,2	188,8	81,6	6,5
Edukacja Education		22,1	0,7	10,4	5,0	10,1	0,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		551,6	24,1	258,8	236,9	257,6	11,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		48,0	4,0	11,2	8,6	32,0	0,8

WYKRES 3 (91). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**

Stan na 31 grudnia

CHART 3 (91). **TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS**

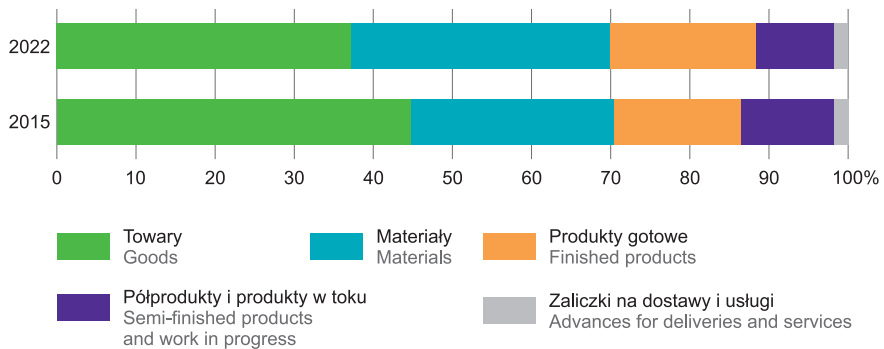
As of 31 December

WYKRES 4 (92). **ZAPASY**

Stan na 31 grudnia

CHART 4 (92). **STOCKS**

As of 31 December

TABL. 5 (142). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan na 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finan- sowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	2015	40355,6	14757,3	16703,0	-1518,4	4565,3
TOTAL	2019	48070,2	16014,5	21256,0	-1553,3	5456,8
	2020	50790,0	15885,4	22734,5	-1855,8	7038,2
	2022	62860,7	16578,3	28030,7	-1292,3	11053,7
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1769,9	606,3	592,6	2,2	340,1	
Przemysł Industry	36270,1	9540,8	16949,1	-1480,4	6913,2	
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	396,7	35,1	298,4	-0,5	23,3	
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	32383,4	7597,9	16078,7	-1483,1	6742,2	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	591,6	295,5	153,9	-13,7	-4,9	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2898,5	1612,3	418,0	16,8	152,6	
Budownictwo Construction	2488,3	491,4	1212,6	121,0	456,0	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	14539,9	1636,5	6626,3	470,9	2738,2	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	791,8	561,5	246,7	-213,5	72,5	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	408,3	179,8	120,0	12,1	56,3	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	187,3	46,0	80,4	8,2	26,7	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3468,7	2544,0	946,1	-228,8	24,8	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	903,1	277,6	457,5	-6,5	107,9	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	472,5	97,9	218,7	21,5	38,7	
Edukacja Education	35,1	10,9	11,8	-1,6	14,5	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	848,1	316,7	329,5	7,2	125,8	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	114,3	96,8	9,0	-8,6	8,4	

a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 207.

a See notes to the chapter, item 10 on page 207.

TABL. 6 (143). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
 Stan na 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
			w mln zł			in million PLN	
OGÓŁEM	2015	34033,7	7607,8	5664,5	26426,0	7481,8	13396,1
TOTAL	2019	41074,2	10874,3	7456,0	30199,9	8397,2	14951,1
	2020	42311,1	12960,0	8227,1	29351,1	7826,2	14663,9
	2022	58630,0	14064,3	9840,0	44565,7	11426,0	22789,8
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		744,1	183,3	137,1	560,8	132,9	269,7
Przemysł Industry		32946,5	8925,2	7157,9	24021,3	6739,2	11155,6
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		232,3	124,1	111,8	108,2	19,4	27,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		30636,7	7729,3	6627,4	22907,4	6494,1	10727,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		1120,6	696,3	151,2	424,3	88,4	215,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities		956,9	375,6	267,5	581,4	137,2	185,5
Budownictwo Construction		2423,9	382,3	167,3	2041,7	240,1	1213,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		15888,1	1639,3	918,0	14248,8	3464,8	8829,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1422,0	230,3	56,4	1191,6	301,1	419,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		355,6	225,6	151,1	130,0	34,8	40,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1081,2	1013,1	7,5	68,0	19,1	19,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1870,8	1055,0	943,9	815,7	109,3	297,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		495,7	101,3	81,7	394,4	97,1	133,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		423,6	79,2	50,5	344,4	146,9	92,7
Edukacja Education		17,6	4,8	4,7	12,8	4,8	2,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		537,4	151,1	142,0	386,3	117,5	147,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		68,6	43,2	2,0	25,3	1,1	8,8

Dział XVIII. Finanse publiczne
Chapter XVIII. Public finance

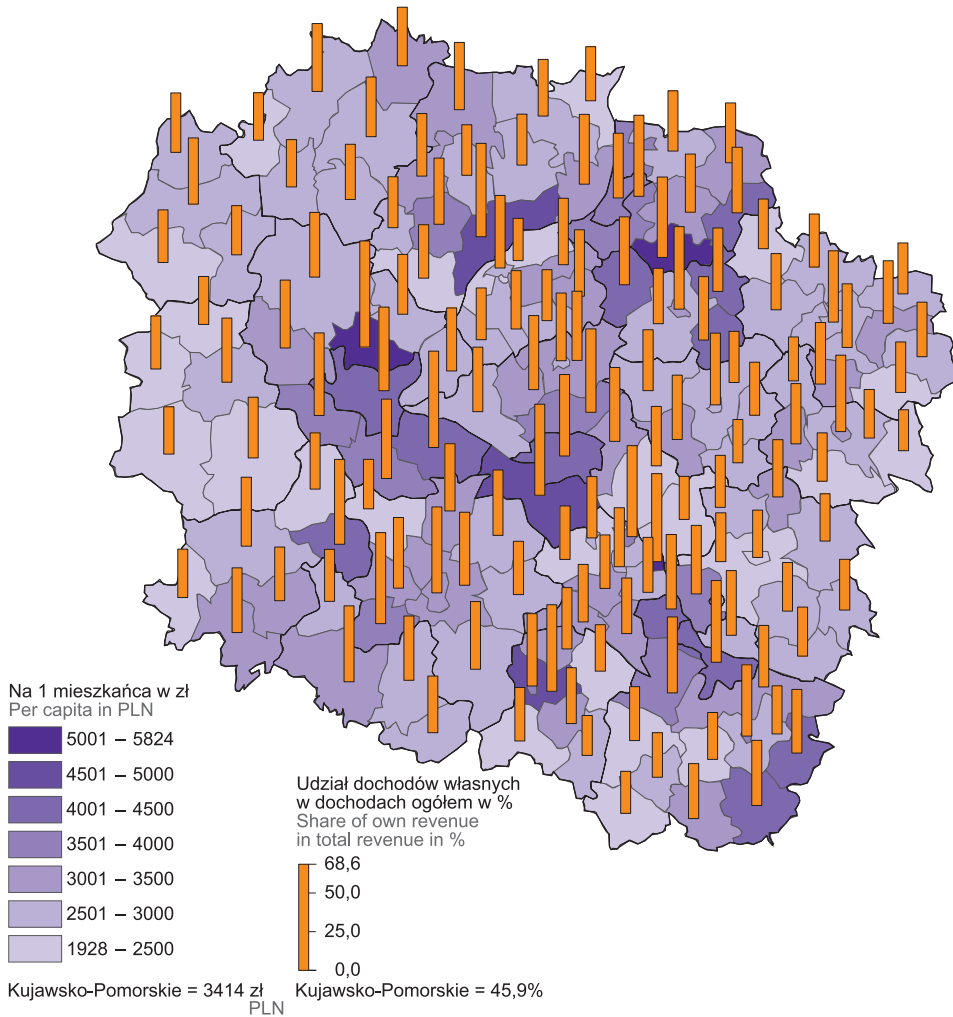
TABL. 1 (144). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-	
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiat	two	
		w tys. zł					in thousand PLN
OGÓŁEM	2015	10696712,1	4667634,7	3828302,6	1237917,5	962857,3	
TOTAL	2019	14468835,1	6930872,0	5031227,2	1609349,6	897386,2	
	2020	15778812,0	7570617,2	5251010,7	1834674,1	1122510,0	
	2022	18537915,3	9266206,6	5697747,2	1999660,1	1574301,4	
Dochody własne		8189819,2	3913562,9	2954017,3	756014,2	566224,8	
Own revenue							
w tym:							
of which:							
Udziały w podatku dochodowym		3668103,2	1509042,1	1268479,6	402168,8	488412,6	
Share in income tax							
od osób prawnych		588156,6	78883,0	112312,9	16593,2	380367,5	
corporate income tax							
od osób fizycznych		3079946,6	1430159,1	1156166,7	385575,7	108045,1	
personal income tax							
Podatek od nieruchomości		1453624,7	825546,8	628077,9	.	.	
Tax on real estate							
Podatek rolny		126135,8	125736,4	399,4	.	.	
Agricultural tax							
Podatek od środków transportowych		59475,0	41433,7	18041,4	.	.	
Tax on means of transport							
Podatek od czynności cywilnoprawnych		152687,8	79159,6	73528,1	.	.	
Tax on civil law transactions							
Opiata skarbowa		23309,8	9012,1	14297,7	.	.	
Stamp duty							
Dochody z majątku		444296,3	186279,7	239752,6	14338,9	3925,1	
Revenue from property							
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		234063,6	94923,7	128458,6	7297,9	3383,3	
of which income from renting and tenancy as well as agreements with a similar character							
Wpływy z usług		491564,7	135128,5	192791,5	162768,6	876,1	
Services revenue							
Dotacje		5960323,1	3460794,9	1444349,8	449198,2	605980,1	
Grants							
Dotacje celowe		4158976,7	2749222,6	1027751,2	293344,8	88658,1	
Targeted grants							
z budżetu państwa		2948883,4	1817546,5	825069,0	246401,6	59866,3	
from the state budget							
na zadania:							
for tasks:							
z zakresu administracji rządowej		2544514,3	1571151,9	716756,7	200172,1	56433,6	
for government administration tasks							
własne		389721,9	240046,6	103577,2	43308,9	2789,2	
for own tasks							
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		14647,3	6348,0	4735,2	2920,6	643,5	
realised on the basis of agreements with government administration bodies							
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		73726,8	18302,0	26723,4	19174,1	9527,3	
for tasks realised on the basis of agreements between local government units							
otrzymane z państwowych funduszy celowych		72807,8	14700,1	44764,1	6468,5	6875,0	
received from state appropriated funds							
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		31446,9	6855,8	1906,8	17243,9	5440,5	
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks							
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		1184542,6	289717,6	300397,8	77105,2	517322,1	
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b							
Subwencja ogólna z budżetu państwa		4387773,0	1891848,8	1299380,1	794447,7	402096,4	
General subvention from the state budget							
W tym część oświatowa		3050316,7	1286155,8	1180950,3	515558,9	67651,7	
Of which educational part							

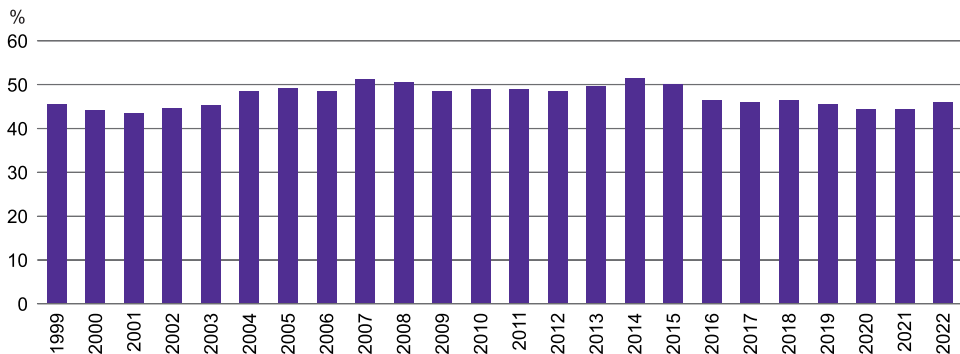
a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budgetary revenue and expenditure.

MAPA 1 (34). **DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2022 R.**
 MAP 1 (34). **OWN REVENUE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2022**

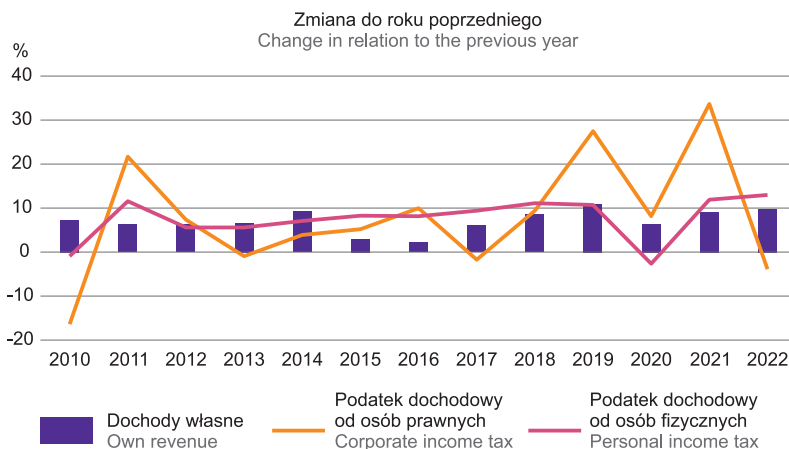

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (93). **WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
 CHART 1 (93). **SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS**

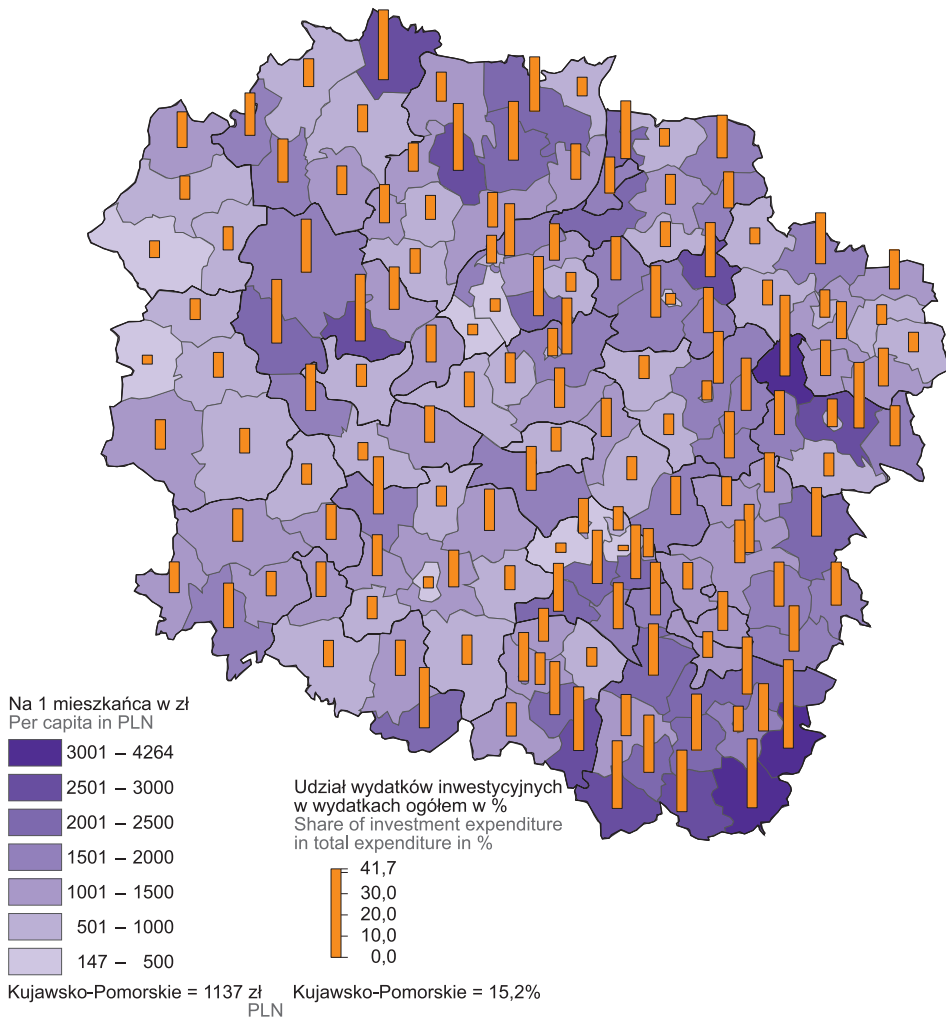
TABL. 2 (145). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
 EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓLEM	2015	10434825,9	4604052,2	3652948,0	1219112,8	958712,9
TOTAL	2019	14594551,1	6938804,4	5204859,9	1555838,6	895048,2
	2020	15454006,9	7355731,2	5312467,9	1725452,0	1060355,8
	2022	18623964,5	9342377,2	5745121,8	2018608,8	1517856,7
Wydatki bieżące Current expenditure		15137005,9	7699527,7	4936925,4	1639443,3	861109,4
w tym: of which:						
Dotacje Grants		1491756,7	436271,6	581354,3	91232,3	382898,5
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		29514,6	17573,5	9273,1	2668,0	.
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		3334751,6	2448372,8	810573,6	68652,8	7152,4
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		10059570,1	4718227,1	3417847,1	1467888,4	455607,5
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		4985301,3	2233190,0	1653642,4	896300,8	202168,2
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		953577,8	459165,4	306563,4	150598,7	37250,3
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		3471947,5	1683045,1	1281031,4	326181,1	181689,9
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		250927,5	96656,3	127150,4	11669,8	15451,0
Wydatki majątkowe Property expenditure		3486958,7	1642849,5	808196,4	379165,5	656747,3
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		3225468,0	1603672,2	682756,9	371120,5	567918,4

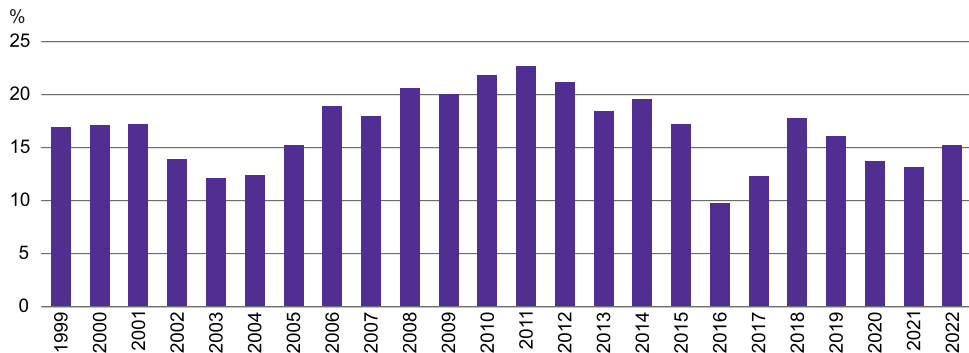
a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as a contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (35). **WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2022 R.**
 MAP 2 (35). **INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2022**

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

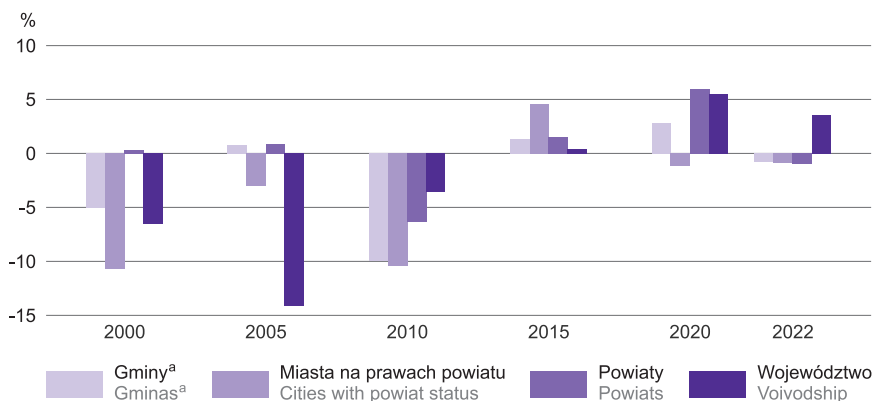
^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (146). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2022 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,5	2,9	0,0	0,1	1,0
Transport i łączność Transport and communication	14,8	9,6	15,8	15,5	42,8
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	2,2	2,1	3,3	0,6	0,5
Administracja publiczna Public administration	8,7	9,1	5,5	13,4	11,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	2,5	2,2	2,7	5,3	0,3
Obsługa długu publicznego Public debit servicing	1,3	1,0	2,2	0,6	1,0
Oświata i wychowanie Education	26,7	26,2	32,2	29,8	5,5
Ochrona zdrowia Health care	2,2	0,5	1,4	4,7	11,9
Pomoc społeczna Social assistance	7,2	7,0	7,7	11,0	1,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in the sphere of social policy	6,0	9,2	2,3	4,7	2,5
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,4	0,3	2,1	4,1	2,4
Rodzina Family	11,6	14,5	11,6	6,0	0,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	6,7	8,7	7,0	0,2	1,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,2	3,1	2,6	0,4	10,2
Kultura fizyczna Physical education	2,1	2,0	3,0	0,8	0,7

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (94). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (94). **RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (147). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

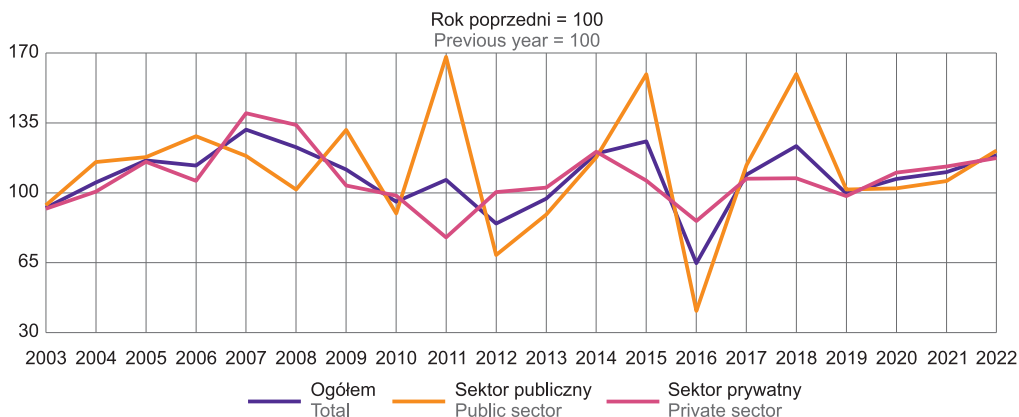
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	13971,1	12132,3	12968,9	17009,9	TOTAL
sektor publiczny	6548,7	4925,3	5037,3	6466,7	public sector
sektor prywatny	7422,4	7207,0	7931,6	10543,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	336,7	317,9	267,4	380,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	5186,0	4701,6	4958,4	6566,4	Industry
Górnictwo i wydobywanie	27,1	31,7	97,7	123,7	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3594,2	3214,0	3666,1	4550,0	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1003,7	945,0	734,1	1380,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	561,0	510,9	460,5	512,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	221,5	199,4	211,1	231,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1021,0	942,6	1115,4	1246,3	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	4051,2	2385,3	2392,5	3314,5	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	81,3	42,4	51,2	89,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	165,0	172,4	130,7	125,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	59,5	84,8	63,8	73,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1313,2	1469,3	1651,1	2274,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	98,8	125,3	135,0	121,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	64,7	163,7	306,3	321,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	296,1	254,1	296,6	569,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	266,8	358,6	349,0	586,7	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	470,7	372,9	516,9	543,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	303,5	484,0	500,1	530,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	35,1	57,9	23,4	34,7	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a By investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

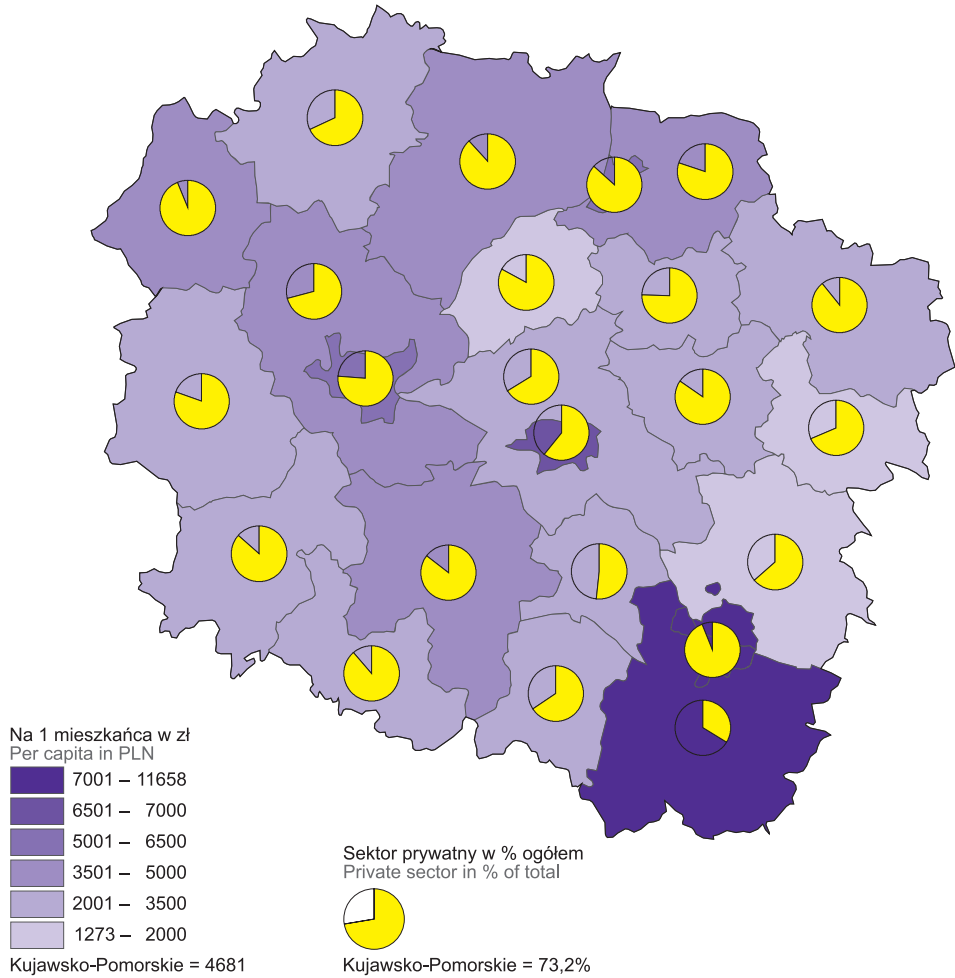
WYKRES 1 (95). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (95). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

a Według lokalizacji inwestycji.
a By location of investments.

MAPA 1 (36). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2022 R. (ceny bieżące)**
 MAP 1 (36). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2022 (current prices)**

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
 Share of the private sector in total investment outlays

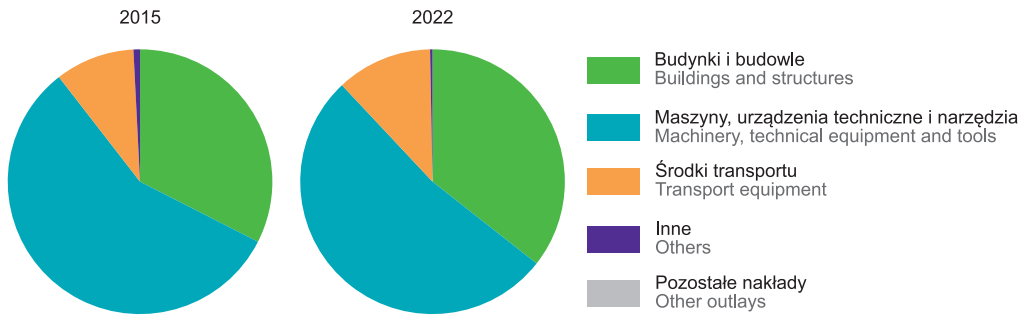
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by location of investments.

TABL. 2 (148). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM TOTAL	2015	5956,9	1936,9	3391,5	578,3
	2019	5235,9	1874,4	2554,6	788,2
	2020	5843,5	2496,0	2768,3	541,4
	2022	6999,4	2492,8	3668,9	815,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		142,8	63,3	54,2	24,7
Przemysł Industry		4550,7	1501,9	2776,3	262,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		72,3	51,0	19,3	2,1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing		4042,6	1187,0	2613,8	233,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply		110,5	63,2	46,7	0,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		325,3	200,6	96,6	27,1
Budownictwo Construction		178,8	42,2	84,6	52,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		804,9	237,4	300,2	264,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		310,8	145,8	16,0	148,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		35,1	17,2	17,0	0,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		30,1	5,5	15,5	9,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		294,3	270,8	13,9	3,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		82,9	15,0	45,6	22,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		62,8	8,9	37,2	15,7
Edukacja Education		18,7	12,3	5,7	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		406,1	132,6	263,7	9,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		47,9	34,3	13,1	0,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (96). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**
 CHART 2 (96). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

Środki trwałe
 Fixed assets

TABL. 3 (149). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan na 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	155317,3	187020,9	195542,1	218728,0	T O T A L
sektor publiczny	63468,2	76085,3	81295,8	89601,0	public sector
sektor prywatny	91849,1	110935,6	114246,3	129126,9	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9654,6	10417,2	10360,1	10911,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	49353,5	62843,0	64780,4	71681,0	Industry
Górnictwo i wydobywanie	187,5	756,4	370,6	381,2	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	33127,0	42841,5	44678,5	48890,4	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7874,3	9639,0	9924,8	11932,1	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	8164,7	9606,2	9806,4	10477,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2450,4	2945,3	3161,0	3513,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	12455,8	13566,9	13635,7	15116,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	30111,0	35190,3	37495,0	42098,6	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1192,6	1334,1	1393,4	1699,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2199,3	2771,3	2920,8	3590,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	906,3	1061,9	987,6	1003,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	26244,0	31827,7	33347,4	37217,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1450,3	1686,4	1779,1	2385,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	876,6	930,5	982,2	1424,5	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4034,6	4928,8	5852,3	6639,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	5520,4	6781,6	7139,8	7938,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5158,7	6174,2	6697,3	7609,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3190,3	3932,2	4380,6	5208,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	518,9	629,5	629,6	690,4	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.
^a The division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

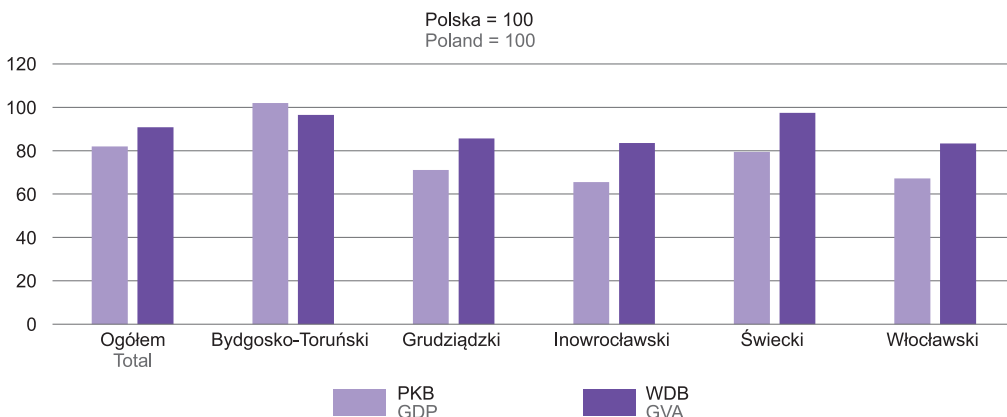
Dział XX. Rachunki regionalne
Chapter XX. Regional accounts

TABL. 1 (150). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2019	2020	2021	2019	2020	2021
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	98401	102446	114909	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	86485	90236	99991	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	43040	45611	53004	49,8	50,5	53,0
instytucji rządowych i samorządowych general government	13720	14819	16001	15,9	16,4	16,0
gospodarstw domowych households	27014	27142	28330	31,2	30,1	28,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	3327	3845	3837	3,8	4,3	3,8
Przemysł Industry	24598	25907	29668	28,4	28,7	29,7
w tym Przetwórstwo przemysłowe of which Manufacturing	21860	22824	26348	25,3	25,3	26,4
Budownictwo Construction	7083	7113	7030	8,2	7,9	7,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; Transport i gospodarka magazynowa; Zakwaterowanie i gastronomia ^a ; Informacja i komunikacja	23709	24281	27480	27,4	26,9	27,5
Trade; repair of motor vehicles ^a ; Transportation and storage; Accommodation and catering ^a ; Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Obsługa rynku nieruchomości ^a Financial and insurance activities; Real estate activities	6854	6924	7294	7,9	7,7	7,3
Pozostałe usługi Other services	20914	22166	24682	24,2	24,6	24,7
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	47433	50246	56774	.	.	.

a W zł.
a In PLN.

WYKRES 1 (97). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA
BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH W 2021 R. (ceny bieżące)
CHART 1 (97). GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED
PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS IN 2021 (current prices)

TABL. 2 (151). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M^a	117251	128322	140805	T O T A L^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^a	31207	47296	47214	Agriculture, forestry and fishing ^a
Przemysł	145600	156691	177540	Industry
w tym Przetwórstwo przemysłowe	141449	151352	172977	of which Manufacturing
Budownictwo	151333	148767	143898	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; Transport i gospodarka magazynowa; Zakwaterowanie i gastronomia ^a ; Informacja i komunikacja	130855	135820	153929	Trade; repair of motor vehicles ^a ; Transportation and storage; Accommodation and catering ^a ; Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Obsługa rynku nieruchomości ^a	251347	263865	278774	Financial and insurance activities; Real estate activities
Pozostałe usługi	101135	108800	118539	Other services

a Patrz uwagi do działu „Rynek pracy”, ust. 6, na str. 189.

a See notes to the chapter „Labour market”, item 6, on page 189.

TABL. 3 (152). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	197933	202902	233199	Gross output
Zużycie pośrednie	111448	112666	133208	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	86485	90236	99991	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	38839	40809	43683	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	47861	52728	56720	Gross operating surplus

TABL. 4 (153). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2021	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	67997	71561	75709	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32777	35098	37406	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	65087	70382	73297	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	31374	34520	36214	per capita in PLN

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXI. Entities of national economy

TABLE 1 (154). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan na 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

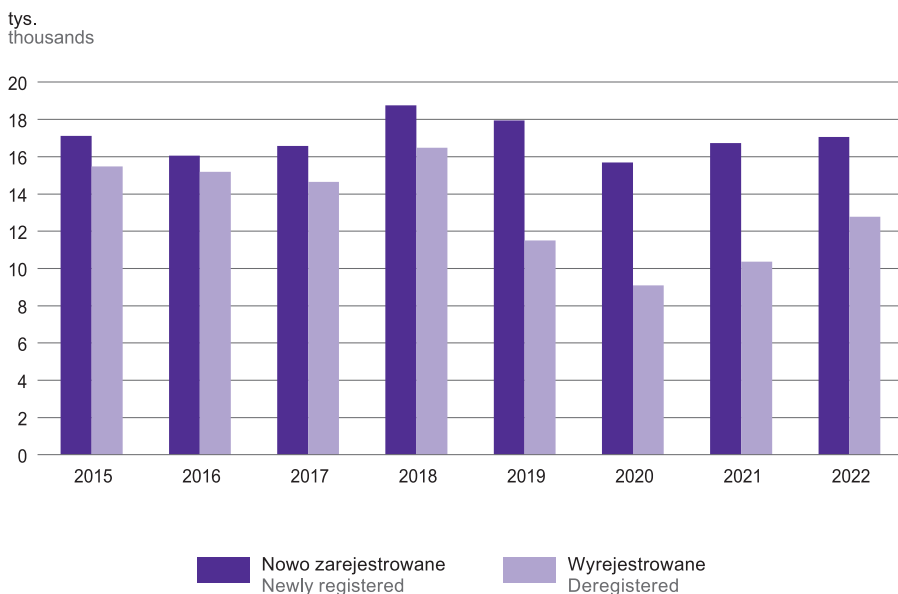
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M^b	193470	203548	209750	219607	T O T A L^b
sektor publiczny	5815	5262	5265	5298	public sector
sektor prywatny	186702	196601	202429	211547	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	6	4	4	4	State owned enterprises
Spółki	29103	30358	31869	34559	Companies
w tym:					of which:
handlowe	15485	16500	17978	20676	commercial
cywilne	13400	13637	13669	13654	civil law partnership
Spółdzielnie	970	597	584	576	Cooperatives
Fundacje	775	1013	1084	1257	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	5673	6100	6201	6509	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	141983	150202	154623	160541	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b Broken down by ownership sector – excluding entities for which information about the form of ownership is not included in the REGON register.

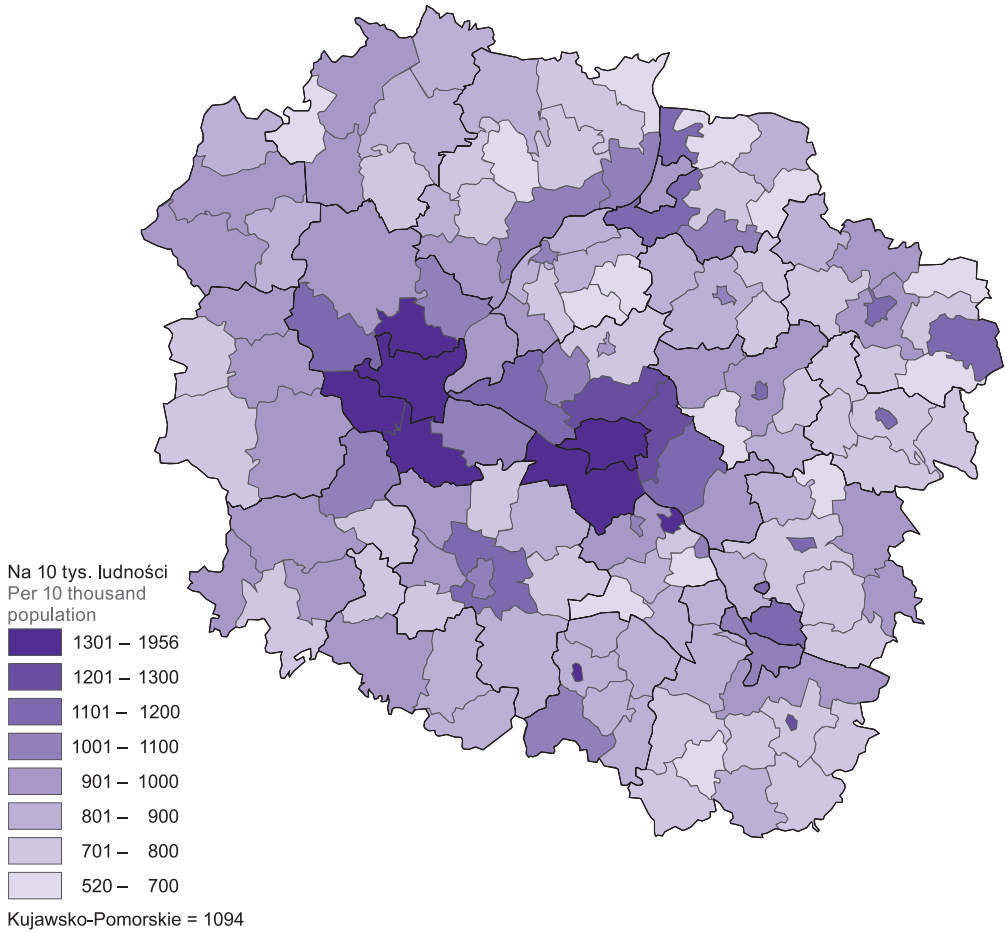
WYKRES 1 (98). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON^a**

CHART 1 (98). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

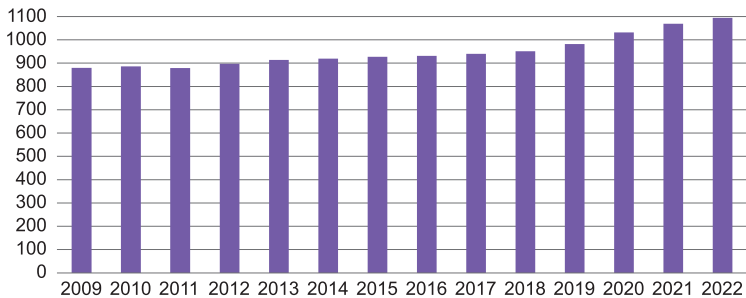

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (37). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2022 R.**
 Stan na 31 grudnia
 MAP 1 (37). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2022**
 As of 31 December

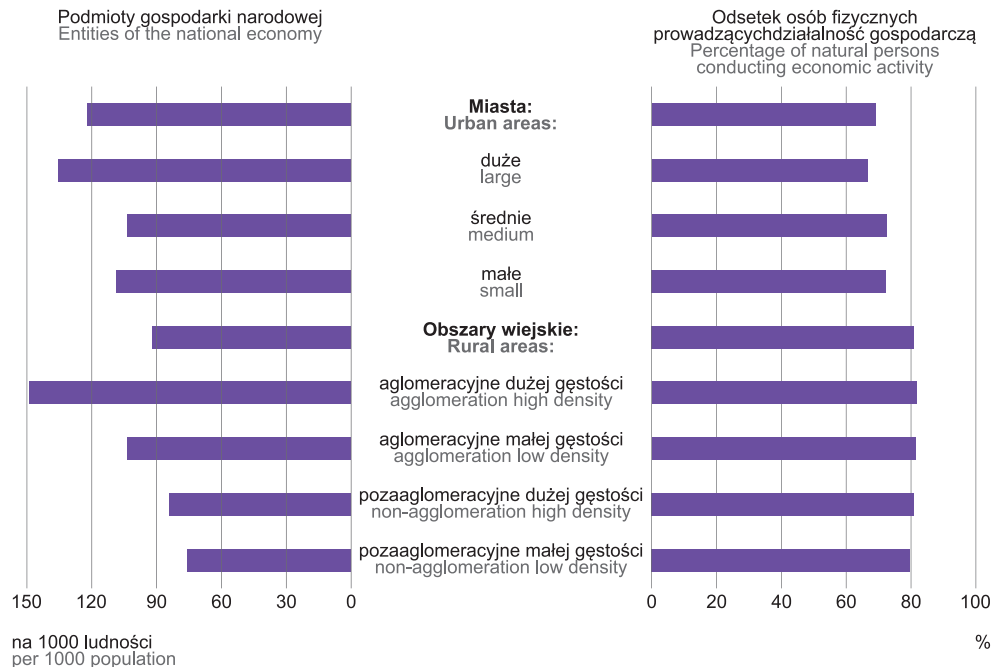
Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
 Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 2 (99). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) W 2022 R.**

CHART 2 (99). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER BY DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW) IN 2022

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R.

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	
POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan na 31 grudnia				
AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December				
Powierzchnia w km ²	312720	17972	5,7	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2477	144	5,8	Gminas
Miasta	964	53	5,5	Towns
Miejscowości wiejskie	52363	3566	6,8	Rural localities
Sołectwa	40836	2295	5,6	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	20,2	1,8	9,1	particulate
gazowych	203623,4	9507,8	4,7	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan na 31 grudnia)				Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2430	99	4,1	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	824	34	4,1	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	115039,2	1631,2	1,4	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13420,3	717,2	5,3	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	13926,0	534,9	3,8	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,5	3,1	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3979,6	129,1	3,2	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	0,8	.	in % of total investment outlays

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	862992	45324	5,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	228,1	225,3	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	71,1	77,2	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan na 31 grudnia) w tys.	37766,3	2006,9	5,3	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	22489,9	1166,3	5,2	urban areas
wieś	15276,4	840,5	5,5	rural areas
w tym kobiety	19517,0	1035,8	5,3	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan na 31 grudnia)	121	112	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia)	70,4	70,6	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (cd.)
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

LUDNOŚĆ (dok.)
POPULATION (cont.)

Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,79	-4,54	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,05	-0,91	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^{ab} (stan na 31 grudnia) w tys.	15169,0	762,6	5,0	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	6362,90	5633,52	88,5	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan na 31 grudnia) w tys.	812,3	56,5	7,0	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan na 31 grudnia) w %	5,2	7,3	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %

MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA
DWELLINGS. INFRASTRUCTURE

Zasoby mieszkaniowe ^c (stan na 31 grudnia):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	15575,2	793,9	5,1	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	412,4	395,6	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	238,5	11,5	4,8	in thousands
na 1000 ludności	6,3	5,7	.	per 1000 population
Długość sieci (stan na 31 grudnia) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej (magistralnej)	337724,1	24854,2	7,4	water supply distribution and transmission (main) network
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	177613,7	8910,7	5,0	sewage distribution ^d
gazowej	171179,2	5436,4	3,2	gas supply

EDUKACJA I WYCHOWANIE^e – stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^e – as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3122,8	161,6	5,2	primary
branżowych I stopnia ^g	219,2	14,4	6,6	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	726,4	33,4	4,6	general secondary
technikach	711,1	42,2	5,9	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^h	14,5	0,8	5,8	general art ^h
policealnych	234,8	13,7	5,8	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children in pre-primary establishments ⁱ :
w tysiącach	1534,2	75,0	4,9	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	949	894	.	per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania. b Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c Na podstawie bilansów. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195-196. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami branżowych szkół II stopnia (w 2022 r. 11375 uczniów w Polsce i 856 w województwie) oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence. b The unemployment rate is given taking into account persons employed in private farms in agriculture (being a component of the economically active civilian population) estimated using the results of the 2020 Agricultural Census 2010. c Based on balance. e See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 on page 195-196. f Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. g Including students of stage II sectoral vocational schools (in 2022 3729 students in Poland and 856 students in voivodship) and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including children staying throughout the school year in units performing health care activity.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (cd.)
 VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY			
Powierzchnia lasów (stan na 31 grudnia) w tys. ha	9274,8	421,7	4,5 Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,7	23,5	. Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):			Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2542289,4	105347,4	4,1 in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	67208	52369	77,9 per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):			Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	304784,5	14723,3	4,8 in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8057	7319	90,8 per capita in PLN
TRANSPORT – stan na 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December			
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	317529,3	20013,0	6,3 Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	26457,7	1400,1	5,3 Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	404	5,3 Postal offices ^c
HANDEL – stan na 31 grudnia TRADE – as of 31 December			
Sklepy	325871	18497	5,7 Shops
Targowiska stałe	2146	129	6,0 Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE			
Budżety gmin^d			Budgets of gminas^d
Dochody:			Revenue:
w milionach złotych	171813,5	9266,2	5,4 in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6758	7178	106,2 per capita in PLN
Wydatki:			Expenditure:
w milionach złotych	175500,6	9342,4	5,3 in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6903	7237	104,8 per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu			Budgets of cities with powiat status
Dochody:			Revenue:
w milionach złotych	110196,3	5697,7	5,2 in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8885	7905	89,0 per capita in PLN
Wydatki:			Expenditure:
w milionach złotych	114568,1	5745,1	5,0 in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9237	7971	86,3 per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction entities – by place of performing works. b Including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern offices of the appointed operators. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2022 R. (dok.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2022 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
	total		Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	39020,5	1999,7	5,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1535	1549	100,9	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	40003,2	2018,6	5,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1573	1564	99,4	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	24642,7	1574,3	6,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	651	783	120,1	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23780,8	1517,9	6,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	629	755	120,0	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne^a (ceny bieżące):				Investment outlays^a (current prices):
w milionach złotych	400081,4	17009,9	4,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	10577	8456	79,9	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych^b (stan na 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets^b (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	5008069,6	218728,0	4,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	132607	108989	82,2	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2021 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2021

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2631302	114909	4,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	69263	56774	82,0	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2289681	99991	4,4	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	155128	140805	90,8	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1519057	73297	4,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	39986	36214	90,6	per capita in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^d (stan na 31 grudnia)				Entities of the national economy in the REGON register^d (as of 31 December)
sektor publiczny	111934	5298	4,7	public sector
sektor prywatny	4769157	211547	4,4	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c The average number of employed persons was used in calculations. d Excluding persons tending private farms in agriculture; broken down by ownership sectors – excluding entities whose form of ownership is not provided in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan na 31 grudnia)	17970	17972	17972	17972	Area in km ² (as of 31 December)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	32,7	31,6	34,1	39,0	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	50,7	47,2	46,2	46,1	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,0	12,1	12,4	12,6	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	4,8	4,2	4,5	5,2	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	73,6	97,5	98,3	98,9	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,0	0,2	0,1	0,1	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	38,4	69,8	72,1	73,9	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	14,2	4,3	2,6	1,8	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	75,2	57,1	51,5	34,0	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	97,2	99,1	99,5	99,5	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	26,7	36,6	31,4	58,4	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan na 31 grudnia):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	31,1	31,8	31,8	32,2	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2702	2721	2739	2886	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	172,3	126,2	187,6	90,8	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	252	245	284	357	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	9,9	4,7	5,8	3,1	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,2	2,5	0,9	0,8	in water management
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Crimes ascertained by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	70194	56164	38832	45324	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	339,2	267,6	186,0	225,3	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	53,0	66,3	66,2	77,2	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to a change in the methodology of municipal wastewater survey. d Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan na 31 grudnia)	2067817	2098711	2086210	2006876	Population (as of 31 December)
miasta	1290395	1271357	1244129	1166346	urban areas
wieś	777422	827354	842081	840530	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan na 31 grudnia)	115	117	116	112	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan na 31 grudnia):					Population of age (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	521337	406742	378825	366988	pre-working
produkcyjnym	1260688	1356942	1309091	1176157	working
poprodukcyjnym	285792	335027	398294	463731	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,76	5,93	4,96	4,03	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,19	1,91	1,96	1,73	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,39	10,77	9,19	7,49	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	9,53	9,75	9,83	12,02	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,86	1,02	-0,64	-4,54	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,69	5,80	4,06	4,98	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	-0,80	-1,36 ^a	-0,91	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,63	71,37	73,49	73,33	males
kobiety	77,51	79,80	81,30	80,24	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan na 31 grudnia):					Employed persons ^{bc} (as of 31 December):
w tysiącach	762,7	680,2	707,1	762,6	in thousands
w tym kobiety	355,6	311,9	332,4	349,1	of which women
na 1000 ludności	368,9	324,1	338,9	380,0	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	137,9	137,7	146,7	in thousands
na 1000 ludności	.	65,7	66,0	72,9	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	33,5	28,2	31,4	in thousands
na 1000 ludności	.	15,9	13,5	15,6	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. c Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence and the predominant kind of activity. c Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan na 31 grudnia) w tys.	181,2	139,4	107,3	56,5	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000=100	100,0	76,9	59,2	31,2	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan na 31 grudnia):					In % of registered unemployed persons (as of 31 December):
kobiety	56,5	54,3	56,3	58,9	women
w wieku 24 lata i mniej	30,4	22,4	15,8	12,7	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	45,7	30,1	39,9	42,1	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan na 31 grudnia) na 1 ofertę pracy	495	129	36	23	Registered unemployed persons (as of 31 December) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan na 31 grudnia) w %	19,2	17,0	13,2	7,3	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1668,92	2759,68	3369,85	5633,52	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	165,4	201,9	337,6	2000=100
w tym: w przemyśle	.	2750,35	3392,81	5545,93	of which: in industry
w budownictwie	.	2356,44	2792,83	4846,48	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	476,3	467,7	457,8	482,6	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	366,4	383,8	381,3	415,2	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	109,9	83,9	76,5	67,4	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	777,82	1461,65	1826,08	2597,62	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	596,35	948,95	1191,79	1511,86	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkanane; stan na 31 grudnia):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	632,5	703,8	732,7	793,9	in thousands
na 1000 ludności	305,9	335,4	351,2	395,6	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	59,3	68,4	69,6	71,7	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	3,8	5,8	6,7	11,5	in thousands
na 1000 ludności	1,8	2,8	3,2	5,7	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	82,9	103,0	98,2	92,5	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan na 31 grudnia) w km:					Distribution network (as of 31 December) in km:
wodociągowej ^c	18203,8	21782	23239,8	24854,2	water supply ^c
kanalizacyjnej ^d	2830,1	6365,4	7887,5	8910,7	sewage ^d

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2010 i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, a w 2022 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020. b Na podstawie bilansów. c W 2022 r. łącznie z siecią przesyłową (magistralną). d łącznie z kolektorami.
a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, in 2022 – of the Agricultural Census 2020. b Based on balances. c In 2022, including transmission (main) network. d Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.)		DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)			
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	76,9	68,4	70,9	72,8	in cubic hectometres
na 1 mieszkańca w m ³	37,2	32,6	34,0	36,2	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	757,3	878,1	818,2	786,9	in gigawatt-hours
na 1 mieszkańca w kWh	585,6	689,5	655,8	671,3	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE		EDUCATION			
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początek roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of the beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	181,4	122,9	136,4	161,6	primary ^c
branżowych I stopnia ^{def}	39,0	16,9	12,9	14,4	stage I sectoral vocational ^{def}
liceach ogólnokształcących ^g	48,1	29,9	24,6	33,4	general secondary ^g
liceach profilowanych	.	1,8	.	.	specialised secondary
technikach ^h	45,9	32,5	29,3	42,2	technical secondary ^h
ogólnokształcących artystycznych ⁱ	1,0	0,7	0,8	0,8	general art ⁱ
policealnych	11,3	17,1	14,6	13,7	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^{eghki} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	15,3	11,3	9,0	10,1	Graduates of stage I sectoral vocational ^d , general and technical secondary as well as general art schools leading to professional certification schools ^{eghki} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^m (stan na 31 grudnia; w latach 2000–2017 – stan na 30 listopada) w tys.	69,3	84,2	60,8	56,1	Students of higher education institutions ^m (as of 31 December; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^{mn} w tys.	14,1	23,1	16,0	12,1	Graduates of higher education institutions ^{mn} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początek roku szkolnego) w tys.	17,8	20,0	12,7	5,7	Students of schools for adults (as of the beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^k w tys.	4,8	5,2	3,3	2,0	Graduates of schools for adults ^k in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e-h łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – branżowymi II stopnia - w 2022 r. 856 uczniów, g – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), h – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). i Dające uprawnienia zawodowe. k Z poprzedniego roku szkolnego. l łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. m łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem kujawsko-pomorskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. n W latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e-h Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – stage II sectoral vocational in 2022 856 students, g – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), h – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). i Leading to professional certification. k From the previous school year. l Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. m Including branches of higher education institutions seated outside the Kujawsko-Pomorskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. n In 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of the beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	34,0	37,2	48,4	.	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.:					children ^a in thousands:
w przedszkolach	35,3	37,3	41,6	58,6	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	10,9	12,9	12,7	15,3	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	353	435	592	698	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE^c AND SOCIAL ASSISTANCE					
Pracownicy medyczni ^d (stan na 31 grudnia):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	.	.	.	6019	doctors
lekarze dentyści	.	.	.	1237	dentists
pielęgniarki ^e	.	.	.	10914	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan na 31 grudnia) na 10 tys. ludności	45,2	43,0	47,2	41,9	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1549	1682	1839	1641	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan na 31 grudnia)	454	671	818	987	Out-patient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan na 31 grudnia)	464	527	607	574	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną (stan na 31 grudnia)	4457	3982	3437	3496	Population per generally available pharmacy (as of 31 December)
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,7	6,8	7,6	8,0	medical
stomatologiczne	0,6	0,7	0,8	0,7	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan na 31 grudnia) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^h	15,3	19,2	48,8	157,3	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 December) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan na 31 grudnia)	481	443	421	381	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3523	2654	2552	2134	per 1000 population
na 1 czytelnika	20,0	18,4	19,5	20,6	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan na 31 grudnia) na 1000 ludności	2,3	2,3	2,5	2,4	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	364	316	322	217	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan na 31 grudnia)	23	29	38	46	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	439	380	510	630	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Dane dotyczące 2022 r. są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 196. Dane szacunkowe na podstawie źródeł administracyjnych. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. g Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including the children staying throughout the school year in units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care units subordinated to: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Data refer to 2022 are incomparable with published in previous editions of the Yearbook; see general remarks, item 2 on page 196. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Until 2021 including nursery sections. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan na 31 grudnia)	28	17	17	17	Fixed cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan na 31 grudnia) na 1000 ludności	4,3	5,7	6,8	7,1	Seats in fixed cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	361	839	1051	1007	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan na 31 grudnia) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	259	197	196	145	radio
telewizyjni	254	191	189	139	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan na 31 lipca)	431	316	367	372	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	49	92	112	130	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan na 31 lipca) na 10 tys. ludności	144,8	118,4	136,6	154,1	Number of beds ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	278,7	378,3	505,6	681,1	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	1134,2	1078,8 ^b	1064,0	1055,4 ^b	Agricultural land (as of June) in thousand hectares
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	98,9 ^b	99,6	99,0 ^b	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	962,3	898,5 ^b	946,0	906,2	Sown area (as of June) in thousand hectares
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	71,1	63,0 ^b	55,9	47,0	basic cereals (including mixtures)
ziemniaki	5,5	2,1 ^b	1,8	1,7	potatoes
buraki cukrowe	6,0	4,3 ^b	3,9	5,3	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1695,2	2063,5	2027,8	2179,3	basic cereals (including mixtures)
ziemniaki	1065,4	430,9	427,4	498,4	potatoes
buraki cukrowe	2368,6	1837,9	1750,7	3037,3	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per hectare in decitonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	24,8	36,7	38,4	51,1	basic cereals (including mixtures)
ziemniaki	202	232	251	330	potatoes
buraki cukrowe	411	479	472	627	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 hectares of agricultural land in heads:
bydło	37,3	43,2 ^b	46,6	47,7	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):	179,6	165,9 ^b	124,5	85,0	pigs (in 2000 – as of the end of July):
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per hectare of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg	267,9	299,6	343,0	324,8	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and offal) ^c in kg
mleka krowiego w l	594,2	805,1	872,4	925,7	of cows' milk in litres
Ciągniki rolnicze w tys. szt. (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan na 31 grudnia)	84,0	88,4 ^b	.	87,4 ^b	Agricultural tractors in thousand units (as of June; in 2000 – as of 31 December)

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020); w 2022 r. - dane PSR 2020. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywcza rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

U w a g a. W latach międzyspisowych dane dla użytków rolnych i ciągników rolniczych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. a Since 2011, data have concerned establishments with 10 and more bed places. Since 2016, data have been compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census (2010, 2020); for 2022 – data of the Agricultural Census 2020. c Data concern meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land and agricultural tractors on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per hectare of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	109,1	155,7 ^a	183,9	172,1 ^a	mineral or chemical (including mixed fertilisers)
wapniowych	94,9	48,2 ^a	67,6	110,6 ^a	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan na 31 grudnia) w tys. ha	413,2	429,6	431,2	431,7	Forest land (as of 31 December) in thousand hectares
Powierzchnia lasów (stan na 31 grudnia):					Forest areas (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	403,2	419,6	421,3	421,7	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	per capita in hectares
Lesistość (stan na 31 grudnia) w %	22,4	23,3	23,4	23,5	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	295,6	381,1	410,8	527,6	Removals (timber) per 100 hectares of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	44788,4	55132,4	105347,4	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	119,2	109,3	106,0	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	141,4	174,2	246,3	2005=100 (constant prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	21341	26408	52369	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	.	6146,8	8992,8	14723,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	2929	4307	7319	per capita in PLN
TRANSPORT – stan na 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^c :					Railway lines operated – standard gauge ^c :
w kilometrach	1412	1259	1196	1199	in km
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,9	7,0	6,7	6,7	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	13767	15639	17263	20013	in km
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	76,6	87,0	96,1	111,4	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego (2010, 2020); w 2022 r. – dane PSR 2020. b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. c Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

U w a g a. W latach międzyspisywanych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census (2010, 2020); for 2022 – data of the Agricultural Census 2020. b Realised by construction entities – by place of performing works. c Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as, since 2005, other entities which are administrators of railway infrastructure.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
TRANSPORT – stan na 31 grudnia (dok.) TRANSPORT – as of 31 December (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	529,2	925,8	1103,4	1400,1	in thousand units
na 1000 ludności	256	441	529	698	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b	471	466	399	404	Postal service offices ^b
na 100 tys. ludności	22,8	22,2	19,1	20,1	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	15520,4	19797,0	23739,7	34049,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7501	9433	11371	16926	per capita in PLN
Sklepy (stan na 31 grudnia)	25983 ^c	18109	18497	18497	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan na 31 grudnia) na 1 sklep	80 ^c	116	113	108	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1479,1	3670,1	4667,6	9266,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1176	2798	3543	7178	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1553,5	4035,3	4604,1	9342,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1236	3076	3495	7237	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1418,8	2778,6	3828,3	5697,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1748	3530	4970	7905	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1571,2	3068,9	3652,9	5745,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1936	3899	4743	7971	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	582,2	1149,3	1237,9	1999,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	463	876	940	1549	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	580,6	1222,4	1219,1	2018,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	462	932	925	1564	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of the Voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	180,7	821,6	962,9	1574,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	87	391	461	783	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	192,6	850,8	958,7	1517,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	93	405	459	755	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Since 2011, including with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 postal service offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to a change in 2004 the method of the shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2022	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	4800,8	10627,1	13971,1	17009,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2320	5064	6692	8456	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan na 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	62479,5	108800,7	155317,3	218728,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	30215	51842	74450	108989	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	36272	64837	79685	114909	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	17530	30893	38169	56774	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	102,8	103,8	107,4	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	32193	56980	70687	99991	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	15559	27149	33859	49403	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	26449	45392	51916	73297	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	12783	21628	24868	36214	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	102,0	102,6	99,0	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^f – stan na 31 grudnia ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^f – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	168,7	186,0	193,5	219,6	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	816	886	927	1094	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	31,5	43,1	51,5	59,1	in thousands
2000=100	100,0	136,7	163,4	187,4	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,1	1,0	1,0	0,6	cooperatives
spółki handlowe	6,5	11,4	15,5	20,7	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,2	1,7	1,8	1,4	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	13,9	12,8	13,4	13,7	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	137,2	142,9	142,0	160,5	in thousands
2000 = 100	100,0	104,2	103,5	117,1	2000 = 100
na 10 tys. ludności	663	681	681	800	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2022 r. dane dotyczą 2021 r. e Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 210. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to the amendment of the Accounting Act in 2002. b By investment location. c By seat of a local kind-of-activity unit. d In the column for 2022, data concern 2021. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 210. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r. z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. Polska podzielona jest na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.
- „Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, as amended). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019. Poland is divided into 3 levels NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons, and,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, as amended).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorjalnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorjalnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorjalnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 853) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i dła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz od 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015;
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian

in the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (Journal of Laws 2022 item 853, as amended) replacing the classification which was in force until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, and introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers of 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 which was in force until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers, of 30 December 1999 (Journal of Laws item 1316, as amended);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016 (Journal of Laws item 1864), replacing the classification which was in force until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditure or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the

systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu na 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu na 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – dla 2000 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002; – dla lat 2010–2019 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2011–2020) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.; – od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki – od 2021 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number – unless otherwise indicated – the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. vital statistics, production) – as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled – unless otherwise stated – for the year 2000 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002; – for the years 2010–2019 (in the case of indices – the years 2011–2020) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011, with the year 2010 – according to the administrative division in force on 31 December 2011; – since 2020 (in the case of indices – since 2021) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information was presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the "total".

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes, with the institution providing the information for the recent year presented given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
*

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series "Statistical Research Methodology".

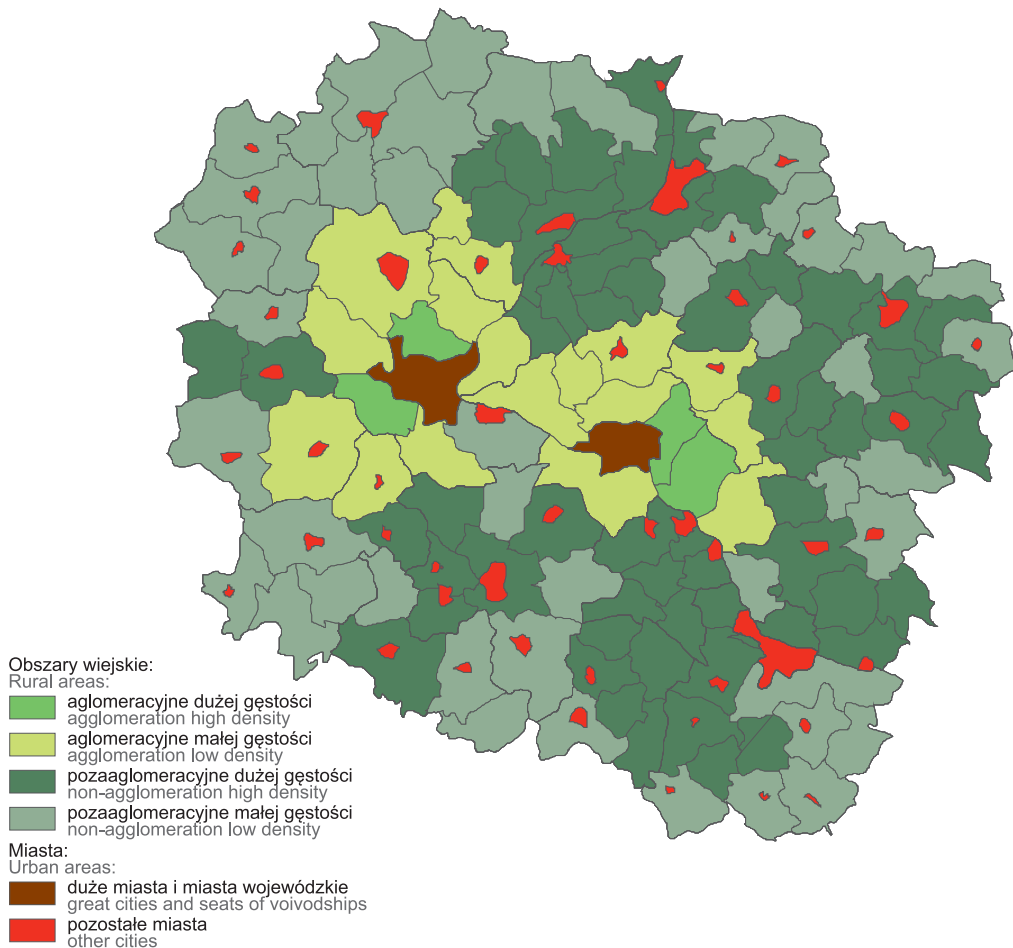
DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW) DELIMITATION OF RURAL AREAS (DOW)

MAPA 1. DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.

Stan na 1 stycznia

MAP 1. DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022

As of 1 January

TYPY OBSZARÓW TYPES OF AREAS	Liczba jednostek Number of units	Odsetek obszarów wiejskich w % Proportion of rural areas in %	Liczba ludności Population	Odsetek liczby ludności w % Proportion of population in %	Powierzchnia w km ² Area in km ²	Odsetek powierzchni w % Proportion of area in %
Ogółem Total	127	100,0	840530	100,0	17124	100,0
Aglomeracyjne dużej gęstości Agglomeration high density rural areas	4	3,1	84908	10,1	492	2,9
Aglomeracyjne małej gęstości Agglomeration low density rural areas	17	13,4	155714	18,5	2847	16,6
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości Non-agglomeration high density rural areas	59	46,5	370306	44,1	6674	39,0
Pozaaglomeracyjne małej gęstości Non-agglomeration low density rural areas	47	37,0	229602	27,3	7111	41,5

1. Zaprezentowana po raz pierwszy w Roczniku Statystycznym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, **Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW)** do celów statystycznych, została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z określeniem ich różnorodności.

3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas¹). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy. Podziału obszarów wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje: poziom 1., który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2. odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1.	Poziom 2.
Aglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości
Pozaaglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

- 1) **aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
 - **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;
- 2) **pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:
 - **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2022 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 121 osób/km². Próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia na poziomie 40 osób/km².

7. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono jedynie wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

1. The Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes, presented in the Statistical Yearbook of Kujawsko-Pomorskie Voivodship for the first time was developed by the Statistics Poland.

2. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The DOW is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA¹). The FUA include cities and their commuting zones. The delimitation of rural gminas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) have been taken into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes: level 1. which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 or the FUA of seats of voivodships; level 2. which refers to the value of the population density of rural areas.

level 1.	level 2.
Agglomeration areas	Low density
	High density
Non-agglomeration areas	Low density
	High density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

- 1) **agglomeration** – rural areas located within the FUA of seats of voivodships or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **Agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and has population density higher than the average population density for Poland,
 - **Agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and has population density equal to or lower than the average population density for Poland;
- 2) **non- agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **Non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.
 - **Non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 25 cities. Average population density in 2022 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 121 persons/km². The 1/3 threshold of the average population density at 40 persons/km².

7. The current edition of the Yearbook presents only selected issues according to the Delimitation of Rural Areas (DOW). In the development work it is planned to present the phenomena in the above mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

¹ Typologia Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA) wprowadzona Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017).

¹ Typology of Functional Urban Areas (FUA) introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet) (Official Journal of the EU L 350, 29.12.2017).

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów i budynków wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. poz. 1390), wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 393).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** dotyczą zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości, powietrza ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarzce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hałd produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.).

6. **Opadady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Dane o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding the **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings (Journal of Laws item 1390), formerly – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 (Journal of Laws 2019 item 393).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** concerns plants of significant nuisance to air quality established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, as amended).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2021 item 1098, as amended).

6. **Waste** means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on waste (Journal of Laws 2022 item 699, as amended).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary units in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejm, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby administracji skarbowej i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych, opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego, obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 1138, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 654, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabelcy 1 (13) na str. 26:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe. Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nielet-

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers units included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign units:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., chambers of tax administration, tax offices and customs offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service units (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiaty, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
- 4) Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code, in force since 1 September 1998

(Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text: Journal of Laws 2022 item 1138, as amended) and the Penal Fiscal Code, in force since 17 October 1999 (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2023 item 654, as amended) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (13) on page 26:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295.

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence. An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records

nich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po przednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pobrano z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu zarządzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Organizacja sądów powszechnych określona jest w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z późn. zm.).

5. Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód lub separację, rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z późn. zm.).

6. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym. W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy rejonowe, okręgowe i apelacyjne.

7. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

8. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 969). Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniosły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym i migracjami ludności, a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta,
 - rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
 - sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy,
 - sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
 - sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązujące w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową

- dla lat 2015–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- od 2020 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

in juvenile cases to the family court. Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. The organisation of common courts is defined in the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts (Journal of Laws 2023 item 217, as amended).

5. Fvf Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases, e.g. for divorce or separation which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts (Journal of Laws 2023 item 217, as amended).

6. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings. Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

7. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

8. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969). Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account changes in a given period connected with vital statistics and migration of the population as well as address changes of the population due to changes in the administrative division which are reflected in Regulation of Council of Ministers on establishing the boundaries of certain gminas and cities and granting city status to certain localities,
 - the registers of the Chancellery of the Prime Minister – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
 - documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay,
 - documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
 - documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population, etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

- for 2015–2019 – of the results of the National Population and Housing Census 2011,
- since 2020 – of the results of the National Population and Housing Census 2021.

3. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

6. **Współczynniki reprodukcji ludności:**

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennę,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennę współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

7. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

8. **Przeciętne dalsze trwanie życia** wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

9. **Prognoza ludności do 2060 r.** została opracowana w 2023 r. na podstawie stanu i struktury ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. oraz założeń dotyczących tendencji zmian w płodności, umieralności i migracjach zagranicznych na pobyt stały.

10. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

11. Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu na 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** obejmują osoby w wieku 15–89 lat. Wyniki BAEL opracowane są dla kategorii ludności rezydującej i odnoszą się do osób przebywających lub zamierzających przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałych w prywatnych gospodarstwach domowych; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2011.

2. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę

5. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

6. **Reproduction rates:**

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e. in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

7. **Natural increase of the population** accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

8. **Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

9. **Population projection until 2060** was calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2022) as well as assumptions on fertility, mortality and international migration for permanent residence.

10. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

11. Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. Data on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)** include household members aged 15–89. The LFS results are compiled for the category of residence population and refer to a persons staying or intending to stay in the country for at least 12 months, living in private households; the survey does not cover the homeless and persons absent from a household for 12 months and longer. The LFS results have been generalised based on population balances compiled on the basis on the National Population and Housing Census 2011.

2. **The economically active persons** include employed and unemployed persons:

- 1) the employed are included all persons aged 15–89 who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work generating pay

przynosząc zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/institucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
 - b) z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
 - c) z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

3. Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności.

Stopień bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Ponadto przy wyliczaniu wskaźników, w mianowniku nie uwzględniono osób o niestalonej aktywności ekonomicznej.

4. Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15–89 lat (ogółem lub danej grupy).

5. Dane o pracujących w gospodarce narodowej dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) pracowników najemnych (od 2022 r. zmiana nazwy), czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 5) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane dotyczące pracujących według stanu na 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w pracy głównej.

6. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyszacowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowano z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010).

Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

7. Podziału pracujących według województw według stanu na 31 grudnia dokonano na podstawie ich miejsca zamieszkania.

8. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,

- had work but did not perform it:
 - a) due to sickness, vacation, parenthood related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for overtime hours), training related to the performed work,
 - b) due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfillment of legal or administrative obligations),
 - c) for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) **the unemployed** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- during the reference week were not employed (as defined above),
- were actively seeking a job, i.e. undertook particular actions targeted at finding work during the 4 weeks (including the reference week as the last one),
- were ready (available) to start work during the 2 weeks following the reference week.

Among the unemployed are also included persons who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start work during the period no longer than 3 months and they were available to take up this work.

3. The economically inactive population, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

The method of calculating the basic indicators of the labour market is common for both sources data.

Activity rate is calculated as the share of the economically active persons in population.

Employment rate is calculated as the share of employed persons in population.

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

When calculating above mentioned indicators on the basis of the National Population and Housing Census 2021 and LFS, other category and aged groups of populations are used.

Moreover, when calculating indicators, persons with unknown economic activity were not included in a denominator.

4. The share of unemployed persons in the number of population is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15–89 (total or in a given group).

5. Data regarding employed persons in the national economy concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees (since 2022, renamed) that is, employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, appointment, election) or service relation on a fixed-term and indefinite term, full-time and part-time employed;
- 2) employers and self-employed persons, including contributing family workers;
- 3) outworkers;
- 4) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as farmers' cooperatives);
- 5) clergy fulfilling priestly obligations.

Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main job.

6. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010).

Since 2022 data are presented on the basis of administrative data sources.

7. Employment by voivodships as of 31 December is presented on the basis of their place of residence.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu na 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badania.

9. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Wolne miejsca pracy zgłoszone przez pracodawcę do urzędów pracy to miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

10. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1100, z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącą się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

11. Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

12. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

13. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych.

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

8. Data concerning average paid employment include exclusively employees hired on the basis of an employment contract. Information concerns full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed years.

9. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find persons willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Job vacancies reported by the employer to a labour office are jobs that have been reported by the employer to the labour office in order to find a suitable employee and are actually unfilled on reference day.

10. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2022 item 1100, as amended), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or if he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the act.

11. Registered unemployed school-leaver is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

12. The registered long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the poviat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

13. Registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety.

The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2010, 2015 and in the numerator for 2020 and 2021 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2010, while in the denominator for 2020 and 2021 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2020.

14. Information on accidents at work includes accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the "Statistical accident report".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social In-

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

15. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

16. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zespócenie lub zniekształcenie ciała.

17. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

18. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według wydarzeń je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikami, który spowodował wypadek) oraz przyczyn wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami Eurostatu.

19. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną na dobranej celiwo próbie, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej, zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywa-

surance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

15. Accident at work is understood as a sudden incident caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or the superior's instructions by the employee and activities on behalf of the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is considered equivalent to an accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during training within the scope of the national self-defence;
- 3) when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:

- 1) practising sports during competitions and training by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detention;
- 3) exercising the Mandate of a Deputy or Senator who receives a salary;
- 4) doing – on the basis of appointment issued by powiat labour office or other supervising entity – training or internship connected with a scholarship received by school leavers;
- 5) performance of work by members of agricultural producers' cooperatives, farmers' cooperatives and by other persons considered equivalent to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 6) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 7) performance of typical activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
- 8) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 9) serving supplementary forms of military service;
- 10) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

16. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

17. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

18. Accidents at work are classified i.a. according to **contact-modes of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their causes (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, employee's incorrect action). Each accident at work is the result of a single contact-mode, but most often of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injuries have been grouped according to the Eurostat's recommendations.

19. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of an annual report on working conditions conducted using the purposive sampling method, wherein:

- 1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more included in the sections: "Agriculture

- nie"; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drżania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
 - 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu na 31 grudnia z roku badanego.

20. Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy oznaczają wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i/lub NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne (nawet jeśli zastosowano środki ochrony indywidualnej).

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą, uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) placowanymi przez ubezpieczonego pracownika.

re, forestry and fishing” (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); “Mining and quarrying”; “Manufacturing”; “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”; “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”; “Construction” (excluding development of building projects); “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, including motorcycles”; “Transportation and storage”; “Information and communication” (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); “Professional, scientific and technical activities” (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); “Administrative and support service activities” (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); “Education” (only tertiary education); “Human health and social work activities” (in the scope of human health activities); “Other service activities” (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of persons employed on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1000 paid employees.

20. Risks arising from work environment mean an impact on an employee of harmful factors occurring in the work process, whose concentration or intensity is greater than binding HAC (the highest allowed concentration) and HAI (the highest allowed intensity), Polish standards or other sanitary norms (even if personal protective equipment was used).

Wages and salaries. Social benefits

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data on wages and salaries are given in gross terms, i.e. including personal income tax advances and since 1999, including compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance) paid by the insured person.

4. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

5. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

6. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj. Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

7. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

8. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

9. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

10. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

11. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

12. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wypłacane jest także na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

To świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

13. Świadczenia rodzinne od 1 maja 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615). Świadczenia rodzinne obejmują: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka (od 2006 r.), świadczenie

4. Information regarding retirement and other pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1st January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

5. Information regarding retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

6. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soliders;
- 8) public safety functionaries i.e.: the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002 the Office and State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

7. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

8. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

9. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

10. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

11. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes.

12. Since 1 April 2016 the child-raising benefit "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2023 item 810). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income. From 1 June, 2022, child-raising benefit is also paid to children placed in foster care.

The benefit is financed from the state budget.

13. Since 1 May 2004 family benefits have been granted to persons authorised on the basis of the Act of 28 November 2003 on Family Benefits (Journal of Laws 2022 item 615). Family benefits include: family allowance, supplements to the family allowance (due to: giving birth to a child, taking care of child during child-care leave, single parenthood, education and rehabilitation of a disabled child, beginning of a school year, undertaking education outside the place of residence by a child, multi-children parenthood), one-off subsidy due to giving birth to a child (since 2006), parental

rodzicielskie (od 2016 r.), świadczenia opiekuńcze (zasilek pielęgnacyjny, specjalny zasilek opiekuńczy od 2013 r. i świadczenie pielęgnacyjne).

Świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

1. Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych
Dane prezentowane w tabelach 1 i 2 opracowano na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań 2002, 2011 oraz 2021.

W NSP 2021 przyjęto **koncepcję mieszkaniową gospodarstwa domowego**, według której wszystkie osoby mieszkające w jednym mieszkaniu są uważane za członków tego samego gospodarstwa domowego.

Ze względu na liczbę osób oraz ich stosunek pokrewieństwa wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

Dane z NSP 2002 i 2011 prezentowane w tabeli 1, zostały przeliczone zgodnie z definicją mieszkaniową gospodarstwa domowego, w związku z tym różnią się one od publikowanych we wcześniejszych edycjach Rocznika (gdzie prezentowano dane według koncepcji ekonomicznej gospodarstw domowych).

2. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie budżetów gospodarstw domowych. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Z tego względu dane za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych, przeważonych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane za lata 2021-2022 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

3. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego we-

benefit (since 2016), attendance benefits (nursing allowance, special attendance allowance – since 2013 and nursing benefit).

Family benefits are financed from the state budget.

Households. Dwellings

1. Households by censuses

Data presented in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Censuses 2002, 2011 and 2021.

The Census 2021 adopts the **household-dwelling concept**, whereby all persons living in a housing unit are considered to be members of the same household.

On the basis of the number of persons and their relationship the following types households are distinguished:

- family (one-family, two-family, three-family and more) households,
- non-family (one person, multipersonal) households.

Data from the Population and Housing Census 2002 and 2011, presented in table 1, were recalculated in accordance with the household-dwelling definition, therefore they differ from those published in previous editions of the Yearbook (where data were presented according to the housekeeping concept of households).

2. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative household budget survey. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the National Population and Housing Census 2021. Therefore, data for 2021 differ from those previously published, weighted on the basis of the National Population and Housing Census 2011. Data for years 2021 and 2022 are not fully comparable with the ones for preceding years.

3. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expen-

dług Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

6. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

7. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego. Dla lat 2010–2019 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, a od 2020 r. – wyniki spisu 2021, od 2002 r. za podstawę mieszkaniową zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu na 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

8. Dane o **mieszkaniach**, na których budowę wydano **pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym**, mieszkaniach których **budowę rozpoczęto i w budowie**, a także o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

9. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej oraz izbach** oddanych do użytkowania przeliczono zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla 2015 r. zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

10. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

11. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających wodę do sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Dane o **długości sieci gazowej** dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

12. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu i wody** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

13. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. **Kształcenie edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą** z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), ustawą o systemie

ditures on life insurance in item “miscellaneous goods and services” and expenditures on Internet services under item “communication”.

6. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include residences for communities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

7. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census for the years 2010–2019 the basis constituted the results of 2011 census, since 2020 – the results of 2021 census, since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases in dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December, in each administrative division.

8. Data on **dwellings for which permits have been granted** or which **have been registered with a construction project**, dwellings in which **construction has begun and under construction** as well as on **dwellings, useful floor area of dwellings and rooms completed** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging buildings (the enlarged part) and adapting non-residential spaces.

9. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of “private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings, useful floor area and rooms completed** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

10. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

11. Information on the **length of the water supply network** concerns the distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) and the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network.

Data on the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network, while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

Data on the **length of the gas supply network** concern the distribution network (excluding connections leading to residential and non-residential buildings) and the transmission network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

12. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

Data regarding the **number of consumers using** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas and water**, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

13. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (uniform text Journal of Laws 2021 item 1852, as amended), the Act of 7 Septem-

oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2230) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.). 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

2. Prezentowane dane obejmują:
 - 1) przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego;
 - 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - podstawowe,
 - gimnazja,
 - ponadpodstawowe, w tym policealne,
 - 3) uczelnie.
3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:
 - 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w filiach polskich uczelni za granicą);
 - 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoła doktorska** – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. **Dane dotyczące:**
 - 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
 - 2) uczelnie – prezentuje się według stanu na 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – na 30 listopada), studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry: – posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych),

ber 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2022 item 2230) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (uniform text Journal of Laws 2022 item 574, as amended). The reform of the education began on 1 September 2017, has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

2. The presented data include:
 - 1) nursery schools and other forms of pre-school education;
 - 2) schools for children and youth and for adults:
 - primary schools,
 - lower secondary schools,
 - post-primary schools, of which post-secondary schools,
 - 3) higher education institutions.

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including religion teachers) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral school** – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. **Data regarding:**
 - 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
 - 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November), students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2022.

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of Education and Science. Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Education and Science.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives have been compiled based on administrative sources, including registers: – of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives), – of ZUS contribution payers, – of entities performing medical activity, – of doctors' practices, – of nurses

– płatników składek ZUS, – podmiotów wykonujących działalność leczniczą, – praktyk lekarskich, – praktyk pielęgniarckich i położnych. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów, fizjoterapeutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarckich i położnych oraz farmaceutów.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsce (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szcękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz oddziały wieloprofilowe zabiegowe;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urzędowym podziemnym wyrobisku górnictwa wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

- 7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:
 - szpitalne oddziały ratunkowe;
 - zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1284).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 204, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianie.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej**, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426, z późn. zm.).

and midwives practices. Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists, physiotherapists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

Data about persons entitled to practise medical profession are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, as amended).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as multi-profile surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2023 item 1284).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2023 item 204, as amended). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning **family support** and **foster care**, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2023 item 1426, as amended).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w prawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.).

Kultura. Turystyka. Sport

1. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnicy (użytkownicy aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o kinach dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się kina jednosalowe, dwusalowe, miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i multiplexy – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

4. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

5. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe, tj. takie które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościnie).

6. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

7. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

8. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

9. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 9) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika

1. **Działalność badawcza i rozwojowa (B+R)** to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeń-

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2023 item 901, as amended).

Culture. Tourism. Sport

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries.

Library users (users actively borrowing books) mean persons registered in the library, who borrowed at least one volume in reporting year.

2. Information regarding theatres and music institutions as well as entertainment enterprises concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding cinemas concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas one can distinguish single-screen cinemas, two-screen cinemas, multiplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

4. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

5. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (with 10 and more bed places).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities i.e. those that do not meet the categorisation requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide services typical of hotels (e.g. road houses, inns).

6. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.

7. **Occupancy rate of bed places** is a relation of the number of overnight stays rented in a given year to the nominal number of bed places in a given year. The nominal number of bed places shall mean total bed places prepared for tourists each day of a facility's operation.

8. Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the Rural Sports Teams National Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

9. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 9) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology

1. **Research and experimental development (R&D)** comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind,

stwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

2. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowej Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498, z późn. zm.) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. z 2020 r. poz. 2098),
 - **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.); w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,
 - **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
 - 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.
 3. **Do pracujących w działalności B+R zaliczono:**
 - 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
 - 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
 - 3) pozostały personel pomocniczy, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.
 4. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.
- Dane o **pracujących** w działalności B+R – **personelu wewnętrznym** – obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na pod-

culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

2. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by the **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1796), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2022 item 498, as amended) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws 2020 item 2098),
 - **higher education institutions**, operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2023 item 742, as amended); in presented R&D statistics the term "higher education institutions" comprises all universities, higher schools of technology, etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector,
 - **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development" or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development";
 - 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") which apart from their main activity perform or fund research and development.
 3. **Employed persons in R&D include:**
 - 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
 - 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
 - 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.
 4. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.
- Data on **employed persons** in R&D – **internal personnel** – cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home

stawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezajęte do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

5. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartości prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

6. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **działzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych lub ulepszania procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

8. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing) do wdrożenia innowacji.

9. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

10. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

11. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,

workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

5. Expenditures on research and development include **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

6. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

7. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

8. **Expenditures on innovation** activity include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

9. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

10. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

11. **An utility model eligible for protection** – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage",

„Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

W 2022 r. badaniem objęto 20,1 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znacznej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Ze względu na zmiany w metodologii badań dane w rolnictwie od 2021 r. są prezentowane bez wyszczególnienia gospodarstw indywidualnych.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni,

trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, danielę) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. **Gospodarstwo ekologiczne** – gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie konwersji na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1370).

5. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych (nieużytkowanych i nieutrzymywanych w dobrej kulturze).

Dane o powierzchni użytków rolnych i liczbie gospodarstw rolnych będą dostępne co trzy lata, kolejne – za 2023 r. Do przełomu 2022 r. wykorzystano użytki rolne z 2020 r., na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1775) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

„Accommodation and food service activities”, „Information and communication”, „Real estate activities”, „Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), „Administrative and support service activities”, „Other service activities” (repair of computers and communication equipment).

In 2022 the survey covered 20.1 thousand enterprises (i.e. 18.4% of the total population of enterprises).

3. E-commerce conducted by enterprise type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

Agriculture

1. The information presented was compiled using the **kind-of-activity** method and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

Due to changes in the survey methodology data in agriculture from 2021 are presented without specifying individual farms.

Agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. **Organic farm** uses organic methods of agricultural production, which has a certificate granted to it by a certification body or which is under conversion to organic methods of agricultural production (under control of a certification body). Data on certified organic farms have been elaborated on the

basis of producers registers delivered by authorised certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to the Act of 23 June 2022 on organic farming and organic production (Journal of Laws 2022 item 1370).

5. The **Agricultural land area** includes an area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land (which is not used and not maintained in a good condition).

Data on the agricultural land area and the number of agricultural holdings will be available every three years, the next ones – for 2023. For calculations in 2021 agricultural land for 2020 was used, based on the Agricultural Census 2020.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting requirements of the Act of 5 February 2015 on Payments under Direct Support Schemes (Journal of Laws 2022 item 1775) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nie-utrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz zbiorach truskawek nie uwzględniają ich uprawy w ogrodach przydomowych, natomiast dane o zbiorach owoców z drzew i krzewów owocowych odnoszą się jedynie do ich produkcji w sadach. Dane dotyczące powierzchni uprawy warzyw oraz zbiorów podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. Dane o zbiorach i plonach zbóż dotyczą ziarna zbóż. Dane dotyczące zbóż obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

7. Dane o produkcji żywca rzeźnego obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

8. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2019/20 oznacza okres od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r.). Dane zebrane w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania, tj. okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie.

10. Do wyliczeń wskaźników nateżenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu. Dla danych za 2022 r. przyjęto do przeliczeń użytki rolne z 2020 r., na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj.: produkcji globalnej (w tym także końcowej i towarowej produkcji rolniczej), zużycia pośredniego i wartości dodanej brutto, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych.

12. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcje roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcje zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób. Od 2022 r. dane dotyczące pogłowia bydła i owiec pochodzą z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwie-

Other agricultural land is agricultural land which is not used and not maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries production include cultivation in the kitchen gardens, while data on fruit production from fruit trees and bushes relate to orchards only. Data on area of vegetables and production have been based on experts estimation taking into account field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops cover the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens cover the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as a part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as a part of crop rotation.

Agricultural production is characterised by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output), intermediate consumption and gross value added, calculated in accordance with the system of national accounts.

6. Data regarding crop production and cereal yields concern cereal grains. Data concerning cereals include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data on basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed.

7. Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

8. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

9. Farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2020/21 farming year covers the period from 1 July 2020 to 30 June 2021). The data collected in the Agricultural Census refer to the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey, i.e. the period from 2 June 2019 to 1 June 2020, inclusive.

10. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, as of June – unless otherwise indicated. The data for 2022 were calculated on the basis of the agricultural land from the Agricultural Census 2020.

11. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

Agricultural production is characterised by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output), intermediate consumption and gross value added, calculated in accordance with the system of national accounts.

12. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e. raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry. Since 2022 data on the cattle and sheep population come from the Animal Identification and Registration System (IRZ) of the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increase in inventory products of plant

rząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. Dane prezentowane w produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

13. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub stanowiące rezerwat przyrody albo wchodzące w skład parku narodowego lub wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 181.

Prezentowane w tabl. 2 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL (stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych) zharmonizowaną z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE. W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużytych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

and animal origin and the increase in farm animal stocks (live-stock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilised for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

13. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

Forestry and hunting

1. **Forest land** comprises the area of forest as well as land related to forest management.

Forest area includes land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, plantations of Christmas trees and bushes as well as food plots).

This land is designated for forest production, constitutes a nature reserve or comprises a part of national park, or is entered in the Register of Monuments.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest spatial division lines, forest roads, forest nurseries, wood depot areas, etc. that are used for the purposes of forest management.

2. **Forest cover** (forest cover indicator) is the percentage ratio of the area of forest to the total area of voivodship, poviat, gmina.

3. **Renewals** are new tree stands formed in place of the ones that are being removed or already removed ones.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside forest area.

4. **Hunting district** is an area of contiguous land of at least 3 thousand ha on the territory where there are conditions for carrying out hunting (in specific cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included in accordance with NACE rev. 2 in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities, irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production, not by the seat of the enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 181.

Products in table 2 are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature (used in surveys of manufacturing industrial products) which is harmonised with PRODCOM List, recommended by EUROSTAT for products surveys in EU member states. In some cases products are presented according to additional groupings, comprising the sum of some products PKWiU/PRODPOL headings.

The data presented cover the total production of industrial products manufactured during the reference year, intended for sale outside the reporting unit or transferred to other plants of the same undertaking as well as used for further processing.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w **cenach bazowych**. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 181.

Jako **ceny stałe** przyjęto:

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla 2015 r.,
- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytworzeniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

6. Informacje w zakresie budownictwa dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”.

7. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 181.

8. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleciiodawców) przez podmioty budowlane.

9. Dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceń opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na ok. 6% próbie tych podmiotów.

10. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

11. Informacje o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza;
- w zakresie kubatury budynków obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części powstałej w wyniku rozbudowy).

12. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii wzięto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether payments due were received for them or not), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services, rendered both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products intended for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented at **basic prices**. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 181.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of outwork.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons – on the order of and for the benefit of economic entities (work providers) – of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in the finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by work provider.

5. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

6. Information within the scope of construction concerns economic entities included in accordance with NACE rev. 2 in the "Construction" section.

7. Data were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 181.

8. Construction and assembly production concerns the activity realised domestically and includes construction works – with an investment, a restoration or a conservation character, as well as temporary construction on construction sites – carried out by construction entities, using only their own workforce, in frames of the contract system (i.e. for outside clients).

9. Data on construction and assembly production realised in frames of the contract system were compiled on the basis of statistical reports, wherein data regarding the production of construction entities employing up to 9 persons are based on the results of a sample survey conducted on an approx. 6% sample of these entities.

10. The division of construction and assembly production by types of constructions as well as the division of buildings completed by types of buildings were carried out according to the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

11. Information regarding buildings completed (by all types of investors):

- within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or as a first part;
- within the scope of the cubic volume of buildings includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of expansion).

12. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 645) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziennej** dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami spieszniejszymi), tramwajowej i trolejbusowej – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel. Ceny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną. Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaż produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaż na giełdach samochodowych). Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnią się „towary nieżywnościowe”. Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcyjnej), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez transzty rozliczanej, polegającej na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2023 item 645), into following categories: national, regional, district and communal roads.

The public roads are split by the surface type into hard-surfaced roads and unsurfaced roads. The hard-surfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from **urban ground transport** concerns bus (including express buses), **tram** and **trolley-bus** communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade. Prices

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity. **Trade enterprises** are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning retail sales include:

- sales of goods in quantities in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales. Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately. The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realize the delivery.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów. **Domy towarowe i handlowe** są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m². **Supermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu. **Hipermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym. **Sklepy powszechne** są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m². **Sklepy wyspecjalizowane** są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp. Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m². Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

5. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym. Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

6. **Magazyny handlowe** (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów. Dane dotyczące magazynów na podstawie badania cyklicznego co 3 lata.

7. Dane o **działalności handlowej i gastronomicznej**, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

8. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary). Za targowiska sezonowe należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

9. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400 – 1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** niefinansowych prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

Dane prezentowane w dziale dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

4. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold. **Department stores** and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, particularly non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores. **Supermarkets** are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods. **Hypermarkets** are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place. **Universal stores** are stores primarily selling food-stuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m². **Specialized stores** are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.). Other stores include stores with a sales area up to 119 m². Shops include public pharmacies.

5. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for onsite and takeout consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year. Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

6. **Trade warehouses** (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks. Data about trade warehouses on the basis of periodic surveys conducted every three years.

7. Data **regarding trade activity**, including information about shops and petrol stations are compiled based of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

8. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for smallscale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars). Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

9. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1400-1800 in various years).

Prices indices of consumer goods and services were calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

Finances of enterprises

1. **Financial results of non-financial enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2023 item 120, as amended).

Data presented in the chapter concern non-financial enterprises (legal entities) with 10 and more persons employed keeping accounting ledgers.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality, private farms in agriculture as well as trade unions, religious and political organizations.

2. Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia), pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-); do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanego ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2022 poz. 2094, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267, z późn. zm.).

2. Total revenues (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold (goods and services), other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The gross financial result is calculated as the difference of total revenues and total costs – in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-); until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. Turnover profitability indicator was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finance (Journal of Laws 2023 item 1270, as amended) and inter-temporal provisions of the Act on the Public Finance (Journal of Laws 2009 item 1241, as amended). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2023 items 40, as amended), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2022 item 1526, as amended), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2022 item 2094, as amended) and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2022 item 2267, as amended).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyników budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Investycje. Środki trwałe

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkownika wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

4. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on the Public Finance.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions in the Act on the Public Finance, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign resources (Journal of Laws 2022 item 513, as amended).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the PKD 2007 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No 90, item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2023 item 120, as amended).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji;
- przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.;
- po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późn.zm.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumentu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w średniorocznych cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto (łącznie z dochodem mieszanym brutto), dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

4. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance of 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No 7, item 34).

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of “The European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, as amended).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product and gross value added by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at the average purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus (jointly with the gross mixed income), income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security

9. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o: podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery społeczne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjnie spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych,
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemyci papierosów i alkoholu, a także działalność osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane dotyczące wartości dodanej brutto i produktu krajowego brutto za lata 2019 i 2020 zostały zrewidowane w stosunku do opublikowanych w dniu 31 grudnia 2022 r. i zbilansowane z rocznymi rachunkami narodowymi, opublikowanymi w opracowaniu „Produkt krajowy brutto – rachunki narodowe w latach 2018-2020”, dostępnym na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/rachunki-regionalne/produkt-krajowy-brutto-rachunki-regionalne-w-latach-2018-2020,1,21.html> Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Rachunki regionalne / Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2018-2020.

14. Dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2010-2020 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych, w ślad za zmianami wprowadzonymi w rocznych rachunkach narodowych. W zakresie rachunków

paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific institutional sector are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector,
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- 3) general government sector, which consists of economic entities which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account out-side private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Data on gross value added and gross domestic product for the years 2019 and 2020 were revised in relation to those published on 31 December 2021 and balanced with annual national accounts, published in "Gross domestic product – regional accounts in the years 2018-2020" available on website <https://stat.gov.pl/en/topics/national-accounts/regional-accounts/gross-domestic-product-regional-accounts-in-the-years-2018-2020,1,21.html> Statistics Poland / Topics / National accounts / Regional accounts / Gross domestic product – regional accounts in the years 2018-2020.

14. Data on income in the households sector for the years 2010-2020 were changed, in relation to those previously published, following changes introduced in annual national accounts. In the range of households sector accounts the changes were mainly related to improvement in the allocation of

sektora gospodarstw domowych polegały one głównie na prawie alokacji składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców z uwzględnieniem sektora zagranica.

15. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP) rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

16. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

1. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 773) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

2. Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

4. Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

5. W latach 2015–2022 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

employers' social contributions including the rest of the world sector.

15. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

16. Information concerning regional accounts are placed in the publication "Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych".

Entities of the national economy

1. The National Official Business Register hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 June 1995 on public statistics (uniform text Journal of Laws 2023 item 773) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009 as amended) on the mode and methodology of running and updating the National Office Business Register; application, questionnaire and certifies specimens and detailed condition.

2. In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

3. The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

4. The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

5. In the years 2015–2022, the number of entities broken down by ownership sector and section may occur without units for which the information on the form of ownership and the kind of predominant activity does not appear in the REGON register.